

a **P**erditione aut. i. eterna damnatione: b **A**mbo. i. fur et mēdax: c **H**ereditabit. i. immobiliter. i. hereditate possidebit nisi hic i presenti vita penituerint. Numeri. xliij. d. Principiū gentiū amalech. i. lingens sanguinē: cui? extre/ma pdenf. d. **M**ores hoīm mēdaciū ex p̄suetudine.

e **S**ine honore sūt in p̄senti: s̄z erūt i futuro: f **E**t confusio illorū cū ipsis sine intermissione: qz i eternū p̄fundent. Prouerb. xix. b. Qui loquit mēdacia pibit.

Al. t. pducet
Dystice
Prouerb. 12. b.
et. 28. c

g **H**ystice. Fur est iudeus qui furat verū sensū de littera: Wēdax est hereticus i pelor iudeo v̄l gētili. i. Pet. ij. d. **H**eli? est via veritatis non agnoscere q̄ post agnitionē re/

Ero. 23. a.
Deui. 16. d

trosum pueri. Dicit ergo: **P**otior ē fur q̄ aliud uitas viri mēdaci. i. minus mal? est iudeus q̄ hereticus. a **P**er/

ditione aut ambo hereditabit. s. x. b. Cū moriet hō hereditabit serpētes et bestias et vermes. d. **M**ores hoīm mēdaciū. i. hereticorū et hypocritarū/etia qui exteri? mo/

res habent compositos: e **S**ine honore/celestis gratie. f **E**t confusio illorū cū ipsis sine intermissione. Sap. iij. d. Sine honore erit nouissima senectus illorū: et si celeri? defuncti fuerint/non habebunt spem: nec in die agnitiōis al/

locutionē: Qd erit eis maxima confusio. g **S**apiēs i ver/

bis/doctrine exhortatiōis/correctiōis/cōsiliū/p̄fessōis/ora/

tionis: h **P**roducit seipsū. i. pcul ducit in p̄senti p fa/

mā: i futuro p gloriā. Vel/producit. i. dilatat se p doctrinā p̄ficiēdo sibi et alijs. Sicut enim lamina auri malleo dilatat: sic sapiens doctor lingua sua q̄si malleo dilatat. Idere. xxiij. f. **N**ūquid nō verba mea sunt q̄si ignis dicit dñs: et q̄si mal/

leus cōterens petram: Itē/Sapiēs in verbis. i. qui saporē sentit verborū: pducit seipsū. i. extēdit p carnis mace/

rationē et bonā opationē. s. xviij. d. Sensati in verbis et ipsi sapiēter egerūt: et intellexerūt veritatē et iusticiā. i. **E**t hō prudēs. i. discipulus obedēs: k **P**lacebit magna/

tis. i. sanctis doctorib?: qui sūt magni vira et sciētia et doctri/

na. Vel homo prudēs. i. bonū a malo eliciens: placebit magnatis. i. angelis et aplis et ceteris sanctis q̄ sunt iam ma/

gnificati i glia. Prouer. xxiij. b. Qui diligit mūdiciā cordis p̄t gratiā labiorū suorū habebit amicū regē. l **Q**ui ope/

rat frā suā: ad frāz. i. q̄ excolit: m **I**naltabit aceruū fru/

gū. i. altū aceruū faciet frugū. Prouer. xij. b. Qui opat frā suā satiabit panib?. **H**ystice: l **Q**ui opat frā suā. i. corp? suū vomere p̄nitentiā/extirpādo nociua et iherēdo vtilia: m **I**naltabit aceruū frugū. i. virtutū et bonorū operū. Idere. iij. a. Innouate vob nouale et nolite ferere sup spinas. Osee. x. d. Seminate vobis in iusticia: et metite in ore miseri cordis: et innouate vobis nouale. Prouer. xliij. d. Prepara foris opus tuū: et diligēter exerce agrū tuū. ij. Corinth. ix. c. Qui administrat semē semināt: et panē ad māducandū p̄sta/

Dystice

Ps. 14.

bit: et multiplicabit semen vestrū: et augebit incrementa frugū iusticie vestre. n **E**t qui opat iusticiā. i. qui facit opera iusticie. i. corde/ore/et opere. o **P**se exaltabit in futuro. Ps. Dñe q̄s habitabit i tabernaculo tuo: aut q̄s requiescet in mōre sancto tuo: Qui igredit sine macula et opat iusticiā. Prouer. xxiij. b. Victoriā et honore acquirēt q̄ dat munera. p **Q**ui vō placet magnatis. i. sanctis: q **E**ffugiet iniquitatē. i. omnē peccatū. Vel/Iniquitatē iudicij: que maximē cōmittit p̄ acceptionē munerū. Un subdit: **E**xenia et dona excecant oculos iudicū/interiores: vt nō videāt veritatē. s **E**t quasi mut? in ore auertit cor/

tescere facit eū: sic exenia et dona obmutescere faciūt iudices ne iudicēt veritatē. Dur? sicut dicit Strab? sup Ero. viij. est quoddā gen? ranarū: qd dicit calamitum: qd plectum i ore canis latrātis statim obmutescere eū facit: Sic exenia. i. dona que de lōgiquo afferūt: a renos/qd ē pegrinū: et dona

et quasi mutus in ore auertit et correctiones eorū. Sapiē/

tia abscofa: et thesaurus in/

uisus: quē utilitas i vtrifqz

et melior est qui celat insipi/

entia suam: q̄ hōmo qui ab/

scondit sapientiā suā.

Capitulum. XXI.

Ali peccasti: non adij/

cias iterum: sed et de/

pristinis deprecare vt

tibi dimittantur. Quasi a

facie colubri fuge peccata:

uenies: Ero. xxiij. a. Deut. xvi. d. j. Regl. xij. a. Esa. v. f.

Sapiētia abscofa/ tempore exponendi. v **E**t the/

saurus inuisus. i. cuiuslibet incognit? sicut illi thesauri q̄ sūt

vltra montem in occasū/ quos serpētes custodiūt. x **Q**ue

utilitas i vtrifqz: q. d. nulla. Seneca. Null? boni sine lo/

clo locūda ē possessio. Prouer. xj. d. Qui abscondit frumēta

in tempore/ maledicet in populis. Idere. xlvij. b. **B**enedi/

ctus qui phibet gladiū suū a sanguine. Luc. xj. d. Nemo ac/

cendit lucernā rē. Bon? incōparabilē ē sapiētiē thesaur? q̄

distribuit recipit incrementū. Chrysost. Cor si nō p̄buerit mē/

bzis spirītū velocitē extinguet. Fons si genuerit aq̄s apud

semeipsū putrescit. Ideo dī Prouer. v. c. Deriuēt fōtes

tui foras: et in plateis aquas tuas diuide. y **M**elior est

q̄ celat insipiētiā suā. i. ne p̄ferēs eā peccet. **E**t hō q̄

abscondit sapientiā suā. i. qui p̄dicando et docēdo p̄stet

pdesse. Qui em celat insipiētiā suā: quo ad hoc sapiēter

agit. Prouer. xviij. d. Stultus si tacuerit sapiens reputabit.

Sapiēs hō qui abscondit sapientiā suā: quo ad hoc insipiēter

agit: qz sapientiā distributa recipit incrementum: et propte/

rea iniuste agit cum primo et cū deo: cui? pecuniā abscondit

quā acceperat erogandā. Luc. xix. d. Serue nequā q̄re non

dedisti pecuniā meā ad mensā rē. **E**xpo. La. XXI.

Ali peccasti rē. In hoc capitulo docet auctor: fu/

gere circūstantias peccatorū. Et primo docet fugere

circūstantias oīm peccatorū in genere. Secūdo sup/

bie: ibi: **O**biurgatio. Tertio avaricie: ibi: **Q**ui edificat

domū. Quarto luxurie: ibi: **L**ux fatui. Quinto temerita/

tis: ibi: **P**arratio fatui. Dicit g: a **S**i peccasti: quia

nō est hō qui faciat bonū et nō peccet: Eccl. viij. c. b **N**ō

adiicias iterū/ adq̄ciēdo peccm v̄l iterādo: s̄ de p̄teritis age

p̄nitentiā: et a futurū caue. s. iij. a. Qui diligit deū exorabit p

pectis et cōtinebit se ab illis. Peccata lapides sūt: et lapis sup

lapidē sine cemēto nō facit murū/ s̄z maceriā v̄l aceruū: q̄ quā/

to altior fuerit: tanto citi? et piculosi? ruit: sic est de peccatis.

Et de hac maceria dī Esa. v. b. Diruā maceriā et? Prouer.

xxiij. d. Operuerāt supficiē et? sping: et maceria lapidū et? de

structa erat. Eph. ij. c. Ipse ē par nra: q̄ fecit vtrāqz vñū: me/

diū parietē macerie solues. c **S**z de p̄stinis deprecare/

dei misericōdiā. d **A**t tibi dimittant. **W**atth. vi. b. Dimi/

te nobis debita nra. s. xviij. c. Relinq peccata tua: p̄care ante

faciē dñi: et minue offendicula. e **Q**uasi a facie colubri

fuge peccata: qz meli? ē ea fugiēdo vitare q̄ resistēdo vin/

ci. Sūt aut quedā peccata q̄ tñ fugiēdo vincunt: vt peccata

carnis. Un. i. Cor. vi. d. Fugite fornicationē. Et loth dixit/

rūt angeli q̄ venerūt sodomā: Salua animā tuā: noli respice/

re post tergū tuū: nec stes in omī circa regione: sed in monte

saluū te fac: Gen. xix. d. Un qdā. **A**lto magis fugies peccm

q̄ colubri/ si tibi

q̄ colubru: Si tibi charior est vita aīe q̄ corp̄s: fuge nō solū
morsum: sed tactū / imo et accessum: parū est serpentē nō sen-
tire: piculosum est vel habere vicariū. **a** **Et si accesseris**
ad illa / cōsentiendo suggestionib⁹ diaboli: **b** **Suscipiet**
te in infernū: sicut leo p̄gēdā suscipit in spelunca sua. Eccl̄s. x.
b **Qui dissipat sepem**
mordebit eū coluber.

c **Dentes leonis**
qui teredi sunt: qz oīa
vorat: **d** **Dentes**
eius. i. colubri vī dia-

boli. **e** **Interfici-**
entes aīas hoīm. i.
peccare faciētes: q̄ est
p̄ma mors: quā sequit̄
secūda mors gehēne.

f **Diabolus leoni cōpa-**
rat ppter voracitatē
sue crudelitātē. j. Pe-
tri. v. b. **Aduersari⁹** ve-

ster diabol⁹ tanq̄ leo
rugies circūit quēres
quē deuoret. Colubro siue serpenti ppter astutiā. Gen̄. iij. a.

Serpens erat astutior cūctis aīantib⁹. Dentes ei⁹ sunt here-
tici detractores / suggestiones aīas hominū interficiētes: De
quib⁹ dī Job. xli. a. Per gyrū dentū ei⁹ fortitudo. Jobel. j.

b **Sens** ascēdet sup terrā meā: fortis et innumerabilis: dentes
eius vt dentes leonis: et molares ei⁹ vt catuli leonis. Daniel.
vij. b. Ecce bestia alia similis viso in pte stetit: et tres ordines

erant in ore eius et in dentibus. i. tres principes: **f** **Quasi**
rhomphea bis acuta omnis iniquitas: qz corpori et
aīe nocet in p̄senti et i futuro: vtrūq̄z damnabitur p iniquitate.

Apoc̄. iij. d. **Hec** dīc qui habet rhompheā ex vtraq̄ pte acu-
tā. **U** iniquitas / rhomphea bis acuta dī: qz secat a dex-
tris et a sinistris. i. in p̄speris et aduersis: **g** **Plage illi**. i.

plage infernales quā infert iniquitas: **h** **Nō est sanitas**
post hanc vitā: qz est intermiabilis. **Mat̄. xx. b.** Insanabi-
lis fractura tua: pessima plaga tua. **Itē** **Mat̄. xv. d.** Quare

factus est dolor meus perpetuus: et plaga mea desperabilis:
Mat̄. iij. d. **Nō** est obscura cōtritiō tua: pessima plaga tua.
Itē plaga insanabilis iniquitatis in p̄senti est triplex. **Aghe-**

mētia cōcupiscentie: inueterata cōsuetudo: tactantia peccati.
Et de hac triplici plaga dīcī **Esa. j. b.** **Vulnus et liuor et pla-**
ga tumens: nō est circūligata neq̄ curata medicamē: nec fo-
ta oleo. **Mat̄. xiiij. c.** **Cōtrita** est virgo filia populi mei: pla-

ga pessima vehemētē. **i** **Obiurgatio**. i. cōuitiū / rixa / cō-
tentio / lites: **k** **Et iniurie**. i. rapine / furta / vsura / violētē:
l **Annulabit substantiā** / corporālē et spūālē ipsi⁹ ob-

iurgantis et iniuriātis. **Iustū** em̄ est vt qui verbo et ope alios
admirat: et ipse admirat. **Esa. xxxij. a.** **U** qui p̄datis: nōne
et ipse p̄daberis: **Rab.** **Minime** res cōcordia crescūt: maxie

discordia dilabunt. **m** **Et dom⁹ q̄ nimis locuples ē**
annulabit supbia: ad lras: vt patet in saule q̄ p̄ supbiā
p̄uatus est honore regni. j. **Regl. xv. f.** **Et nabuchodonosor:**

Daniel. iij. f. **Abyssice:** **m** **Dom⁹** / ecclesia siue claustrū:
n **Quem** nimis locuples est diuitijs tpalibus: **o** **An-**
nullabit supbia. **Apoc̄. xvij. c.** **U** vt vt ciuitas illa ma-

gna babilon: ciuitas illa fortis / qm̄ vna hora venit iudicium
tuū. **Aboraliter:** **m** **Dom⁹ q̄ nimis locuples ē**. i. mēs
superbi q̄ de bonis q̄ habet vt quē putat se habere: annul-

labit supbia. **Prouer. j. d.** **Prosperitas** stultoz perdet eos.
p **Sic et substantia supbi** / spūalis et corporalis: **q** **Eradi-**
cabit ppter supbiā. **s. x. b.** **Sedes** ducū superboz destruxit
de⁹. **Prouer. xv. c.** **Domū** supboz demoliet dñs. **Esa. xxiij.**

b. **Dñs** exercitū cogitauit hoc vt detraheret supbiā oīs glie
et ad ignominia deduceret vniuersos indyotos terre. **r** **De-**
pcatio pauperis ex ore / cordis pueniet: ipsū desiderū

s **Ad aures dei** pueniet. **Unde** **P̄s.** **Desideriū**
cordis eoz audiuit auris tua. j. **xxxv. c.** **Nō** accipiet dñs p̄o-
nam in paupere: et deprecationē legi exaudiet: **Jaco. v. b.** **Ecce**

merces oparioz vestrozu qui messuerūt regiones vestras q̄
fraudata est a vobis clamar: et clamor eozum in auribus do-
mini sabaoth introiuit. **r** **Et iudiciū festinato**. i. cito
vel subito: **v** **Adueniet illi** / pauperi. i. ad cōmodū illius
veniet. **Prouerb. xxij. d.** **Neq̄** cōteras egenū in porta: quia

s **ore vsq̄ ad aures** pueniet: et
iudiciū festinato adueniet
r **illi**. **Qui** odit correptionem
s **vestigiū** est p̄ctōris: et qui ti-
met deū pueret ad cor suū.

a **Notus a lōge** potēs lingua
b **audaci**: et sensatus scit labi se
d **ab ipso**. **Qui** edificat domū
f **suā** ipēdijs alienis: q̄si q̄ col-
ligit lapides suos in hyeme.

s **Stupa collecta** synagoga
uerb. xv. b. **Nō** amat pestilens eum qui corripit: nec ad sapi-
entes gradit̄. **Et** eodem. j. d. **Qui** abiicit disciplinā / despicit
animā suam: qui autē acquiescit increpationibus / possessor est
cordis. **s** **Et qui timet deū** conuertet ad cor suū:
vt ad speculū: in quo speculet legem dei naturaliter scriptā.

Esa. xlvj. c. **Redite** p̄uaticatores ad cor. **Uel** ad cor suū /
querendum vel inueniendū. j. **Regl. vij. d.** **Inuenit** seruus
tuus cor suū: vt ozaret te oīone hac. **Uel** ad cōpescendum. j.

xxx. d. **Contine** et congrega cor tuum in sanctitate eius. **Uel**
ad custodiendū. **Mat̄. v. e.** **Audi** popule stulte qui non ha-
bes cor. **Prouerb. iij. d.** **Omni** custodia serua cor tuū: qz rē.

ne declines rē. **a** **Notus a longe** potēs lingua au-
daci: id est vir loquax audacter loquēs malū de alijs / notus
est etiā remotis p̄cibus sola fama. **Quidā** enī ppter virtu-

tes suas famosi sunt et noti: vt paulus / petrus / laurentius / ni-
colaus: et huiusmodi. **Quidā** ppter vitia: vt therisites / dari⁹ /
herodes / iudas proditor. **b** **Et sensatus**: id est sapiens
fide et morib⁹ edoct⁹: **c** **Scit** labi se ab ipso / linguoso au-

daci: id est p̄cauere a direptione illius: et declinare societatem
eius. **s. vij. d.** **Cum** audace non eas in desertum. **d** **Qui**
edificat domum suam impendijs: id est sumptibus:

e **Alienis**: id est mutuantis vel furatis vel raptis vel ma-
le aliter acquisitis. **f** **Quasi** qui colligit lapides su-
os in hyeme. q. d. sicut stulte agit qui colligit lapides suos
in hyeme ad edificandum / eo q̄ cito ruit tale edificium: quia

cementum congelatum nō colligit lapides: ita stulte facit qui
furatur aut rapit vt edificet. **Amos. iij. d.** **Percuriam** domū
hymalem. **Aboraliter**: domus vniuscuiusq̄ est pp̄ia cō-

scientia: quā edificat impendijs alienis et lapidibus collectis
in hyeme: q̄ de male acquisitis: hoc ē de furto / vsura / rapina /
elemosynas facit: et talis stultus est sicut qui colligit lapides
ad edificandum in hyeme. j. **xxxij. c.** **Dona** iniquozum non

probat altissimus: nec respicit in oblationes iniquozum: nec
in multitudinem sacrificioz eozum propitiabitur peccatis.
Mat̄. xxij. d. **U** qui edificat domum suam in iniusticia. **g**

Stupa collecta synagoga peccantiū: id est congre-
gatio peccatozū similis est collectioni stuparum. **Stupa**
em̄ vilis est: et peccator vilior. **Mat̄. ij. g.** **U** vilis facta es

nimis iterans vias tuas. **Item** stupa cito accendit̄: sic pec-
cator accendit̄ igne cōcupiscentie: et cito accendit̄ igne gehē-
ne. **s. xvj. a.** **In** synagoga peccantiū exardebit ignis. **Daniel.**

ij. e. **Nō** cessabāt ministri regis succendere fornacē nap̄ta et
stupa. **Fornax** / infern⁹: rex / diabol⁹: ministri ei⁹ / p̄ctōres: nap-
ta / luxuria: (**Nap̄ta** gen⁹ fomitis est apud persas q̄ maxie nu-
triuēt incēdia: aliq̄ dīcūt eē ossa oliuaz q̄ p̄iiciunt cū amurca

arefacta): stupa curaz plicitas. **Itē** stupa fragilis ē et cito rū-
pit. **Unde** **Judic̄. xvj. b.** **Qui** rupit vincula quasi q̄s rum-
peret filiū de stupa. **Esa. j. g.** **Erit** fortitudo vestra vt sauilla
stupe. **l** **Cōsummatio**

dñs iudicabit causas
eius: et cōfiget eos qui
cōfigerūt animā eius.

Deut. vij. b. **Reddēs**
dominus odientibus
se statim: ita vt disper-
dat eos et vltra nō dis-

ferat: p̄tinus eis resti-
tuens quod merent̄.
r **Qui** odit cor-
reptionē / p̄ peccat⁹
vel excessibus / aut ne-

gligētis suis: **r** **Ele-**
stigiū est peccato-
ris. i. comitator siue
imago diaboli: qui in-

corrigibilis est. **Prou-**
erb. xv. b. **Nō** amat pestilens eum qui corripit: nec ad sapi-
entes gradit̄. **Et** eodem. j. d. **Qui** abiicit disciplinā / despicit
animā suam: qui autē acquiescit increpationibus / possessor est
cordis. **s** **Et qui timet deū** conuertet ad cor suū:
vt ad speculū: in quo speculet legem dei naturaliter scriptā.

Esa. xlvj. c. **Redite** p̄uaticatores ad cor. **Uel** ad cor suū /
querendum vel inueniendū. j. **Regl. vij. d.** **Inuenit** seruus
tuus cor suū: vt ozaret te oīone hac. **Uel** ad cōpescendum. j.

xxx. d. **Contine** et congrega cor tuum in sanctitate eius. **Uel**
ad custodiendū. **Mat̄. v. e.** **Audi** popule stulte qui non ha-
bes cor. **Prouerb. iij. d.** **Omni** custodia serua cor tuū: qz rē.

ne declines rē. **a** **Notus a longe** potēs lingua au-
daci: id est vir loquax audacter loquēs malū de alijs / notus
est etiā remotis p̄cibus sola fama. **Quidā** enī ppter virtu-

tes suas famosi sunt et noti: vt paulus / petrus / laurentius / ni-
colaus: et huiusmodi. **Quidā** ppter vitia: vt therisites / dari⁹ /
herodes / iudas proditor. **b** **Et sensatus**: id est sapiens
fide et morib⁹ edoct⁹: **c** **Scit** labi se ab ipso / linguoso au-

daci: id est p̄cauere a direptione illius: et declinare societatem
eius. **s. vij. d.** **Cum** audace non eas in desertum. **d** **Qui**
edificat domum suam impendijs: id est sumptibus:

e **Alienis**: id est mutuantis vel furatis vel raptis vel ma-
le aliter acquisitis. **f** **Quasi** qui colligit lapides su-
os in hyeme. q. d. sicut stulte agit qui colligit lapides suos
in hyeme ad edificandum / eo q̄ cito ruit tale edificium: quia

cementum congelatum nō colligit lapides: ita stulte facit qui
furatur aut rapit vt edificet. **Amos. iij. d.** **Percuriam** domū
hymalem. **Aboraliter**: domus vniuscuiusq̄ est pp̄ia cō-

scientia: quā edificat impendijs alienis et lapidibus collectis
in hyeme: q̄ de male acquisitis: hoc ē de furto / vsura / rapina /
elemosynas facit: et talis stultus est sicut qui colligit lapides
ad edificandum in hyeme. j. **xxxij. c.** **Dona** iniquozum non

probat altissimus: nec respicit in oblationes iniquozum: nec
in multitudinem sacrificioz eozum propitiabitur peccatis.
Mat̄. xxij. d. **U** qui edificat domum suam in iniusticia. **g**

Stupa collecta synagoga peccantiū: id est congre-
gatio peccatozū similis est collectioni stuparum. **Stupa**
em̄ vilis est: et peccator vilior. **Mat̄. ij. g.** **U** vilis facta es

nimis iterans vias tuas. **Item** stupa cito accendit̄: sic pec-
cator accendit̄ igne cōcupiscentie: et cito accendit̄ igne gehē-
ne. **s. xvj. a.** **In** synagoga peccantiū exardebit ignis. **Daniel.**

ij. e. **Nō** cessabāt ministri regis succendere fornacē nap̄ta et
stupa. **Fornax** / infern⁹: rex / diabol⁹: ministri ei⁹ / p̄ctōres: nap-
ta / luxuria: (**Nap̄ta** gen⁹ fomitis est apud persas q̄ maxie nu-
triuēt incēdia: aliq̄ dīcūt eē ossa oliuaz q̄ p̄iiciunt cū amurca

arefacta): stupa curaz plicitas. **Itē** stupa fragilis ē et cito rū-
pit. **Unde** **Judic̄. xvj. b.** **Qui** rupit vincula quasi q̄s rum-
peret filiū de stupa. **Esa. j. g.** **Erit** fortitudo vestra vt sauilla
stupe. **l** **Cōsummatio**

B

Aboraliter

stup. a. **Et cōsummatiō illorū flāma ignis infer-**
nalis. Et bene dicit: cōsummatiō nō cōsumptio: qz hic in-
cipit vtere flamma ignis: et ibi cōsummabit per pēnā que cō-
tinue comburet. s. vii. b. Vindicta carnis impij ignis et ver-
mis. Et Esa. vii. g. Vermis eorū nō morietur: et ignis eorū non
extinguet. b. **Uia**
peccantium cō-
plantata lapidi-
bus: id est vita malo-
rum dura et aspera:
plena doloribz et pec-
cantū duris operibz.
Unde Baruch. liij.
e. Delicati meiambu-
lauerūt vias asperas:
ducti sūt vt grex direp-
tus ab inimic. Sap. v.
b. Lassati sumus i via
iniquitatē et perditōis
et ambulauimus vias
difficiles. Proverb.
xv. c. Iter pigroꝝ
quasi sepes spinarū.
c. **Et in finē illo-**
rum inferi et tene-
bre et pēne. Inferi/ superbis: q̄ male petierūt sublimitatē:
Tenebre/ avaris: q̄ male petierūt mundi claritatē: Pēne/ lu-
ruiosis: qui male dilexerūt carnis voluptatē. Hoc erit eis in
finē: id est post mortem: vel finaliter/ id est eternaliter. s. ix. c.
Usqz ad inferos nō placebit impius. i. ibi placebit in pēna q̄
displicuit i culpa. d. **Qui custodierit iusticiā ad deū**
ad se/ ad primū: corde/ ore/ et opere: e. **Cōtinebit sensū**
eius: id est cum alijs virtutibus sentiet et tenebit sensum iu-
sticie. Morat intellectū veri et affectū boni: quorū vtrumqz
confert custodia iusticie. s. xv. a. Qui continens est iusticie
apprehendit illam. Proverb. xxvij. c. Qui seruat ficum co-
medet fructus ei: et qui custos est domini sui glorificabit. f
Cōsummatiō timoris dei: id est finis cōsummati timo-
ris dei: est. g. **Sapiētia et sensus:** id est fruitio et cognitio
dei. j. xxv. b. Timor domini initia dilectiōis eius. h. **Nō**
erudiet: id est extra iocunditatē virtutum ponet: i. **Qui**
non est sapiēs in bono: id est cui bona non sapiūt. Sap.
j. a. In maliuolā animā non introibit sapiētia. k. **Est au-**
tē insipiētia que abundat in malo/ homine. l. **Pe** ē sa-
piētia mūdi: que stulticia est apud deum. j. Corinth. iij. d.
Vel in malo: id est ad malū. l. **tere.** liij. f. Sapientes sunt
vt faciant mala. m. **Et non est sensus:** id est veri boni sa-
por: n. **Abi est amaritudo/ peccati vel conscientie re-**
mordentis. Sustus em infectus febre iniquitatis et amaritu-
dine terrenorū/ nō potest sentire dulcedinem eternorū. o. **Se**
xij. d. Ephraim in amaritudinibus suis puocauit me ad ira-
cundiā. Act. viij. d. In felle amaritudinis et obligatiōe ini-
quitaris video te esse. n. **Scientia sapientis:** id est chri-
sti vel boni doctoris: o. **Tanq̄ inundatio abunda-**
bit/ doctrina et virtutibus: et gaudijs eternis. Prover. xij.
c. Lex sapientis fons vite. Item in eodem. xvi. c. Fons vite
eruditio sapientis. Vel sic. n. **Scientia sapientis:** id est
doctoris vel p̄dicatoris: qui sapit res fm qd sunt: o. **Tā-**
q̄ inundatio/ maris/ abundabit/ dolore et amaritudine et
labore: Juxta illud Eccl. j. d. Qui addit sciētiā addit et do-
lorem. Deut. xxxij. c. Inundatiōes maris q̄si lac sugent. p. **Et**
cōsiliū illi/ sapiētis. f. q. **Sic fons vite pmanet.** i. sic
fons viu' q̄ sp̄ scaturit et nūq̄ siccatur. Fons viu' in estate fri-
gidus h̄z aq̄s i hyeme calidas: sp̄ scaturit et emanat riuulū: et
in se reuertit vt iterū fluat: Sic doctrina boni magistri cōtra
gustum amoris male accendētis refrigeritū p̄stat: et contra fri-
gus timoris male hūiliantis calorem ministrat: et ex ea riuu-
los eruditōis et correctionis emittēs in seipsum reuertit: qz
facit quod p̄dicat faciendum: et cauet quod docet cauendum.

Proverb. xx. a. Sicut aqua profunda: sic cōsiliū in corde viri.
j. xxxix. c. Benedictio illius q̄si fluit? inundabit. Job. iij. b.
Qui biberit aquā quā ego dabo: fiet in eo fons aquę salien/
tis in vitam eternam. r. Cor. fatui: id est insipientis: s
Quasi vas cōfractum ⁊ omnē sapiētiā non tene/
bit: id est sicut vas cō/
fractum non retinet li/
quorem purum: Ter/
bi causa: Vinum/ vel
oleum/ vel aquā: Ita
cor insipientis nō reti/
net vinū verę doctri/
nē: nec oleum gratię:
nec aquam sapiētię:
q̄ ei infundit a deo ⁊ a
doctore: sicut tamē
et lutum ⁊ butirus modī
retinet. Ali. j. xxvj. a.
a. Sicut i percussura
cribi remanebit pul/
uis: sic apozia homi/
nis in cogitatu illius.
Diere. xxj. g. Nun/
quid nō p̄cipit dñs

nias: Iechonias interpretat / sibi fedit: vel pparans dno.
Verbū sapiens quod dicitur audierit / vtriusq; ore: v
Sci. i. scis & intelligēs: & Laudabit / corde / ore & ope:
 loquentem beatificās & deum benedicens. ¶ Et ad iudic
 et / verbo audito operis executionem: vñ apertam expositione
 nem / si aliquid obscurum dixerit: Loquens hęc contra emu
 los: quorum officium et intentio ē aliena dicta corripere. Et
 nota qd sciens nō est modo in vñ: & res nominis in paucis est
 sed sciōla diminutivū eius in vñ est: quia diminuta est i no
 bis scientia veritatis. ¶ Osee. liij. a. Non est scientia dei in ter
ra. 3. Audiuit luxuriosus: id ē voluptatis amator ver
bū doctrinę vel p̄dicationis. a. ¶ Et displicebit illi: qz
 non cōsonat eius sensui. Unde Proverb. xviij. a. Nō recipit
stultus verba p̄dētis nisi ea dixeris quę versantur in corde
eius. b. ¶ Et projiciet illud post tergum suum: nō cu
rans intelligere: & cōtemnens implere. Ps. Prociectis re
mones meos retro sū. Zach. vij. c. Auertunt scapula rece
dentes: & aures suas aggrauauerūt ne audirēt: & cor suū po
suerūt vt adamantē ne audirent legem & intelligerēt. s. vij. c.
Q̄ aspera est nimis sapiētia indoctis hominib⁹: & non p̄ma
nebit in illa excors: & non demorabuntur projicere illam. c
¶ Narratio fatui: id est insipientis doctrina vel p̄dicatio
d. ¶ Quali larcina in via: id est grauis & onerosa audie
tibus. Grauat autē p̄dicatio auditores: Vel quia vita p̄dica
toris displicet. s. xv. c. Non est speciosa laus in ore p̄cōis.
Et Ps. P̄cōi aūt dixit deus: q̄re rē. Vel qz nimis aspera.
Proverb. xxvij. a. Graue ē saxū & onerosa arena: sed ira stul
ti vtroq; grauior. Vel qz mendax. Proverb. xij. a. Verbū
mendax iustus detestabit. Item quia dura. Proverb. xv. a.
Sermo durus suscitāt furorē. Item quia indiscreta vel im
pia. i. xxij. b. Arenam & salem & massam ferri facilius est ferre
q̄ hominē imprudentē & fatuum & impiū. c. ¶ Nam in la
bijis sensati inueniet gratia: id est doctrina et p̄dicatio
sapientis ē gloriosa. Proverb. xij. c. Doctrina bona dabit
gratiā. Eccl̄s. x. c. Verba oris sapientis gratia: & labia insipi
entis p̄cipitabunt eum. Luc. liij. d. Virabant in verbis gra
tię quę p̄cedebant de ore illius & dicebant rē. f. ¶ Os p̄u
dentis querit in ecclesia: id est doctor vel p̄dicator p̄u
dens. Non enim decens est stultū vel impiū exercere officiū
doctoris aut p̄dicatoris. Proverb. xxvj. b. Indecēs est i ore
stulorū parabola. Mat̄. xv. d. Si sepaueris p̄cōfium a yli
quasi os meū eris. g. ¶ Et verba illius / p̄dētis. h. ¶ Co
gitabūt in cordib⁹ suis / deuoti auditores vt intelligant
& ope impleant. Nō em̄ auditores legis iusti sunt apud deū:
sed factores

sed factores legis iustificabuntur: Roma. ij. b. a. **Tan-**
q̃ domus exterminata: sic fatuo sapientia et scien-
 tia. Sapientia de spiritualibus: scientia de temporalibus: id
 est sicut homines domum exterminatam fugiunt: sic cor fatui
 sapientiā et scientiā refugit et abhorret. Al' pot' sapientia et
 scientia refugit cor fa-
 tui tanq̃ domū exter-
 minatam. Sap. i. b. b.
 Spiritus sanctus disci-
 pline effugiet fictum.
 Sic dom' exterminata
 pluitas nō phibet: fu-
 res non arcet: coznici-
 bus patet: ventis qua-
 titur: ruina minas: a
 nullo inhabitat: nullo
 thesaur' ibi relinquit:
 sic cor fatui ad pluitas
 temptationū prauū ē: fures. i. demones nō arcet. Job. xx. d.
 Vade et veniet sup eos horribiles. Vento supbie quatitur:
 paulatim ruit i infernū: habitatore spiritus sancto caret: nullius
 thesauri spiritualis loc' est. b. **Inenarrabilia:** i. insipientis: c.
Inenarrabilia vba: i. indigna narrari: ppter vanitatē
 qua plena sunt: vel supstitionem aut errorem in quā inducūt:
 vel propter indignitatem dicentis. Ad inenarrabilia: id
 est impossibilia et difficilia narrari ppter multitudinem. Job
 xvi. a. Nūquid habebūt finē vba ventosa: Aliqui sic expo-
 nunt litteram: a. **Tanq̃ domus exterminata:** sic fa-
 tuo sapientia et scientia insensati sunt verba inenar-
 rabilia: id est causa verborum inenarrabilium. d. **Com-**
pedes in pedibus stulto doctrina: veritatis: quia li-
 gat affectus et cogitationes ne procedant vsq̃ ad cōsensum.
 Unde. s. vi. c. Injice pedem tuum in compedes illius.
 e. **Et quasi vincula manū super manū dexterā:**
 stulti ligans ne dissoluat ad opera mala. Super manū dexte-
 ram dicit: quia dextera operamur. q. d. auctor: doctrina sa-
 pientie refrenat cor stultorum a malis cogitationibus et affe-
 ctionibus: et manus a malis operib'. Certū est em̃ q̃ homo
 compeditus currere non potest per campos licentie: nec etiā
 equitare super equū suppede: nisi forte vt semine cum timore
 cadendi. Item sonitum facit cum vadit: et pondus portat in
 pedibus: vel ligatus manibus operari non potest: nec alios
 pcutere: nec seipsum defendere. Nec omnia facit doctrina. j.
 xlv. b. Circumpedes et femoralia et humerale posuit ei: et
 cinxit illū tintinnabulis aureis plurimis in gyro: dare sonitū
 in incessu suo. Hoc enim pceptum dedit ei de affectione pie-
 tatis: de obseruatiā castitatis: de labore opatiōis: de studio p-
 dicatiōis: f. **Fatu' in risu exultat vocē suā:** cachinnū fa-
 ciēdo p risu: in q̃ maxia stulticia hoīs et inepta leticia cordis
 ostendit. s. xix. d. Amicus corporis et risus ventriū: et ingres-
 sus hominis enunciant de illo. Eccl. vii. a. Sicut sonitus
 spinarum sub olla ardentū: sic risus stulti. g. **Vir autem**
sapiens vix tacite ridebit: id est raro ridebit. Et ruc mo-
 deste. Job. xix. d. Si quādo ridebā ad eos nō credebāt mibi.
 Ubi dicit Gregorius. Prelatus se debet taliter habere ad
 subditos: vt ridens tūerit: et iratus possit amari: ne nimia le-
 titia vilem et immoderata seueritas reddat odiosum. Unde
 Proverb. xix. b. Sicut fremitus leontis: ita et ira regis: Et sic
 ros super herbam: sic hilaritas eius. Mora dominus ter fle-
 uisse legit. Super ciuitatis hierusalem destructione: Luc.
 xix. f. Super lacari resuscitatiōe: Job. xj. e. In cruce: Heb.
 v. b. Risisse autē non legit. In quo notat q̃ hic non est tem-
 pus ridēdi: s̃ flēdi bonis: s̃ in futuro erit eis tēp' ridēdi. Uñ
 Eccl. iij. a. Est tēp' flēdi et ē tēp' ridēdi. Proverb. vii. d.
 Ridebit in die nouissimo. Job. viij. d. Deus non projiciet
 simplicem: nec porriget manū malignis donec impleat risu
 os tuū et labia tua iubilō. Eccontrario malis est modo tēp'
 ridēdi: sed postea erit eis tēp' in morte eternitatis flē-
 di. Proverb. xij. b. Risus dolore miscebit: et extrema gaudiū
 luctus occupat. Math. xliij. d. Ubi erit flet' et stridor den-

tiū. b. **Ornamentū aureum prudenti doctrina:**
 id est doctrina viri prudentis est ei quasi ornamentū aureum:
 id est chara et p̃ciosa et ornans eum. i. **Et quasi brachi-**
ale in brachio dextro: id est ornamentum brachij dextri:
 q. d. prudens sapientiā siue doctrinam habet quasi ornamen-

tum pectoris et ope-
 ris: quia sapientia et
 cogitationes regit: et
 opera disponit. Bra-
 chiale siue armilla to-
 tum brachium circū-
 dat: Sic tota vita et
 opera doctoris atq̃
 p̃dicatoris debet sa-
 pientia siue doctrina
 circumdari: vt quod
 docet faciat: et qd̃ fa-
 cit doceat: et vt seing

b. **vix tacite ridebit. Ornāmen-**
tū aureū prudenti doctrina: et
 quasi brachiale in brachio
 dextro. **Idēs fatui facili in**
domū primi: et hō p' p̃fun-
 de' a p̃sona potētis. **Stult'**
a fenestra respiciet in domū:
 et vir autē erudit' foris stabit.

teneat manū ad os: confians aurū bonę operationis cum ar-
 gento sanę p̃dicatiōis: Et sic fiet doctrina eius ornamentū
 aureū: et brachiale argentū. Hoc est qd̃ dicit. j. xxviij. d. Au-
 rum tuum et argentum tuū confia. j. xxij. a. Gemmula car-
 bunculi in ornamento auri. **Idēs fatui facili in do-**
mū primi: id est fatuus libenter et sine causa ingredit' in do-
 mum proximi sui: Quod malum est. Unde Proverb. xxv. c.
 Subtrahē pedem tuum a domo proximi tui. **Aforaliter:**
Idēs fatui: id est cogitatio stulti: i. **Facilis in do-**
mū proximi: i. libent' explorat p̃scientiā proximi v' alieni: et
 suam raro aut nunq̃ ingredit'. Proverb. xxvij. a. Sicut avis
 transiūgrans de nido suo: sic vīr qui relinquit locum suum.
 Item in eodem. b. Domū fratris tui ne ingrediaris in die as-
 flictionis tuę. j. xxx. a. Qui diligit filium suum: id est cor suū
 vel spiritū suum: assiduē illi flagella: vt leteretur in nouissimo
 suo: et non palpet primorum ostia. m. **Et homo peritus**
confundet: id est erubescet: n. **A persona potētis:**
 id est colloctione vel familiaritate illius. s. xij. b. Aduoca-
 tus a potētiore discede: ex hoc enim magis te aduocabit.
 Item. **Idēs fatui facili in domū primi:** id est
 pes curialis libenter intrat curiam principis: Sed. m. **Do-**
mo perit' confundet a persona potētis: i. erubescit
 ire ad curiā principis. Uñ. j. xlv. d. Erubescite a p̃sidente et a
 potēte de mendacio: et a iudice et a principe de delicto. Pe-
 trus in curia caiphe principis negauit dominū: vt testantur
 omnes euangelistę. Uñ. s. ix. c. dicit: Longe esto ab homi-
 ne potēstatē habente occidēdi te. o. **Stultus a fenestra**
respiciet in domum: si non possit intrare. r. **Vir au-**
tem eruditus foris stabit: expectans humiliter donec
 ei aperiat ostium. Job. xxxj. a. Si ad ostium amici mei infi-
 diatus sum: scortū sit alteri vxor mea. **Abstice:** o. **Stul-**
tus: id est hereticus: vel stultus clericus: p. **Respiciet**
in domū: id est in sacram scripturam. q. **A fenestra:** id
 est per foramina subtilitatis: per quem locum ingreditur in
 domū. r. **Vir autē eruditus:** id est quisq̃ catholicus:
 v' sapiens clericus virtute fortis: et scientia erudit': s. **Sta-**
bit foris: expectans humiliter donec dominus ei ostium
 ecclesię aperiat: aut per se aut per alium. Alioquin qui nō in-
 trat per ostium: et ascendit aliunde: fur est et latro: et nō venit
 nisi vt furem et mactet: et perdat. Fure' aliquā subtilitatem fin-
 gendo: mactet seipsum studendo: perdat auditores decipien-
 do. **Diēre. xxij. d.** Nolite audire verba pphetarū qui pro-
 phetāt vobis et decipiūt vos: visionē em̃ cordis sui loquūt'
 nō de ore dñi. Eodem. j. f. Propterea: ecce ego ad p̃phetas
 ait dominus: qui furant verba mea vnusquisq̃ a primo suo.
Nolebat autē apostolus intrare in domū sapię p fenestrā: sed
 per ostiū. Unde Col. iij. a. **Orantes pro nobis vt deus ape-**
riat nobis ostium sermonis ad loquēdum mysterium christi.
Qui per fenestram respicit in domū: lumen solis et sibi et eis
 qui sunt in domo aufert vel minuit ad minus: ita qui subtrahit
 literibus vacat et sibi et alijs qui eum audiunt lumen veritatis
 aufert. Sed contra hoc videt' esse illud Cant. ij. c. En ipse
 stat post parietē

B

Doraliter

Job. 10. b.

stat post parietē nostrū respiciens p fenestrā: prospiciens per cancellos. Responsio. Ipse est intus lux illuminās: et faciens respicere foras. Unde Gen. viij. a. Cum transissent quadraginta dies aperuit noe fenestrā arcis quā fecerat. a **Stulticia hominis** est: auscultare per ostiū: id est inuestigare foramina subtilit. En

Prouerb. xxv. d. Qui perscrutator est malefactoris opprime: a gloria. b **Et prudens**: id est p̄dicator catholicus vel sapiens scholaris: c **Gravabit contumelia**: hereticorum perscrutantū subtilitatem scripturę vel quolibet curiosorum. Sed contra: Prouer. xij. c. Non contristabit iustū quicquid ei acciderit. Responsio. Est gravamen

passionis: et est gravamen passionis. Primum turbat: secundum conturbat. Primum commune est iustis et iniustis: perfectis et imperfectis. Unde. ij. Corinth. i. b. Supra modū grauati sumus: ita ut tegeret nos etiam vivere. Secundum proprium est iniustis et imperfectis. De primo agitur hic: de secundo in Prouerbijs. d **Labia imprudentiū stulta** narrabunt: quia de stulto corde hauriunt quod loquunt. Matth. xij. c. Ex abundantia cordis os loquit. Esa. xxxij. b. Stultus fatua loquet. S. eodem. c. Narratio fatui quasi sarcina i viis. Prouer. xvj. c. Doctrina stultorum fatuitas. e **Verba autē prudentiū stathera ponderabunt**: i. regula fidei: ut latere discretio: ne quid nimis vel quid minus vel indecens aliquid dicatur. j. xxvij. d. Verbis tuis facito statheram. Et Prouer. xvj. d. Qui moderat sermones suos doctus et prudens est.

In ore fatuorum cor illorum: i. in ornatu verborum est tota intentio eorum. g **Et in corde sapientium os illorum**: id est locutio sapientium est suffulta sententijs veritatis: non suffula fuco verborum. j. Corinth. ij. a. Veni non in sublimitate sermonis aut sapientie: annūcians vobis testimoniū Christi. Vel sic: f **In ore fatuorum cor illorum**: id est fatuorum verba prius sunt ad linguam quā ad animā: quā sunt precipites ad loquendum: nec attendunt quod loquantur sed ut loquantur: cito cogitatio ē i corde: cito loquuntur vel ē locutio i ore. Prouer. xix. b. Torus spiritus suū p̄fert stultus. g **Et in corde sapientium os illorum**: id est sapientes prius cogitant et deliberant quod loqui debeant quā loquantur. Prouer. xvj. c. Cor sapientis erudit os eius: et labijs eius addet gratiam. Ps. Os iusti meditabitur sapientiā: et lingua eius loquet iudiciū. b **Dū maledixit impius diaboli**: i. cū maledictū et cōdemnatū dicit nihilominus imitatur eum: i **Maledixit ipse animā suā**: damnatā et maledictā offendit. Quā si diabolus maledixit ei: quā malus: et quā imitatur eū i malicia: maledictus ē: quā malus. Et tō talis cū diaboli malū siue maledictū dicit seipsū maledictū ostendit. Ro. ij. a. Inexcusabilis es o homo ois qui iudicas: in quo enim alius iudicas teipsū cōdemnas: Eadem enim agis quā iudicas. Vel sic. b

Dū maledixit impius diaboli: i. maledicto percutit optas ei malū: i **Maledixit ipse animā suā**: i. culpe et p̄p̄e et maledicto subiicit: quā peccat. Cū enim diabolus sit creatura dei non est optandū ei malū. Quā nec scī audent maledicere diaboli: sicut quod legit in Canonica Jude. c. Cū michael archangelus cū diabolo disputas altercare de corpore moysi: non est ausus inferre iudiciū blasphemie: sed dixit: imper tibi deus. Et Zach. iij. a. Increpet in te dñs sathan. Maledicere pro diaboli non est peccatū: ut dicit Bero. In iudic. v. c. Maledicite fr̄e merore: dixit angelus dñi: maledicite habitatoribus eius. Vel maledicere diaboli est peccatū suum ei imputare. h **Sufurro**: i. occultus detractor: qui est quasi vermis terre: vel occultus seminator discordie: i **Cominabitur animā suā**: cū ore suo: quod verbis malis polluit: animā maculabit et in dictis et factis suis.

m **Et in omnibus odiet hominibus et angelis et deo**. n **Et quā p̄manerit in errore eius: odiosus erit**. Prouer. vi. c. Sex sunt quā odit dñs: et septimū detestatur anima eius: Cum quēminat discordias inter fr̄es. Ro. i. d. Sufurros: detractores deo odibiles. S. v. d. Non appelleris sufurro in vita tua. Ibi

1 **furro cominabitur animā suā**: m **et in omnibus odiet et quā p̄manerit odiosus erit: tacit** p **et sensatus honorabitur**.

Capitulum. xxii.

In lapide luteo lapidabitur piger: et oēs loquentur super asnationem illius. De stercore bouum lapidatus est piger:

In lapide luteo etc. In precedenti capitulo docuit auctor fugere circūstātijs p̄tōp̄: In h̄ docet quod p̄cipit. j. Timoth. iij. b. s. exercitiū pietatis i emendandis moribus aliorum. Ponit autem primo tria genera hominum corripiendo: rum. i. pigros: filios indisciplinatos: filias fatuas et audaces. Secundo docet flere cū flentibus: ibi: **Musica i luctu**. Tertio docet impios vel incorrigibiles non docere vel defendere: ibi: **Cū stulto ne multū loquaris**. Quarto docet blāde corrigere: ut correptio non declinet in cōuitia: sed sup̄ oia seruet amicitia: ibi: **Punges oculū**. Dicit ergo: a **In lapide luteo**: i. p̄ obstinatioe p̄ci quod luteus est et imundus: r **Lapidabitur**: i. grauitur punit vel duris corripit: s **Piger**: i. pedibus eger: quāpter pigritiā non vult operari. Prouer. xij. a. Cultus non vult piger. Itē Prouer. xx. a. Propter frigus piger arare noluist. Vel sic. q **In lapide luteo**: i. in lege dura et lutea: p̄p̄ certimonialia: r **Lapidabitur piger**: i. p̄tōp̄: quā lex peccatores p̄cipiebat lapidari. Exo. xix. b. Dis quā tergerit montē morte mortis: manus non tanget illū: sed lapidibus opprime. Vel sic. q **In lapide luteo**: i. in correptione molli et blāda: r **Lapidabitur piger**: i. torpēs a bono opere: licet malū non faciat: quā manus in manu non erit innocēs malus: Prouer. xi. c. **Et oēs loquentur super asnationem illius**: i. quā deū seipsum et homines spernit: vel quā asp̄natus ē ab omnibus: hoc ē oēs boni corripit eū: asp̄nates ei pigritiā sicut et maliciā. Abdias j. a. Contemptibilis es valde: supbia cordis tui exultat te. ij. Cor. ij. b. Sufficit illi quā eiusmodi ē oburgio hec quā sit a pluribus: ita ut cōtrario magis donetis et cōsolemi. Vel sic. **Oēs loquentur super asnationem illius**: i. de ei pigritia asp̄nada. Aliqui libri habent: **Super asnationem illius**. Et est sensus: **Oēs loquentur super asnationem illius**: i. quā aspirat ad oēs et torpore et non ad op̄ et labore: h̄ est: oēs loquetur ad h̄ quod non sperat ad celsū scādere p̄ labore: et volare p̄ cōtemplationē ad quod facit ē. Job. v. c. Homo natus ad laborem et ausus ad volandū.

v **De stercore bouum lapidatus est piger**. Boues sunt p̄dicatores: quā iugū dñi iugiter portant: currū ecclesie trahunt: terrā cordis p̄tōp̄ vomere lingue sue scindunt: spinas et tribulos vitiorum euellunt: semina verbi dei serunt: duobus comibus. i. scia duorum testamētōrum vel vita et scia decorant: De quibus dicit Job. j. c. Boues arabant et asine pascebant iuxta eos. Deut. xxv. a. et. j. Corinth. ix. b. Non alligabis os bouis triturantis. Prouer. xij. a. Ubi non sunt boues p̄sepe vacuū ē: ubi autem apparēt plurimę segetes ibi manifesta ē fortitudo bouis. Stercora bouum sunt verba increpatoria et exhortatoria: quibus stercozant et secundat fra cordis peccatorum: De quibus dicit Luc. xij. b. Dñe dimitte illā et hoc anno visq̄dū fodiā circa illā et mittas stercozā: et siquid fecerit fructū: sin autē in futuro succides illā. Beatus Hieronimus. Quis ignoret esse finis verbum increpatoris: quā si non excuset necessitas minus debeat p̄ferre. Hoc finis alios impinguari: alios indurari. i. lapidari videmus. O piger nonne bouum finis

nōne boninus finus spargitur in agro tuo / unde q̄ habet la-
pides: Et igit̄ sensus: De stercore boū. i. fructuosa et vili
p̄dicatione p̄dicatozū: lapidabit̄. i. indurabitur: piger. i.
torpens / pedib⁹ eger. Irē stercore boū sunt tp̄alia: q̄ p̄dica-
tores verbi dei quasi stercore abijciūt et cōculcant: quib⁹ to-
bias excecatur est: vt le-
git̄ Tob. ij. b. De q̄b⁹
dī Thren. iij. a. Qui
nutriebant̄ in croceis
amplexari sunt sterco-
ra. Phil. iij. b. Omnia
detrimentū feci et ar-
bitroz vt stercorea vt
christū crucifaciā. Be-
atus Bern. De misē-
ro q̄ dū stercorea pu-
tat dīdari. i. ornari. Est
q̄ sēsus: De sterco-
re boū. i. p̄ amore tē
poraliū: lapidabit̄

. i. increpabit̄: piger. i. p̄pter p̄grit̄iā suā. Luc. vi. d. Tē vob̄
diuitib⁹ q̄ habetis hic cōsolationem vestrā. Jaco. v. a. Agite
nūc diuites plorate vultates i miserijs v̄is q̄ adueniēt vob̄.
Irē De stercore boū. i. p̄ imūdiā p̄ctōz: lapidabit̄. i.
grauiter puniet̄: piger. i. p̄pter p̄grit̄iā suā nō vult exire de
luto stercoreum vitiōzū: sed p̄mittit se putrescere. Jobel. j. d.
Cōputruerūt iumēta i stercore suo. Prouer. vij. b. Vsq̄quo
piger dormis: qñ cōsurgas a somno tuo: a. Et om̄is qui
tetigerit eū / cōicando eius p̄grit̄ie: vel cōsentendo ei⁹ ma-
licie. b. Excutiet man⁹ / suas: vt p̄iciat feditatē q̄ adhe-
sit ei ex tactu. Et loquit̄ metaphozice. Qui eū t̄git luti vel
ster⁹ / sedat man⁹: et necesse habet excutere vt p̄iciat qd̄ ad-
hesit ei de luto. s. xij. a. Qui tangit picem inquinabit̄ ab ea.
Multi tangentes stercorea tp̄aliū: putant se tangere reliquias.
Et tales necesse habet excutere man⁹ si volūt beati fieri. Esa.
xxij. c. Br̄is q̄ excutit man⁹ suas ab oī munere. Irē: Ois
qui tetigerit eū / corripiendo: excutiet man⁹ / suas: p̄pter
punctionē spinarū / quas tetigit: vel p̄pter v̄isionem ignis. ij.
Regū. xij. a. P̄uicatoroz quasi sp̄nḡ euellent̄ vniuersi
q̄ nō tollunt manib⁹: Sed si quis eas tangere voluerit arma-
bit̄ ferro et ligno lanceato: igneq̄ succensē comburent̄ vsq̄ ad
nihilū. c. Cōfusio patr̄ est / carnalis v̄l sp̄ualis: d. De
filio indisciplinato. i. filius indisciplinat⁹ cōfundit patrē
suū: et pater cōfundi debet si nō disciplinat filiū. Prouer. x.
a. Filius sapiens letificat patrē: filius v̄o stultus m̄sticia est
marris suę. e. Filia aut̄ fatua. i. indisciplinata vel vaga
et dissoluta: f. In deminoratiōe fiet / honoris sui et pa-
rentū. Propter qd̄ dicit̄. j. xij. b. Sup̄ filiā luxuriosā cōfir-
ma custodiā: neqñ te faciat venire in opprobriū inimicis tuis.
Aporaliter: Filia fatua est erronea cōsciētia: quę semp̄ mi-
norat̄ in bono. s. xix. a. Qui cito credit leuis est corde et mi-
norabit̄. Irē filia ē vis animę quęlibet scientia / regula / secta /
p̄fessio quęlibet. s. vij. c. Filie tibi sunt serua corpus illarum.
g. Filia prudens hereditas est / viro suo. i. loco herē-
ditatis: qz vir sapiens plus diligit prudētē vxorem sine he-
reditate / q̄ fatuam cum magna hereditate. Vel / Filia pru-
dēs est / hereditas viro suo. i. sic vir delectat̄ in sua herē-
ditate et eam tenet vsq̄ ad mortē: ita delectat̄ in prudētī vxorē
et eam nō dimittit nisi per mortē: qua soluit et diuidit̄ ab
hereditate: et ab vxore. j. Corinth. vij. g. Mulier alligata est
legi quāto tempore vir ei⁹ viuūt: qz si dormierit vir ei⁹ / libe-
rata est a lege. Aporaliter: g. Filia prudens est ani-
ma fidelis: quę est / h. Hereditas viro suo. i. christo: q̄
excolit vt homo hereditatē. Ps. Hereditas mea p̄clara est
mibi. Et q̄ talis filia hereditas sit viro suo / probat quasi per
contrariū: i. Nam quę cōfundit / virū suū / sciens eū
erubescere stulticia sua: k. In contumeliā fit ge-
nitoris: q̄ eā male erudiuit in domo sua. Et quādo remittit̄
in domū suā a viro ei⁹: qd̄ est patri ei⁹ magna cōtumelia.
Prouer. xix. c. Puer qui dimittit̄ suę voluntati cōfundit

matrem suā. Ideo dicit̄. j. xxvj. b. In filia nō aduertēte se:
firma custodiā / ne inuenta occasione aburat̄ se. l. Patrē
et virū cōfundit audax / filia. i. temeraria vel effrenis.
Aporaliter: n. Audax / filia: caro vel mala voluntas au-
dax ad peccandū: l. Cōfundit patrē. i. affectū: m. Et

norabitur. Musica in luctu
imp̄ortuna narratio / flagella
et doctrina in om̄i tempore
sapiētia. Qui docet fatuum:
quasi qui cōglutinat testam.
Qui narrat verbū nō audi-
entī / qñ q̄ excitat dormientē
de graui somno. Cū dormiē
te loquit̄ q̄ narrat stulto sapi-
entia: et i fine narratiōis dic:

carozes: qui in suis sermonibus deberent facere stimulum ti-
moris vel deuotionis ad luctū: et ipsi fabricant fabulas ad ri-
sum. Unde Ezech. xxxij. g. Sedent coram te popul⁹ meus:
et audiunt sermones tuos et non faciunt eos: quia in canticū
oris sui vertunt illos. Eccl. x. d. In risu faciunt panem et vi-
num. Item arguit carmina et cantilenas exequiarū: quę olim
in figura fiebāt. ij. Paral. xxxv. d. Omnes cantozes et canta-
trices vsq̄ in p̄sentē diem lamentationes sup̄ iosiā replicant.
Item arguit illos qui in corrigendo tempus et locum nō ob-
seruant. Unde dicit̄: s. Imp̄ortuna narratio. i. corre-
ctio vel p̄dicatio in tempore non suo: Est / r. Musica in
luctu: id est melodia in tempore luctus. Vado est tempus
et locus lugendi: et ideo non t̄mimice vel rhythmicē p̄dicā-
tum est / sed cū fletu et gemitu. Esa. xl. a. Loquim̄ ad cor hie-
rusalē. Dier. ix. e. Deducant oculi nostri lachrymas: et pal-
pebz nostrę defluant aquis: quia vox lamentationis audita
est de sion: id est de p̄dicatore. t. Flagella et doctrina
in om̄i tempore sapiētia: id est disciplina flagelli et do-
ctrina verbi in om̄i tempore / tam aduersitatis q̄ p̄sperita-
tis sunt causa sapiētie. Prouer. xxix. c. Virga atq̄ corre-
ctio tribuit sapiētiā. Esa. xxvij. e. Sola vexatio t̄mmodo
dabit̄ intellectū auditui. Et Tob. xj. c. legi q̄ felle posito su-
per oculos recuperauit v̄sum rob̄. Vel sic. t. Flagella
id est cōminationes p̄ne eterne: v. Et doctrina: id est
p̄missio glorię eterne. r. In om̄i tempore sapiētia
fuit: id est causa sapiētie audientibus. Unde circa hec duo
maxime debet versari ois doctrina et p̄dicatio. Un̄ Barth.
xij. g. Omnis scribadocus de thesauro suo p̄fert noua et
vetera. Et Luc. x. f. samaritanus vulnerib⁹ sauciati infundit
vinum simul et oleum. y. Qui docet fatuum: id est in-
corrigibilē cui male sapit correctio: z. Quasi qui con-
glutinat testā: id est perdit operā et impensam / et seipsum
insipientē ostendit. Prouer. ix. b. Qui erudit derisorē ipse
sibi iniuriā facit. Item in eodē. xij. b. In auribus insipie-
tiū ne loquaris: qz despicient doctrinā eloquij tui. a. Qui
narrat verbū nō audienti. i. non attendenti: b. Quasi
qui excitat dormientē de graui somno: qui moleste
accipit et cito ad somnū recurrit: sic fatuus cum corrigi gra-
uiter audit: et cito ad stulticiā suā redit. j. xxxij. a. Vbi non
est auditus / non effundas sermonem tuum. j. xxv. b. Beatus
qui narrat iusticiā auri attendenti. c. Cum dormiente
loquit̄ qui narrat stulto sapiētiā: quia sicut dormiēs
non audit qd̄ ei dicit̄: ita nec stultus. Et cōparat̄ stultus dor-
mienti: quia sicut in dormiente ligati sūt sensus exteriores p̄
sommū: ita in stulto p̄ somnū negligentē et per somnū culpę
ligant̄ sensus interiores vt nihil intelligat. Abacuk. ij. d. Qui
dicit ligno expergiscere: et lapidi tacētī surge. d. Et in fine
narrationis dicit: quis est hic: qui me arguit indiscre-
te: id est increpat intus: vel monet viam relinquere: vel p̄su-
mit me docere. Exo. ij. c. Quis te constituit p̄ncipē ac iudicē
sup̄ nos: Ben. xix. b.

Ar. tmetrice

sup nos: **B**en. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

Ben. xix. b. Ingressus es ut aduena: nūquid ut in/ dices. s. xij. d. Pauper locutus est: et dicunt: quis est hic? a **Supra mortuū** rē. Hic hortat auctor ad compassionē. Et tangit breuiter tria genera hominū. Bonū mortuū mor/ te nature: fatuū uiuentem vita nature: malū mortuū morte culpe. Omnibus cō/

a quis est hic? **Supra mortuū** pldra: deficit enim lux ei: et supra fatuū plora: deficit enim sensu. **Modicū plora** s supra mortuū: quoniam requi/ b euit. **Nequissimi em nequis/** sima vita super mortē fatui. **Luctus mortui septem dies:** k fatui autē et impij omīs dies **vite illorū.** Cū stulto ne mul/ m tū loquaris: et cū infēto **ne abieris.** Sērua te ab illo **ut nō molestiā habeas:** et

Et supra fatuū plora: mul/ to plus: **Deficit enim sensu:** spiritali. i. prudentia q bonū eligit et malum fugitur. **Modicū plora supra mortuū:** hoc est ex cōpassione naturali: non ex desperatiōe incōsolabili: quoniam requieuit a laboribus et miserijs huius vite. **Apoc. xij. c.** Amodo iam dicit spiritus: ut requiescat a laboribus suis. Et ideo potius congaudendū esset ei: quia de labore ad requiē: de luctu ad gaudium transit. **Econtrario** nascenti in mundū condolendū est: et compatiendū: qz ingre/ diſ miserijs et erumnas multas. Unde dominus de morte la/ cari non plorauit: quin potius dixit: **Lazarus mortuus est et gau/ deo propter vos.** In resurrectione nō plorauit: quia iam re/ quiescentem ad miserijs reuocabat: **Joh. xi.** **Moraliter:** a **Supra mortuū** in peccatis: b **Plora:** cōdolendo. **Nec ē pmissio ut prius:** sed pceptum. **J. xxxv. b.** Fili i mor/ tuū prodit lachrymas: et quasi dira passus incipe plorare. **S. vi. d.** **Mortuo non phibeas gratiā:** non desis plorantibus in cōsolatione: et cum lugentibus ambula. **Deficit enim lux eius:** id est vita anime sue: **De qua Eph. v. b.** Fuistis aliquādo tenebre: nunc autē lux in dño. **Et supra fa/ tuum plora:** deficit enim sensu: id est intelligentia. De his duobus plorandum est. i. de defectu gratie: et de defectu intellectus. Nam per gratiā uiuit affectus: et p intelligentiā uiuit intellectus. **Uñ tūc plene mortua est aīa:** cum deficit et gratia et intelligentia. Sed qz debet esse luctus cōsolabilis: qz de nemine despandū est dū est in via: Ideo addit: **Modicū plora supra mortuū.** **Idere. xxx. c.** Quiescat vox tua a ploratu: et oculi tui a lachrymis: qz est merces ori tuo/ air dñs: et reuertent de terra inimici: et est spes in nouissimis tuis. **J. xxxv. b.** Fac luctū fm meritū eius yno die vel duo/ bus ppter detractionē. **g** **Quā requieuit a bono ope:** et a laude dei. **h** **Nequissimi em nequissima vita sup mortē fatui:** Et peior est vita fatui qz mors eius. **J. xxx. c.** **Melior est mors qz vita amara:** et requies eterna qz languor pſueras. **Uñ fatui nequā in cōsensu peccati:** nequior i ope: nequissima in pſuetudine. **Uñ nequā est in ope:** nequior i defen/ sione: nequissima in gloriatiōe. **i** **Luctus mortui septem dies:** i. mortui lugēdi sūt septē dieb. Et tangit mortē sui tps auctor. Ante legē nō maior erat affectio ad amicos: et maior luctus i morte eor. **Uñ et iacob mortuū plorauerūt iudei qdra/ ginta dieb:** et egyptij septuaginta dieb. **Ben. vi. a.** **Moysē** nō plorauerūt triginta dieb: **Deut. vi. c.** **Mō minor ē af/ fectio:** vir vna hora plorat amicū mortuū. **k** **Fatui autē et impij oēs dies vite illorū:** lugēdi sūt: qz oēs mali sūt. **Uñ ob ignorantiā:** isti ppter maliciā. **Moraliter:** autē septē dies sūt septē ptes mundanę pſpiratiōis. i. scia secularis/ fama pſpiratiōis/ sanitas corporalis/ voluptas carnalis/ abūdanſia tpalis/ securi/

tas mūdiālis/ gloria singulari. **De quibz Job. xxi. b.** **Ducit** in bonis dies suos: et in pſicto ad inferna descendit. **Ps. Dices** mei sic ymbra declinauerūt. **Idere. xx. d.** **Maledicta dies** i qua natus sum: dies in q pepit me mater mea nō sit bñdicta. **Cū stulto ne multū loaris.** q. d. est stultus sp sit lugen/

nōn coinquinaberis in pec/ cato illius. **Deflecte ab illo** et inuenies requiem/ et nōn accidieris i stulticia illius. **Super plumbū quid graua** bit: **Et qd illi aliud nomē qz fatuū:** **Arenā et salē et massā ferri facili est ferre qz homi/ nē imprudentē et fatuū et im/ piū.** Sicut loramentū ligneū colligatū fundamento edifi/ cij nō dissoluet: sic et cor cō/ firmatū in cogitatiōe cōsiliij.

Et nō molestiā habeas: oportunitatē illi: sic de iona/ tha pcepit alexāder. **J. Bachab. x. f.** **Dices:** **Nec quisqz molestus** sit ei de vlla ratiōe. **Gal. vi. d.** **De ceto nemo mihi molestus sit.** **Et nō coinquinaberis i peccato illi:** cōsentiēdo: ut nō corrigēdo. **S. xij. a.** **Qui tetigerit picē** inquinabit ab ea. **J. Cor. xv. c.** **Corrūpūt mores bonos colloqā praua.** **q** **De/ flecte ab illo:** i. recede ab eo: sic abraam a loth: **Ben. xij. d.** **Et iacob ab esau:** **Ben. xxxij. d.** **Et inuenies requiē:** sic illi: nō corpore qdē sed spiritu. **Barth. xi. d.** **Deflecte a me** qz mitis sū et hūilis corde: et inuenietis requiē aiab vestris. **s** **Et nō accidieris i stulticia illi:** i. nō cōtrahes acci/ diā siue torporē ex stulticia illi. **Multi em ptabūt tēdū bo/ ne vite ex cōsiliu stultorū.** **S. vi. c.** **Porta illa:** i. sapiētiā: et nō accidieris i vinculis illi. **Et sic nō accidieris i stulticia illi:** corrigēda vel declināda. **S. iij. b.** **Libera eū qz iniuriā pa/ tiſ de manu supbi:** et nō acide feras in manu tua. **i** **Super plumbū qd grauiabit:** i. graui iudicabit: **Et qd il/ li aliud nomē qz fatuū:** q. d. plumbū graue est: s fatuū gra/ uior. **Plumbū em portari pōt:** licz cū grauiamē: sed stultus sustineri nō pōt. **Prover. xxv. a.** **Grave ē saxū et onerosa are/ na:** sed ira stulti viroqz grauior. **x** **Arenā et salē et massā ferri facili est ferre qz homiē imprudentē et fatuū et im/ piū:** i. multitudinē leuiū pctorū qz arenā designant: et fa/ tuā sapiētiā pborū qz salē expmit: et durā gētiliū pſecutionē qz massā ferri accipit: facili ē sustinere qz hereticū ipudentē qz sine discretiōe ventiliā sic arenā bibit pctā: et fatuū qz pbor sapiētiā qz si sapidā amplexabit: et impiū qz dei cultū et scptu/ rā sacra debonestat pueriēdo: ipudentē sibi fatuū pſio/ im/ piū deo. **y** **Sic loramentū ligneū rē.** **Rab. cōtinuat** hoc dices: **Ex auctor de grauitate fugienda:** et incipit agere de grauitate optāda p leuitatē fatui/ subūgēs firmitatē sapiē/ tis/ cōpans eū loramento firmi collocato. **Est aut loramentū cōgeries lignorū firmi sibi cōpaginatos i fundamēto edificij** ut etiā sup fūdamētū dictū a loro. **aphyſice:** **Per ligna lo/ ramētū** significant fideles: q dant fructū in tpe suo. **Edificiū ē ecclia:** fūdamētū fides christi: de q. **J. Cor. iij. c.** **Fūdamētū aliud nemo pōt ponere pter id qd positū ē:** qd ē christus iesus. **Vincula sūt charitas et doctrina aplica.** Sic igit loramentū lig/ neū firmi colligatū nō dissoluit: sic edificij ecclie i fūdamēto fidei firmi colligatū et charitate et doctrina aplica cōpagina/ tū idissolubile ē. **Barth. vij. d.** **Qd q audit vba mea h et fac** ea assilabit viro sapiēti qz edificauit domū suā sup petrā: et de/ scēdit pluuia et venerūt flumina: et flauerūt vēti et irruerūt i do/ mū illā et nō cecidit: fūdara em erat sup firmā petrā. **Et h est** qd dicit: **Sic loramentū ligneū colligatū fundamēto edificij nō dissoluet:** ex facili: **3** **Sic et cor cōfirmatū in cogitatiōe cōsiliij:** nō dissoluet defacili. **Idoc est:** sicut edificij stabile est

Ps. 101.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

Prover. 2.

St. facul/ diaberis

edificiū stabile est et firmū; nec cito soluit a vento vel pluia: sic cor roboratū deliberatis et consultis cogitationibus defa- cili non mouet a temptationū pcellis: dūmodo sint cogita- tiones colligatē in fundamento fidei: et compaginatē vinculo charitatis. Eph. iij. a. Supporatēs inuicem in charitate: solliciti seruare vñta- tem spiritus in vinculo

pacis. a. **Cogita- tus sensati**: id est sa- pentis: b. **In om- ni tempore**: aduer- sitatis. i. et prosperi- tatis. c. **Vel etiam**: de metu cuiuslibet tribulationis: e. **Nō deprauabit**: decli- nado ad malū et omit- tendo bonū: etiā nutu mortis. Prover. xx. vij. a. Iustus qñ leo cōfidens absq; terro- re erit. Item in eodē

xxj. a. Cogitationes robusti semp in abundantia. Nullū bellū intrinsecum vel extrinsecum deprauare potest cor illius ho- minis qui mādara domini custodit iuxta diuinorū librorū con- silium. f. **Sicut palea in excelsis**: id est in alto loco po- sita. g. **Et cimenta**: id est sabulū siue arena: h. **Sine impensa posita**. i. sine admixtione calcis: i. **Contra fa- ciem venti**. i. contra impetum venti: k. **Non pmane- bunt**: quia cito dispergunt. l. **Sic et cor timidū**: quia timet paupertatē vel mortē. m. **In cogitatione stulti**: non fundatū in charitate et veritate. n. **Contra impetū ti- moris**. i. temptationis timide: o. **Non resistit**: sed cedit. Prover. xxvij. a. Fugit impius nemine psequēte. Cōparat autē mali paleis multis rationibus. Primo sicut palea cum grano est donec fiat ventilatio aree: ita mali cum bonis sunt donec mundeat area ecclesie. Matth. iij. c. Ipse vos baptiza- bit in spūs sancto et igne: cui ventilabit in manu sua: et p mun- dabit aream suā: et congregabit triticū in horreum suum: pa- leas autē comburet igni inextinguibili. **Strat autē Hiero- nymus** de hmoi cōmixtione. ij. Corinth. vj. c. Que cōuentio ēē. Quid paleis ad triticū dicit dominus? rē. Item palea cib⁹ ē ignis: et peccatores cib⁹ sūt ignis infernalis. Augustinus. Si palea sequeris/palea efficietis: Laue g ne ab igne inextingui- bili cōburaris. Item palea omni vento agitatur: sic mali omni vento circūferunt. Ab oriente vento adulationis. Sol enim oriens. i. pspertas adularores adducit. Exo. x. d. Danc fa- cro vñtus vñs leuauit locustas q ascenderūt super vñuersā terrā egypti. Item ab occidente vento detractōis. Aduersi- tas em adularores expellit: sed detractores adducit. Exo. x. a. **Oravit moyses dominum**: qui flare fecit ventū vehemē- tissimū ab occidente: et acceptā locustā pscit in mare rubrū. Itē a meridie vento elationis. Itē a septentrione vento de- sperationis. p. **Sicut ornatus arenosus**. i. limitio facta de arena: q. **In pariete limpidio plano et polito**: supple nō heret: r. **Sic et cor trepidū i cogitatione stulti**: nō adheret. Hoc ē: sic arena nō adheret lapideo parieti: s statim defluit: sic cor stulti nulli cogitationi boni adheret: v cogita- tio cordis: sed fluit vna post aliā: sic puluis. Ezech. xliij. c. Dedi sanguinē ei⁹ sup petra limpidissimā ne opiret. Vel pōt suspēsiue legi hoc mō: p. **Sicut ornat⁹ arenosus**: id est puluis vel limitio arenosa. q. **In pariete limpidio**. i. po- lito et exteri⁹ non heret: r. **Sic et cor trepidū in cogi- tatione stulti**. i. trepidās i fatuis cogitationib⁹. s. **Omi tpe nō metuet**. i. nunq; metuit. i. sicut arena nō adheret parieti limpidio: sic timor dei nō adheret cordi stulti timido/timore hūano vñ mūdano nō diuino. Aliq; libri habēt: metuet sine nō: sed verius cū nō: vñtūq; tñ vñtū est: qz et metuit et nō me- tuit: sed aliud et aliud. r. **Sic et qui i pceptis dei pma- net semp**: nullo tpe metuit: supple hūano vel mūdano timo- re. Vel est similitudo p pirariū: sicut dicit Luc. xvj. f. Illi recepti-

sti bona in vita tua: et lagarus sūt mala. Et est sensus: Sicut stultus nullo tpe metuit: sic et qui in pceptis dei pmanet. i. in custodia pceptorū dei semp metuit supple. Uñ Prover. xx. vij. b. Beatus hō q semp est pauidus: qui hō metis est dure corruet i malū. v. **Pungēs oculū**: cordis stimulo timorē

et tpe non metuet: sic et qui in pceptis dei pmanet semp. v. **Pungēs oculū**: deducit la- chrymas: et qui pūgit cor p- fert sensum. **Aditens lapi- dem i volatilia dei**: ciet illa: b. **Sic et q cōtinuat amico dissol- uit amicitia**. Ad amicum et si pduxerit gladiū nō despes: ē est em regress⁹ ad amicum. Si apuerit os triste: nō timeas:

currat. v. **Et q pungit cor**: sūti vel auditorū stimulo ex- hortatiōis/increpatiōis/eruditōis: s. **Profert sensum**: id est intelligentiā scripturarū. Vel pfert sensum. i. eicit a corde malū sensū: quo sapiebāt et mūdana vt infundat ei bo- nus sensus: quo sapiūt spūalia: sicut vas pmo euacuat malo liquore: vt bono impleat. Unde Thren. ij. f. Effunde sicut aquā cor tuū ante cōspectū dñi: leua ad eum manus tuas. j. Regl. j. c. Omne qd inebriari pōt nō bibi: sed effudi aīaz meā in cōspectu dñi. Stulti vñgūt corda auditorū blādimētis: et pauci pungunt acutis gladijs verbi dei. Eccl. xij. d. Verba sapientiū sicut stimuli: et qñ clauī in altū defixi. **Uñ** xlvij. b. **Maledictus q facit opus dei fraudulēter**: et maledict⁹ qui phibet gladiū suū a sanguine. Prover. xxvij. a. **Meliora sūt vulnera diligentis q fraudulēta oscula odientis**. Nō potest autē cor gladiū pungi nisi caro prius vulneret et sanguis fun- datur. i. carnalis affectus omnino euacuet. Propter qd dicit moyses/Exo. xxxij. f. **Donat vir gladiū sup femur suū**: Itē et redite de porta vsq; ad portam per mediū castrorū: et occidat vnusquisq; fratrem suū et amicum et primū suū. a. **Apertus la- pidē in volatilia dei**: ciet illa. i. disperget: b. **Sic et qui cōtinuat amico dissoluit amicitia**. i. sicut tactu lapi- dis grex autū dissipat: sic verbo conuictij vis amicitie violat. **Moraliter**: Lapidē mittit in volatilia: qui durā et indiscre- tā increpationē facit i cōtemplariuos. Talis em dei ciet eos a volatu cōtemplatiōis: sic illi q indiscrete respōdere solēt vñ studētes vel cōtemplatiōis: Itē lapidē mittit in volatilia q du- rā et indiscretā pgnitētā inuēnit: q durā excoicationis sentētā pfert i vñuersitatē clericorū. Et talis dei ciet eos a vo- latu et dispōit ab inuicē. **Uñ** l. a. **Grer pditus fact⁹ ē pplus me⁹**: pastores eorū seduxerūt eos. c. **Ad amicum et si pdu- xeris gladiū**: materialē: ad litterā. e. **Nō despes**: de re- cōciliatione ei⁹. f. **Est em regressus**. i. recōciliatio: g. **Ad amicum et si p bella crudelia**. h. **Si apuerit os triste**: ali- qd amarū rīdendū vel dure corripitēdū: i. **Nō timeas**: despando

Mythice. c. **Ad amicum**. i. ad christū: vel ad mēbrū eius. **Mythice** vñ pduxeris gladiū: mali exempli: vel duri verbi: quibus christ⁹ in mēbris suis occidit: vel leditur ad min⁹: vñ certe molestaf. e. **Nō despes**: de ei⁹ recōciliatione. f. **Est em regressus ad amicum**: p pgnitētā. **Uñ** l. ij. a. **Tulgo dicit**: Si dimiserit vir vxorē suā: et recedēs ab eo duxerit vñ alterū: nūquid reuertet ad eā vñtra? **Uñ** qd nō polluta erit et cōtaminata mulier illa: Tu aut fornicata es cū amatorib⁹ mul- tis: tñ reuertere ad me dicit dñs. Itē in eodē. xvj. b. **Si p- nitentiā egerit gēs ista sup malo suo qd locut⁹ sū aduersus eā**: agā et ego pgnitētā sup malo qd cogitauit vt facerē ei. Ezech. xlvij. f. **Quacūq; hora rē**. h. **Si apuerit os triste**: cōmi- nado gebennā: i. **Nō timeas**: seruilit: sed filialiter: qz paf- **4** * est qui cōminat

B

Moraliter

Libri

Desperado de reconciliatioe. a **Est em recordatio** pñt/ ne amicitie: et ideo poterit reconciliari. b **Exceptio cōu/ tio** et improprio et supbia. i. supbia domiatioe: e **Et** mysterij reuelatioe: et plaga dolosa. i. pñtione et si/ mulata detractioe. Per ista quibz penitus fugat amicus: nec defacili reconciliatur.

Al. recordatio

Distat autē inter con/ uitū et improprio: qz conuitū est: qñ ali/ quis aliq obijcit aliqd turpe: qd tñ nō ē pec/ carum vel culpa eius: **Terbi gra:** Cū dīc eū rustici/ vel leprosum/ vel seruū/ vel filiū sa/ cerdotis/ aut vsurarij/ aut aliqd hñdī. Im/ proprio autē ē cū cri/ mē obijcit: Terbi gra/ tia: Cū qz vocat aliū latronē vel vsurariū: vel aliud pctm cōmissū improprio. g **In his oibz** effugiet amic⁹ nō reditur⁹ ad pñtū gradū amicitie: etiā post reconciliatioe. Unde. s. xij. b. fm aliā gñ/ tionē: Amico reconciliato nō credas in eternū.

Bystice

* est qui cōminat. Job. xij. c. Et si occiderit me in ipsum sperabo. a **Est em recordatio** apud eū hūanē fragilita/ tis: et callidi ac violēti aduersarij rēpratiois atqz imaginis sue quā nobis indidit: atqz sue ingentē pietatis q nos redemit: et ppter hoc facilius reconciliat. Ben. viij. a. Recordatus est dñs noe: cūctozūqz animarū et oīm lumentozū q cū eo erāt in arca: et adduxit spm sup terrā: et imminut sunt aque. b **Ex/ cepto cōuitio** i. blasphemia: q est peccatū in spm sanctū: **Barth. xij. c.** Qui dixerit cōtra spm sanctū verbū nō remit/ tet ei neqz in hñculo neqz i futuro. c **Et improprio** i. impugnatōe fātne charitatē. j. xxxij. d. Verba iproperij ne dicas primo: et ne pmas illū i repetēdo. d **Et supbia** i. p/ sumptio. j. xxxvij. a. O psumptio nequissima vnde creata es coopere aridā nequitia. e **Et mysterij reuelatioe** i. desperatioe: cui⁹ cōfessio inutilis est: vt pater in iuda: **Barth. xxvij. a.** Peccaui/ tradēs sanguinē iustū. Et in cain: Ben. iij. b. Maior ē iqtas mea q vt ventā merear. f **Et plaga do/ losa** i. finali impenitētia siue obstinatioe. j. xxxvij. d. Plaga dolosa dolosi diuidit vulnera. i. vix vnqz permittit sanari siue solidari. **Diere. xxx. b.** Insanabilis ē fractura tua: pessima pla/ ga tua. **Itē i codē. xv. d.** Plaga tua despalilis renuit curari. g **In his oibz** effugiet amic⁹ i. chris⁹. j. xxxvij. c. Sic q dimittit auct de manu iua: sic q reliquisti. primū tuū: et nō eū capies: non illum seqris/ qm lōge abest: effugit em qñ caprea de laqueo: qñ vulnerata ē aia ei⁹: vltra eum nō poteris colli/ gare. Sequit: h **Sidē posside cū amico in paup/ te illi:** immo tūc magis: qz tūc magis indiget: Aliter elies solo nomine amic⁹. k **Et in bonis illi** leteris/ tpa/ libus et eternis. s. vij. a. Si possides amicū in rēpratioe possi/ de illum. l **In tpe tribulatiois illi** amici. m **Der/ mane illi fidelis** nō recedendo ab eo/ sed affectu et effectu cōpatiēdo. n **Et in hereditate illi** eterna: o **Co/ heres sis.** q. Cor. j. b. Sicut socij passionū estis: sic eritis et cōsolationū. **Bystice:** b **Fidem posside cū amico** i. cum chris⁹: i **In paup/ te illi** i. in miserēdo paupibz. **Barth. xxv. d.** Dī diu vni ex minimis his fratribz meis feci/ stis/ mihi fecistis. Job. vij. c. Qui tollit ab amico suo miser/ cordiā/ timorē dñi derelinquit. k **Et i bonis illi** lete/ ris/ in gloria: q sunt bona pauperū. **Barth. v. a.** Beati pau/ peres spū: qm ipsoz est regnū cglor. l **In tpe tribulati/ onis illi** i. chris⁹: qui sepe tribulat in mēbz: m **Der/ mane illi fidelis** tribulatos iuuādo: nec p tribulatioe chri/ stū dimittēdo. **Luc. xxij. c.** Vos estis q pmāstis meū in tē/ pratioibz meis. n **Et i hereditate illi** coheres sis. **Ro. viij. c.** Si fili j et heredes: heredes quidē dei: coheredes autē chris⁹: si tñ cōpatimur vt et gloriificemur. j. **Timoth. ij. b.** Si cōmortalis sumus et cōiuem⁹: si sustinebim⁹ et cōregna/

Ecclesiastici

bim⁹. p **An ignē camini** i. ante incēdū ignis. q **Clap/ por et fum⁹ ignis in altat.** i. euaporat fum⁹ in altū qñ sus/ tat. t **Sic et an sanguinē** i. sanguis effusioe: v **Ab/ ledicta et cōtumeliē et minē** i. sic fumus pcedit ignis in/ cēdū: sic mala qba pcedūt homicidiū. j. xxvij. b. **Et fusio san/ guinis in rixa supboz**

Antē ignē camini vapōr et fum⁹ ignis in altat: sic et ante sāguinē maledicta et pñme/ liē et minē. Amici z salutare nō pfundari: A facie illi nō tte abscondas: et si mala tñbi euenerit p illū sustinē. Dis qui audiet cauebit se ab eo. b **Quis dabit ori meo custodiā:** i et sup labia mea signaculum

vt positis sup ignē aromatibz nebula eoz et vapor opiat ora/ culū. t **Sic et p cōtrariū:** an sanguinē i. ante actū pec/ cati. q **Clapoz** diabolice suggestiois. r **Et fum⁹** inique cogitationis. v **Et cōtumeliē** inique vel noxiē delecta/ tionis. x **Et minē** pueris assensionis. s. iij. d. Qui amat piaculum vel periculum pibit in illo. y **Amici salutare nō cōfundari** maxie post reconciliatioe ne aliqd racōis videat in corde manifeste. Sed j. iij. Regl. iij. e. Si occur/ rerit tñbi hō nō salutes eū: et si saluauerit te nō rñdeas ei. Et **Luc. x. a.** Meminē p viā saluaueritis. Ps. Mō dixerit qui pteribāt bñdictio dñi sup vos. Solutio. Attēdenda est causa dictoz: vt dicit **Barth.** et nulla erit pñtietas. Salutare vi/ atorē in via cū mora vel ex curiositate nō est bonū/ ne impe/ diat ab itinere suo vel a fructu pñtatiois: Salutare pō ex amicitia: vel ad pñlandū bonū est: ita vt meli⁹ nō impediā. Itē salutare ē salutē optare: Mō ē sal⁹ oprāda i via sed i do/ mo. i. in termino viē. **Uñ Luc. x. a.** cū dixeris: Meminē p viā saluaueritis: statim adiūxit: In quacūqz domū intraueritis pmū dicite: Pax huic domui. b **A facie illi** nō te ab/ scōdas/ auertēdo faciē tuā vñ declinādo a via ne illi obules: qd ē signū odij et rancoris. c **Et si mala** i. damna rerū: vt tribulatioes et veratioes: d **Zibi euenerint p illū** i. pñt illū: e **Sustine** patiēter. **Prover. xij. d.** Qui negligit dñū pñt amicū iust⁹ ē. i. verus amic⁹: Hoc em requirit ius amicitie. f **Dis q audiet tñbi malū euēnisse p illū:** et te sustinuisse pa/ tiēter: g **Lauebit se ab eo** i. ab offensioe illi⁹: et a tua silt. **Multi em sūt q pñt se nō timent:** s. pñt amicos. **Jo d:** Ecce iij. c. **Del⁹** ē duos esse silt q vñū: habēt em emolimentū so/ cietatis sue: et si vnus ceciderit ab altero fulcief. **Bystice:** **Amici** i. chris⁹: i **Salutare** i. honorare vt orare: a **Mō pfundari** i. pñt fusioe nō phibearis. Et i **A fa/ cie illi** nō te abscondas/ celādo peccata tua vicario eius. **Job. xxxi. d.** Si abscondi qñ hō peccatū meū: et celauī in sinu meo iniquitatē meā: c **Et si mala tñbi euenerint p illū** i. pñt illū: e **Sustine** patiēter/ libetē/ letantē. **Barth. v. a.** Beati estis cū maledixerit vob hoies: et psecuti vos fuerint omne malū aduersus vos mētiētes pñt me: Gaudez et exulta/ te qm merces viā copiosa est in cel. j. xix. b. Perde pecuniā ppter fratrē et amicū: et nō abscondas illā sub lapide i pñtione. f **Dis q audiet te ita letantē pñt chris⁹** tot et tāta sustine/ re: g **Lauebit se ab eo** i. ab ei⁹ offensioe exēplo tuo. **Elā. ij. d.** Quiescite ab hoie cui⁹ spūs i narribz ei⁹: qz excelsus repu/ tat⁹ ē ipse. h **Quis dabit ori meo custodiā.** Sub in/ rogatioe orat custodiā lingūe sibi dari: in q frequēter et facile cadit hō. **Uñ Prover. x. c.** In multiloquio nō deerit pctm. **Prover. xxv. d.** Sic vrbz patēs et absqz murosū ambitu: ita vir q i loquēdo nō pōt phibere spm suū. q. d. auctor: null⁹ pñt dare tñbi custodiā lingūe nisi tu dñe. **Uñ Ps.** Pone dñe cu/ stodiā ori meo etc. **Prover. xvi. a.** Quis est pñpare aīaz: et dñi est gubernare lingūā. Et b est: h **Quis dabit ori meo custodiā etc.** discreti siltēij. i **Et sup labia mea signa/ culū certū/ vel certis**

Al. recordatio

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

Al. tme

culū certū vlt certis tpsibz et locis determinatis possint apl/ri et claudi: Nō em̄ sp et vbiqz loquēdū vlt tacendū. Eccl̄. iij. b. Est ip̄us tacēdū et ip̄us loquēdū. Sitr et loc. Mūer. xix. c. Has qd nō hz opculū imūdū erit. a. Et nō cadā in ip̄is. i. p ip̄a q̄si p foramē latū et aptū. s. xx. c. Lap̄i fallē lin guē q̄si q̄ in pavimēto cadens. i. dure. Jo dī

Prouerb. xxi. d. Qui custodit os suū et lin guā suā custodit ab an gustijs aīaz suā. j. xx. vij. d. Verbis tuis fa cito statberā: et frenos ori tuo rectos. b. Et lingua mea pdat me. i. dignū gēna p ditione faciat: vt diuitē epulonē: Luc. xvi. f. Et multos alios sitr p didit lingua eorum. j. xxvij. c. Multi ceciderūt i ore gladij sed nō sic q̄si q̄ interierūt per linguā suā. Illos interfecit gladij alieni et in corpore istos occidit proprius gladij et in aīa. Prouer. xviij. d. Dors et vita i manibz lingue.

Domine pater et dñs. Legit. Expo. Ca. XXIII.
Decch. j. d. q̄ aīalia tbat et reuertebant: in q̄ moralit designat q̄ doctores et p̄dicatores cū alijs p̄dicauerint atqz eos docuerint: debēt ad seipsos circūspecta medita tiōe redire: et sollicitē p̄cauere ne i eis inueniat qd in alijs rephendūt: et q̄ ipsi habeāt qd alios debere hīe p̄dicāt: sic dī cit iacob/ Ben. xxx. d. postq̄ longo tpe pauerat oues laban: Bndixit tibi de ad aduentū meū: iustū ē igit vt aliq̄ p̄uideā domui meę. Ideo auctor iste/ in p̄cedenti capitulo oñderat q̄liter doctores et p̄dicatores mores et vitā aliorz debēt ordi nare et informare/ docet in h̄ capitulo ipsos ad se redire post alioz instructionē cū alijs p̄dicauerint/ ipsi reprobi inueniāt. j. Cor. ix. d. sic dī Ro. ij. c. Qui p̄dicās nō furandū furaris. Primo igit docet orare me crimīa q̄ i alijs rephendūt/ i p̄his repant. Et h̄c dep̄catio p̄ncipalit cōtra q̄nqz. i. ignorātiā supbiā/ luxuriā/ auariciā/ gulā. Secūdo docet loqui sine iura mēto: vt magis credat p̄uersatiōi q̄ execratiōi: vt exēplo ma gistrī discat discipli nō iurare iibi: Doctrinā orl audite si liij. Tertio docet castitatē amplecti: et libidinē detestari iibi: lioi fornicario zc. Dicit aut aliq̄ q̄ oīo q̄ p̄mittit i hoc capitulo/ salomōis sit: ad lraz: cōtra tres hostes ei. i. adad idu meū et racon et hieroboā: de quibus legif. ij. Regl. xi. Sed qz dixit/ salomōnē nō esse auctozē huius libri: ideo h̄ p̄mit tit. Dicit g: c. Dñe/ cui debet timor. d. Pater/ cui debet honor: Malach. j. b. e. Et dñator vite meę/ cui debet amor. Dñe/ vniuersoz creatiōe. d. Pater/ iustoz recrea tiōe. Et dñator vite meę. i. oīm viuetiū gubernatiōe. f. Ne derelinqs me/ infirmū et insciū: g. In cogitatu et cōsilio illoz. i. demonū q̄ grūt aīaz meā vt auferāt eam. Hiere. xviij. d. Tu aut dñe scis om̄e cōsiliū eoz in morte. b. Nec sinas me/ cadere/ merito p̄ctoz meoz. i. In illa exprobratiōe/ notabili et terribili: Barth. xxv. d. Esuriui et nō dedisti mihi māducare. Esa. xliij. c. Quō cecidisti de ce lo lucifer: q̄ mane oriebaris: corruisti in terram q̄ vulnerabas gētes. Siue improp̄iū/ opprobriū p̄lati et doctozis et p̄dica toris. Hiere. xx. c. Cōfudent vebement: qz nō intellexerūt op probriū sempiternū: qd nunq̄z delebit. k. Quis suppo nit i cogitatu meo flagella/ correctiōis et disciplinē rep̄ mētia ip̄sū cogitatu/ ne p̄cedat vsqz ad p̄sensū: l. Et i cor de meo doctrinā sapiē: qua dirigant cogitatiōes et affe ctiōes i deū. Job. vi. b. Idē sit p̄solatio mea/ vt affligēs me dolore nō parcat: vt nō parcat ip̄se cogitatiōes qn remordeāt et torq̄ant me. m. Et ignoratiōibz eoz/ cogitar et cor dis: hoc est in peccatis cogitatiōnū et affectiōnū ignorāter fa ctis: n. Nō parcat mihi de qn puniat statim: o. Et

nō appareāt delicta illoz. i. cogitatiōnū et affectiōnū p opis p̄sumatiōe. Vel/ illoz. i. demonū suggerētū. p. Ne accrescant/ vel/ adincrescāt ignorātiē meę. i. peccata mea ignorant facta: q̄ accrescūt p̄cedēdo de cogitatiōe i dele ctatiōe: et adincrescūt p̄grediēdo de delectatiōe i cōsensū. q

Et multiplicent delicta mea: et peccata mea abūdēt: et inci dā in cōspectu aduersariōz meoz/ gaudeat inimic me.
Dñe pater et dñs vite meę ne derelinqs me in cogitatu il loz. Et tollētiā oculoz me oz ne dederis mihi: et omne desideriu auerte a me. Au fer a me vētris p̄cupiscētiās: et cōcubitus cōcupiscētię ne apphēdāt me: et aīo irreuerē ti et infrunitō ne tradas me.

supgaudeāt mihi q̄ aduersant mihi. Et alibi. Qui tribulāt me exultabūt si mor̄ fuero. In sūma igit desiderat auctor cogi tatui suo dari a deo flagella disciplinē: et cordi suo doctrinam sapiē: ne p̄ ignorātiā multiplicent delicta et p̄ctā: et corruat i ma nū demonū. s. xxij. a. Flagella et doctrina i oī tpe sapia. Et nō rād ē ordo et p̄cess iste maloz. Et suggestiōe em̄ orl cogita tiō: ex cogi tatiōe affectiō: ex affectiōe delectatiō: ex delecta tiōe cōsensū: ex p̄sensū op̄: ex ope p̄suetudo: ex p̄suetudine ne cessitas: ex necessitate despariō: ex despariōe defēsiō: ex defē siōe glatiō de p̄ctō: ex glatiōe dānatio. Et h̄c ē catena dia boli: q̄ trahit p̄ctōres p̄ se i infernū. Dñe pater et dñs vite meę/ dator et p̄seruator. Nec dī de mort meę: qz nō ē de mortuoz/ s. viuo: Barth. xxij. d. y. Ne derelin qs me/ exponēdo vlt grāz tuā retinēdo. In cogitatu il loz. i. demonū/ vlt maloz hoīm. Repetitio orōnis itūne af fectiōis signū ē. i. timor et amoris. a. Et tollētiā oculoz meoz ne dederis mihi. i. supbiā nō p̄mittas me retinere in corde meo/ q̄ cito apparet in oculis. Esa. ij. c. Oculi sublimis hoīs hūilari sūt. Prouer. vi. c. Sex sūt q̄ odit de: et septimū detestat aīa ei: Oculos sublimis zc. Al sic: Et tollētiā oculoz meoz ne dederis mihi. i. nō des mihi vñ clar videar i magni oculis meis. Esa. v. e. Uē q̄ sapiētes est in oculis vñ: et corā vobis metip̄s prudēt. j. Regl. xv. d. Nō ne cū eēs paruul i oculis tuis: caput i tribubz iū fact es: b. Et oīne desideriu prauū/ auerte a me. Prouer. xxi. d. Desideriu occidit pigz. Aufer a me vētris p̄cupiscē tiās: q̄ multę sūt et imūde. Prouer. xxi. c. Qui amat vinū et pingua nō dirabit. d. Et cōcubit cōcupiscētię. i. volu ptates luxurie: e. Ne apphēdāt me: nō dicit: ne stimulet me: s. ne apphēdāt me vel illa q̄nt/ vt apparitores diaboli. s. vij. a. Nō facere mala et te nō apphēdēt. f. Et aīo irre uerēti. i. sine timore peccati/ nec deū nec hoīm reuerēti. g. Et infrunito. i. indiscreto et insipido. Dicit em̄ infrunit ab in qd ē sine: et frumē frumīs: qd ē supior ps palati: q̄ sapor ci boz discernit: sic dī Cassiod. sup illd. Ps. A fructu frumēti vñi et olei sui multiplicati sūt. Et infrunit dī q̄si sine frumio. Est aut frumū puluis corticis quere cōtriti/ q̄ coria desiccantur: qui gallice dicit tām: et de frumire tannē: et artifices illi frum ones. Et ita animi infrunitus est: qui nō est desiccāt ab hu more carnalis concupiscētię. Vel infrunitus dicit quasi sine freno/ vel sine fronte/ vel sine fronsi. Unde versus. Infruniti viri si vñs p̄ quinqz notare: Frons fronsis frumen frumio fre nadabunt. Est ergo sensus: f. Animo irreuerēti. i. rene rētiā non habēti. g. Et infrunito. i. insipido sine frumine discretiōis: et fluido sine frumio castitatis: et effroni sine frōte verecūdię: et effrent sine freno temperatiē: et impudent sine fronsi prudētię: b. Ne tradas me. i. ne tradi p̄mittas.

Doctrinā oris

Et. Et excellētiā

Et. Et prauū

Et. Et anime

Et. Et infrunito

Ps. 34.

Ps. 12.

Ps. 4.

a Doctrinā oris: id est disciplinā verborū. **b** Audite filij: id est discite et seruate. Uel **a** Doctrinā oris: id est sacre scripture que est os domini: Iosue. ix. c. et Esa. xxx. a. **b** Audite filij. q. d. hec doctrina filiorum est: alij sunt seruatorum. Irem. i. a. Doctrinā oris: id est doctoris vel predicatoris: qd est os domini: Iere. xv. d. **b** Audite filij: s; nequaquam doctrinā opis facite. Matth. xxiij. a. Sup carhedrā rē. Et videt loqui cōtra quosdam qd sine doctore volunt addiscere theologiā.

B
Ar. xij. d.

c Et qui custodierit illam: in corde et ope: **d** Non periet labijs suis: aliud docendo et contrariū faciendo. Unde in libro Prosperi. Bene docere et male vivere: nihil aliud est qd se sua lingua dammare. Uel Non periet labijs suis: falsa docendo et male dicendo/ vel piurando/ vel detrahendo/ vel adulando/ vel turpiter loquēdo.

Ps. iij.

e Nec scandaligabit in operibus nequissimis: i. in peccatis aliorum: que sunt mala in cogitatione: peiora in locutione: pessima siue nequissima in operatione. Ps. Pax multa diligētibz legem tuam: et nō est illis scandalū. Multi tamē offendunt ad festucā: qd est peius est/ ad opera pietatis. Uel actiue: Non scandaligabit in opibz nequissimis. i. nō faciet opa nequissima i opatione: que sunt scandalū aliorū/ maxime pusillorū. Matth. xviij. a. Quicūq; scandaligauerit vnu de pusillis istis rē. Proverb. xv. c. Via iustorū absq; offendiculo. **f** In vanitate sua: id est in desiderio voluptatis sue: vel potius in triplici vanitate: id est curiositatis/ voluptatis/ cupiditatis: **g** Apphēdit a diabolo/ vel a morte. **h** Deccator. i. luxuriosus: i. et superbus et maledictus: **k** Scandaligabit in illis/ labijs. i. v. opibz nequissimis. Ecce. xviij. g. Proijcite a vob omēs iniquitates vestras: et nō erit vobis iniquitas vestra in ruinā.

Ecclus.

i Iuramentū nō assuescat os tuū. Glo. Et iuramētū tuū ne fiat piurium. Unde Matth. v. f. Nolite iurare neq; p celum neq; p terram. Tamē non videt hic auctor phibere iuramentū: sed assuescenti siue assiduitatē iurādī. Uñ sup illum locū Matth. v. f. Ego autē dico: omnino non iurare: dicit Glo. qd malū est/ phibet. i. appetitū iurandi et assiduitatem: iurare etiā per creaturam ponendo spem in eam: iurare falsū: iurare p vero/ aut p leui causa: qd autē licitū est hoc p misit. i. iurare in necessitate: qd sō vtile est consuluir omnino non iurare. In quibz autē liceat iurare/ potest his verbis retineri: Pax et fama fides reuerentia cautio damni: Defectus veri tibi dant iurare licenter. Quibus autē non liceat iurare/ patet sic: O cīa iurādī seruo: iurando nocebūt: Illicitū factū mos neglectus dolus error. Unde. i. xxvij. b. Loquela multum iurans horripilationē capiti statuet: et irreuerētia ipsius obturatio aurium. Dicif autem omne iuramentū tres habere comites/ veritatem/ iudiciū/ et iusticiam: vt dicit Hieronymus super illud Iere. liij. a. Et iurabis: viuit dominus in veritate et in iudicio et in iusticia. Veritatem dico rei/ vel ad minus cōscientie: iudiciū. i. discretionē: iusticiam: id est iustam causam iurandi. m Multi enim casus in illa iuratiōe vel assiduitate. n Nominatio vō dei non sit assidua i ore tuo/ i iurādo: sed orādo legēdo psallēdo p dīcādo sit continua. Contra. Deut. vj. c. Per nomen eius iurabis. Solutio. Non phibet iurare: sed assiduitatem. o Et nominibus sanctorū non admiscearis/ assuescendo

iurare per eos. Factis sō sanctorū per imitationē admisceri bonum est: p Quoniā non eris immunis ab eis: id est a peccato assidue iuratiōis per nomina sanctorū. Et videt Deut. v. b. Non usurpabis nomen dei tui frustra: quia non erit impunitū qd sup re vana nomē ei assumpserit. q Si

r nō minuit: sic oīs iurās et nō minās in tōto a peccato nō purgabit. Uir multū iurans implebit iniquitate: et nō discēdet a domo illi plāga. Et si frustra uerit frēm delictū illi sup ipsum erit: et si dissimulauerit/ delinquit duplicif: et si i vacuū iurauerit si iustificabit. Replebit enim retributionē domi illi. Et alia loquela in hereditate iacob. Et enī a misericordibz oīs hec auferētur: et i delictū nō volutabūt.

pena perambulat semper in iustorum pguaricationem. **r** Vir multū iurans: id est assuetus iurare. Uel multū iurans/ mendaciter vel inutiliter. y Implebit iniquitate. Unde. i. xxvij. b. Loquela multū iurans horripilationem capiti statuet. z Et non discedet a domo illius: id est a corpore vel a mente. a Plāga/ vindictē. ij. Regl. iij. f. Nec deficiat de domo iob fluxum feminis patiens: et leprosus et tenēs fūsum. b Et si frustra uerit fratrem: id est depperit vel circūuenerit iurādo dolose/ vel falso. c Delictum illius sup ipsum erit: id est pena p delicto deceptoris eius. Proverb. xij. d. Non inueniet fraudulētus lucrum: et substantia hominis erit auri pccatū. d Et si dissimulauerit/ manifestare veritatem iurando. e Delinquit dupliciter. Primo: quia p simulationē celat veritatem. Secūdo: quia p falsitatem simulat alios mittit in errorem. Unde Augustin. Simulata equitas/ nō ē equitas: sed duplex iniquitas. Prover. xj. b. Simulator ore decipit amicum suū. f Et si in vacuū iurauerit: id est sine causa: g Non iustificabit: id est non iuste iurabit/ imo iniuste. h Replebit enim retributione: id est pena respōdenti peccato: i Domus illius: id est corpus vel cōscientia: qd erit i inferno: vbi nec ignis extinguet/ nec vermis moriet. Esa. vlt. g. k Est et alia loquela rē. hīc phibet auctor piuria/ blasphemias/ turpiloquia/ impropria: q sunt loquele impiorū. Iusti em vñā habent loquelā. i. simplicē veritatis affectionē: de qua Beñ. xj. a. Erat tra labij vñi et sermonū eorūdem. Sed qz vbiq; fore erigif turris babel: ideo multiplicatē sunt lingue: et paucissimi retinent linguā hebrēā. Una loquela est lingua blasphemā: de q dicit: Est et alia loquela a loquela iuramēti. l Ecōtrario. i. pstraria loqle iuramēti: qz in iuramēto inuocat de testis: in blasphemā sō diabolus. Et talis loqla ē: m In morte loquētis: h ē pccm i spm sanctū. Matth. xij. c. Spūs blasphemie nō remittet. j. Job. v. d. Est peccatū ad mortē nō p illo dico vt roget qd. n Ad inueniat in hereditate iacob/ blasphemā vel blasphemus. i. in ecclesia militāte/ vitia suplātante. Numeri. xxiij. c. Ad est idolū in iacob: nec inueniet simulacrū in isrl. o Et enī a misericordibz. i. ab electis q sibi et alijs misericordes sunt: p Alia hec/ piuria/ blasphemā/ auferent. Prover. xix. c. Domo indigens misericors ē: Compānif em miseri: qz ipse miser est. q Et i delictis nō volutabunt. i. nō pmanebūt nec inuoluet se in volutabro voluptatis: sicut sus in luro. ij. Pet. ij. d. Canis reuersus ad vomitū et sus lora rē. Indisciplinose loquele

Indisciplinose loquele: id est indocte et inconsiderate: **N**on assuescat os tuus: i. modestia et disciplina custodi: maxime in verbis. Col. iii. a. Sermo vester semper in gratia sale sit conditus. Eph. iii. g. Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat: sed si quis bonus est ad edificationem. 3. xx. d. Opprobrium nequa in homine munda est: et in ore indisciplinatus assidue erit.

Est enim in illa verbum peccati. i. plurius vel detractionis: vel adulationis: aut scurrilitatis: vel aliquid huiusmodi. Prover. x. c. In multiloquio non deerit peccatum. **A**dmeto patris et matris tue: i. Prohibita verbositas: instru: ut de reuerentia parentibus exhibenda: quae frequenter impedit per malam linguam. Unde dicit: **A**dmeto patris et matris tue: i. carnalium quod spiritualium: ut eos honores modo debito.

Erod. xx. b. Honora patrem tuum et matrem tuam. Prover. xix. d. Qui affligit patrem et fugit matrem: ignominiosus erit et infelix. **I**n medio enim magna

tor. i. angelorum: patriarcharum: prophetarum: platonum. **L**os: i. vallat: vnde doctrinis et exemplis eorum: sic sacerdotes in missa: sic scholares in cella inter libros. **N**e forte obliuiscat te deus in conspectu illorum: i. die iudicii: quoniam omnes sancti videntur: dicit malis: Nunquam novum vos: discedite a me quod operamini iniquitates: Matth. vi. c. **E**t assiduitate tua: id est assidua iniquitate: i. Infortunatus improperium patiaris: eterne damnationis: quia sine caret. **M**ere. xx. c. Confundentur vehementer: quia non intellexerunt opprobrium semper: tunc quod nunquam delebit. **E**t malis non nasci: id est non natus fuisse quod illud opprobrium pati. Matth. xxvi. b. Bonum erat ei si natus non fuisset. **E**t die natiuitatis tue maledicas: ad fratrem: vel die prosperitatis vel peccati quod natus es in mundo vel diabolo. Job. ii. a. Pereat dies in quo natus sum: et non in quo dictum est: conceptus est homo. **M**ere. xx. d. **B**enedicta dies in qua natus sum: dies in qua peperit me mater mea non sit benedicta. **E**ccontrario: pharao: antiochus: herodes celebraverunt dies natiuitatis sue. i. temporalis sublimitatis. Gen. xl. d. j. **B**achab. vi. b. **D**arci. vi. c. **M**omo assuetus in verbis improperiis: ut nabal. j. Reg. xxv. b. **E**t semel. j. Reg. xvi. b. **I**n omnibus diebus suis non erudiet: quia spernit omnes docentes vel corripientes se. Prover. xxix. c. Vidisti hominem velocem ad loquendum: stulticia magis speranda est quam illius correctio. **D**uo genera peccatorum. i. gula et garrulitas: **A**bundant in peccatis. i. inter peccata grauiora sunt. **E**t tertium: id est luxuria: que nascitur ex duobus: **A**dducit iram et perditionem. Job. xxx. b. Ignis est visus ad consumptionem deuorans: et omnia eradicans genimina. **A**nima calida: id est mens avari que semper ardet concupiscentia terrenorum: **Q**uali ignis ardens non extinguitur donec aliquid deglutiat: id est auidet recipiat et cito reponat in arca: **D**e hoc dicit Prover. xxx. c. Tria sunt insatrabilia et quartum quod nunquam dicitur sufficit: Infernus et os vulue et terra que non saturatur aqua: Ignis homo nunquam dicitur sufficit. **H**ic maledictus et infernalis ignis nulla aqua extinguere potest: neque aqua tribu-

lationis neque aqua sapientie in clericis etiam theologis: quia aqua crassa est mixta sterquilino diuitiarum temporalium. **E**cce. xxix. c. Flumina eorum quasi oleum adducam: aut do minus. **E**t ideo aqua eorum magis incendit ignem cupiditatis. Sap. xvi. c. **Q**uod mirabile erat in aqua que omnia extinguit plenus ignis valebat.

Et sic ad litteram: **A**nima calida: id est astuta et prudens in rebus. **Q**uali ignis ardens non extinguitur: ab ardore cupiditatis: **V**donec aliud deglutiat: **N**ec etiam tunc extinguitur: sed ad horam forte compellitur: et postmodum magis ardet. 3. xii. b. **I**nsatiabilis est oculus cupidus in parte iniquitatis: et non satiabitur: nec possumet iniusticiam: id est iniustam vitam suam visus ad mortem. **E**t homo nequa: id est superbus: nulli equum vel equum. **I**n ore carnis sue. i. in electione cordis carnalis rumens. **N**on desinet inferre contrameliā: **D**onec incendantur odij et inimicitie. 3. xx. b. **A**p-

rio omnis panis dulcis: non fatigabit transgredientes visus ad finem. **O**mnis homo qui transgreditur lectum suum committit in animam suam: et dicitur: quod me videt: **T**enebre circūdant me: et parietes cooperiunt me: et nemo circūspicit me: quod vereor: **D**elictorum meorum non memorabitur altissimus: et non intellexit quod omnia videt oculus illius: quod omnia expellit a se timor dei huiusmodi hominis timor: et oculi hominum time-tes illum: et non cognouit quoniam oculi domini multo plus lucidiores sunt super solē: circūspicientes omnes vias hominum: et profundum abyssi: et hominum corda intuentes in absconditis partibus.

Tio oris illius inflammatiō est. **H**omini fornicario: id est fornicationi assuetus. **D**is panis. i. omnis voluptas: dulcis. Prover. ix. d. **A**que furitius dulciores sunt: et panis absconditus suauior. **N**on fatigabit. **R**ab. **N**on cellabit: transgredientes mandata dei: **E**t visus ad finem: vel te sue. **A**lia littera habet: **D**onec morietur in lecto suo. **R**aban. **D**onec letale peccatum opere perficiat. **O**mnis homo qui transgreditur lectum suum: adulterando: **C**ōtemnens in animam suam: id est per contemptum peccatis in animam suam: et vili precio dās: id est modica voluptate. Prover. vi. d. **P**reciū scortī viri est vni panis. **E**t dices: quis me videt: q. d. nullus videt me. **T**enebre circūdant me: interiores et exteriores: **E**t parietes cooperiunt me: et nemo circūspicit me: et ideo secure possum implere libidinem meam: **Q**uē vereor: q. d. nullum vereor: etiam si viderit me. **D**elictorum meorum non memorabitur altissimus. **E**n. 3. xvi. b. **E**x summo quod mei memorabitur: **N**on intellexit ille miser: **Q**uoniam omnia videt oculus illius. Prover. xvi. a. **O**culus vii hominum patet oculis eius. **E**t de h. Job. xlii. c. **O**culus adulteri obseruat caliginem: dices: non me videbit oculus: et cooperiet vultum suum. **E**t Esa. xlvii. c. **F**iduciam habuisti in malicia tua: et dixisti: non est qui videat me. **C**ausam autem quare non intellexit avarus vel luxuriosus deum omnia videre: subiungit: **Q**uoniam expellit a se timorem dei: qui est plenitudo sapientie. 3. j. c. **Q**uoniam homo timor. i. humanus vel mundanus: qui non potest esse simul cum timore dei. **E**t oculi hominum time-tes illum: adulterum. i. qui homines videtes et sciētes peccatum illi: timeant eum: et timor mundanus vel humanus quem ipse adulter habet expellunt ab eo timorem dei. **E**t id est: non cognouit quoniam oculi domini multo plus lucidiores sunt super solē. i. incomparabiliter. **C**ircūspicientes. i. vndeque aspicientes: **V**nde vias hominum. i. cogitationes et affectiones et opera. **E**t profundum abyssi. i. cor peccatoris sine bysso: vel sine base. **M**ere. xvi. b. **P**rofundum est cor hominis et inscrutabile: et quis cognoscet illud: **E**t hominum corda intuentes in absconditis partibus. i. angulos conscientiarum quod sunt

Esa. 29. c.

Al. intelligit

Libzi

cōscientiā qui sunt hominibus absconditi. a. **D**omino
eī deo anteq̃ crearent̃ omnia sunt agnita: sic et
post p̃fectū respicit omnia. q. d. omnia cognoscit equa-
liter/ siue futura siue p̃terita. Omnia eī nuda et aperta sunt
oculis eius. Heb. iij. d. Et hac materia habes Prouer. v. d.

B

Respicit dñs vias ho
minis: ⁊ om̃s gressus
illi⁹ p̃siderat. Ir̃. xvj.
.a. Q̃es vię hoim̃ rē.
Ir̃. xxiij. b. Qui in
spector̃ est cordis: ipse
intelligit ⁊ seruatozem
aīę tuę nihil fallit. Esa.
xlvij. b. Ego prim⁹ ⁊
vltim⁹ nouissim⁹. Ro.
xiij. c. Vocat ea q̃ non
sunt: tanq̃ ea quę sūt.
b. Dic / stultus adul
ter: c. In plateis
ciuitatis iudicabi
tur: id est publice pu
nierur. Unde ⁊ adulte
ri in quibuldā partib⁹
fustigant p̃ plateas ci
uitatis nudi. Aps̃ti /

卷五.118.

ce: **b**on dicat adult: cn platis ciuitat iudicabit. i.
platum via et spacioſa voluptatis ad iudiciũ venit: vbi pu-
blice puniet. duasi equinus pullus fugabit: et
vbi nõ sperauit apprehendet: id eſt ſicut pullus fumẽ/
dus de equira fugit ne capiat: et tamẽ tandẽ capit ⁊ ligat ⁊
infringat: ita iſte licz fugiat in preſenti penas et moleſtias/ad
ultimũ capiet. Zach. xiiij. c. Erut ruina equi ⁊ muli ⁊ camelũ
⁊ aſini ⁊ omniũ tumentorũ. eet erit dedecus omni-
bus/maxime ſuis. Prouerb. xix. b. Dolor patris filius ſtu-
tus. Ita etiã infamat tota religio p vno: ⁊ totus clerus pro
vno clerico. M^{er}e. x. d. Comederũt iacob et conſumperunt
eum: ⁊ decus eius diſſipauerũt. feo q non intellere/
rig: id eſt intelligere neglexerit. simorem domini
qui frenat voluptatẽ. Ps. Cõſige timore tuo carnes meas.
bsic ⁊ mulier omnis relinqũes virũ ſuũ/peccabit
ſicut vir. Vir tamen magis peccat alijs partibus: quia robu-
ſior ⁊ discretior eſſe debet: Ande ⁊ caput mulieris dicitur vir.
j. Corinth. xj. a. Multa tamẽ peccata comittit adultera mu-
lier que enumerat auctor/dicens: iet ſtatues heredi-
tatem ex alieno matrimonio: id eſt filium ſucceprũ de
altero viro/participẽ facit hereditariũ ppriũ viri ac ſi eſſet fi-
lius ei? Et hoc eſt furũ. kudimo em̃ in lege alissi-
mi incredibilis fuit: que dicit: Non mechaberis: Exod.
xx. b. lecundo virum ſuũ dereliquit/relinquens
eu p adultero/abuteus corpore ſuo/cum nõ habeat poteſta-
tem eius/ſed vir. j. Corinth. vij. a. merto in adulte-
rio fornicata eſt: id eſt polluta. net ex alio viro: id
eſt ex adulterio: oſilios ſtatuit ſibi: id eſt viro ſuo. Et
ita peccat i quartuo: Adulteras in deũ/legẽ illẽ infringẽdo:
in virũ/corpus ſuũ ei auferendo: ⁊ ſeiſpã adulterio polluẽdo:
in filios proprios coherede illegitimũ eis faciendõ: et ita ex-
heredando. phec in eccleſiã adduceſ. i. in congrega-
tionẽ hominũ: vt ei? peccatũ ab omnib? reprobet: ⁊ ipſa ab
omnib? cõfundat. Eſa. lvij. a. Accedit huc filie auguratricis
ſemen adultere ⁊ fornicarię. Vel tangit moxẽ iudeorum: qui
ſuſpectã de adulterio adducebãr ad ſynagogã: vt dñ Numerũ
v. b. Si ſpirit? celotypię pcitauerit virũ cõtra vxorẽ ſuã/quẽ
vel polluta eſt/ v' falſa ſuſpitione impetiſ: adducet eam ad ſa-
cerdotem ⁊ offeret oblationem pillã. qet in filios ei?
reſpiciet: ſicut in filios aquile et corui: id eſt de eis fiet diſ-
cuſſio: ⁊ ſi illegitimĩ inueni fuerint/exheredabunt. apyſticæ/
Anima peccatrix adultera eſt: phec in eccleſiã addu-
cet. i. i cõgregationẽ hominũ i die iudicii. qet in filios
ei? reſpiciet. i. ad opera ei?: vt fm ea iudicet. Apoc. xliij. c.

Dyffice

Ecclesiastici

Opera enim illorum sequuntur illos. **r** Non tradent filij
eius radices: id est diu non viuent: sicut arbor que non est
firmiter radicata. **Isa. v. f.** Radix eorum quasi fauilla erit: et
germen eorum quasi puluis. **Sap. iij. v.** Filij adulterorum in con-
summatione erunt: et ab iniquo thoro semen exterminabitur.

m rum suū dereliquit: tērtio in
n adulterio fornicata ē: et ex
o alio viro filios statuit sibi.
p Hec i ecclesiā adducet et in
q filios eius respiciet. Nō trā
s dent filij eius radices: et rā
t ni eius nōn dabunt fructū
v Derelinquent in maledictū
f memoriā illius: et dedec' illi
ā nōn delebit. Et agnōscēt q
d derelicti sunt/ qm̄ nihil mē
d li' q̄ timor dei: et nihil dul
e cius q̄ respicere in mādati
f dñi. Glā magna ē seq dñm:

21. 10. 1941

195.118

cas vadit: et oves illum sequuntur: quia sciunt vocem eius: aliter
num aut non sequuntur sed fugiunt ab eo: quia non nouerunt vocem
alienorum. Quare autem sit gloria magna sequi dominum ostendit.
a Longitudo enim dierum assumet ab eo: ab his qui se/
quuntur eum. i. eternitas: ad quam ducit eos qui sequuntur eum. Pro/
uerb. iij. a. Precepta mea cor tuum custodiat: longitudinem enim
dierum et annos vite et pacem apponet tibi. **Expo. La. XXIII**

Sapientia laudabit animam suam etc. Hec est se/
cunda pars libri:

i qua quasi hym
nus vel canticum sapien
tie decatur. Quod bene
sequitur ad precedentem ca/
pitulum: in quo oris vi/
tia prohibentur. Tunc enim
pure et digne potest can/
tari canticum cum fuerint
purgata labia decan/
tantis. Unde et esaias et
hieremias antequam mitterentur predicare labia purgata fuerunt:

Esa. vi. b. Hierem. i. b. Sicut autem huius capituli septem partes. Pri/
mo ponit auctor nouem bona que facit sapientia. Secundo commendat
sapientiam ab auctore: ibi: **Ego ex ore altissimi.** Tertio comen/
dat ex ope obedientie et in habitatione nobilitatis: ibi: **Tunc precepit
et dixit mihi etc.** Quarto commendat ex incomparabili decore
et suauitate: ibi: **Quasi cedrus exaltata sum etc.** Quinto ex
nobilitate et vtili generatione: ibi: **Ego maf pulchre dilectio/
nis.** Sexto ex boni multiplicis affluentia: ibi: **Posuit dauid
puero suo etc.** Septimo ex perpetuitate et largitate: ibi: **Ego
sapientia effudi flumina etc.** Sunt autem huius cantici
septem solennes expositiones: que sunt septem columnae domus sapientie:

De quibus dicit Prover. ix. a. Sapientia edificauit sibi domum ex/
cidit columnas septem. Prima expositio est de sacra scriptura et
infusa vniuersaliter: hoc est de theologia et ancillis eius. Secun/
da de sapientia genita et humana. i. de christo: que est dei virtus et
dei sapientia. i. Cor. i. d. Tertia est de beata virgine. Quarta
de ecclesia. Quinta de fidei anima. Sexta de angelica natura.
Septima de salomone. Nos igitur primo persequemur sapientiam
scriptam. Dicit ergo. **b Sapientia sacre scripture: Lau
dabit animam suam.** i. spirituali intelligentia: que est in littera: sic
anima in corpore. Sicut enim corpus sine anima mortuum est et feri/
dum: sic littera sola sine spirituali intelligentia mortua: imo causa
mortis est. i. Cor. iij. b. Littera occidit: spiritus autem viuificat.

**Vel sic. b Sapientia laudabit. i. laudabilem faciet: o
Anima sua.** i. animam i. que est in amore et cognitione. Sap. ix. d.
Per sapientiam sanati sunt quicunque placuerunt tibi domine a prin/
cipio. Prover. viij. b. Melior est sapientia cunctis opibus su/
perioribus etc. **Et in domino honorabit. i. i. christo: vel in
viro iusto qui sibi et suis dominus est. f Et in medio populi
sui: sapientia: g Glorabitur: id est gloriosa monstrabitur:
h Et in ecclesijs altissimi aperiet os suum: id est os sa
pientis ad predicandum et laudandum deum. k Et in conspectu
virtutis illius glorabitur. i. ex presentia virtutis sue. i. humilitatis et
patientie gloriosa monstrabitur. Prover. xix. b. Doctrina vi/
ri per patientiam dinoscitur: et gloria eius est iniqua pertergredi.
l Et in medio populi sui exaltabit. i. in medio sapien
tium: qui eam exaltant: disputando: predicando: studendo: bene
vivendo. m Et in plenitudine sancta admirabitur: id est mirabilis
videbitur: id est in christo ubi plene fuit: de cuius
plenitudine nos omnes accipimus. Joh. i. b. Ps. Mira
bilis facta est scientia tua ex me. Vel: In plenitudine san
cta admirabitur: id est in plenitudine bonorum operum mi/
rabilis predicabitur. Illi enim sapientiam admirabunt homines
qui bonis operibus**

**Allegorice de christo: Et primo ostendit auctor opera eius post car
nis assumptionem. Secundo opera eius ante incarnationem: et de
exitu eius a patre: ibi: Ego ex ore altissimi. pdiui. Ter
tio ostendit que precepta receperit christus a patre: ibi: Tunc
precepit et dixit mihi. Quarto: quod ecclesiam confirmauit:
ibi: Et sic in sion firmata sum. Quinto agit de diuersis**

generibus sanctorum: et donis eorum: ibi: **Quasi cedrus ex
altata sum.** Sexto monet sapientiam transire ad se: ibi: **Transi
te ad me omnes.** Septimo commendat christum sub typo
fluminis: quem supra commendauerat sub typo arboris: ibi:
Qui implet. Dicit ergo: **b Sapientia. i. christus dei
virtus et dei sapientia. i. Cor. i. d. c Laudabit ani
mam suam. i. laudabilem demonstrabit per doctrinam et opera sua.
Matth. xj. d. Discite a me etc. e Et in domino honorabitur:**

id est cum patre et spi
ritu vel deo adorabitur.
**f Et in medio po
puli sui: id est in me
dio credentium: g
Glorabitur. i. glori
ficabitur: quia in ostensio
ne miraculorum ad lau
dem dei prouocabit cre
dentes. Unde Luc.
vij. c. Accipit omnes**

timor et magnificabant deum: dicentes: quia prophetam ma/
gnus surrexit in nobis. **h Et in ecclesijs altissimi: id
est in congregationibus fidelium: i Aperiet os suum: ad
docendum. Matth. v. a. Aperies iesus os suum: docebat eos etc.
k Et in conspectu virtutis illius glorabitur: id est in
ostensione potentie altissimi: et in miraculis glorificabitur. Unde
Luc. xviij. g. Omnis plebs vel vidit dedit laudem deo.
l Et in medio populi sui: id est christianis: m Exal
tabit. Unde Ps. Exaltate dominum deum nostrum: et adorare
scabellum pedum eius quoniam sanctus est. Vel: In medio
populi sui: id est populi iudaici: de quo natus est secundum carnem:
n Exaltabitur in cruce. Et de hac exaltatione dicitur
Joh. xij. e. Ego si exaltatus fuero a terra: omnia traham
ad meipsum. n Et in plenitudine sancta: id est in
plenitudine sanctitatis et bonitatis: o Admirabitur
passive. Omnes enim mirabantur sanctitatem et bonitatem il
lius: vel in plenitudine sanctorum admirabilis erit. Unde Ps.
Mirabilis deus in sanctis suis: et gloriosus in maiestate
sua. Et in multitudi**

**b Sapientia: id est christus: c Laudabit: id est lau
de dignam efficit: d Animam suam: id est animam beate
virginis: que specialiter sua fuit: et eius anime intimus et vni
tus copulara. Qui enim adhererit deo: vnus spiritus est cum eo. i.
Cor. iij. d. Unde dicit Simeon: Luc. ij. e. Et tuam ipsam
animam praeferam gladi. Tuam ipsam animam dices: vnam ipsorum animam
insinuauit. Vel: laudauit animam. i. laudare fecit. Luc. j.
e. Magnificat animam meam dominum. Sed videtur quod caro eius ma
gis deberet laudare et laudari quam anima: quia de carne virgi
nis sumpsit filius dei carnem: non de anima/animam. Sed di
cendum quod preciosior est et fructuosior spiritualis conceptio chri
sti in anima quam corporalis in carne: Sine illa enim hec inutilis
foret. Animam igitur virginis laudauit dominus per bonis natura/
libus et bonis gratiis: pro carnis gubernatione: pro cele
stium contemplatione: et eius capacitate. e Et in domino
honorabitur: id est a domino: id est angeli salutatione in do
mini conceptione: in eius portatione: in eius partu: in eius la
ctatione. Luc. xj. d. Beatus venter qui te portauit et vbera
que suxisti. f Et in medio populi sui glorabitur/
in christi natiuitate apud bethleem: ubi erat tribus eius: ubi
angeli cantrauerunt: Gloria in excelsis deo: ubi omnes qui au
dierunt mirati sunt: Et de his que dicta erant a pastoribus
ad ipsos: Luc. ij. b. Vel in assumptione. h Et in eccle
sijs altissimi aperiet os suum. i. in purificatione: quando
in templo filium et hostias presentauit: Simeon: Tunc enim os
suum aperuit: in oratione: in laude: in gratiarum actione. k Et
in conspectu virtutis illius glorabitur. i. viso miraculo mu
tationis aquae in vinum: Joh. ij. b. l Et in medio populi sui exalta
bitur: quando mulier dixit domino: Beatus venter qui te portauit etc. Luc.
xj. d. n Et in plenitudine sancta admirabitur: in passione quam
omni completa fuerit: mirabilis fuit: quia inperterrita: quia filio
suo pendenti in cruce assistit: et ipsa sola fides illibata permansit.
o Et in multitudi**

De beata virgine.

De beata virgine.

De beata virgine.

De beata virgine.

qui bonis operibus suffulciunt. **a** **Et in multitudine electorum habebit laudem.** Electi quidem laudantur sapientia: reprobis vero vituperantur. **b** **Et inter benedictos a deo:** **c** **Benedicet:** id est bona dicitur: vel bene et recte predicabit: **d** **Dicens:** Ego ex ore altissimi etc. Mora octo posuit auctor de sapientia: sed vni bis ponit. Laudabit/honorabit/gloriabit/apiet os/exaltabit/admirabit/habebit laudem et benedicet. Et hec septem ponit Job. in Apoc. vij. d. quasi ordine retrogrado. **B**enedictio et claritas et sapientia et gratiarum actio/honor et virtus et fortitudo deo nro i secula seculorum. Fortitudo causa est laudis: virtus vero causa honoris: honor vero causa gratiarum actio causa est actionis oris: sapientia vero causa est exaltationis: claritas causa est admirationis: benedictio vero activa causa est et laudis et benedictionis passiva: nam qui benedicit benedicti meretur. Sequitur. **d** **Ego ex ore altissimi prodii:** ad doctores et sapientes immediate. Verbi gratia. Ad moysen/salomonem/david et ceteros: et per ipsos ad minores. **E**ccl. vij. d. Verba sapientium sicut stimuli: et quasi clavi in altum defixi: quae per magistroz consilium data sunt a pastore vno. Job. j. b. Lex per moysen data est. **e** **Primogenita ante omnem creaturam:** id est dignior omni creatura. Sap. vij. d. Memine villi: git deus nisi eum qui cum sapientia inhabitat: Nec enim speciosior est sol: et super omnem dispositionem stellarum/luci comparata potius inuenit. **f** **Ego feci in celis:** i. in celestibus angelis: **g** **Et orietur eis lumen indeficiens:** i. cognitio indeficiens. Angelus enim multa discernit per predicationem ecclesie. Ep. ij. c. Ut innotescat principibus et potestatibus in celestibus per ecclesiam multis: mis sapientia dei. **k** **Et sicut nebula texi omnem carnem:** id est sicut nebula tegit omnem terram et abscondit lucem solis: sic ego figuris et enigmatibus abscondi mysticam intelligentiam hominibus carnalibus: qui non habent oculos aquilinos: ut ultra nubem solem aspiciant. Ps. Lenebrosa aqua i nubibus aeris: id est obscura est scriptura in lege et prophetis. Job. xxv. c. Abscondita est sapientia ab oculis omnium viventium: volucre quocumque celi later: id est angelos: vel contemplatiuos viros. **m** **Ego in altissimis habitavi:** i. i viris sanctis et i patribus archis et prophetis et apostolis et expositioribus sanctis: qui fuerunt alii conversatione: alioz contemplatione: altissimi desiderio extensione. Vel certe sua. **a** **Et in multitudine electorum habebit laudem:** id est ab electis qui multi sunt laudabitur. Unde Ps. 116. Ps. Laudate dominum omnes gentes: laudate eum omnes populi. **b** **Et inter benedictos:** i. inter sanctos qui tam recepti benedictione dextere. **c** **Benedicet:** i. bonus super omnes dicit. **d** **Ubi apud:** Qui est super omnia deus benedictus in secula. **e** **Ego ex ore altissimi prodii:** i. de substantia patris: et a patre substantialiter exiit: ut verbum eius. **f** **Primogenita ante omnem creaturam:** non tempore sed eternitate: sed dignitate. Loquitur enim de eterna generatione filii. Exo. ij. f. Primogenitus meus israel. Vel primogenita. i. ante quem et post quem nullus alius genitus est ab eo. Ps. Semel locutus est deus. Job. xxxij. b. Semel loquitur deus: et secundo idipsum non repetit. Ps. Eructavit cor meum verbum bonum. **f** **Ego feci in celis:** i. supra celos: existens in celo. i. sancte trinitatis. i. in sinu patris. **g** **Et orietur in terra:** h. lumen rationis et intelligentie: **i** **Indeficiens:** ex se. Vel sic. **f** **Ego feci in celis ut orietur in terra:** de beata virgine: h. lumen. i. filius qui dicitur Job. viij. b. Ego sum lux mundi. **i** **Indeficiens:** semper deitatem. Vel sic ordinata littera: **f** **Ego feci in celis:** i. ut in angelis et i sanctis: **g** **Orietur lumen:** gratie et intelligentie. **k** **Et sicut nebula texi omnem carnem:** i. carnem meam in qua data est per omni carnem: id est per omni hominem: texi nebula paupertatis/infirmis: mortalitatis. Vel sic: **k** **Et sicut nebula:** id est carne assumpta: **l** **Texi omnem carnem:** id est ab omni homine

carnali/lumen deitatis abscondi. Carnales enim lumen deitatis sub nebula humanitatis non viderunt. Ps. Posuisti tenebras latibulum tuum. iij. Regum. vij. b. Dominus dixit ut habitaret in nebula. Esa. xix. a. Ecce dominus ascendet super nubem leuem et ingredietur egyptum. Et de hac dicit. j. xlij. c. De dicina omnium in festinatione nebulae. Diuisa nebula apparet sol: diuisa carne christi in morte apparuit sol deitatis in resurrectione. Nebula terram fecundat: et caro christi ecclesiam. Descendit nebula signum est serenitatis: et incarnatio christi causa fuit illuminationis fidei: et eterne claritatis. Nebula ardore solis mitemit: et caro christi in patris coequeat. **Se** ne creaturam. Ego feci in celis ut orietur lumen indeficiens: et sicut nebula texi omnem carnem. **m** **Ego in altissimis habitavi:**

quis. **m** **Ego in altissimis habitavi:** id est in equalitate patris et spiritus sancti super omnem creaturam: quo voluit ascendere lucifer: sed

a **Et in multitudine electorum habebit laudem:** in resurrectione et in ascensione: quando inter apostolos predicatrix et consolatrix eorum permansit. Act. j. b. **b** **Et inter benedictos benedicet:** i. in assumptione: quando super omnes choros angelorum benedicta collocata est. Unde quod omnis beata virginem laudat et honorat: populus glorificat: ecclesia exultat: angelica virtus glorificat: multitudo sanctorum in eius speculatione pascitur: electi omnes suae salutis causam gratiarum actione persequuntur: benedicti patres supra se et ipse esse letantur. Et notant hic octo privilegia eius: **Et in deo honorabitur:** quia humilis: et in medio populi sui glorietur: quia resideret solitaria: et in ecclesijs altissimi aperiet os suum: quia tacens: et in conspectu virtutis illius glorietur: quia strenua: et in medio populi sui exaltabitur: quia pia: et in plenitudine sancta admirabitur: quia mater et virgo: et in multitudine electorum habebit laudem: quia prudens: et inter benedictos benedicet: quia mitis et pauper. **d** **Dicens:** Ego ex ore altissimi prodii. Et omnis creatura ex ore altissimi prodii: quia ipse dixit et facta sunt: ipse mandavit et creata sunt universa: cur ergo per laudem virginis ponit quod omnibus est commune? **R**esponsio. Quia ipsa est principium christi qui est os patris: et quia de ipsa specialiter dixit tota trinitas. Gen. ij. c. Non est bonum hominem esse solum: faciamus ei adiutorium simile sibi. **e** **Primogenita ante omnem creaturam:** id est dignior omni creatura pura. **f** **Ego feci in celis ut orietur lumen indeficiens:** id est genui christum: qui est in celis lumen indeficiens. Apoc. xxi. g. Claritas dei illuminat eam: et lucerna eius agnus est. Job. vij. b. Ego sum lux mundi. Multi etiam sancti sunt in celis intercessio eius: qui nunquam ibi fuissent nisi per eam: quorum corpora fulgent ut sol: Dan. xij. f. **k** **Et sicut nebula texi omnem carnem:** ab ardore ire dei. Et comparat nebulae beatam virginem propter novum: qui in his versibus notant: **T**ranslucet tenuis roas isrigidat obumbrat: fecundat mediat sine veti exit ab vndis. **T**ranslucet est: quia radios solis recipit quasi fenestra crystallina in arca noe: Gen. vi. c. Tenuis per humilitatem: Cant. ij. c. Virgula fumum. Rozans per charitatem: Esa. xvi. d. Ros lucis ros tuus. Infrigidat exemplo castitatis. **V**lere. vi. d. Interrogate de semitis antiquis quae sit via bona et ambulate in ea: et inuenietis refrigerium animabus vestris. Obumbrabat contra ardorem solis: id est temptationis vel persecutionis Ps. Per diem sol non virescit neque luna per noctem. Fecundat ecclesiam. Osee xij. c. Ero quasi ros: et israel germinabit sicut lilium. **V**ndiat inter deum et homines: quasi aduocata. iij. Regum. ij. d. **P**ete mater mihi: neque enim fas est ut auertam faciem tuam. **S**ine ventis est: id est sine pompa et sine temptatione inanis glorie. **E**xit ab vndis mundum tempestatis: et exire facit confidentes in se. Unde et maria stella maris dicitur. Et de hac nebula dicit Job. xxvj. c. Qui tenet vultum solis sui: et expandit super illud nebulam suam. **m** **Ego in altissimis habitavi:** i. in mandatis charitatis: i. consilijs perfectionis: in contemplationibus super

sione. Vel certe alii fuerunt: quia supra totum mundum fuerunt: aliores: quia supra seipsos fuerunt: alii similes: quia cum deo in celestibus habitant. Psal. iij. d. Nostra conuersatio in celis est.

Et thronus meus. id est iudicium et magisterium meum:

In columna nu-

bis: id est platis et ma-

gistris: qui sunt recti-

plani: erecti: stabiles:

fortes: patietes: ut co-

lumna. Gal. ij. b. Ba-

cobus et cephas et io-

hannes qui videbant

columnas esse ecclesie: dexteris dederunt mihi et barnabe socie-

ritatis. Nubis autem non lapidis columna dicitur: quia non debet

esse duri sed mansuete plueret doctrinis: coruscare miraculis:

*tonare minis. c. **Syrum celi:** id est motu planetarum et cur-*

*sum siderum: d. **Circum:** per astronomiam inuestigando:*

*c. **Sola:** id est solitaria sine curis temporalibus: que multum*

retrahit ab huiusmodi inuestigatioe. Unde. j. xxxvij. c. Sa-

*plentiam scribe in tempore vacuitatis. f. **Et profundum***

abyssi penetraui: mensurando per geometriam. b. **Et in flu-**

ctibus maris ambulauit: id est ambulare docui per astro-

*logiam et naturalem scientiam que astronomie subalternat. k. **Et***

in omni terra steti: per artem calculandi. i. per arithmetica et

musicam: que omnium calculatione ac proportionem docent.

Et in omni populo et in omni gente primatum habui: per hereticam et

*moralis scientiam. n. **Et in omni excellentium et humilium corda***

virtute calcaui: disputando et conuincendo per logicam et physica.

Et in his omnibus

lucifer: sed cecidit in profundum lacus. Esa. xliij. d. a. **Et thro-**

nus meus: id est filius secundum deitatem: b. **In columna nu-**

bis: id est in christo homine: vel in beata virgine: vel in ecclesia

militante. j. Timoth. iij. d. Scias quod oporteat te in domo

dei conuersari: que est ecclesia dei viui: columna et firmamen-

tum veritatis. Coluna recta est et domum sustentat. Ps. Dul-

cis et rectus dominus. De nube propecedunt tonitrua: coruscatio-

et pluuia: Sic de christo terror iudicij: coruscatio miraculorum

*et pluuia doctrine. c. **Syrum celi circumui sola.** Immo*

tota trinitas. Solutio. Hoc dicit: quod omnia creata sunt in sa-

plentia: que attribuitur filio. Et fit exclusio essentialis: sicut

Barth. xi. d. Nemo nouit patrem nisi filius. De hoc dicit

Esa. xl. c. Qui seder super gyrum terre et habitatores eius sunt

*quasi locustae: qui extendit velut nihil celos. f. **Et profun-***

dum abyssi: id est omnia que sub terra sunt: g. **Penetraui:**

intelligentia et potentia. Job. xxxvij. b. Numquid ingres-

sus es profundum maris et in nouissimis abyssi deambulasti: q. d.

*non: sed ego solus. Unde et hic sequitur: h. **Et in fluctibus***

maris ambulauit: etiam secundum humanitatem. Barth. xij. c.

Quarta vigilia noctis venit ad eos ambulans supra mare.

Job. ix. a. Qui extendit celos solus et graditur super fluctus

*maris. k. **Et in omni terra steti.** i. in terra uiuentium et in terra*

mortuorum et in terra mortuorum: et in celo et in inferno et in mundo. Ps.

Si ascendero in celum tu illic es: si descendero ad infernum

*ades. l. **Et in omni populo et in omni gente.** i. in omni*

*rationali creatura: m. **Primatum habui.** i. potestatem*

*sive dominationem: n. **Et omnium excellentium et humi-***

lium: id est iudeorum et gentiliu: vel nobiliu et ignobiliu: vel ange-

*loru et hominu: o. **Corda:** non res vel corpora: p. **Virtute***

calcaui: malos deiciendo: bonis et iustis vestigia imprimendo.

Deut. xxxij. d. Megabit tui inimici tui: et tu eorum colla calcas.

Et in his omnibus

teplationibus supercelestium: inter choros angelorum: in con-

sortio apostolorum: in montana: ubi mansit tribus mensibus

cum helisabet cognata sua: Luc. j. c. Ps. Exaltata est mag-

*nificentia tua super celos: id est super angelos. a. **Et thro-***

nus meus in columna nubis: id est potestas mea stabili-

lis est: ut columna: et toti mundo utilis: ut nubes: que solis ar-

dorem temperat et terram irrorat et fecundat. Hec est enim

coluna nubis que precessit et protegit filios israel per desertum:

ita stabilis ut nec ab ipsis peccatoribus recederet: Sic beata

virgo multos in peccato pregit: Ipsa enim est aduocata peccato-
rum. Item columna illa mobilis statione sua loca castrorum mon-
strabat: ut legit Numeri. ix. d. Ita beata virgo signata est ex-
ercitu christiano. Vnde Cant. vj. d. Que est ista que progre-

Et ambulauit: et in omni terra steti. Et in omni populo et in omni gente primatum habui: et in omni excellentium et humilium corda virtute calcaui.

leones nec serpentes nec vermes: sed fontes et prata et arbo-
res. Si ergo vadis ad tabernam vel ad lupanar: non te ducit
ista columna: sed ibi est scorpio et vipera et serpens statu adu-
rens: Deut. viij. c. Vel sic: a. **Thronus meus in colum-**
na nubis: id est sedes mea in celo est iuxta christum homi-
nem. Ipsa enim virgo est berfabee: id est puteus satietatis:
vel puteus septem: de quo dicit. iij. Reg. ij. d. Positus est
thronus matri regis que sedit ad dexteram eius. c. **Syr-**
um celi circumui sola: id est christum: qui est gyrys mira-
bilis continens omnia. Mat. xxvj. d. Creauit dominus nouum super
terram: semina circudabit virum. Item celi ecclesia: gyrys ce-
li: perfectio ecclesie. Hec circuit beata virgo continendo: con-
seruando: fouendo: conferuando. f. **Et profundum abyssi pene-**
traui: id est profunditatem scripture. Gen. j. a. Tenebre erant
super faciem terre: vel abyssi. i. i errore scripture vel littere: non in fudo
mysterio: ubi lux est maximam: ubi beata virgo super omnes
profundius vidit. Item profundum abyssi est cor peccatoris
obscurum: profundum: inuestigabile. Mat. xvj. b. Profun-
dum est cor hominis et inscrutabile. Huius abyssi profundum
penetrauit beata virgo gladio amoris: cum per peccatoribus
exorauit. h. **Et in fluctibus maris:** id est inter aduersa
mundi: et amaritudines paupertatis: i. **Ambulauit:** non
delecta: sed semper proficiens: k. **Et in omni terra steti:**
quasi sol fixus ad omnes expandens radios pietatis. Nota
in mari ambulat beata virgo: et in terra stat: cur non in mari
nauigat et in terra equitat? Responsio. Quia ipsa est nauis
huius maris: per quam omnes perueniunt ad portum salutis.
Gen. vi. c. Fac tibi arcam de lignis leuigatis. Item ipsa est
castellum quod in terra stat quasi refugium omnium. Luc. x.
g. Intravit iesus in quoddam castellum: id est in virginis vte-
rum. Item in omni terra stat beata virgo: id est stationem ha-
bet: quia ubique terrarum ecclesias habet. Esa. lx. c. Bens et re-
gnu quod non seruiert tibi peribit. In omni terra dicit: quod est ter-
ra que terit: et est terra que gerit: et est terra que querit. In omni
terra stat beata virgo: et stetit. In prima per laudabilem conuersationem
in secunda per virginis amoris: in tertia per iugis contemplationem.
Et in omni populo et in omni gente primatum habui: id est ecclesias archiepiscopales ubi potestas sunt:
de quibus Mich. v. b. Suscitabimus super eum septem pastores
et octo primates homines: qui pascunt terram assur in gla-
dio. n. **Et omnium excellentium et humilium corda virtute calcaui:** i. reges et principes mihi: vel
potius filio meo subiugavi precibus et meritis meis. Vel aliter:
In omni populo et in omni gente primatum habui:
id est inter omnes sanctos et omnes angelos principatu obti-
nui: ut sicut ad primatum recurritur pro omni graamine et
afflictione. Unde beatus Bernardus. Ille solus beata virgo laudes
tuas fileat: qui te inuocatam in suis necessitatibus non sen-
serit affuisse. n. **Et omnium excellentium et humi-**
lium corda virtute calcaui: gressibus pie visitationis: qui-
bus visitat ipsa beata virgo amicos et familiares suos: et om-
nes qui in corde suo christum habent per fidem et amorem: li-
benter visitat beata virgo: que est mater que non visitat liben-
ter filium suum: sine magno comitatu celestium bonorum.
Vnde Philo dicit de ipsa: Sap. vj. b. Venerunt mihi omnia
bona cum illa: et innumerabilis honestas per manus illius. De
gressibus illius quibus visitat orantes se: beata virgo dicitur
Cant. vj. a. Pulchri sunt gressus tui in calciamentis filia
principis. Esa. lx.

Et in his omnibus artibus siue scientijs: **Requie** quesitum. i. sine studiū et laboris: et nō inueni. **Et** i. sed in hereditate domini: id est in theologia: **Et** laborabor: non tñ studendo: sed docendo: predicando: sñ eius regulam viuendo. **E** **Tunc** quando querebā requiem vbi non erat: **Precepit** et dixit mihi creator oim: illud quod sequit: **In iacob inhabita** etc. **Sed** interponit: **Et qui creauit me** requieuit in tabernaculo meo: id est in me que sū sicut tabernaculum eius. Tabernaculum quidem testimoniū. **E** **xxvij. g.** Aaron et filij eius quando ingreditur tabernaculum testimoniū vrantur seminalibus lineis. **Et** dixit mihi: **In iacob inhabita**. i. in penitētijs qui supplantant vitia. **Et** in israel hereditare: id est i cōtemplatiuis. **Et** in electis meis mitte radices: id est in doctoribz et p̄latis: quos p̄ alijs elegit sibi dñs ad dispēsandā sapiētiā alijs. Unde et in eis non solū debent folia vel rami: sed et radices altius figi. Folia dico verba: ramos opera: radices amor: et cognitiō: quaz altera figit in fra affect: altera in ter: ritorio intellectus. **Ab initio**. i. a filio qui est initium omniū creaturā. **Ab initio** mundi. **Et ante secula**. i. aī omne tempus: **Creata sū**. i. p̄uila creati. Simile. **ij. Timoth. j. c.** Gratia data ē nobis in christo iesu ante tēpora secularia: nūc autē manifestata p̄ illuminationē saluatoris n̄ri. **Eph. j. a.** Elegit nos i christo aī mundi cōstitutionē. Sequit: **Et vsq ad futurū seculū nō desinam**: exclusiue vel inclusiue potest legi. Exclusiue quidē: qz in futuro seculo non erit necessaria doctrina: qz omnes erunt docibiles dei: **Joh. vj. e.** Unde **Mat. xxj. f.** Nō docebit vltra vir fratrem suū: et vir primū suū: dicens: cognosce dominū: om̄s em̄ cognoscent me a minimo vsq maximū: ait dominus. Includiue autē: qz

Difficilis
de christo

Ps. 2.

Ps. 2.

Et in his omnibus predictis. i. celis/mari/terra/nebula/carne. **Et in his oibz**. i. gētibz ex qbz ē ecclia p̄gregata: **Requie** quesitum: qz nō bello subiugauit: nisi forte p̄dicatorio et doctrina bella dicant: qbz expugnauit tā iudeos qz gētilēs. **Esa. xxx. g.** In tympanis et citharis et i bellis p̄cipuis expugnabit eos. **Et i hereditate dñi morabor**. q. d. in oibz requie quesitum: s in sola hereditate dñi inueni: in gētibz que crediderunt apostolis. **Ps. Dabo tibi gentes hereditatem tuā.** **Esa. xix. d.** Hereditas mea israel. i. populū christianū fide videns deū. **Et** **In omnibz** hominibz et mulieribus: **Requie** quesitum: sed in hereditate domini morabor: id est in beata virgine: in cui⁹ ventre nouē mētibz requieuit: cuius mentē deitate repleuit. **E** **Tunc**: id est ex tempore incarnationis: **Precepit** pater vel deus trinitas mihi homini: vt docerem et p̄dicarem salutem gentibus et iudeis. **Esa. lxi. a.** Spirit⁹ domini sup me: eo qz vñxerit me: ad annūciandū mansuetis misit me. **Joh. xliij. d.** Diligo patrē et sicut mandatum dedit mihi pater sic facio. **Et qui creauit me** hominem. i. deus: **Requieuit** per vnionem: **In tabernaculo meo**: id est in corpore et anima mea: in qua plenitudo deitatis habitauit corporaliter: id est solide: **Col. ij. b.** **Et dixit mihi** homi nato: **In iacob inhabita et in israel hereditare**: id est in iudea cōuersare: et iudeis p̄dicare: qui sunt nati ex iacob: qui et israel dictus est: **Gen. xxxij. f.** Hinc est quod ipse dixit **Matth. xv. c.** Nō sū missus nisi ad oues que perierūt domus israel. **Et sic**: **In iacob inhabita**: id ē i iudeis. **Et in israel hereditare**: id est i gentibus cōuersis: quas sic hereditatē p̄p̄riā possedit. **Ps. Dabo tibi gētes hereditatē tuā**: et possessionē tuā terminos terre. **Et in electis meis**: id est in p̄destinatis: **Mitte radices** fidei vel sapiētiē. i. amorem et timorē. **Joh. xxi. c.** Radix mea apta est secus aquas.

Eccl. j. c. Radix sapiētiē ē timere deū. **Ab initio** et aī secula creata sum: homo. i. p̄uila creati. q. d. ego sum verus homo: et tamē ab eterno. **Joh. viij. g.** Anteq abraā fieret ego sum. **Et vsq ad futurū seculū nō desinā**: id est nunq. **Apoc. j. b.** Ego sū alpha et ω p̄ncipiū et finis.

Et in habi xit mihi: **In iacob inhabita**: et i israel hereditare: et i electis meis mitte radices. **Ab initio** et aī secula creata sū: et vsq ad futurū seculū nō

Et in habi p̄ncipis. **Esa. lx. b.** Domū maiestatis meę glorificabo. **Et itez. j. c.** Locum pedum meorū glorificabo. **Gloria** et pulchritudinem istorum gressuum sentiunt soli excellentes et

humiles. **Excellentes** in cōuersatiōe: sed humiles reputatio: ne. **Et in his omnibz** requie quesitum: odiens et fugiens lites/inquietudinē et tumultū. Unde sponsus p̄ ipsa celans dicit: **Cant. ij. b. iij. b. viij. a.** Adiuo vos filij hierusalē p capreas ceruosqz camporū: ne suscitetis neqz euigilare faciat dilectā donec ipsa velit. Querit autē beata virgo requie: non quidē requie pigri que est ocium vel ignauia: sed duplicē requiem: actiuorū. i. de qua dicit: **Esa. xxvij. c.** Requies mea: reficite lassum. **Et cōtemplatiuorum**: de qua dicit **Joh. xxxvj. c.** Requies mēse tuę erit plena pinguedine. **De** am dicit triplicē: lectionē: orationē: meditationē. **Pinguedinē** dicit deuotionē/exultationē/lachrymarū vel cordis effusionē. **Requie** solebat olim abūdare thalamus beatę virginis. i. claustra sibi specialitē deputata: vbi mō tumultus et caularū lites iugiter audiunt. Unde timēdū est ne exierit inde beata virgo querēs sibi requie: et beatus i cui⁹ domo requie intenerit: nā ibi manebit. **Costat** q nō sine filio suo: nec fili⁹ sine patre: nec pater sine spū sancto. **Et in hereditate dñi morabor**. i. illis q sūt hereditas dñi: quos dñs excolit et custodit vt hereditatē suā. **Qui sūt illi**: **Cōtemplatiui**. **Th. Esa. xix. d.** Hereditas mea israel. **E** **Tunc precepit et dixit mihi** q. s. requie querebā: **Creator oim creaturaz**: **Et qui creauit me** singulare templū sibi: **Requieuit** nouē mētibz et sex diebus: **In tabernaculo meo**. i. in vtero meo. **Sap. viij. a.** In ventre matris figurat⁹ sū caro: decē mētibz tpe. i. nouē et pte decimi. **De** **tabernaculo dñi** **Esa. xxxij. d.** **Qui** li tui videbūt hierlīm ciuitatē opulentā tabernaculū qd neqz trāfferri poterit. **Apoc. xxi. a.** Ecce tabnacuū dei cū hoibz et habitabit cū eis. Sed qz posset dñs p̄cepisse et p̄nūciare: **Et dixit mihi** ore p̄prio: **In iacob inhabita**. i. i p̄sideratiōe et i imitatiōe vite ei⁹: **Et in israel hereditare**. i. i imitatiōe illi⁹ inobilit p̄leuera. **Et alit**: **In iacob inhabita**. i. in p̄lo quē dilexi. **Malach. j. a.** Jacob dilexi. q. d. cū iustis sit habitatio tua. **Et in israel hereditare**. i. i claustris: vbi iacob luctat cū angelo: et vincēs isrl ap̄pellat: et scalā vidit dormiens: et castra dei obuiā habet sepe: **Gen. xxxij. Unde** et angel⁹ dixit ioseph q fugerat in egyptū: Surge et accipe puerū et matrē ei⁹ et vade in terrā isrl: defuncti em̄ sunt q grebāt animā pueri: **Matth. ij. d.** **Et i electis meis**. i. in bonis celestibz q solis electis seruāt. **p̄p̄dit** te radices: cordis. i. intentionē et desiderium. **Anagoge** in his tribz iacob/israel/electis: significant bona glorię. **Per iacob** qui cū duabz turmis regressus ē de mesopotamia in terrā p̄missiōis: significat gaudiū gratę societatis. **Per isrl** gaudiū visionis dei. **Per electos** gaudiū euasioneis p̄narū infernalium. **In his radices cordis mittendū sunt** vt crescant et nunqz deficiat arbor sanctę cōuersatiōis. **Ab initio**. i. ab eterno: **Creata sum**. i. p̄uila creati quodā p̄ilegiato modo. **Et** **Ab initio** creatiōis mundi: **Creata sum**. i. figurata creati p creationē lucis: de qua factū est corp⁹ solis: vt dicunt quidā. **Et** **Ab initio** temporis gratię: **Creata sum**. i. generata sum. **Et** **Ab initio**. i. a deo. **Et ante secula**. i. ab eterno: **Creata sum** in p̄scitiā dei. **Et vsq ad futurū seculū** qd est seculū beatorum: **Et nō desinā** miseris subuenire: humiles introducere: **p peccatoribus**

quia sapientia fm essentia suam manebit. a **Et in habitatione** scilicet ecclesia militate: b **Coram ipso ministravi** panem vite et intellectus: et potu sapientie salutaris: piscem fidei: ouum spei: panem charitatis: fercula moris: et exenia cōteplatiuor. d **Et sic** i. p tale ministeriū frequentē exhibi- tum: e **In lion**: id est in viris specula- tiuis: firmata sum. Sapiencia eni nisi sit in usu cito elabitur: et quanto plus mini- stratur: tanto altius cōfirmatur. g **Et i ci**

uitate sanctifica. In ecclesia militate: vel i mēte purificata: b **Similis requieui**: sicut in lion. i **Et in hierusalē** i. doctorib⁹ et p̄latis: q̄ iam vidēt pacē eternitatē. k **Do- testas mea** i. auctoritas docēdi et iudicādi. l **Et radi-** cam. i. radices posui: amorem. f. et cognitionē: etiā et timo- rem: quia radix sapientie timere deū. m **In populo ho-** norificato. i. in doctorib⁹ et p̄latis: qui honore magistrorū et p̄lationis sunt honorificati. n **Et in partes dei mei** i. in credēs qui sunt pars dñi. o **Hereditas illius** i. a plentis vel dei. p **Et in plenitudine sanctorū detē-** tio mea. i. in plenos scititate detineor et nō elabor ab eis: sic elapsa sum a salomone ppter mulieres suas: et a multis alijs. r **Quasi cedrus exaltata sum in libano**: id est sicut cedrus crescit i altum in libano qui est mōs phenicis: sic ego

cresco in altum et a **Et in habitatione sancta**: id est in ecclesia. b **Co-** ram ipso ministravi: id est ritus verē religionis disposui. c **Et in habitatione sancta**: id est in cenacu- lo: d **Ministravi** lauando pedes ap̄lorū: Joh. xii. a. **Uñ** Barth. xx. d. Nō veni ministrari s̄ ministrare. d **Et sic**: id est ministrādo: vel vt dixerūt prophete: e **In lion**: id est ecclesia: f **Firmata sum** a pmo iusto vsq ad nouissi- mū. Barth. vii. d. Nobiscū sum oib⁹ dieb⁹ vsq ad p̄sum- mationē seculi. g **Et in ciuitate sanctificata**: id est in ecclesia: vel i beata virgine: h **Similiter requieui**: id ē vniformiter. Licet eni nos dissimiliter requiescam⁹ in eo: et dis- similiter habeam⁹ eū: ipse tñ semper similiter se habet ad nos quantū est in se. Esa. xxiij. c. Hec est requies mea: reficite lassum: et hoc est refrigeriū meum. i **Et in hierusalem** id est in ecclesia triūphante: k **Potestas mea**: inno- scit: quia ibi oīno sit volūtas eius. **Uñ** Ps. Introibo in po- tētiā dñi: dñe memorabor iusticie tue soli. Ad hram i **In hierusalē potestas mea**: manifestata est: quia in ea reur- rexit/ascendit/spiritūs sanctū misit: multa miracula potēte ex- ercuit. l **Et radicaui**: id ē radices p̄tutū infixi. m **In populo honorificato**: id est in populo christiano nomi- ne christi: et gratia honorato: et gloria honorādo. Ps. Mīmī honorati sunt amici tui deus. n **Et in partes dei mei**: id est in gaudia eterne beatitudinis: o **Hereditas illius** i. populi honorati se extendit: nō volēs hic habere heredita- tem suam. Unde. s. xviij. c. Si in sorte propositionis et ora- tionis altissimi dei: et i partes vade seculi sancti: cum viuīs et dantib⁹ cōfessionē. **Uñ** **Hereditas illius**: id est christi: id est populus christianus: est in partes dei mei: id est pars dei. Deut. xxxij. a. Pars autem dñi populus eius. Omnes alię nationes partes sunt demonum. Unde Ps. Ipsi vero inuaniū quiescūt animā meam: introibūt in inferiora terre: tradentur in man⁹ gladij: partes vulpi erunt. p **Et in plenitudine sanctorū detētio mea**: id est ad plenitudi- nem sanctorū p̄ficiendā est intētio mea. Ad hoc eni venit chri- stus: vt sanctorū numer⁹ p̄ficiat. **Uñ** **In plenitudine san-** ctorū detentio mea: id est sancti plene detinēt me et in q̄ bus quiesco. Proverb. viij. d. Delitię meę esse cū filijs ho- minū. Al detinēt me ne pcutiā p̄tōres. Exo. xxxij. c. Dimit- te me vt irascā furo: me⁹. Dodo pauci sunt q̄ teneāt eum. Esa. lxiij. c. Non est qui p̄surgat et teneat me. Ecce. xxiij. g. Quisui de eis virū q̄ p̄surgaret sepē et staret opposit⁹ p̄tra

me p terra ne dissipare eam: et nō inueni. **Uñ** **In plenitu-** dine scōrū detētio mea. i. ad hoc detent⁹ sum a iudeis et crucifixus vt plena sanctitas sit in eis. Joh. xvij. c. Ego pro eis sanctifico meipsum: vt sint et ipsi sanctificati in veritate. r **Quasi cedrus exaltata sum in libano** zc. Dul-

tos septenarios ponit auctor in commenda- tione sapientie: id est christi et pro peccatorib⁹ orare. Unde sequit⁹: a **In habitatio-** ne sancta: id est san-

cte conuersando: b **Coram ipso ministravi**: vt dictū est: miseris subueniēdo: humiles sublimādo: pro peccatorib⁹ exorādo: qd misterii valde placet deo. **Uñ** j. xvi. a. Du- lier fort⁹ oblectat virū suū et ānos vite illi⁹ i pace implebit. Pro- uer. xxxij. d. Cōsiderauit semitas dom⁹ suę: et panē octofa nō comedit. d **Et sic** i. talit⁹ ministrādo: e **In lion** i. i spe- cula p̄templationis: f **Firmata sum**: id est p̄firmata. Per ministeriū eni actiue p̄firmat anima iusta in arce p̄tem- plating. **Uñ** et iacob per luctam cū angelo meruit israel ap- pellari: Gen. xxxij. f. **Uñ** auctoritas. Non erit israelita q̄ nō fuerit iacobita. g **Et i ciuitate sanctificata** i. in vita acti- ua: h **Similis requieui**: sicut in p̄tēplatiua. i. a p̄tō cessa- ui: vel requiē eternā quesiui: vel christum requiescere feci. Esa. xxiij. c. Hec requies mea: reficite lassus. Requiescit etiā i bonis actiuis in bona opatione et oratione p̄ mentis leticiā: sicut in cōtemplatiuis in p̄templatiōe. **Uñ** Ps. Lux orta est iusto et

rectis corde leticia. i **Et i hierusalē** supna: k **P̄tās** mea: videndi/audiēdi/ gustādi/sentiēdi: quę h nullaten⁹ cō- prehendi possūt. Hec p̄tās dat post requiē actiue et cōtēpla- tiue. Primo eni dictū est: **In habitatione scā corā ip-** so ministravi: deinde: **Et sic i lion firmata sum**: postea: **Et i ciuitate sanctificata similis requieui**. Et nūc demū ad- dit: **Et in hierusalē potestas mea**: impandi et faciēdi qd volo: et quos volo introducēdi. Regina quidē est illius ciuita- tis: et filius eius rex. Itē si tu es hierusalem. i. videns et inq- rens paces: ipsa beata virgo habet in te imperium et p̄tatem: quia in p̄cepto ei⁹ obtemperas: et q̄quid p̄ceperit illa. Joh. ij. a. Qd cūq̄ dixerit vobis facite. l **Et radicaui** i. radi- ces posui. i. p̄taria p̄tutū inserui: m **In populo honori-** ficato. i. in ipso timere deū. s. j. c. Radix sapie timere deū. Itē. s. x. c. Semē hominū honorabit⁹ hoc qd timet deum. Joh. xxix. c. Radix mea apta ē iuxta aquas. i. p̄los. n **Et** in p̄tes dei mei. i. dei q̄ est me⁹ filius: o **Hereditas illi** us. i. regni celoz. q. d. illi q̄ sūt p̄es filij mei: habebūt regni hereditatē. **Uñ** s. xvij. c. In p̄es vade seculi sci: cū viuīs et dantib⁹ p̄fessionē. **Uñ** sic: n **Et in p̄tes dei mei** i. in mā- sones regni celestis: o **Hereditas illi**⁹ tendit. i. popul⁹ honorificatus qui est eius hereditas. Deut. xxxij. a. Pars dñi populus eius: iacob funiculus hereditatis eius. p **Et** in plenitudine sanctorū: id est in plene scōs. q **De-** tentio mea: passiuē: id est inter tales detineor et quiesco: q̄ bus nihil sanctitatis deest. De quibus dicit Ps. Et dies ple- ni inuenient in eis. Hypocrite autē sunt vacui veritate: s̄ ple- ni vanitate: apud tales non detinet⁹ mat⁹ veritatis: Tyranni pleni sunt crudelitate: s̄ vacui pietate: nec apud tales detineri potest mater pietatis. Superbi pleni sunt vento: sed vacui humilitate: Luxuriosi pleni sunt luto: sed vacui castitate: Auari pleni sunt loculis: sed vacui charitate: nec apud tales detineri potest aliquatenus beata virgo: exemplar humilita- tis: decus castitatis: fons charitatis. **Uñ** sic: p **Et in ple-** nitudine sanctorum detentio mea: actiue: id est ego detineo sanctos in plenitudine sua: ne minuat⁹: detineo chri- stum: ne eis peccantib⁹ irascā: detineo demones: ne noceāt: detineo p̄tutes: ne fugiāt: detineo merita: ne pereāt. Singu- laris est ipsa in tali detentione. Esa. lxiij. c. Nō est q̄ inuocet nomē meū: qui cōsurgat et teneat me. r **Quasi cedrus** exaltata sum i libano. Quę p̄us se compauerat ciuitati

3 et vt esset

De brā p̄gine

Ps. 96.

Ps. 72.

¶ cresco in altu: et pfecto i corde mudo et candido. Et compar se cedro sapietia: Ma sic resina cedri liniti libri no tinea nec vetustate deficiunt: sic facti sapietia delibuti nec tinea voluptat nec verustate cupiditat tabescunt. **¶** Vbi Luc. xij. c. Sint libri vestri pincti et lucerne ardentes in manib' vris. **a** **¶** Et quasi cypressus in monte sion: id est sicut cypressus exaltatur: id est crescit in altum i monte sion: qui est in hierusalē: sic ego dei sapientia exalto: in contemplatiuis. Unde **Ezech. j. e.** Eleuat' aialib' eleuab' parit' et rore sequētes ea. Cypressus medicinalis est et venusta frondibus: sic sapietia decorem habet in verbis et etiā medicinā. **Ezech. xlvij. c.** Erūt fructus eius in cibū: et folia in medicinā. Unde legi' **Ezech. j. e.** q' spūs vitę erat in rois. **¶** Quasi palma exaltata sum in cades: id est sicut palma crescit in altum in cades: sic ego sapia pfecto et cresco in altum in sanctis. Cades enim interpretat' sancta vel mutata vel trāslata. Palma centenaria facit fructū: et in modum palme humane ramos habet: et coronat victores: **¶** sic sapientia amosa

Al. cypressus
vel cyparissus

et quasi cypressus i monte sion.
b Quasi palma exaltata su in

De christo: christi et membror' eius. Primo ponit septē arbores in designatione septem donor' quibus christus repletus fuit in ipso instanti cōceptionis sup: **Esa. xj. a.** Ponit etiam septem loca arbor' in designatione diuersor' statū ecclesie vel sanctorū. Sed locū vltimę arboris nō ponit. s. cinnamomū: per quam significat donū timoris: ad designādū q' timor nō habet p' priū locū: sed cum oib' alijs locum habet. Et ideo de solo timore dicit **Esa. xj. a.** Et repleuit eū spūs timoris dñi. Cedrus alta est: imputribilis: odorifera: et serpentes fugat: et significat donū sapietie: qd vsq' ad altitudinē deitatis attingit nec putrefcit: odorem paradisi sentit: motus carnales expellit. Cypressus p'era ē et venusta et medicinalis: et significat donū intellectus: qd vsq' ad p'emplationē celestiu et spūalium se extendit: mūdā efficiens animā et venustā. Palma alta ē et amosa: et ideo significat donū consiliū: qd i antiq's est. **¶** Unde **Job. xij. b.** In antiq's est sapietia: et i multo tempore prudentia. Rosa q' rubet: significat donū fortitudinis: cui' spēs est patientia martyriū. Oliua: quia pinguis est: significat donū pietatis. Platanus iuxta aquā: quia habet folia ad modum scutorū: significat donū scientie: cuius est defendere fidem: et bene puerfari in medio prauę et puerse nationis. Cinnamomū: q' rugosum est et humile et cineret coloris ē: significat donū timoris: qd i memoria mortis maxime humiliat ad p'nitentiam faciendam. Locus cedri libanus est: locus cyp' si sion. Per h' duo loca significat vitā contemplatiuor': Ma in libano nascimr thūs deuotionis: q' est sapietia. Sion: interpretatur specula: que est intellectus. Cades: interpretat' mutata: Hiericho: interpretat' odor. Et per hęc duo loca significatur vitā actiuor': qui sunt in mutatiōe curarū: sed odore bonę conuersationis fragrant: per campōs et platęas significatur idem: id est vitā siue status actiuorum: in quibus viget maxime consiliū et fortitudo et scientia et pietas: sicut in contemplatiuis sapietia et intellectus. Cinnamomū locum non habet: quia timor omnibus se superposuit. **¶** j. xxv. b. Secundo ponit auctor septem aromata gumosa: in figura septem beatitudinū. Hoc est: Balsamū/myrrham/storacem/galbanum/engulam/guttā/et thus. Octauo ponit balsamum: qd et primo positum est: quia vltima beatitudo redit ad caput: **Matth. v. a.** Tertio duas arbores: id ē terebintū et vitēm: que significant duas vitas: id est contemplatiuā et actiuā que donis et beatitudinib' perficiuntur. Quarto ponit septē flumina in designatione septem virtutum: quattuor cardinalium et triū theologicor'. Sex proprijs nominib' exprimit: septimū nominat pluribus nominibus: per que charitas designatur: que nihil propriū habet: sed omnia cōmunia: **¶** Unde et vocatur aqueductus. Quinto loco ponit auctor septem promissiones in figura septem petitionū: **¶** Rigabo/increbia/bo/enarrabo/penetrabo/inspiciam/illuminabo/effundā: Qd vero sequitur: **¶** Et relinquam et non desinam: hoc est amen: id est sine fine.

Item septem
status ecclesie.

Primus ante disuultū.

Secundus vsq' ad circūcisionem.

Tertius ad legis dationem.

Quartus ad regum vnctionē.

Quintus ad transmigrationem.

Sextus ad christi natiuitatem.

Septimus ad extremi iudicii exami-

nationem.

Loquit' autē sapietia: id est christus de se nunc fm deitatem: nūc fm humanitatem: nūc fm mēbra sua. Dicit g: Quasi cedrus exaltata su in libano. i. i p'emplatiuis deuor'. **¶** Et quasi cypressus i monte sion. i. in p'emplatiuis speculatiuis. **¶** Quasi palma exaltata su in cades: i. in cruce: in resurrectione: i. ascensione: vel in bonis actiuis.

Et quasi plantatio

vt esset ciuili fiducia: nūc se compar bono vel viridario vt sit spes et leticia claustralium. **¶** Cant. iij. c. Bonus con-clusus soror mea. **¶** Hic ē nem' abraę: de q' **Ben. xij. d.** Abrahā plātauit nem' in bērsabee. i. in maria h' gine: et inuocauit ibi nomē dei gñi. i. inuocari fecit. Nec solus abraā h' nemus plātauit in maria h' gine: imo totus chorus angelor' et chor' p'larcharum et prophetarū: prophetādo/erudiēdo/obsequēdo. Cedro se cōparat p'mo virgo maria: quia cedrus libani materia fuit tēpli: et brā virgo corporis christi: qd ē secundū templū. **¶** Joh. ij. d. Soluite templū hoc et c. Item cedrus sine h'mib' ē: q' imputribilis ē: et brā virgo sine h'me fomitis vel cōscieie fuit post p'ceptū dñi. Item cedrus semp viret: ita brā virgo semp viruit per h' ginalitatis viriditatem. Item cedrus odore suo fugat serpentes: et beata virgo demones. Item cedrus magnas et altas habet radices: et brā virgo similit' altat et magnas radices habuit ex qb' orta ē: abraā/isse/dauid. **¶** Vbi **Esa. xj. a.** Egrediet' h' ga de radice iesse. Item cedrus fuit libros a tineis: et brā virgo sacra scripturā seruat ne corūpa tur ab hereticis. Item cedrus odorifera est: et odor humilitatis beate h' ginis totā resperfit ecclesiā: imo vsq' ad celū veniens deduxit in terris filiū dei. **¶** Cant. j. d. Cū esset rex i accubitu suo: nardus mea dedit odorē suū. Item cedrus alta sup oēs arbores ē: et brā h' go sup oēs mulieres ē. **¶** Prover. vlt. d. Dul te filie p'gregauerūt diuitias: tu supgressa es vniuersas. Item cedrus in libano orit' et crescit: ita et brā h' go in triplici cādore virginitat' duplicis innocētie. Item pes crucis dñice fuit de cedro: et beata virgo quasi fixa semp astitit pedi crucis. **¶** Joh. xix. c. Stabat autē iuxta crucē iesu mater eius maria: et soror matris eius. **¶** Sūt igitur nouē p'prietates: ppter quas brā virgo cedro compar: que notant duob' versib'. **¶** Quateries templū sine h'me: virens/fugat hydros: Radix magna/libros seruans/odor/alta/crucis pes. Decima ē q' in libano crescit. Et ppter has dicit: Quasi cedrus exaltata su in libano. i. i mūdo/ i celo/ i ordine cōscieie: q' oēs abbatiē illi' ordinis sūt fūdate i honore illi'. Sequit': **¶** Et quasi cypressus in mōte sion. i. in ecclesia. Cypressus p'solidat h'miosos: qd' viscera descendūt inferius: sic monita et exēpla beate h' ginis p'solidāt nos: ne p' auariciā viscera nra p'iciam' i terrā. **¶** s. x. b. Nihil iniquius q' amare pecuniā: hic enī et animā suā vena lem habet: qm in terrā p'iecit intima sua. Item cypressus mol lis est: et brā virgo mitis: et ad miscēiam flexibilis: Vbi sicut de cypresso fiunt tabule ad scribendum: mensē ad manducandum/lecti ad dormiendū/manub'ia cultelloz ad tenendū: ita beata virgo nobis in diuersis necessitatib' auxiliatur: et liber est et refectio et quies et mediatrix ad filiū. Item cypressus odorifera est sicut cedrus: et beata virgo: sic p'ri'. Item cypressus recta est: et beata virgo recta: imo rectissima per dilectionē. **¶** Cant. j. b. Recti diligūt te. Item cypressus durū habet fructū: et fruct' beate virginis. i. christi: durus cib' est indigne sumētib'. **¶** j. Cor. xj. f. Quicūq' indigne accipit. Et **Joh. vj. f.** Dur' ē hic sermo. **¶** Quasi palma exaltata sum i cades: i. in ecclesia: vel specialiter in corde tēplarior': quoz ecclesie oēs fūdate sūt ad honore ei'. Cades enī interpretat' trāslata v' sancta: vel tollēs mare: qd bene cōuenit tēplarijs: q' tollunt et trāsternunt vitā

De brā

Proprietates
cedri cōue
re b're x'

Sextus

sic sapientia annosa fructificat. Sap. iij. b. Cui sunt sensus hominis. Job. xij. b. In antiquis est sapientia: et in multo tempore prudentia. Palmas habet: quia bonum operari docet: et post agonem presentis vite victores coronandos denunciat. ij. Timoth. ij. a. Qui certat in agone non coronabitur qui nisi legitime certauerit. Apoc. iij. d. Qui vicerit dabo ei sedere mecum in throno. i. xv. a. Corona senum in multa perit.

a cades: et quasi plantatio rose in hiericho. Quasi oliua speciosa in campis: et quasi platanus exaltata sum iuxta aquam in plateis.

Sed certe hec corona non habebitur nisi in cades: id est in sanctitate vite. Sequitur. a. Et quasi plantatio rose in hiericho: id est sicut rose plantate in hiericho: pulchre flores et redolent suauiter: sic ego sapientia plantata in odore virtutum: et defectu mundi: floreo et redoleo per doctrinam et bonam famam. Hiericho enim interpretatur odor eius siue luna. ij. Cor. ij. d. Bonus odor christi sumus deo in his qui salui fiunt. b. Quasi oliua speciosa in campis: id est sicut oliua speciosa crescit in campis cultis et frugibus aptis: sic ego sapientia cresco et speciosa fio in mentibus bene cultis: et frugibus bonorum operum plenis. Oliua signum pacis est et misericordie: et pinguis est: sed cantarides: id est mulieres lucentes et fetentes libenter comedunt florem eius: sic sapientia pacifica est et misericordia plena: pinguis deuotione. Iaco. ij. d. Que defursum est sapientia: primum quidem pudica est: deinde pacifica: plena misericordia et fructibus bonis: sed maledicta mulier inanis glorie huius oliue pinguedinem maculant. Eccl. x. a. Mulier morientes perdit suauitatem vnguenti. Dicit autem Rabanus: quod olea est arbor: oliua: fructus: succus: oleum: grece oleon. Sed hic oliua pro arbore ponitur: sicut in Ps. Ego sicut oliua fructifera in domo dei. Sequitur. c. Et quasi platanus exaltata sum iuxta aquam in plateis: id est sicut platanus bene crescit in loco humido: sic ego sapientia in corde gratio. Platanus a latitudine foliorum sic vocata est: Platanus enim grece latum dicitur latine: et habet mollia folia: scutis similia: vnde quod habet folia: tot habet scuta: sic sapientia: quod habet verba: tot habet scuta contra hereticos et peccatores: et temptationes. Cant. iij. b. Sicut turris dauid collisui: que edificata est: pugnaculis: mille clipei pendet ex ea: ois armatura fortis. Platanus sunt corda iustorum: lata charitate: de quibus dicit Iob. xij. d. Omnes platee hierusalem sternent auro: et per vias eius alleluia cantabit. Aqua in platea est gratia in corde lato et plano. Et in tali crescit sapientia et fructificat. Unde Ps. Et erit tanquam lignum quod plantatum est secundum decursus aquarum quod fructum suum dabit in tempore suo. Iere. xvij. b. Erat quasi lignum quod transplantatur super aquas: quod ad humorem mittit radices suas. Sic cinnamomum et balsamum aromaticas odore dedi. i. sic cinnamomum redolentia habet cum frangitur et vinum pigmentat: sic ego sapientia cum frangor fidei expositione: odorem salutiferum emitto: et vinum penitentiae siue compunctio-

gnum magnum apparuit in celo: mulier amicta sole: et luna sub pedibus eius. Comparat autem se rose beata virgo: quia rosa pulchra est: immo pulcherrima florum: sic beata virgo pulcherrima mulierum. Cant. v. d. Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum. Et respondet salomon Proverb. vij. c.

Abijt via longissima: sacculum pecunie secum tulit: in die plenae lune reuersurus in domum suam etc. Item rosa rubra est in colore candida in natura. Cant. iij. a. Sicut fragmen malipunicum: ita gens tua absque eo quod intrinsecus lateret. Item redolet rosa: ita et beata virgo sane sue odore totam pigmentat ecclesiam. Cant. iij. c. Odor vestimentorum tuorum: sicut odor thuris. Item rosa frigida est: et beata virgo exemplo sue castitatis refrigerium prestat contra estum libidinis. Iere. xvij. c. Nunquid de petra deficiet nix libani: id est de firma mente refrigerium virginis? Cant. iij. c. Fons hortorum puteus aquarum uiuentium que fluunt impetu de libano: id est de candore sancte virginis. Item rosa stiprica est: id est restrictoria fluxus capitis: quem in se bene restrinxit beata virgo: et in nobis per exemplum. Quater enim tantum legitur in euangelij fuisse locuta. Angelo: Luc. j. et Elisabeth. Filio: Luc. ij. g. Ministris in nuptijs: Job. ij. a. Item de spinis nascitur rosa non spinosa: et beata virgo de iudeis incredulis non incredula. Unde sicut spinosa rosam genuit: ita iudea maria. Item rosa in vere post hyemem apparet: sic gloria beate virginis in presenti vita non apparuit: sed post assumptionem. Unde Cant. j. b. Nigra sum sed formosa. Nigra in mundo: formosa in celo. Item rosa modica in statura: et beata virgo humilis. Luc. j. c. Respexit humilitatem ancille sue. Item rosa grana crocea habet intra folia: que significant charitatem virginis quam gessit in corde: verbo in opere. Sequitur. b. Quasi oliua speciosa in campis: supple exaltata sum per misericordiam et pietatem. Pietas enim traherebat eam: quando conceptio saluatore abiit in motana cum festinatione: ut seruiret elisabet in partu eius: Luc. j. d. Et pietas aperuit os eius: quando dixit filio suo in nuptijs: Fili: Vinum non habent: Job. ij. a. Oliua cana est: et beata virgo prudens. Sap. iij. b. Cui sunt sensus hominis. Et. j. xv. c. Mulier sensata et tacita non est imitatio anime erudite. Item oliua suam comam seruat diu: et beata virgo spiritus charitatem et fidem nunquam dimisit. Item oliua fructum facit in frigore pingue: et beata virgo in hyeme peperit saluatorem. Item oliua cantarides nutrit: id est muscas fetentes et lucentes: et beata virgo multos canonicos nutrit lucentes scientia: sed fetentes vita: lucetes vestibibus: sed fetentes moribus: cum contrario doceat Augustinus in regula eorum: Non affectetis vestibibus placere sed moribus. Exemplum in vitaspatru de iu bene propter quem obrurauit angelus suas naves in sepultura mortui peregrini. Item oliua amara est in radice: sed dulcis in fructu: et beata virgo peccati originalis amaritudinem habuit in sua conceptione: propter quod etiam ecclesia non celebrat eius conceptionem: qui autem celebrant respectum habent ad eius sanctificationem in utero matris sue: summam autem delectationem habuit in christi natiuitate. Item folia oliue sanant cancrum oris: et verba beate virginis detractionem et adulationem et turpiloquium curant. De hac nascitur oleum ad infirmos: oleum gratie: oleum ad cathecuminos: oleum sapientie: oleum ad inungendum reges et sacerdotes: oleum leticie. Unde Cant. j. a. de oleo huius oliue dicitur: Oleum effusum nomen tuum. Iere. xj. c. Oliua vberum pulchra fructifera: speciosam vocauit dominus nomen tuum. c. Et quasi platanus exaltata sum iuxta aquam in plateis: ciuitas vel ecclesiarum. Iuxta aquam dicitur: non in aqua: quia coniugata fuit: sed non vasa pingio. Vel sic: Quasi platanus exaltata sum a terrenis ad celestia: d. Iuxta aquam. i. iuxta filij sui doctrinam: quam iugiter audiebat: et gratia eius quae plenae erat. e. In plateis hierusalem ciuitatis superne. f. Sicut cinnamomum et balsamum aromaticas odore dedi.

re: et candida in natura. Cant. iij. a. Sicut fragmen malipunicum: ita gens tua absque eo quod intrinsecus lateret. Item redolet rosa: ita et beata virgo sane sue odore totam pigmentat ecclesiam. Cant. iij. c. Odor vestimentorum tuorum: sicut odor thuris. Item rosa frigida est: et beata virgo exemplo sue castitatis refrigerium prestat contra estum libidinis. Iere. xvij. c. Nunquid de petra deficiet nix libani: id est de firma mente refrigerium virginis? Cant. iij. c. Fons hortorum puteus aquarum uiuentium que fluunt impetu de libano: id est de candore sancte virginis. Item rosa stiprica est: id est restrictoria fluxus capitis: quem in se bene restrinxit beata virgo: et in nobis per exemplum. Quater enim tantum legitur in euangelij fuisse locuta. Angelo: Luc. j. et Elisabeth. Filio: Luc. ij. g. Ministris in nuptijs: Job. ij. a. Item de spinis nascitur rosa non spinosa: et beata virgo de iudeis incredulis non incredula. Unde sicut spinosa rosam genuit: ita iudea maria. Item rosa in vere post hyemem apparet: sic gloria beate virginis in presenti vita non apparuit: sed post assumptionem. Unde Cant. j. b. Nigra sum sed formosa. Nigra in mundo: formosa in celo. Item rosa modica in statura: et beata virgo humilis. Luc. j. c. Respexit humilitatem ancille sue. Item rosa grana crocea habet intra folia: que significant charitatem virginis quam gessit in corde: verbo in opere. Sequitur. b. Quasi oliua speciosa in campis: supple exaltata sum per misericordiam et pietatem. Pietas enim traherebat eam: quando conceptio saluatore abiit in motana cum festinatione: ut seruiret elisabet in partu eius: Luc. j. d. Et pietas aperuit os eius: quando dixit filio suo in nuptijs: Fili: Vinum non habent: Job. ij. a. Oliua cana est: et beata virgo prudens. Sap. iij. b. Cui sunt sensus hominis. Et. j. xv. c. Mulier sensata et tacita non est imitatio anime erudite. Item oliua suam comam seruat diu: et beata virgo spiritus charitatem et fidem nunquam dimisit. Item oliua fructum facit in frigore pingue: et beata virgo in hyeme peperit saluatorem. Item oliua cantarides nutrit: id est muscas fetentes et lucentes: et beata virgo multos canonicos nutrit lucentes scientia: sed fetentes vita: lucetes vestibibus: sed fetentes moribus: cum contrario doceat Augustinus in regula eorum: Non affectetis vestibibus placere sed moribus. Exemplum in vitaspatru de iu bene propter quem obrurauit angelus suas naves in sepultura mortui peregrini. Item oliua amara est in radice: sed dulcis in fructu: et beata virgo peccati originalis amaritudinem habuit in sua conceptione: propter quod etiam ecclesia non celebrat eius conceptionem: qui autem celebrant respectum habent ad eius sanctificationem in utero matris sue: summam autem delectationem habuit in christi natiuitate. Item folia oliue sanant cancrum oris: et verba beate virginis detractionem et adulationem et turpiloquium curant. De hac nascitur oleum ad infirmos: oleum gratie: oleum ad cathecuminos: oleum sapientie: oleum ad inungendum reges et sacerdotes: oleum leticie. Unde Cant. j. a. de oleo huius oliue dicitur: Oleum effusum nomen tuum. Iere. xj. c. Oliua vberum pulchra fructifera: speciosam vocauit dominus nomen tuum. c. Et quasi platanus exaltata sum iuxta aquam in plateis: ciuitas vel ecclesiarum. Iuxta aquam dicitur: non in aqua: quia coniugata fuit: sed non vasa pingio. Vel sic: Quasi platanus exaltata sum a terrenis ad celestia: d. Iuxta aquam. i. iuxta filij sui doctrinam: quam iugiter audiebat: et gratia eius quae plenae erat. e. In plateis hierusalem ciuitatis superne. f. Sicut cinnamomum et balsamum aromaticas odore dedi.

De sacra. vnc. c. viii. co.

Hoc non tenet ab ecclesia

Et quasi plantatio rose in hiericho: id est in morte vel in martyribus. b. Quasi oliua speciosa in campis: non in montibus: id est in iustis et humilibus. Cant. ij. a. Ego flos campi et lilium puallium. Osee. xli. c. Et erit quasi oliua gloria eius: et odor eius ut libani. c. Et quasi platanus exaltata sum iuxta aquam: doctrine vel gratie. e. In plateis: charitatis. Proverb. j. c. Sapientia foris predicat: in plateis dat vocem suam. f. Sicut cinnamomum et balsamum aromaticas odore dedi. in penitentibus. Magdalena enim christum fragrantem fecit: et transferuntur ultra mare: ut sancti fiant. Palma vero centenaria facit fructum: qui rubicundus est: sic beata virgo licet etate temporis iuuenis: tamen in figuris et prophetis annosa: fructum tulit benedictum et dulce: sed in cruce rubicundum. Cant. vij. c. Dixi ascendam in palmam et apprehendam fructus eius. a. Et quasi plantatio rose in hiericho: quod interpretatur luna: id est ecclesia. Unde Apoc. xij. a. Si-

nis suauis facio. **Uti.** **liij.** **Regl.** **h. d.** legitur: qd sal helisei aqs sanauit z portabiles fecit. Et in eodem. **liij. g.** Farina apposita olle/amaritudinē dulcorauit. Balsamū sū odorē habet z cor pora mortuorū a putrefactiōe pseruat: et significat pseruatā quam sapia mōstrat. **Bar.** **x. c. et. xxiij. b.** Qui pseruauerit vsq; i finē h salu' erit:

Vel significat ipsam sapientiā q̄ odorē ha/ bet z a putredine pser uat. Est aut cinnamo/ mus arbor sic dicta q̄ si cannamom' qz eius

cortex ad modū canne ē rotundus: z cū frāgīl spīramētū vīsi/ bile emittit ad modū nebulę vel puluerī. Alia sra ponit aspal tū p cinnamomo. Et ē aspal tū arbor modica odorifera rubea vel rufi coloris: spinas habēs cādidās: de cuius radice fit vn guētū. Balsam' similis ē arbor odorifera: Et in oib' sapientiā designat: q̄ z pīgnēta suauitatis z vnguēta sanitat' mīstrat.

Sequit: **a** Quasi myrrha electa dedi suauitatem odoris: per spontaneā carnis mortificationem quā doceo. **Col. iij. a.** Mortificare mēbra vīa q̄ sūt sup terrā. Myrrha sū arbor ē in arabia: qnq; cubit' habēs: similis albe spīng: cuius gutta viridis ē z amara: et myrrha dicit: et q̄ sponte ema nat pīosior est z electa dicit: quę sū p incisionē corticis ma/ nat: vilior ē z minoris efficacię. **b** Et quasi storax: q̄ vtilis est ptra pulmonis vulnera: sic sapia ptra locutiōis petā. Est aut storax arbor arabic: de cuius sūgis fluit lachryma munda et albida: q̄ solis calore siccata fit vnguētū: qd etiā dicit sto/

rax. **c** Et galban' z vngula z gutta. Galbanus ar/

bor ē syrie aromatica: cuius suc' galbanū dicit: vtile ē mor/ bū caducū: sic sapia remediū pseruat ptra cupiditatē: p quaz cadit homo in terrā. Vngula species est aromatica: humano vnguī similis. **Uti et Exo. xxx. d. of onycha.** Onyx aut gręce dicit vnguī latine. Valet aut vngula ptra manuū scabiē: sic sapientiā ptra rapacitatē. **Luc. iij. c.** Meminē pcutatis: neq; calūniā faciātis: estote pteni stipēdijs vīis. Gutta arbor est: quę z aromatica dicit: q̄ lachrymā stillat in arenis. Cui' duo sūt genera. Unū qd ē simile thuri masculo: qd dicit stracon: et maxime approbat. Et aliud qd ē pingue z arenosū: qd py/ rama dicit. Curat vtraq; omnes duritias: sic sapientiā omnē mētīs duritiā curat. **Ezech. xj. d.** Auferā cor lapideū de car/ ne eoz: z dabo eis cor carneū.

d Et quasi liban' nō inci/ sus vaporauit habitationē meā. Hic liban' mons est: hic liban' arbor ē: hic liban' thus ē. Unde **Cant. iij. b.** vbi nos habem': Uadam ad montem myrrhe z ad collem thu/ ris: alia littera habet: ad collem libanī. Hic ponit liban' ma/ sculine pzo arborē: vnde dicit quasi liban' nō incisus: quādo deberet dici: quasi libanus nō incisa. Sed per hoc mittit nos auctor: ad sensum spūalem. Est aut libanus similis lauro in cortice z folijs: q̄ in autūno emanat thus album inciso corti/ ce: qd integre palmea recipitur: in vere aut emanat non inci/ so cortice thus: qd calore pgelatū ipsi cortici adhareat candi dum: qd masculū dicit z ab arboze cultello radit: z hęc ē pī/ ma vindemia thuris: in hyeme vero fit secūda vindemia thu/ ris: qd incisio cortice emanat ab arboze rubeū pīozī nō com/ parabile. Iuuat aut thus vīsum z memoriā: sic sapientiā in/ genitū siue intelligentiā capacē z memoriā tenacem perficit z confortat: quę duo faciūt litteratū. Et est intelligentiā q̄si vas in q̄ recipit sapientiā manās a chris to q̄si ex arboze libanī: et memoria q̄si vas in quo recipit sapientiā et cōseruat. Et hęc sunt duę tabulę: in quibus scripta est lex: intelligentiā capax et memoria tenax. Est ergo sensus: Quasi libanus non

incisus euaporat: id est emittit thus: sic ego euaporauit: id est emanauit in habitatione mea intelligentiā capaci z me/ moria tenaci: thus odoriferum deuotionis: qd et intelligentiā et memoriā reficit z confortat. Vel Euaporauit: id est ca/ lefecit. **e** Et quasi balsamū non mixtum odor me/ us: id est sicut balsamū non mixtum odorem reddit extimū: sic sapientiā non mixta hypocrisi/ vel auaricię/ vel superbic/ vel luxurię/ odorem bonę fame longe lateq; emittit. **ij. Cor.**

ij. d. Bonus odor chrisi sumus deo in his qui salui sunt et in his qui pereunt. Est autem balsamus arbor in iudęa: rute similis in folijs/ sed alboribus/ semper manentibus: et more vineę colit: amīniculo sustentat vt vitis/ myrto similis: s viti similior: coma sę virēs/ duob' cubit' emīnēs. Arbor balsam' vel balsamū dicit lignū

b z quasi liban' nō incisus euapo/ **c** rui habitationē meā: et q̄si **f** balsamū nō mixtū odor me'.

ris. Incidit autē arbor lapideis vel offeīs cultellis: quia fer/ ri tactus noxius est ei: et per incisionē emanās lachryma pan/ nis lancis excipitur: paucę vero z pīcipuę lachrymę in cor/ nu excipiuntur: semen autem vīni gustum habet/ colore rufū. Gratia pīma z pīcipua lachrymę: secūda semini: tertia cor/ rici debetur: mīma ligno. Quis arboris gutta cum melle/ cum oleo cypriuo adulterat/ et dicitur balsamū mixtū: pu/ rū sū/ dicitur balsamū nō mixtū. Cognoscitur aut purū a nō puro. Purū enī sine melle/ si cū lacte coagulauerit. Sine oleo si instillata aqua vel permixta facile resoluatur: vel per/ fusum aqua facile resoluif: vestem laneā nō maculat/ aq̄ nō supernatat: ardente sole in manu sustineri nō potest: quando vero cum melle mixtum est: tunc aqua perfusum non facile re/ soluitur. Hęc oīa i sapia diligēs lector poterit iuenire. Sequit

g Ego q̄si terebinthus

*** Luc. viij. f. et Joh. xij. a.** **a** Quasi myrrha electa

dedi suauitatem odoris: in mortificationib' carnis suam.

b Et quasi storax/ z galban' z vngula/ z gutta: ex/

altata sum supple in modestis/ in māsuetis/ in castis/ in largis.

Storax enī vītū pulmonis curat: id est loquacitate: galba/

nū curat apostema iracūdię: et vngula scabiez luxurię curat:

gutta chiragram auaricię. **d** Et quasi liban' nō inci/

sus euaporauit habitationē meam. i. sicut liban' eua/

porando refinam ipsum locum odoriferū facit: ita sapientiā

habitationē suam. i. ecclesiam vel mentem humanā fragran/

tem reddit. Item chrisus balsamo comparat: quia cōseruat

a putredine: et qz omni re pīosior est: et quia nulli liquorī

mīscibile est nisi melli vel oleo. i. humane nature: quę super/

eminet alijs creaturis. Vel comparat storaci: quia reumata

curat z tussim. i. cogitationes z curas supfluas. Vel compara/

tur galbano: quia arteticā malarū affectionū sanat: Et vngu/

le: qz facit cādidās facies pscientiarū: Et gutte: qz pellit oēs

inflaturas z tumores superbie. Item chrisus fuit cedrus in

conceptione. i. magnus z paruus. Eypressus in natiuitate. i.

altus z flexus. Palma i pīdicatione. i. succisus z dulcis. Ro/

sa in passione. i. humilis et rubēs. Oliua in resurrectione. i. le/

nis z lucens. Platanus in ascensione/ asperitatē psecutionis

non timens. Cinnamomū in pentecoste/ late odorē spargēs.

Sequit: **e** Et quasi balsamū nō mixtū: aliq̄ liquorē:

f odor me' i. pīdicationē meā: q̄ sine mixtura vanitat' z fal/

sitat' z simuliatiōis fuit. Humanitas etiā assumpta a deitate

*** mixta nō fuit deitati**

*** di/ pietat' z hūilitat': q̄ i cinnamomo significat z balsamo.**

a Quasi myrrha electa dedi suauitatem odoris: per

volūtariā paupratē z carnis macerationē. **b** Et quasi sto/

rax/ z galban' z vngula/ z gutta: et q̄si liban' non

incisus euaporauit habitationē meam: et q̄si balsa/

mū nō mixtū odor me'. Ecce septē gumī aromaticis se

compat brā virgo: p q̄ significant septē stutes speciales: q̄/

bus exaltata fuit: et exaltant quōdie q̄ imitant eā. Per bal/

samū qd charū est z calidū/ significat feruorē charitat'. Per

myrrhā electam: voluntariā paupras. Per storacem: qd lip/

itudinē oculoꝝ sanat/ significat virtus discretiōis. Per gal/

banū: qd apostemata sanat/ significat humilitas. Per vngu/

lam/ quę candida est: z scabiem purgat: significatur vīt' ab/

stinētię. Per guttam: quę arteticū sanat/ significat virtus

strenuitat'. Per libanū nō incisū: cādor z gignit'. Per bal/

samū non mixtū: qd scōo repetit' pseruantē stus. Sequit:

*** Ego q̄si terebinthus**

Ego quasi terebinthus extendi ramos meos. Terebinthus arbor ē: cuius resina charissima est: et nascitur in syria et in macedonia. In syria maior est: flores habet racemosos: sicut oliu et folia densa: emittens aialia quasi culices: de cuius cortice resina abundanter emanat. In macedonia vero breuius ē arbor ista: et fructuosa. Sunt autem duo genera terebinthi: masculus. et femina. Vasculus infructuosus ē. femine vero duo sunt genera. Alterum fructum habet rubeum: lentius magnitudine: alterum habet fructum pallidum: saporis magnitudine et odore locundo. Vallet autem terebinthus contra morbum aurium: sic sapientia inobedientie malum purgat. Est igitur sensus. **E**go quasi terebinthus extendi ramos meos: id est auctoritates et distinctiones et sententias scripturarum multipliciter intelligere atque multipliciter expositione. Unde Daniel. xij. b. Pertransibunt plurimi et multiplex erit scientia. **E**t rami mei honoris et gratie: id est sunt honorabiles et gratiosi: vel honoris et gratie collatiui et in presenti et in futuro. **E**go quasi vitis fructificavi suauitate odoris: id est sicut vitis aquam conuertit in vinum: quod letificat cor hominis: et germinat virgines: Zach. ix. d. sic ego sapientia quasi vitis fructificavi suauitate odoris: id est fructum facio suauem et odoriferum collationem gratiarum salutem animarum regimen ecclesiarum. De quo dicitur Job. xv. c. Ego posui vos ut eatis et fructum afferatis: et fructus vester maneat. Luc. viij. c. Quod autem in terram bonam: hi sunt qui in corde bono et optimo audientes verbum retinent et afferunt fructum in patientia. **E**t flores mei: id est eloquia mea: sunt. **E**t fructus honoris et honestatis: id est dant honorem vel odorem bonae famae: et honestatem bonae vite: vel odorem paradisi sentire faciunt: et honestate sancte puerificationis docent. **E**go mater pulchre dilectionis: id est gratuite: quia gratis diligitur deus et proximus. **E**t timoris filialis: initialis: et seruilis. **E**t agnitionis spiritualis. **E**t sancte spei: id est firme et salutaris. **In me gratia omnis vite et veritatis: predicat vel docetur. q. d. ego doceo gratis via veritatis: vel doceo gratiam homini bonam a deo factam: quae est via veniendi ad veritatem. n. In me omnis spes vite et virtutis: id est virtuose vite: id est vite gratie et glorie docetur et predicat. p. Transite ad me: audiendam et discernendam et faciendam: q. Omnes qui cupiscitis me: non apparentiam non diuitias non honores: sed me. Exo. iij. a. Transibo et videbo visionem hanc magnam quae non corroboratur. s. Et a generationibus meis adimplemi. i. virtutibus: quoniam ego mater. Vel generationes sapientie sunt terrenorum preceptus: celestium appetitus: agnitio veritatis: dilectio bonitatis.**

Ego quasi terebinthus extendi ramos meos: et rami mei honoris et gratie. **E**go quasi vitis fructificavi suauitate odoris: et flores mei fructus honoris et honestatis. **E**go mater pulchre dilectionis:

ctus sunt: sicut ficus: quae sola inter arbores fructus habet pro floribus. Unde Barth. xxiij. c. Ab arbore fici discite parabolam. Vel fructus potest esse genitui casus. Et est sensus. **Flores mei fructus: id est qui procedunt et proueniunt ex fructu vite eterne: hoc est opera et doctrina sunt honoris et honestatis collatiui. Et**

et timoris et agnitionis: et sancte spei. In me gratia omnis vite et veritatis: in me omnis spes vite et virtutis. Transite ad me omnes qui concupiscitis me: et a generationibus meis adimplemini:

de his floribus dicitur Cant. ij. b. Fulcite me floribus. Item in eodem. vij. d. Videamus si floruit vinea: si flores fructus parturit. Item Christus habet flores rosarum in martyribus. Flores litorum in virginibus. Flores violarum in confessoribus: quorum fructus sunt gaudia eterna. De quibus dicitur j. xxxix. b. Florete flores quasi lili: date odorem et fructum in gratiam. Item in seipso habuit lili virginum: rosam charitatis: violam humilitatis. Unde Cant. ij. a. Ego flos campi et lili um conuallium. **E**go mater pulchre dilectionis: i. charitatis. **E**t timoris filialis. **E**t agnitionis spiritualis et fidei. **E**t sancte spei: quae est de genis bonis. **In me gratia omnis operationis cooperationis et consummationis: i. uite triplicis: nature: gratie: glorie. m. Et veritas triplicis similitudinis: vite: doctrinae: et iusticie. j. Cor. xv. a. Gloria dei sui id quod sunt: et gratia dei in me vacua non fuit: sed abundanti illis omnibus laboranti: non autem ego gratia dei mecum. n. In me omnis spes vite: glorie: **o. Et virtus: per quam habet vita. Job. xliij. a. Ego sum via veritas et vita. Act. xvij. f. In quo viuimus mouemur et sumus. p. Transite ad me: non ad mea. q. Omnes qui cupiscitis me: ut panem quo saturamini. Job. vi. e. Ego sum panis vite. Et vinum quod inebriamini. Job. xv. a. Ego sum vitis vera. Et lucem qua illuminamini. Job. viij. b. Ego sum lux mundi: qui sequitur me non ambulat in tenebris: sed habebit lumem vite. Et medicum quo curemini. Barth. ix. b. Non est opus valentibus medico sed male habentibus. Et patrem a quo reficiamini. Barth. xj. d. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis: et ego reficiam vos. s. Et a generationibus meis. i. predicatione eorum quos genui. j. Cor. liij. d. In Christo Iesu per euangelium ego vos genui. **Adimplemini spiritu timoris et amoris.******

Spiritus enim meus

Ego quasi terebinthus extendi ramos meos: id est exempla operum ad umbram refrigerij faciendam contra pestem libidinis. **E**t rami mei honoris et gratie: collatiui gratie in presenti et honoris in futuro. **E**go quasi vitis fructificavi suauitate odoris: id est suauem odorem sancte puerificationis cum iocunditate mentis: quae in vino siue in vite significatur. **E**t flores mei fructus odoris: vel honoris alia lili et honestatis. Flores beate virginis sunt virtutes eius: viola humilitatis: rosa charitatis: lili virginum. **E**t he sunt fructus honoris et honestatis imitantibus eas: quia tales illi virtutibus reficiunt. **E**go mater pulchre dilectionis: id est Christi: qui est pulchra dilectio. j. Job. liij. c. Deus charitas est et cetera. Vel sic: **E**go mater pulchre dilectionis. i. gratuite: quae pulchra dicitur ad differentiam carnalis vel mercimonialis quae turpis est. **E**t timoris filialis: **E**t agnitionis spiritualis. **E**t sancte spei: quae nihil sperat nisi sanctum. **In me gratia omnis operationis cooperationis consummationis. i. uite actus et contemplationis: vel vite innocentie et penitentiae. m. Et veritas triplicis: vite doctrinae et iusticie. Luc. j. c. Que gratia plena. Proverb. xj. c. Mulier gratiosa inueniet gloriam. n. In me omnis spes vite glorie. **o. Et virtus: Et ideo sequitur: p. Transite ad me omnia quae mundi sunt transfiliendo: sicut certus ad fontem properans. q. Omnes: non quidam non pauci: sed omnes. r. Qui cupiscitis me honorare. s. Et a generationibus meis adimplemini: id est operibus meis. q. d. qui volunt me honorare studeant me imitari. Hec est enim vera veneratio spiritus imitatio.****

Spiritus enim meus

Ego quasi terebinthus extendi ramos meos: id est exempla operum ad umbram refrigerij faciendam contra pestem libidinis. **E**t rami mei honoris et gratie: collatiui gratie in presenti et honoris in futuro. **E**go quasi vitis fructificavi suauitate odoris: id est suauem odorem sancte puerificationis cum iocunditate mentis: quae in vino siue in vite significatur. **E**t flores mei fructus odoris: vel honoris alia lili et honestatis. Flores beate virginis sunt virtutes eius: viola humilitatis: rosa charitatis: lili virginum. **E**t he sunt fructus honoris et honestatis imitantibus eas: quia tales illi virtutibus reficiunt. **E**go mater pulchre dilectionis: id est Christi: qui est pulchra dilectio. j. Job. liij. c. Deus charitas est et cetera. Vel sic: **E**go mater pulchre dilectionis. i. gratuite: quae pulchra dicitur ad differentiam carnalis vel mercimonialis quae turpis est. **E**t timoris filialis: **E**t agnitionis spiritualis. **E**t sancte spei: quae nihil sperat nisi sanctum. **In me gratia omnis operationis cooperationis consummationis. i. uite actus et contemplationis: vel vite innocentie et penitentiae. m. Et veritas triplicis: vite doctrinae et iusticie. Luc. j. c. Que gratia plena. Proverb. xj. c. Mulier gratiosa inueniet gloriam. n. In me omnis spes vite glorie. **o. Et virtus: Et ideo sequitur: p. Transite ad me omnia quae mundi sunt transfiliendo: sicut certus ad fontem properans. q. Omnes: non quidam non pauci: sed omnes. r. Qui cupiscitis me honorare. s. Et a generationibus meis adimplemini: id est operibus meis. q. d. qui volunt me honorare studeant me imitari. Hec est enim vera veneratio spiritus imitatio.****

Spiritus enim meus

Debra regine

Ego quasi terebinthus extendi ramos meos: id est brachia in cruce quae terebinthus dicitur: id est quercus nigra: quae arbor brevis est sed medicinalis. Ben. xxxv. a. Dederunt omnes iacob deos alienos quos habebant et in aures quae erant in auribus eorum: at ille infodit eos sub terebinthum quae est post urbem sichen. **E**t rami mei honoris et gratie: collatiui gratie in presenti et honoris in futuro. Osee viij. c. Ero quasi ros et israel germinabit quasi lili: et erumpet radix eius ut libani: ibunt rami eius: id est candidi et perfecti. **E**go quasi vitis fructificavi suauitate odoris: id est suauem euangelij predicationem. Job. xv. a. Ego sum vitis vera. **E**t flores mei. i. decore honeste puerificationis et fragrantia bonae operationis vel opinionis: sunt. **E**t fructus odoris: vel honoris et honestatis: quae satiant et reficiunt eos: qui Christum ab eo recipiunt: flores Christi fructus

Ps. 118. **S**piritus enim me⁹. i. spūalis intellect⁹. **b** Sup mel/ inanis glorię: vel inflatione scię: dulcis. **U**nde Ps. D⁹ dul/ cia faucibus meis eloquia tua. **c** **E**t hereditas mea. i. merces mea vltima. **d** **S**up mel/ dulcedinis tepalis. **e** **E**t fauū/ carnalis voluptas. **f** **E**t hereditas mea: id ē theologia: qua fi/ lijs suis sapiētia luce/ at: **d** **S**up mel/ in/ anis philosophię. **e** **E**t fauū/ seculari sci/ entię: vbi mixta sunt mella elationis et cera ambitionis. **f** **A**de/ moria mea in ge/ neratione seculo/ rum durabit. **Deut.**

Job. 6. d.

Spiritus enim meus super mel dulcis: et hereditas mea super mel et fauū. **A**de/ moria mea in generatiōe se/ culorum. **Q**ui edunt me: adhuc esurient: et qui bi/ bunt me adhuc sitient. **Q**ui audit me non confundetur: et qui operantur in me non peccabunt. **Q**ui elucidant me: vitam eternam habebunt. **H**ec omnia liber vite

Edif etia et sacramentali i altari: edific et spūalit fide. **C**redere eni i ipsū ē edere eū. **U**ñ Aug⁹. **U**t qd paras dentē et ventrē: crede et māducasti. **S**ic edere et bibere ipsū nō sariat s magis famē et sitim excitat. **U**ñ et de hoc verū est: **Q**ui edūt me/ adhuc esuriēt et. **S**eqt: **m** **Q**ui audit me. i. docri/ nam meā/ obediendo.

n **N**on confundet/ mala p̄fusione: sed co/ ronabit corona gl̄ie. **U**ñ Regl. x. b. **B**eati viri tui et beati tui tui bi q stant coram te sp et audiūt sapiam tuā. **L**uc. xj. d. **B**eati qui audiūt verbū dei et cu/ stodit illud. **o** **E**t

qui opant in me manēte fide spe et charitate. **p** **N**on peccabūt/ mortalitē tales existēs. **U**ñ. j. **J**oh. iij. a. **D**is q in deo manet nō peccat. **U**ñ. **o** **Q**ui operant in me: id est ppter me: **p** **N**ō peccabūt/ sic faciēdo. **q** **Q**ui elucidat me: non le nō platonē apte et distincte p̄dicādo: docendo p̄ho et exēplo: **r** **C**itā eternā habebūt: cū q dā excellētia dignitatē. **U**ñ Daniel. xj. b. **Q**ui docti fuerint fulgebunt quasi splendor firmamēti: et q ad iusticiam erudi/ unt multos qsi stelle i perpetuas eternitates. **s** **H**ec oīa: quę dicta sunt. i. arbores/ loca/ aromata/ flumina: est/ **t** **L**iber vite. i. christi. **De** quo Esa. viij. a. **S**ume tibi liby grā/ dem: et scribe in eo stilo hoīs. **E**t Ps. **E**t in libro tuo oēs scri/ bentur. **H**unc librum elucidat qui christum p̄dicat: hunc li/ brum audit qui christum imitatur. **U**ñ sic: **n** **H**ec om/ nia/ continet: **s** **L**iber vite: id est liber sacre scripturę.

a **S**pus eni me⁹ sup mel dulcis. i. in ea spūalis delectatio excedit oēm terrenā delectationē. **c** **E**t here/ ditas mea. i. gloria eterna. **d** **S**up mel et fauū. i. super omnē dulcedinē tempalem. **U**ñ brūs Bern. **A**deo dulcis est spiritus vt nec eius dulcedini p̄ualere queat ipsa amarissima mortis amaritudo. **Q**uid ergo non temperet illa dulcedo: quę mortē facit dulcissimā: quę resistere poterit asperitas vn/ ctioni quę mortē facit suauissimā? **f** **A**demoria mea in generatiōe seculorū/ manet. i. qdū plens seculū durabit: i quo generatio p̄terit et generatio aduenit. **j** **X**lij. a. **D**emo/ ria iosep in cōpositiōe odoris facta ē opus p̄gmetarij: i om/ ni ore quasi mel indulcorabit eius memoria: et vt musica in cōiunio vini. **Q**uāto magis memoria beatę virginis. **Q**uā/ ta bona conferat iugis memoria beatę virginis multa exem/ pla manifestat. **De** theophilo conuerso sup cui⁹ tumulo in/ uenta est arbor folia pulcherrima habens: in quibus scriptū erat litteris aureis: **A**ue maria. **b** **Q**ui edunt me: esuri/ ent: id ē magis desiderabūt me edere. **k** **E**t q bibūt me: exēplo meo estum et sitim libidinis extingūdo in se. **l** **A**d huc sitient/ potum meū. **I**psa eni est fons signat⁹ puteis aquarū viuentiū: **L**ant. iij. a. **m** **Q**ui audit me. i. q cre/ dit meo p̄silio. **J**oh. ij. a. **Q**uicūq dixerit vob facite. **n** **N**ō p̄fundet/ mala p̄fusione: qua soli impij p̄fundent. **U**ñ. **U**ñ. c. **L**ōfundant qui me p̄sequunt et. **U**ñ q salutaris me au/ dit me resalutantē: et non p̄fundet: id est non erubescet: qz resalutatur. **N**on eni quilibet resalutat beata virgo: sed q eā digne salutat. **o** **E**t q operant in me. i. q colunt me: **p** **N**ō peccabūt. i. p̄ctō non peribūt: vt patet i theophi/ lo. **B**eata sgo qsi vinea est: in q tot vites sūt/ quot virtutes. **E**t qdā colūt siue opant in ea humilitatē/ aliq h̄ginitatē/ aliq pietatē: et sic de alijs. **q** **Q**ui elucidat me: vitā meam p̄ho et exēplo p̄dicādo: **r** **C**itā eternā habebūt: ad lit/ terā: vel vitā p̄tēplariā: q perpetua ē. **U**ñ vitā etnam. i. durā. **L**apides em dicunt eterni. i. durī. i. q beatā mariā p̄di/ cat: vitā debet ducere durā sic ipsa. **s** **H**ec oīa liber vi/ te. i. hōy omnīū q dixim⁹ similitudinē et rationē p̄tinet in se beata virgo: q est liber vite: liber grandis. **E**sa. viij. a. **L**iber generatiōis: **D**anti.

De christo **a** **S**pus eni me⁹. i. spūs gratię: qui cōmunis est patris et filij: **b** **S**up mel dulcis. i. sup omnē mūdantē vel carna le desiderium. **U**ñ spūs christi dicitur p̄dicatio euangelij. **J**oh. vi. g. **V**erba q ego loquor vobis/ spūs et vita sūt. **U**ñ spūs est gratia inspirata. **P**s. **S**piritū rectum innoua in vi/ scribus meis. **E**t hic vterq spūs dulcis est super mel secula ris scientię/ vel inanis philosophię. **P**s. **D**ē dulcia faucibus meis eloquia tua sup mel ori meo. **c** **E**t hereditas mea: id est regnū locūditas: quā soli filij hereditabūt. **d** **S**uper mel et fauū. i. incōpabilis omni voluptate p̄sentis dulcor: qz nec ocul⁹ vidit/ nec auris audiuit/ nec i cor hoīs ascendit: q p̄ pauit de⁹ diligētib⁹ se: **E**sa. lxvij. b. **P**s. **C**ū dederit dilectis suis somnū: ecce hereditas dñi filij merces fruct⁹ ventris. **f** **A**demoria mea. i. sacramentū eucharistię: vel documentū sacre scripturę. **g** **I**n generatiōe seculorū. **D**ar. xlij. c. **E**glū et terra trāsibūt: p̄ba aut mea nō trāsibūt. **P**rouer. x. b. **D**emoria iusti cū laudib⁹. **j** **X**lij. a. **D**emoria iosep i cō/ positiōe odoris facta ē. **E**sa. xxvj. b. **N**omē tuū et memoriale tuū i desiderio aīę. **O**see. xlij. c. **D**emorale ei⁹ sic vinū liba/ ni. **U**ñ dīc/ sic: qz species vini ibi ē nō p̄itas. **b** **Q**ui edūt me/ in via: **l** **A**d huc esuriēt: qz nō ē h facietas: s modica p̄gustatio: **S**atiabor aut cū apparuerit gl̄ia tua. **S**3 j. **J**oh. iij. b. **Q**ui biberit d aq hac quā ego dabo ei/ nō sitiet i etnū. **I**tem in eodē. vj. d. **Q**ui venit ad me nō esuriet: et qui credit in me: nō sitiet i eternū. **S**ol. **D**uplex ē fames/ et duplex sitis. **U**na defect⁹: altera affect⁹ siue desiderij. **P**rima malorū ē: se/ cūda bonorū. **D**e p̄ma loq⁹ dñs in iohāne: de secūda loq⁹ h. **E**dere aut christū aut bibere ē i eō delectari: **I**n q q p⁹ de/ lectat⁹: p⁹ desiderat delectari: ibi simul sūt fames et satietas: et iō fames sine defectu et satietas sine fastidio. **E**t h ē: **Q**ui edūt me/ adhuc esuriēt: et q bibūt me/ adhuc sitiet.

1. Cor. 2. c.

Ps. 126.

Ps. 16.

Unde Gen. xvi. d. dicitur: **pute** viuētis et vident. **a** **Et te** stamētū altissimi. i. nouū testamētū et vetus/ptinet supple i quo ē agnitio veritat. q. d. liber vite ptinet hęc oia/nō ē ita testamētū: s. agnitio veritat. **c** **Legē** mādaui moy ses i pceptis iusticiar. i. legē dedit moyses i q sūt pcepta iusticiar. i. iuste viuē di: sibi deo/et primo. **d** **Et hereditatē**. i. terram pmissiois. **e** **Domui iacob**: id ē successorib/ siue filiis iacob dedit dñs. **f** **Et israel** pmissio nes: de aduētū chri/

Et testamētū altissimi et ag nitio veritat. **Legem** mā daui moyses in pceptis iusticiarum: et hereditatem domui iacob et israel pro

sti: de redēptiōe humani generis: de etna hereditate habēda. **g** **Posuit dauid** puero suo: id est pposuit vel pmissit: **i** **Excitare** regē ex ipso fortissimū. i. salomonē vel chri stū: q de semine ei/ fuit. **k** **Et i throno** honoris. i. in sede regali: **l** **Sedentē i sempiternū**. Hoc nō videt puenire salomoni: et iō Bto. tñ exponit de chriso. De quo dñs Esa. lx. b. Sup solū dauid et sup regnū ei/ sedebit: vt pfirmet illō et corroboret i iudicio et iusticia amodo et vsq in sempiternū. Sed pōt exponi: In sempiternū. i. in toto tpe vite sue: qz non fuit amor/ a regno sic saul: nec amisit partē regni sic fili/ eius roboam. **m** **Qui implet** rē. Quatuor flumina ex vno fonte pdeuntia assimilant sapiētē. Nā sicut illa flumina abūdant aq/gemmis/auro/ligno aloes: ita sapiētia multa ptinet pñcia respondētia illis. Iordanē etiā qntū fluiū cō parat sapiētē: Nā per iordanē baptisim/ figurat: quē sapien tia pñcat necessario transēdū ad hoc vt pueniat in terrā p missiois: Barci. vii. d. Job. iij. c. Phison interpretat cater ua vel oris mutatio: quia magnis fluminib/ replet: et colo rem suū in diuersis locis cōmutat: q ganges alio noīe dicit a gangaro rege indie quā pterfluit. Et h totū sapiētē cōue nit elegant: Oia enī flumina scientiarū ipsi insuunt: et ad ipsā auditiā ex oī parte mūdi cateruatim ruit clerici. Ipsa mu tat os: qz qd dñs h hitorice: exponit alibi allegorice vel tro pologice. Tigris flumē ē velocissimū: qd fm iosephū dicit diligat: qd sonat acutū vt angustū: et vadit ptra assyrios. Et hoc iter bñ puenit sapiē: qz velocit/ currit: Deeb. iij. c. Quā. Datb. vii. b. Nō angusta. Luc. xij. e. Cōtēdit. Iaco. iij. b. De. Quia velox est acuta et angusta et ptra supbos etiaz vehit. Euphrates frugifer vel fructuosus interpretat. Hoc ite rū sapiētē puenit: qz fructifera est et fructuosa. De cui/ fructi bus alibi dictū est: Proverb. iij. b. Primi et purissimi fruct/ eius. Seon q et nilus dicit/ interpretat hiatu terre: vel terre: qz turbid/ ē: et circūit ethiopiā: q interpretat caligo vel tenebre. Et h iterū puenit sapiētē: q turbida est. i. obscura/ vbi inīnat supplicia etna. Et circūit pñores monēdo/ trēdo/ pmitēdo. Dicit q: **m** **Qui implet**. i. de: de q locut/ ē. s. n. **Qua** si phison sapiētia: q decē flumina in se recipit/ fm Isidor. Et trib/ modis mutat/ in colore: qz alibi clar/ alibi obscur/ alibi turbid/ ē. In quātitate etiā mutat/ qz alibi magn/ alibi paru/ alibi diffusus ē i sapore. i. in sensu. Etiā mutat/ i q̄lita te: qz alibi frigid/ alibi calid/ est. Hoc totū reperies in sapia.

Et sicut tigris in dieb/

a **Et testamētū altissimi**: nouū et vetus. **b** **Et ag** nitio veritat. Hęc tria idem sunt: Liber vite/ testamētū altissimi/ agnitio veritat. Liber vite: quia vitam pmitit et nam facientib/ eum. Ezech. xx. b. Dedi eis pcepta mea: et iudicia mea q faciens homo viuat in eis. Testamētū altissi mi: quia signatū sigillis septem: Apoc. v. a. Et pfirmatum morte testatoris. Deeb. ix. c. Vbi testamētū est/ mors necesse ē intercedat testatoris: testamētū enī in mortuis cōfirmatū est. Agnitio veritat dicit/ quia sola facit cognoscere veritatē: et inter scripturas sola cōtinet veritatē. **c** **Legē** māda ui moyses in pceptis iusticiarū. i. pcepit iuste viuē re/ peccata cauere/ deo seruire/ primū diligere. Deut. xxxij. a. Legem pcepit nobis moyses: hereditatē multitudinis ia cob. **d** **Et hereditatē domui iacob**/ pmissit. i. luctant/

bus. **f** **Et israel** pmissioes/ de aduētū chrisi/ de redē ptione generis humani. Esa. xxvij. d. Ecce ego mittā in sū/ damētis sion lapidē angularē/ pbatū/ pñciosū in fūdamētō p batū fundatū. Deut. xviij. c. Prophetā de gente tua et frīb/ tuis sicut me suscitabit tibi dñs de/ tu. ij. Reg. viij. d. Nūc

g **missiones**. **h** **Posuit dauid** puero suo excitare regem ex ipso fortissimū et in throno honoris sedentē i sempiternū. **i** **Qui implet** q̄si phison sapiāz:

sempiternū. i. chrisū. ij. Reg. xxij. a. Dixit vir cui pstitū tum est de chriso dei iacob egregius psaltes israel. j. Pa ral. xvij. b. Cū impleuer/ dies tuos/ vt vadas ad pñes tuos: suscitabo semē tuū post te: qd erit de filiis tuis et stabilitā re gnū ei/: ipse edificabit mibi domū: et firmabo solū ei/ in sem piternū. Ps. Iurauit dñs dauid veritatē et nō frustrabit eū **Qui implet** q̄si phison sapiām. i. mūdū sapiā euāgelice pñcationis.

Et sicut tigris in generationis: Datb. j. a. i. apotheca grarū. Pelles ho de qbus liber iste facit/ est: sunt antiqui patres: Abraā/ iesse/ dauid: quos computat matheus. Tres autem reges ocho/ cias/ ioas/ amasias: ibi non ponuntur: licet essent de genera tione eius: quia mali erant: et male pelles in tam pñcioso libro nō debent poni. In h libro tot sunt littere q̄ virtutes: et qui nō habet virtutes/ nescit litteras: et nescit legere in hoc libro. Esa. xxix. d. Dabit/ liber nescienti litteras: dicerunt ei lege: et rñdebit: nescio litteras. **a** **Et testamētū altissimi** ē liber vite. i. beata hgo. Testamētū est vltima volūtas defū cti in scripta redacta: sigillis in subscriptione testū cōfirma ta. Vltima chrisi volūtas fuit/ q pendēs in cruce mariā ma trē suā iohānt vt matrē: et iohānt mri suę vt filiū cōmēdauit. Hęc volūtas scripto redacta fuit: Job. xix. e. Testes: centu rio/ maria/ iohānes/ āgeli: ipse lucifer q cruci assistebat. Sigill la seprē sūt ibi q habes Apoc. v. a. **b** **Et agnitio veritat**: qz ipsa plenarie agnit/ veritatē: et nos agnoscere fac. **c** **Legē** mā daui moyses i pceptis. Job. j. b. Lex p moysen data ē. In pceptis iusticiar/ dicit/ nō miscōiaz: qz trasgressores absq vlla miscōia puniebat. Deeb. x. e. Irritā faciēs quis le gē moysi sine vlla miseratione duob/ vel trib/ testib/ moysi. **d** **Et hereditatē domui iacob**/ nō esau. **f** **Et israel** pmissioes/ vite eterne: vt chrisi nascituri de virgine: q est hereditas iacob et pmissio israel: liber vite/ testamētū altissi mi/ agnitio veritat: Arca noe: Gen. vi. c. Arca federis: Exo. xxv. a. Arca aurea: Exo. xxv. g. Rubus ardens/ nō cōbust/ Exo. iij. a. Virga aaron sicca et florida: Nūeri. xviij. c. Vell/ gededōis: Iudic. vi. g. Templū salomōis. iij. Reg. vi. Fūda dauid. j. Reg. xvij. e. De q seqt: **g** **Posuit dauid** pue ro suo excitare regē ex ipso fortissimū. i. pmissit dauid q chrisū nascere ex ipso. Ps. De fructu vētr/ tui ponā sup sedē tuā. **k** **Et i throno** honor/ sedentē in sempiternū. ij. Reg. xxiij. a. Dixit vir cui pstitutū ē de chriso dei iacob. Luc. j. c. Et regni ei/ nō erit finis. **m** **Qui implet** q̄si phiso sapiām. i. hginē sapiētē donis grarū: q significant p aquas phison. Aquę enī phison ortū habēt a paradiso: et in arenis eius gēme pñciosē inueniunt/ et dona grarū a chriso oriunt/ pro quarū operibus pñcia eterna donant/ Phison interpretat os papillę: qd semp videt esse clausum: et tñ lac emittit: sic os beatę virginis quod semp clausum fuit per seram silentij: et tñ quādo cūq loquebat/ dulce verbum emittēbat. Sap. viij. c. Nō habet am aritudinē puerisatio illi/. Rustici barba/ ti non hauriunt de papilla/ sed pueri: sic consolationis vel vi sitationis dulcedinem non recipiunt a beata virgine nisi pue ri a puritate. De quib/ Esa. viij. d. Ecce ego et pueri mei qd dedit mibi dñs. Irē phison circūit frā euilath: et beata hgo circūit dolentes cōsolādo eos. Vñ et maria. i. maris stella dñ.

Et sicut tigris

Ps. 131.

De brā hginē

Ps. 131.

a Et sicut tigris in diebus nouorū/seminū: Tūc enī inūdat ille fluuius: qui tigris appellatur ppter velocitatem.

b Qui adimplet q̄si euphrates sensum. i. sapientiā: Sicut eufrates replet aquis: sic sapientia sensu multiplici.

c Qui multiplicat sensum siue sapientiā: d. Quasi iordanis in tēpo-

re messis/ multipli-

cat aquas suas: tunc

enī excreuit iordanis

B Josue. 3. d. ita q̄ inundat super ri-

pas aluei sui ppter ni-

lū resolutionē: vt di-

citur Josue. iij. d. For-

danis autem a duob⁹

fontibus notatur: ior et dan: quibus fēderatis colligit⁹ et nasci-

tur sub libano: et diuidit arabiam et iudeam: et iuxta hiericho

influit mari mortuo. Hiero. aliter dicit sup Regū. i. q̄ dan

ē vici⁹ in tribu dan iux⁹ quē oriz iordanis/ vñ et nomē habet.

f Qui mittit disciplinā/ verborū et verberū: **g** Sicut

lucē: q̄ ei⁹ disciplina tam verborū q̄ verberū illuminat bo-

nos. **h** Et assistens. i. in se permanens. **i** Quasi ge-

on in die vindemię. i. sicut geon in tempore vindemiarū

repletur aquis: ita deus sapientiā replet sensib⁹ et diuersis sen-

tentijs. Dicit⁹ autē geon a ge qd est terra: quia secum trahit

limū: ppter quē et fecundus est: vnde et nilus dicit⁹. **i** Qui

perficit prim⁹ scire ipsā/ sapientiā. i. q̄ pfecte scire facit sa-

piētiā. Prim⁹ dicit⁹: quia liberū arbitriū cooperat⁹ deo pñ-

cipaliter agentī. Unde. ij. Cor. iij. b. Non q̄ simus sufficiē-

tes cogitare aliquid a nobis quasi a nobis: sed sufficiētia no-

stra ex deo est. **m** Et infirmior nō inuestigabit eā:

id est qui infirmū habet ingeniū vel patientia aut gratia ca-

ret quē est sanitas animę. Unde. j. xxx. c. Salus animę in

sanitate. **o** A mari enim abundabit cogitatio ei⁹: et

consilium illius in abyssio magna: id est profundior

est sapientia ad

De christo **a** Et sicut tigris in diebus nouorū/seminū: **b** Qui

adimplet q̄si euphrates sensū. i. sicut euphrates aq̄s

replet alueum/ et terras adiacentē infūdīt et fecundat. **c** Qui

multiplicat/ ecclesiā numero credentiū/ vel doctrinā mul-

tiplicitate sensuū: **d** Quasi iordanis/ multiplicat aq̄s

suas: **e** In tēpo messis. i. in tempore gratię. Joh. iij.

c. Leuate oculos vestros et videte regiones/ quia albe sunt

tam ad messē. **f** Qui mittit disciplinā/ per apostolos:

id est doctrinam duram. i. contemnere suauia/ diligere mole-

stia/ contēnere diuitias/ diligere paupertatem/ fugere honores/

querere vilitatem. Et tñ. **g** Sicut lucem/ fugantem te/

nebras culpę et ignorantie: **h** Et assistens/ suis i tribula-

tionibus eorum. **i** Quasi geon: q̄ et nilus dicit⁹: **k** In

die vindemię. i. in tempore psecutionis: quando in torcu-

lari tribulationis pressi martyres/ in cellaria dñi reponunt⁹.

Thren. i. f. Torcular calcavit dñs virginē filię iuda. Apoc.

xij. d. Visit angelus falcem acutam et vindemiat vineam

terre. **l** Qui perficit primus scire ipsam/ sapientiā: id

est christum: id est perfecte primus facit scire. Vult enī an-

te christum docuerūt: moyses/ pphete: sed solus christus p-

fecte docuit: quia seipsum psonalem demonstrauit: quē lex et

pphete obscure pdixerāt esse venturū. **m** Et infirmior/

ipso christo. i. homo infirm⁹: **n** Nō inuestigabit eā/ sa-

piētiā. i. christū/ vt pfecte cōprehēdat. Barth. xj. d. Nemo

nouit filiū nisi pater. **o** A mari enī abundabit cogitatio

ei⁹. i. sicut impossibile ē mēti humanę cogitare guttas maris

vel bibere totū mare: sic impossibile est et longe ampli⁹ intel-

lectu cape magnalia dñi. Job. xxxvj. d. Ecce de⁹ magn⁹ vñ-

cēs sciētiā nrām: numer⁹ annorū ei⁹ inestimabilis. Eccl. viij.

d. Intellexi q̄ omniū operū dñi nullā possit hō inuenire ratio-

nē eorū q̄ sūt sub sole: et quāto plus laborauerit ad querēdū:

tanto min⁹ inueniet. Esa. lv. c. Sicut exaltati sunt celi a ter-

ra: ita exaltatę sunt cogitationes meę a cogitationibus vñs rē.

Et consiliū illius

De brā fēgine **a** Et sicut tigris i dieb⁹ nouorū/seminū: vt messis hoz

deaceg. q. d. sicut tigris in diebus nouorum seminis implet aquis alueū: sic domin⁹ beatam virginē impleuit aquis gra-

tiarum. Luc. j. c. Ave gratia plena. Tigris nutrit pisces ho-

mines deuorātes: vt legitur Tob. vi. a. Et beata virgo nu-

trit ad lram in ecclesijs suis raptiores et deuoratores paupe-

rū. Esa. iij. b. Popu-

lum meum exactores

sui spoliauerūt: et mu-

lieres dñatę sunt eis.

Et. j. c. Tros depasti

estis vineā meā et ra-

pina pauperū i domo

vīa. Tigris interpretat⁹

velox vt sagitta: et va-

dit cōtra assyrios: et beata virgo quasi sagitta dñi destruxit

sugbos. iij. Regl. xij. c. Sagitta salutis dñi: et sagitta salut⁹

ptra syriam. Nisi beata virgo sagitta esset non diceret spon-

sus/ Cant. iij. c. Vulnerasti cor meū in vñs oculorū tuorū: et

in vñs crine colli tui. **b** Qui adimplet q̄si euphrates

sensū/ beatę fēgine spūalib⁹ sensariis. i. coloribus/ odoribus/

saporibus spūalibus. Colores spūuales sunt: fides passio-

nis: color rubeus/ castitas mentis: color albus/ odor spūalis/

virtus discretionis: sapor spūalis/ donū sapientię/ virtus cha-

ritatis. Dis repleta fuit brā virgo abundanter. Unde et eu-

phrates interpretat⁹ abundantia. Esa. xxx. c. Dabitur plu-

uia semini tuo: vbicunq; seminaueris in terra: et panis frugū

terre erit vberrimus et pinguis. **c** Qui multiplicat q̄

si iordanis in tempore messis: id est sicut iordanis in

tempore messis multiplicat aquas suas: vt dicitur Josue. iij.

d. ita christus tempore gratię multiplicat aquas gratiarū in

fēgine: et in oībus cultorib⁹ ei⁹ multiplicat quotidie. Per ior-

danem transiit populus israeliticus in terram pmissionis:

et adhuc populus christianus per beatam virginem transit

in terrā cōsolationis: quę est terra viuētium: ipsa enī ē por-

ta paradisi. **f** Qui mittit disciplinam sicut lucem:

quę illuminat omnem hominem venientem in hunc mundū.

J. l. d. Lux dei vestigium eius est. **h** Et assistens quasi

geon in tempore vindemię. Ad literā/ quādo sol trās-

it per virginem: geon qui et nilus dicitur omnes exitus suos

reuocat: et cum ingressus fuerit libram sol: tunc nilus totus

intra iripas suas colligitur: nec perfundit terrā: q̄ in tempo-

re vindemię est: et ideo dicitur assistens: id est non effluens:

sic beata virgo in tempore vindemię: id est in die iudicij ass-

stet filio suo: nec inundabit vel perfundet corda arida pecca-

torū aquis gratiarū. **i** Qui perficit primus scire ip-

sam: id est beatam virginem perfecte scire facit omnia. Pri-

mus autem dicit⁹: quia aliqua innotescūt beatę virginē p an-

gelos. Verbigratia: **l** i orātes dicim⁹: Ave maria grā ple-

na: angeli nostri offerūt ei preces nostras: vt legit⁹ Tob. xij.

c. Sed valde pphabile et credibile: quia prius p filiū/ qui om-

nia scit anteq̄ fiant/ petitiones nostrę innotescant beatę vir-

gini q̄ per angelum. Amos. iij. b. Non faciet dominus ver-

bū nisi reuelauerit seruis suis prophetis: Quid igitur pu-

tas de matre sua: quę est magna pphetissa: Esa. viij. a. De-

cessi ad prophetissam: et concepit et peperit filium. **m** Et

infirmior: id est infirmus mente: **n** Non inuesti-

gabit eam: id est gratiam et gloriā. **o** A mari enim

id est plus q̄ mare: **p** Abundabit cogitatio ei⁹: quā

cogitat de pace et salute nrā. j. l. a. In diebus ipsi⁹ emanauē-

runt putei aquarum: et quasi mare adimpleti sunt supra mo-

dum. Vel Cogitatio eius: id est de ea: maior est et melior

est et excelsior cum cogitatione. Quis enim sufficiat cogita-

re profunditatem humilitatis eius/ vt mater dei saluatur ab

angelo: et responder: Ecce ancilla domini: Luc. j. d. Quis

estimare valeat immensitatem pietatis eius: Filium crucifi-

gi videt: nec reclamatur nec reuocat: sciens per mortem filij sa-

lutem generis humani operatam. Quis comprehēdere pos-

sit excellentiam charitatis: A filio increpat: Quid mihi et ti-

bi est mulier: Et tñ defectum vini miserans consuluit mini-

stris: Quęcūq; dixerit vobis/ facite. Joh. ij. a. Vñ sequit⁹ b:

Et consiliū illius

est sapientia ad inuestigandū q̄ mare. **b** Ego sapientia effudi flumina doctrinarū: quibus secundat et potat tota ecclesia. **d** Ego quasi trames aque immense defluo per vniuersum orbem. **f** Ego quasi fluuius dorix: q̄ araxes dr̄a rapacitate sua sic dicit. **En** cū alexāder transgressus super eū pontē fabricasset: statim inuadendo euerit. **In** preta aut̄ dorix medicamentū generatio: q̄ sapientie cōuenit: q̄ oī generatio ni medicamenta salutis ostēdit. **Et** sicut aqueductus exiit de paradiso. **i. a** chris-

et consiliū illius in abyssio magna. Ego sapientia effudi flumina. Ego quasi trames aque immense defluo. Ego quasi fluuius dorix: et sicut aqueductus exiit de paradiso. **B**ixi: rigabo hortum

sto vel a deo. **s. j. a.** Omnis sapientia a dño deo est. **b** Dixi: rigabo hortum plantationū. **i.** ecclesiam: quā plantauit dñs. **k** Et inebriabo partus mei fructū: id ē bona opera quę parit sapientia per doctrinā. **m** Et ecce factus est mihi trames abundans. **i.** abundans cursus doctrine. Trames enī est vbi cursus aque magis abundat. **n** Et fluuius meus: id est doctrina mea: **o** Propinquabit ad mare inferni vel penitentię: q̄ illum minatur: hanc horat. **p** Quā doctrinā quasi antelucanū illumino oib̄: id est luminosam doctrinā omnib̄ p̄beo: quę fuerit tenebras: sicut antelucanū: id est auroa. **t** Et enarrabo illam vsq̄ in longinquum: id est vsq̄ ad finem

Et consiliū illius in abyssio magna: sacre scripturę. **Unde** ps̄. Iudicia tua abyssus multa. **Roma. xj. d.** Quis cognouit sensum dñi: aut quis consiliarij eius fuit? **b** Ego sapientia effudi flumina: euāgelicę p̄dicationis per vniuersum mūdum. Sicut enī de vno fonte p̄cedunt quattuor flumina paradisi: sic a christo quattuor euāgelia: quę totā ecclesiam infundūt et secundant. **Et** notat hic largitas sapientie siue christi: qui dicit se non tñ dedisse aquas doctrine: sed effudisse. **Et** nō guttas: sed itētra flumina. **Ezech. xxxij. c.** Purissimas reddā aquas eorū: et flumina eorū quasi oleum adducam: ait dñs deus. **Esa. xlvij. d.** Urinam attendisses ad mādā mea: facta fuisset quasi flumē pax tua et iusticia tua sicut gurgites maris. **Item** Esa. xlvj. d. Ecce declinabo sup̄ eam quasi fluuiū pacis: et quasi torrentē inuadentem gloriā gentiū quā fugetis. **d** Ego quasi trames aque immense defluo: vel de fluuiio: in corda humilitū q̄ nullū obicē opponūt. **Esa. xlv. d.** Egeni et pauperes querūt aquas et non sunt: lingua eorum siti aruit: ego dñs exaudiam eos: aperiam in sup̄mis collibus flumina: et in medio camporum fontes. **f** Ego quasi fluuius dorix: id est abundans medicina omnium. Dorix enī interpretat medicamentū generationis. **j. xlij. c.** Medicina omnium in festinatione nebule. **g** Et sic aqueductus exiit de paradiso: id ē a sinu patris. **Job. xvi. f.** Exiit a patre et veni in mundum. **ps̄. A** summo celo egressio eius. **b** Dixi: rigabo hortū plantationū: id ē ecclesia: quā ipse dñs plantauit doctrina sua: et rigauit sanguine proprio: p̄stinavit p̄dicatione apostolorum. **Item** rigauit sanguine martyrum: et putauit doctrina et eruditione sanctorū: et circūsepit custodia angelorū. **Esa. v. a.** Vineā facta est dilecto meo: in cornu filio olei: et sepiuit illam et lapides elegit ex ea. **Gen. ij. b.** Plantauerat dñs de paradiso voluptatis a p̄ncipio: in quo posuit hominem quē formauerat. **k** Et inebriabo partū mei fructū. **i.** fideles pinguedine charitatis. Specialit̄ aut̄ clericos et platos q̄s ecclesia peperit christo. **Item** xxxj. c. Inebriabo aīas sacerdotū pinguedine: et populus meus bonis meis adimplebit. **Can. v. a.** Comedite amici et bibite: et inebriamini charissimī. **m** Et ecce factus est mihi trames abundans. **i.** via recta p̄ vniuersū orbem: nō modica sed copiosa et abundans multitudine conuersorū. **Esa. xxxij. d.** Locus fluuiorū riuū latissimū et patētes. **Esa. lx. a.** Leua i circuitu oculos tuos et vide: oēs isti cōgregati venerūt tibi et. **n** Et fluuius meus. **i.** p̄dicatio mea vel

fides vel charitas: **o** Propinquauit ad mare. **i.** gentilitatē vel p̄ctōres: nō vt amaresceret sed vt maris saporem mutaret. **Ezech. xlvij. b.** Aq̄ iste intrabit mare et exibit et sanabit aq̄. **Sat. ix. b.** Nō veni vocare iustos sed p̄ctōres. **p** Quā doctrinā quasi antelucanū illumino oib̄. **i.** modicum p̄ fidē in futuro erit clara merides. **Unde** Esa. lviij. c. Erūpet Al. nō h̄y q̄si mane lumē tuū: et ecce

plantationū: et inebriabo partus mei fructū. Et ecce factus est mihi trames abundans: et fluuius meus propinquabit ad mare. Quoniam doctrinā quasi antelucanū illumino omnib̄: et enarrabo

vigilia in tempestu: scda conticiniū: tertia galliciniū: quarta antelucanū. **Et** iō doctrina christi compaet antelucano: q̄ antelucanū finis est noctis et initium diei. **Sat. xij. c.** Quarta vigilia noctis venit ad eos iesus ambulans super mare. **t** Et enarrabo illam vsq̄ in longinquū: id est longo tempore: vel in omni terra. **Esa. lx. a.** Filij tui delonge

venient et filie tue de brā p̄gine **Et** consiliū illi in abyssio magna. **i.** p̄undū est: et de profundo charitatis pueniens consiliū eius. **Mat. xxiij. d.** In nouissimis diebus intelligetis consiliū meum: q̄ modo despicitis: sicut dicit Proverb. j. c. Despexistis omne consiliū meū. **b** Ego sapia: id est per sapientia: **c** Effudi flumina: gratiarū in terra ecclesie. **d** Ego quasi trames aque immense veniens: **e** De fluuiio dulci: nō de mari amaro. **q. d.** ego sum recta via p̄ quā aq̄ gr̄e fluūt in ecclesia. **f** Ego quasi fluuius dorix: q̄ interpretat medicamentū generationis. **Eua** enī p̄cussit et vulnerauit gen̄ humanū: et brā virgo sanauit. **j. xlij. c.** Medicina omnium i festinatione nebule. **g** Et sicut aqueductus exiit de paradiso. **i.** ab ecclesia militate p̄ mortē corp̄is directā in celum: illuc duces aq̄s miseriarū et tribulationū totū generū humanū: ipsas filio exponēdo: et p̄ ipsis orando. **Vel** exiit de paradiso. **i.** a christo p̄ creationē et recreationē: aq̄s deitatis hūano generi afferēs. **Cōparat** aut̄ brā p̄go aqueductū: q̄ longa. **i.** lōga nimis fide et patientia: q̄ integra p̄ oīmodā castitatē: q̄ occulta p̄ sollicitudinē: q̄ fusilis per pietatē: q̄ vehit aq̄s n̄ras ad deū: et aquas dei ad nos: vt dixim⁹. **Per** istū aq̄ductū tñ in fluunt aque gr̄arū in ciuitatē ecclesie: quā diabolus incidere conat: cū auxiliū beatę p̄ginis nobis auferre conat. **Judith. vij. b.** Porro holoserpes dū circūit per grypperit q̄ fons qui influebat aqueductum illoz a pte australi extra ciuitatē dirigeret: et incidi p̄cepit aqueductum illoz: quod fit p̄cipue quando contra mundiciā peccamus. **b** Dixi: rigabo rore celesti. **Portū** plantationū. **i.** mētes nouitiorū vel omnium religiosorū. **k** Et inebriabo vino leticie spūalis. **Partū** mei fructū. **i.** filios. **i.** imitatores filij mei i bilitate i m̄suetudine i charitate. **Can. viij. a.** Dabo tibi poculū ex vino cōdito et mustū malorūgnarorū meorū. **Mat. xxxj. c.** Cōsolabor eos et letificabo a dolore suo: et inebriabo aīas sacerdotū piguedie. **m** Et ecce factus est mihi trames abundans. **i.** via recta plena hoīb̄: q̄ ad lras i solē: tanib̄ et i miraculū brē p̄gis vel et meriti et oīonib̄ recto tramite vadūt ad eā in celū. **Al** trames p̄gis ē claustrū cisterciē sū abundā oib̄ victualib̄ et viri religiosi: et armis spūalib̄. **n** Et fluuius meus. **i.** p̄ls ad me fluēs: **o** Propinquabit ad mare/pnē. **Ecc. j. b.** Oīa flumina intrant in mare. **p** Quā doctrinā mox et fidei: **q** Quasi antelucanū q̄ pellit tenebras. **r** Illumino oīonib̄ et p̄dicationib̄ meis. **s** Oib̄ q̄ p̄p̄quāt ad mare. **Ad** lit̄ enī lux mare citi apparet auroa q̄ existentib̄ inter mōtes sup̄bie et opulētie. **Sap. xvi. d.** Oportet puenire solē ad b̄dictionē tuā et ad ortū lucis te adorare. **t** Et enarrabo illā vsq̄ in longinquū: tā tēporis q̄ locorū: q̄ vsq̄ ad finē seculi: et in oēs partes mūdī doctrina beatę virginis enarrat: sed non oēs obediunt. **Esa. liq. a.** Quis credidit auditui nostro. **s. eodem. b.** Usq̄ ad finem seculi non desinā.

a Tres species: id est tria genera hominū peccatorū. m.
b Odiuit anima mea: id est ratio vel voluntas: vel poti
us rationalis voluntas mea. c Et aggrauor valde ani
me illorū: quia mihi contraria sentiūt et cupiunt. d Pau
perem superbū: ad litterā: quia eo nihil intolerabili⁹. e Et
diuitem mēdace:

*Pietatem similiter comprehendit sub multa peritia: Sciētia enim
nō ē multa siue abundas peritia: cui nō ē pietas sociata. Vult
ergo auctor dicere q̄ decens est vt senex septem donoz vsi-
bus studeat emicare: vt possit dici veraciter illud Esa. iij. a.
In die illa: id est in tpe senectutis: apprehendent septem mu-

liens virum vnu qui
i iunetur fuit disper-
sus i multa. o. **¶** Ho-
uem insuspiciabi-
lia cordis: id est que
ad cor pertinent: vel q
cor non potest suspi-
ci: que sunt ab omni
falsitate falsari ali-
na. p. **¶** Magnifi-
cam: id est magna tu
dicam. q. **¶** Et deci-
mū dicam in lin-
gua: i. aperte: **¶** In bo-
minib?: rationem ha-
bitibus. Primū est
petitus. Quēdā letan-
ter operari bonū. An-
de Ps. Vocūdus ho-

पृष्ठ. III.

qui non soluit promissum
sa cum possit: et qui bonis sibi a deo concessis abutitur.

Et senem fatuum in insensatum: qui propter tepulum debet esse sapiens: quia in antiquis est sapientia: et in multo tempore prudentia: Job xij. b. Mystice hec tria ad diabolum referuntur: qui pauper est vir turib: et omni bono: et tamen superbus. Job xij. d. Ipse est rex super universos filios superbie. Ipse est dives promissione: et mendax solutione. Job. viij. f. Cum loquitur mendacium: ex proprio loquitur: quia mendax est et pater eius. Ipse est senex. Job. xl. c. Ipse est principium viarum domini. Et tamen fatuus: quia ad sui damnationem suadet alijs malum. Item mystice Pauper superbus: caro lascivius indigens alimentis: indumentis: elementis: hic dirimit concordiam fratrum. Dives mendax: mundus est: dives quidem est: quia omnia temporalia sua sunt. Et mendax: quia pellere promittit egestatem et ipse auger. Osee. xij. a. Ephraim pascit ventum et sequitur egestum: tota die mendacium et falsitatem multiplicat: hic destruit verum vel amorem primorum. Senex fatuus est diabolus: senex: quia primus inter creaturas dei est. Fatuus: quia bona que habuit non servavit: vel quia bona male sapiunt ei. Hic perturbat sensum viri et mulieris. Hic fit fatuus simul et insensatus: intellectu insensatus: non affectu fatuus. Item pauper superbus: dives mendax: senex fatuus: est hypocrita. Pauper in veritate: dives in ostensione: senex in exteriori conversatione: superbus mente mendax ficta simulatione: fatuus et insensatus sui et aliorum deceptione.

Que in iuventute tua non congregasti: quod in senectute tua invenies? Nullo modo. Rab. Qui in iuventute non discit sapiam: in senectute non habet fructum eius. Unde Proverb. x. a. Egestatem perata est manus remissa: manus autem fortium parat divitias. Item Proverb. xx. a. Propter frigus piger arare noluit: mendicabit ergo estate et non dabis ei. Ideo dicis. S. vj. b. Fili a iuventute tua eripe doctrinam: et usque ad canos invenies sapientiam.

Speciosum canicie iudicii. id est honestum est canis caput hinc discretionem.

Et sbyteris cognoscere consilium: hoc speciosum est supplementum: id est scire consulere alios. Rab. Audiat presbyteri et ecclesiarum prepositi: quia non licet eis ignorare legis scientiam et sapientiam.

Corona senum multa peritia: id est hoc speciosum et gloriosum intellectus et consilium: id est hoc speciosum et gloriosum efficit sapientia et intellectus et consilium veteranos: ad litteram. Sicut si bene sederet gema in auro: sic sapientia in capite cano. Job ij. b. In antiquis est sapientia et in multo tempore prudentia. Unde sequitur.

Corona senum multa peritia. id est abundantia scientie est causa coronae glorie senibus: vel etiam exaltationis et honoris in presenti: secundum quod dicit Proverb. j. a. Intelligens gubernacula possidebit.

Et gloria illorum. id est causa glorie eorum: non timor dei. id est timor quo timeatur deus ut deus: id est qui datur a deo. Ecce quinque dona spiritus sancti tangit hic doctor: Sapientiam: intellectum: consilium: scientiam: et timorem. Alia non. fortitudinem et pietatem non exprimit: sed donum fortitudinis impheditur sub glorioso intellectu: non est enim gloriosus intellexisse sed valde ingloriosus: quem non roborat animi et operis fortitudo. Unum dicit Interit. Intellectus bonus omnibus facientibus eum.

o dei. Mouem insuspicabilia
q cordis magnificauit: et deci-
r mū dicam i lingua hōibz:
s Hōmo q iocundat in filijs:
t viuens et vidēs subuersio /
f nē inimicorū suorū. Beat⁹ q
habitat cū muliere sensata:
v et q lingua sua nō ē lapsus:
s et q non seruiuit idignis se.
a Beat⁹ q iuenit amicū verū:
b et qui enarrat iusticiam auri
c audiēti. Qz magn⁹ q inuenit
d sapiāz et sciāz: b n̄ ē sup timē

mo q̄ miseret cōmodat. Secundū est celus: q̄ sit victoria vi-
torū. Tertū est castigatio carnis: q̄ pacē facit inter rationē
et sensualitatē: quē iugē habēt discordiā. Gal. v. c. Caro pec-
piscit aduersus spiritū: et spiritus aduersus carnē. S3 debet ca-
ro castigari vt subiiciat spiritui: et fiat pax. An̄ Gen. iij. c. di-
ctū mulieri: Sub viri potestate eris: et ipse dñabit tui. Quar-
tum ē modestia sermonis. Quintū est magnanimitas: q̄ quis
magna facere vel pati audet: vt nō seruiat diabolo vel peccō
Sextū est fidelis amicitia: q̄ in solo amore cōsistit. Septimū
est pudētia siue discretio doctrine: qua q̄s p̄siderat et attēdit
qd̄ cui loquat̄. Octauū ē sapientia p̄templādi. Nonū est sciē-
tia operandi. Hec sunt nouem insuspicabilia: i. est ab omni
mala suspitione aliena. Decimū autem qd̄ lingua dicit̄ est ti-
mor dei: qui decimū dicitur: id est perfectio aliorum. Noue-
narius enim imperfectus numerus est: donec ad denariū vene-
rit: vnde sic vnitas addita nouenario perficit ip̄m vt fiat de-
nari⁹: sic timor addit⁹ p̄dictis nouē insuspicabilib⁹ pficit ip̄a
et custodit et p̄mouet. Dicit ḡ: o **Moue insuspicabilia**
cordis magnificauit: et docuit dicā in lingua homi-
bus: quę sunt: s. 1. Nō qui locū daf in filiis. I. in bonis
opib⁹: ecce pietas. 2. Quis: vita scripturę: q̄ est fides:
vt dicit Abacuk. ij. a. Iust⁹ i fide sua uiuet. 3. Et vidēs
subuersionē inimicorū suorū. I. demonū vel vitorū: ecce
celus adiūct⁹ fidei: q̄ h̄mōi victoriā opaf. 4. Stūs q̄ ha-
bitat cū muliere sensata. I. disciplinata: ecce carnis casti-
gatio: q̄ pacē spūs opaf. 5. Et q̄ lingua sua nō est lap-
sus i p̄cti fouea: ecce modestia. Jacob. iij. a. Qui nō offēdit
in s̄bo: hic p̄fect⁹ est vir. 6. Et q̄ nō seruauit in dignis
se. I. demōib⁹: v̄l vitij⁹: q̄b⁹ seru⁹ efficit q̄s cū peccat. Job.
viij. d. Qui facit peccm: seru⁹ est p̄cti. ij. Pet. ij. d. A q̄ q̄s su-
perat⁹ ē hui⁹ et seru⁹ ē: ecce magnanimitas. 7. Stūs q̄ in-
uenit amicū verū. I. christū: qui ē ver⁹ amic⁹: qz oī tpe di-
ligit. Prover. xvij. c. Qui dixit Job. xv. b. Seru⁹ nescit qd̄
faciat dñs ei⁹: vos autē dixi amicos: qz oīa q̄ audiui a patre
meo nota feci vob⁹: Ecce fidelis amicus. 8. Et q̄ enarrat
iusticiā. I. s̄bo dei iustū et rectū: c. Qui audiēt. I. disci-
pulo obediēt: q̄ auris dicit̄: q̄si tor⁹ obediēs: qz in oībus et
per oīa debet obedire q̄ nō sūt 3 deū. Unde d̄r Mat. xij. f.
Qui h3 aures audiēdi audiat. Ubi triplex audit⁹ innotat qui
debet esse nī q̄libet discipulo: Audit⁹ intētiōis/ audit⁹ intelli-
gentię/ auditus obedientię: Ecce pudētia siue discretio doc-
trine. 9. Magn⁹/ apud deum est: c. Qui inuenit
sap̄iā: 3 p̄templādi diuina: et eis delectādī: f. Et scia3/ ope-
rādī: q̄ facit irrephēnsibilē etuersari i medio prauę et pueris nati-
onis: ecce octauū et nonū. f. sapia p̄templatiōis et scia opatiōis.
Sed nō est sup̄ timēre deū. I. p̄missa nō p̄ualēt sup̄ ti-
morem dei. Quia timor

more dei. Quia: a **T**imor dei sup oia se supposuit: qñi custos i specula/ne latrúculi syriq. i. mor^o elatíois z ianú/ glorię subintrét: et qñi repressorú super tectú dom^o ne vent^o fauoris populari extollar i area. **Uñ** Eccl. vii. c. Qui timet deū nihil negligit. s. j. b. Timor dñi sciētię religiositas: reli/ gās os z cor z manū.

Al non bz t se
Al non bz t bō

Job. ix. d. Verebar oia opera mea sciens q nō parceres delin/ quēti. s. xxiij. d. Nihil melius q timere deū. **Omnib⁹** igitur operi bus z virtutib⁹ z do/ nis necessarius est ti/ mor. **Et** iō Eccl. xj. a. Inter dona vltimo po nit timorē qñi finem. **Uñ** Proverb. xxi. a. Finis modestię timor dñi. Timor dei i claustro vñ castro ani me est ianitor vel abbas: sine licentia cuius nullus intrat/ nul/ lus exit. **b** **Uñ** homo cui donatū est hie timorē dei: quia in timore dei omia dona possident. j. xl. d. Timor dñi sic padisus bñdictionis. Proverb. xxiij. b. Bñs hō q semp est pauidus: q autem mentis ē dure corruet in malum. **c** **Qui tenet illū.** i. timorē dei penes se vt custodē sui fide lissimū: et ianitorē castri sui sapiētissimū. **d** **Cui assimila bit⁹** Rñso. Regi coronato. **Uñ.** s. j. c. Corona sapiē timor dñi. **e** **Timor dei initium dilectionis ei⁹.** Planū est b de timore seruili: qz ipse ē initium charitat⁹ extra sumptū: **Uñ** sicut seta filiū/ sic timor seruilis introducit charitatē: vt dicit Aug⁹. vtēs illa auctoritate. j. Job. iij. d. Charitas pfecta fo ras mittit timorē. Itē planū est de timore initiali: qz ipse est initium charitat⁹ itra sumptū. **Sz** hñhil ad ppositū. Agit enī hic auctor de timore filiali: ostēdēs q timorū nihil pponit: Quō aut⁹ hñ timor sit initium charitat⁹ nō sari elucet. **Sz** dici mus q hui⁹ timoris duę sunt pres. i. timor sepatiōis/ z timor offēse. Timor sepatiōis: quāto magis timet separi a deo quē diligit: tanto magis cauet sibi a pctō. **Et** timor offēse: quā/ to magis timet offendere deū: rāto ampli⁹ expellit pctm z re liqas pcti qb⁹ remor⁹ dulci⁹ sapit ei de⁹: z quāto dulci⁹ sapit ei de⁹: rāto ampli⁹ diligit. **Et** ita quātū ad illā maioritatē dile ctiōis: timor filialis ē initium charitat⁹. **f** **Fidei aut⁹ initium agglutinādū ē ei.** i. fides q ē initium. i. pma futurū associāda ē timori. Per fidē enī cognoscit illō qd timēdū ē z diligēdū. **Uñ** timor sine fide nō ē initium dilectionis. **g** **Dis plaga.** i. pfecta z psumata plaga: **h** **Tristitia cordis ē.** i. infidelitas quē causa tristitię. **Uñ** Blo. **Uñ** est maior gra qz vera leti/ cia mentis: et nō est maior plaga qz tristitia fraudulēti cordis in idolatria vel heresi: qz in eius neqtia omis malicia ē. **Uñ** sic: **g** **Omis plaga.** i. omne pctm causalit⁹: **h** **Tristitia cordis ē.** i. vermis psciētię/ cor rodēs interius: z tristitia fa/ ciens. **i** **Et omis malicia.** i. pfecta malicia. **k** **Neqtia mulieris/ male: ad litterā.** **Uñ** mulieris. i. carnis siue sen sualitat⁹: q oia mala suggerit. **Uñ** sic: **i** **Dis malicia:** id est omne malū: **k** **Neqtia mulieris/ originalis ē:** qz ex pctō mulieris pñe habuit originē oē malū. **l** **Et oēm plagā z nō plagā videbit cordis zc.** Tribus modis exponit hoc. Primo sic. **Uñ** sapiēs. **i** **Oēm plagā cor dis z nō plagā cordis videbit.** i. cognoscat qd sit pla/ ga cordis z qd nō. Pctm plaga ē cordis: infirmitas fo pla/ ga ē corporis nō cordis: imo qñqz sanitas. **Uñ.** j. xxxj. a. Gra/ uis infirmitas sobriā reddit aiām. **n** **Et oēm neqtia et nō neqtia mulieris.** i. sensualitatis vel animę mollis z ef/ feminatę: videbit sapiēs. i. cognoscat qd est neqtia sensualita/ tis z qd nō. **p** **Et oēm obductū z nō obductū odiē/ tiū/ videbit.** i. discernet inter obductū z nō obductū odiētū. **Obductū** dicit hypocrisism vñ adulationē: que vulnera pctō rū obducit z saniem intro includit. **r** **Et oēm vindictā et nō vindictā inimicorū/ videbit vel sciet de qb⁹ inimi/ cis sumēda ē hęc vindicta z de qb⁹ non: z qñ sumēda est z**

quando non. Secūdo exponit sic. **Uñ** homo maliciosus z infi/ piens quē innuit auctor per hoc q^o nullū noiat. **Uñ** **Omnē** **Ar** **iaz** **plagā cordis/ sui/ videbit:** id ē intelliget z cognoscat. **m** **Et nō videbit plagā cordis/ sui:** ad correctionē z eme/ dationē. q. d. homo maliciosus plagam cordis sui intelligit: s

est: et ois malicia neqtia mu/ lieris. **Et** omne plagā z nō plagam videbit cordis: et o omnem nequitiam z nō ne/ quitiam mulieris: et omnem obductum z nō obductum odiētium: z omne vindictā et nō vindictam inimicorū.

luntatis vel animę mollis z effeminate. **o** **Et non vide/ bit nequitia mulieris:** ita q mulieris bñs sumat/ sicut su/ pra cordis. q. d. homo maliciosus videt neqtiam suam z non videt. **Uñ** quia intelligit: sed non videt: quia non corrigit. **p** **Et omne obductū odientū:** id est deiectionē z de/ structionem impiorum odientū deum videbit: **q** **Et nō obductū odientū/ videbit:** hoc est: videbit pñas impio rum vt intelligat: sed non videbit vt caueat. **r** **Et omne vindictam z nō vindictam inimicorū:** id est demo/ nū vel quozlibet iniquorū: hoc est: intelligit vindictā iudicij in malos: z tñ non intelligit vt fugiat illam vel vt corrigit se. Tertio modo exponitur de stulto homine: qui damna tem/ poralia vel corporalia videt z intelligit z fugit quātū potest: s damna spiritalia nec videt nec intelligit nec metuit. Dicit er go: **l** **Omnē plagam/ corporalem vel tempalem:** id est damnū corporis vel possessiōis/ videbit. **m** **Et non pla gam videbit cordis:** id est iniuriarū suę prauitatis: **Et** iō periculose egrotat qui talis est: quia cuz ignorat morbus/ nō querit medic⁹. Plaga corporis statim videtur/ vnde cito cur/ ritur ad medicū. Plaga cordis quē multo grauior est: nō vi detur nec sentit: vnde nec querit medicus. **Uñ.** viij. g. **Uñ** quid refina non est in galaad: aut medicus non est ibi: quare ergo non est obducta cicatrix filię populū mei? **n** **Et oēm nequitia/ aliarū mulierū videbit:** **o** **Et nō nequitiam mulieris/ pñę videbit vir vxoris.** Credit enim se habere vnā de trib⁹: z nō sunt i tota ciuitate/ nisi tres bone mulieres. **Uñ** sic: **n** **Omnē nequitia/ aliorū videbit.** **o** **Et nō nequitia mulieris/ pñę.** i. vxoris suę videbit: hoc ē: cito percipit homo maliciam qua aliquis extraneus molit ei ma/ lum: sed maliciam vxoris suę machinantis ei malum non cito percipit. **Uñ** dicit **Uñ** dicit. viij. b. **Ab** ea quē dormit in si/ nu tuo custodi claustra oris tui. Quia vt dicit auctoritas: **Uñ** la pestis efficacior ad nocēdū qz familiaris iūmicus. Exēplū de sanfone. **p** **Et omne obductū odientū.** i. simu/ lationū z fraudulentū eorum qui odiūt eū/ videbit. **q** **Et non obductū/ vxoris suę odientū eum/ videbit.** **Uñ** obdu/ ctus noie accipitur mors: quia tunc obducunt z clauduntur sensus corporales. **Uñ.** s. v. b. **Nihil** pderūt in tempe vindictę et obductiōis. i. mortis. **Est** igit sensus. **p** **Oēm obduc/ tū odientū.** i. mortē aliorū malorū videbit. **q** **Et nō ob/ ductū/ suū videbit.** **Uñ** dicit stult⁹ qridie alios mori in pctis su is: z de morte sua nō cogitat: imo fac sicut porc⁹: q cū videt alios duci ad macellū z occidi/ parz grunit z statim oblit⁹ come dit fursur suū z inuoluit se in lutū vt pus. **r** **Et oēm vin dictā iūmicorū/ videbit/ z nō vindictā/ suę pñę/ videbit.** **Uñ** dicit: videt q de⁹ iuste vindicat se de alijs inimicis suis: et nō videt vindictā aliqñ de se sumēda. **Et** b est: q mag⁹ pñi derat z attēdit festucā quē ē in oculo fratris sui: qz trabē quē est in oculo suo: sic dñr **Matth.** viij. a. **Uñ** sic. **r** **Oēm vin dictā/ quē in pñenti infer⁹ a deo vel ab hoīe/ videbit.** **s** **Et nō vindictā inimicorū.** i. q infer⁹ inimicū in futuro: illam inquā nō videt: vel vindictā quē infer⁹ sibi vel suis videt et reputat: sed illam q

reputat: sed illa q̄ inferē i inimicos suos nō videt nec reputat
sufficere. Sequit: a **Non est caput nequius sup ca-**
put colubri: qz in capite colubri est totū venenū ei. Col-
ligit em̄ in caput vt nocēdo effūdat. b **Et nō est ira su-**
per irā mulieris. i. nō est ira tā mala/ tā nociua vt ira mu-
lieris. Coluber sibilat
vt noceat: z mlier cā/
tat blandit vt occidat.
Prouer. v.a. Me intē
deris fallacie mulier:
Fau' em̄ distillas la-
bia meretricis: z niti-
dius oleo guttur ei:
nouissima autē illius
amara q̄si absinthiū.
Itē vt dictū est/ colu-
ber venenū colligit in
caput: sic mlier orna-
tum meretriciū vene-
nosum nimis portat i
capite: vt supra natu-
rā basilisci etiā pmo vidētes se interficiat. Prouer. vii. b. Cō-
sidero recordē iuuenē qui transit p plateas: Et ecce mulier
occurrit illi meretricio habitu pparata ad decipiendas aias.
Dyftice: Coluber est diabol' q̄si colens ymbrias. i. pecca-
tores. Job. xl. c. Sub ymbra dormit. Caput colubri ē pra-
ua suggestio demonis. Bēti. iij. c. Ponā inimicitias inter te
et mulierē: ipsa conteret caput tuū. Mulier/ hic ē sensualitas
sue caro: ira mulieris/ cōcupiscētia carnis: nequā est sugge-
stio demonis: Sed nequior ē cōcupiscētia carnis: qz corpus
z animā polluit. j. Cor. vi. d. Omne peccatū qd cūq̄ fecerit
hō extra corpus est: qui aut fornicat in corpus suum peccat.
c **Comorari leoni z draconi placebit:** q̄si habitare
cū muliere nequā. Or non ponit/ magis/ qd tñ necesse est
intelligi ad pfectionē sentētię/ significat q̄ aliqñ cōtingit habi-
tare cū leone z dracone sine piculo: sed cū muliere nequā nū-
q̄ cōtingit. Itē si leo v' draco noceat/ nō nocēt nisi corpori:
mulier nequā substantiā annihilat/ corpus polluit/ vocē acer-
bat/ vires diminuit/ oculos orbat/ z animā qd pelus ē necat.
Dyftice: Uñ versus: fēmia corpus opes animā vim lumina vocē
polluit/ adnihilat necat eripit orbat acerbat. Compas autē
mulier leoni/ ppter calozē/ ppter iracūdiā/ ppter libidinē. Dra-
coni: qz psequit elephantē. i. castitates hominū. Leo aperte
nocet: draco occulte nocet: mulier nequā et aperte et occulte.

Dyftice

Bt. prima

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

sed tñ saccus. i. ornamentū exteri' videt. j. Pet. iij. a. Du-
lires subditę sint viris suis: quaz nō sit extrinsecus capilla-
tura/ aut circūdatio auri/ aut indumētī vestimentoꝝ cult': sed
qui abscondit' est cordis hō in incorruptibilitate quieti z mo-
desti spūs: qui est in cōspectu dei locuplex. Et sic: e **Ob-**
cecauit vultū suū
tanq̄ vsus. i. mul-
tis ornamētis tegit se
corā extraneis. f **Et**
q̄si saccū ondet se
i medio primorū. i.
in vili habitu erit i do-
mo sua inter domesti-
cos suos. Quare hoc:
nisi qz pulchra vult vi-
deri et magis placere
extraneis q̄ viro z do-
mesticis suis? g **In-**
gemuit vir ei' ppter
sumptuositatē vestiū
eius. b **Et audi-**
uit famā eius: i. Suspirauit p dolore: k **Modi-**
cū: qz inuitus audit infamiā eius. Et sic: g **Ingemuit**
vir eius/ egrotans: b **Et audiens/ ipsa gemitum viri:**
Suspirauit modicum/ supicialiter nō ex corde vt vi-
deat dolere de infirmitate viri/ cum tamen gaudeat et vellet
sam esse mortuū: et forte tā aliū in mēte despōsaut. l **Bre-**
uis oīs malicia sup maliciā mulieris. i. respectu mali-
cie male mulieris: qz quē semel oderit/ vir aut nunq̄ diligit
decepero. j. xij. c. Velior est iniquitas viri q̄ mulier bñfaci-
ens. Et breuis est/ oīs malicia sup maliciā mulieris:
id est plura mala sūt propter luxuriā q̄ ppter aliud peccatū.
Dyftice: Breuis zc. Parua est oīs malicia ad com-
parationē idolatrię z prauitatis hereticę: qz nō peccat p fra-
gilitatē carnis: sed p superbā mētē. m Phors peccato-
ri. i. pena infernalis debita peccatoribus: de qua Ps. dicit:
Phors peccatoꝝ pessima. Vel/ Phors peccatoꝝ est gehē-
na: q̄ dicit phors peccatoꝝ: sicut vita eterna dī phors iustozū: qz
sine acceptiōe psonaz reddit v' dat vt phors. n Cadat sup
illā/ mulierē malā. i. subito veniet iterit' sic dolor. j. Thesaf.
v. a. Cū dixerint pax z securitas: tūc repentin' eis supueniet
interit' sic dolor i vtero habētis z nō effugiet. o Sic ascē-
sus arenosus i pedib' veterani: sic mulier lingua-
ta. i. garrula: q̄si homi quieto. i. amanti quietē: hoc est/
sicut arena instabilis z fluida retardat veterem hominē ascē-
dentē: ita mulier garrula et instabilis retardat hominē a pfe-
ctu boni. Vel/ o Sic ascensus arenosus/ inobediens
est/ pedib' veterani: p Sic mlier linguata/ inobe-
diēs ē/ hōi quieto. Item ascēsus arenosus sepe ruere facit
veteranum ascendentē: sic mulier linguata hominē quietum.
Notat autem hic triplex grauitas. Braue est enim ascende-
re: Grauius est quando ascensus est lubricus siue arenosus:
Grauius est quādo ascensor est debilis et infirmus: vt se-
nex. Sic mulier garrula grauis ē in se: grauior hōi volētī eā
corrigere: sed grauius est hōi volētī quiescere. Incessan-
ter enim retrahit a quiete: sicut arena veteranum volentem
ascēdere/ retrahit ab ascensu. r Ne respicias in mulie-
ris speciem: quia vt dicit Gregori': Non licet intueri qd
non licet cōcupisci. s Et non cōcupiscas mulierem
in specie: id est propter speciem tñ: Multis em̄ species mu-
lieris extitit occasio damnationis. s. ix. b. Propter speciem
em̄ mulieris multi perierūt: et ex hoc cōcupiscētia q̄si ignis
exardescet. Tbi inuenies de hac materia satis. Dyftice: r Dyftice
Ne respicias i mulieris speciem: id est hereticā doctri-
nam/ fucō verborū adornatam. s Et nō concupis-
cas mulierē in specie. i. nō cōsentias heretico ppter ver-
borū compositionē. Prouer. vi. c. Non cōcupiscat pulchri-
tudinē mulieris alieng cor tuum/ ne capiaris nutritibus illius.
t Mulieris ira z irreuerētia. Ira cōtra virū: irreue-
rentia contra deū: v Confusio magna/ est: id est causa
cōfusionis eterne: quę magna dī: quia corā omib' erit/ et fine
carebit. Mulier

Bt. timor

Bt. cadet

B

Bt. vltimus

Dyftice

Ps. 33.

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

Dyftice

sarebit. **a** Mulier si primatū habeat. i. dominū vel magistrū. **b** Contraria est viro suo: quia non vult qd ipse vult. Unde ad litterā ostendit qd notius est primatus mulieris: qd debet subijci et nō pponi. Dicitur ē enī illi: Sub viri potestate eris: et ipse dñabit tui: Gen. iij. c. Unde. j. Timoth. ij. d. Mulier i silērio

discat cum omī subiectione: Docere autem mulieri nō pmitto: neqz dominari in virū.

Dyslice **a** Mulier ista est synagoga hereticorū: qd si primatū habeat contraria est viro suo: id est christo vel doctori catholico puerse sciēdo qd praua docet.

Moraliter **a** Mulier i sensualitas siue caro: vir ei rano siue spūs. **b** Mulier ista si dominatū habeat in domo aīe: **b** Contraria ē viro suo. i. rationi siue spūi. Gal. vi. c. Caro cōcupiscit aduersus spiritū rē. 3. ix. a. Nō des mulier potestātē animę tuę ne in grediat in virtute tua et pfundaris.

c Cor humile. i. delectū vili cogitātōe et prauo desiderio: **d** Et facies tristis: siue leticia spūali: **e** Et plaga mortis: corpis et animę fame: **f** Mulier nequā: ad litterā. Rec tria incōmoda facit mala mulier. Cor deqz: faciem tristificat: mortē cor poris et animę famē irrogat. Et etiā ipsa cor habet humile. i. abiectū et vile: inquinatū illecebris voluptatis: et faciem tristē simulat vt decipiat: et plagam mortis eterne infert. 3. ix. b. Omnis mulier qd ē fornicaria qd si steret in via ab omnibz cōculcabit ptereuntibus. **g** Manus debiles et genua dissoluta: mulier qd nō beatificat virū suū: id est adultera quę semp virum iuū vituperat et adulterū laudat: habet man⁹ debiles ad opandū: et genua dissoluta. i. diuisa ad fornicandū. Eccl. xvj. c. Diuisisti pedes tuos omī transeuntē: et multiplicasti fornicatōes tuas. Vel sic: **g** Manus debiles: id est opa debilia: **h** Et genua dissoluta: id est gressus instabiles: habet.

i Mulier quę nō beatificat virum suū. i. anima quę nō obedit christo: vlt p̄dicatoz vel p̄lato suo. **l** Exortate manus dissolutas et genua debilia roborate. Heb. xij. d. Remissas man⁹ et soluta genua erigite. **k** A muliere initū factū est peccatū. i. ab eua: qd deo inobediens fuit: Gen. ij. b. **m** Et pulla omīs morimur. i. ab illa causam necessario moriēdi cōtraximus. ij. Regl. xij. c. Dēs morimur: et qsi aque qd nō reuertunt in terrā dilabimur. Ro. v. b. Per vnū hominē peccatū in hunc mundū intrauit: et p p̄ctm mors. **n** Muliere: id est a sensualitate siue a carne: **l** Initū factū est peccatū: id est p̄mi motus sunt ab ea: **m** Et pulla omīs morimur: spūaliter: cum ei cōsentim⁹. **n** Non des aque tuę: quā tibi vis seruare: vt est aqua cisterne: **o** Exitum nec modicū: qz per modicū foramen tota euacuaret cisterna. **q** Nec mulier nequā veniam. i. libertatē: pro deundi extra domū. Dina enī licentiā p̄deundi habuit: ideo t virginitatem amisit: et causa stragis magne fuit: Gen. xxxij. a. j. xvj. b. In filia nō auertente iē: firma custodiā: ne inuenta occasione aburat se. **Dyslice** **n** Non des aque tuę. i. doctrine tuę: **o** Exitū a limite veritatis et re cūtuānis: **p** Nec modicū: deulando a tramitē recte doctrine. Quę i trib⁹ cōsistit: In suggillatōe vitiōz: i plātātōe fidei: et edificatōe morz. Prop̄ qd Hieremias qm̄ mittebat ad p̄dicādū excusādo se: ter dīc: A/a. q. d. nescio vitiā suggillare: nescio fidē plātare: nescio mores edificare. **q** Nec des mulieri nequā. i. sensualitati: vlt p̄ue volūtati: **r** Veniā p̄deūdi in op⁹. **u** n. 3. xvj. d. Post cōcupiscētias tuas nō eas: et a volūtate tua auertere. **s** Si nō ambulauerit ad

manū tuā. i. ad volūtātē tuā. i. si tibi s̄dita nō fuerit: et tu nō reueris eā. **u** Cōfūdet te i cōspectu inimicorū. i. demonū vlt infidelū: **v** ē: dānabit aīas: denigrabit famā: diripiet substantiā: faciet te i derisū. Prouer. xvj. d. Qui tenet adulterā stult⁹ ē et insipies. j. xij. b. Sup filiā luxuriōsā firma custodiā: neqz faciet te i opprobriū venire iūiel. **v**

di Si non ambulauerit ad manū tuā: cōfundet te in cōspectu inimicorū. **a** Carnib⁹ tuis abscede illā: nē semper tē abutat. **Ca. XXVI.**

Mulieris bonę beat⁹ tus vir: numerus enī annorum illorū duplex. **M**ulier fortis oblectat virum suum: et annos vite illius in pace implebit.

Mulieris bonę rē. In capitulo p̄cedēti actū est de muliere mala: In hāg de muliere bona et mala. Diuidit autē h capitulū i septē ptes. In p̄ma cōmendat bonā mulier. In secūda agit de muliere celotypa: ibi: **A**trib⁹ rē. In tertiā de muliere ebriosa: ibi: **F**ornicatio mulieris. In quita de filia stulta custodiēda: ibi: **I**n filia auertente. In sexta extollit bonā mulierē: ibi: **G**ra mulieris sedule. In septima agit auctor de auaricia et de inopia qd a mala muliere oriunt: ibi: **I**n duob⁹ contristatū est cor meū rē. Dicit ergo: **a** Mulieris bonę. i. benignę et pie et caste et modestę: **b** Beat⁹ vir. i. felix talis enī vir: sp̄ iocūd⁹ ē: et rex in domo sua. Prouer. xij. a. Mulier sapiēs corona est viro suo. **c** Numerus enī annorū illoz. i. viri et mulieris: **d** Duplex: ad litterā. Diuiti⁹ enī viuūt vir et mulier bona merito pietatis: qd pmissiōnē habet vite: qd nūc est et futurę. j. Timoth. iij. c. Et p̄ leticiā quā habet pariter cōcordātes. Anim⁹ enī gaudēs floridam facit etatem. Prouer. xvj. d. Contra tristitia minuit vitam. j. xxx. d. Vultus occidit tristitia et non est vilitas in illa: celus et iracundia minuent dies: et ante temp⁹ senectū cogitat⁹ adducet. **e** Mulier fortis. i. rutilatōes carnis et suggestiōes demonis fortiter elidens: **f** Oblectat virū suū. i. letificat: **g** Et annos vite illi in pace implebit. i. ad finem cum pacis plenitudine adducet. **Dyslice** **a** Mulier bona et fortis: beata s̄go pia et casta et benigna et modesta. Pia in ope: benigna in corde: modesta i sermone: casta in corpore et in mēte: fortis i laboz et tribulationū firma p̄pessio: De qd Prouer. xj. c. Mulier gratiofa inueniet gloriā. **h** Ec sine dubio virū suū ioseph: et beatificauit et letificauit. Prouer. xij. a. Mulier sapiēs corona est viro suo. Item mulier bona et fortis: ecclesia: bona in actiuis: fortis in cōtemplatīuis. 3. vij. b. Moli discedere a muliere sensata et bona quā fortit⁹ es in timore dei. **h** Ec beatificat et letificat virū suū: id est christū: p̄dicando: opando: laudes cantādo: grās referēdo. Item mulier bona et fortis parochia tua: vel religio tua. Prouer. v. d. Letare iuuentis cū muliere adolescētē tuę. **h** Ec salomō p̄tra mutatores ecclīaz vlt desertores p̄ p̄bēdis Prouer. xvj. d. Qui expellit mulierē bonā: expellit bonū. Item mulier bona et fortis ē aīa iusti: bona i actione boni: fortis i tolerātia mali. Prouer. xix. b. A dño est p̄prie: p̄prie prudens. Vir eius intellect⁹ verus. Job. iij. c. Loca viri tuū. Item mulier bona et fortis est sanctum dñalis bona: vt vinū deuota: vt fons casta: vt p̄gamentū obediens: Fortis vt castrū. Cantl. iij. b. Sicut turris dauid collū tuū qd edificata ē cum p̄pugnaculis. Et miles. ij. **h** Ec ab. vij. d. Femine cogitātōi masculinū imittet animū. Ut mors. Can. viij. Forti ē vt mors dilectio. Vir ei⁹ christ⁹. **h** Ec. ij. d. Desponsauit tibi in fide. ij. Cor. x. 2.

Dyslice

Miere. i. b.

Zibzi

mortē: lassari potest/ satari nequaq̃. **O**sec. liij. b. **C**omedet
 ⁊ non saturabunt: fornicati sūt ⁊ nō cessauerūt. **a** **G**ratia
 mulieris sedule. i. diligentis ⁊ deuote. **b** **D**elebrabit
 virū suū: ad litterā nō carnali voluprate: sed magis spūali.
Un dē **P**rouerb. xij. a. **M**ulier diligēs corona est viro suo.

c Et ossa illi⁹ im-
pinguabit. i. dulcis
ei videbitur. sicut medul-
la ossu. **Et** c. **O**ssa
illi⁹. i. stures et vires
illi⁹. **O** **I**mpingu-
bit. i. leticia et robore.
Thema est de sancta
Cecilia: de qua legitur:
Cecilia famula tua quasi
ovis tibi argumetosa
deseruit. Hec gratia de-
lectabit virum suum: quia
convertit ad christum. **c**
Et ossa illi⁹ impin-

Et ossa illi⁹ impin- r. tissimis dei: hic mulieris bone
guabit. i. vires et vir-
tutes: q. oleo et chylimate eum inungi fecit. e. **Disciplin-**
illi⁹ mulieris sedule: f. **Datu⁹ dei ē.** Prouer. xix. b. Dom⁹
et diuitie dant a parētib⁹: a dño autē pprie vxor prudēs. Dis-
ciplina autē est: vt dīc⁹ Tull⁹: ordinata mor⁹ correctio. Et hec
misericordia a deo est: q. omē datū optimū / et omē donū pfe-
ctū desursū est descēdēs a patre luminū. Iaco. i. c. g. **Mul-**
lier sensata / sapiens et discreta: h. **Et tacita.** i. in locuti-
onē modesta. i. **Non est imutatio** in mēl⁹: k. **Eru-**
dite animē. i. viro prudenti. q. d. vir prudens nō potest cō-
mutare i mēl⁹ vxorē sensatā et tacitā. Vel sic: **Mulier sen-**
sata viro nō est imutatio aīe erudite. i. nō imutat
animū viri eruditū puocando vel offendendo. Specialissime

e autē cōuenit h̄ beatę ḡgini: q̄ dī mulier antonomasice. Job. ij.
 a. Quid mihi tibi ē mulier. Quę sensata fuit: querēdo modū
 fiendi qđ audiebat: Quō fieri istud: Luc. j. d. Sensatioz cō-
 sentiēdo z respōdēdo auditō mō: Ecce ancilla dñi: fiat mihi
 s̄m verbū tuum. Sensatissima fuit postea: deum laudando et
 magnificādo: z gratias referēdo de suscepto beneficio: Da-
 gnificat aīa mea dñm zc. Luc. j. d. Tacita fuit: qz nō nisi qñ-
 quies legi locuta fuisse. Ad angelū iterrogādo z respōdēdo:
 Luc. j. d. Ad filiū increpādo: Quare fecisti nob̄ sic: Luc. ij. g.
 Irē ad filiū in nuptijs p defectu vini rogādo: Vinū nō ha-
 bēt: Job. ij. a. Ad helicaber: Luc. j. d. Salutaui helicaber.
 Irē ad ministros cōsiliū dādo: Quęcūqz vobis dixerit fa-
 cite: Job. ij. a. Et specialissime sibi pueniūt q̄ dicūt his ḡsb̄

Lōpanēs verecūda ferax speciosa pudica: Subdita clausa ti-
mēs hūillis pia sedula prudēs. Hęc sūt duodecim stellę coro-
nę eius: De quib⁹ dī Apoc. xij. a. Signū magnū apparuit
cēlo: mulier amicta solē ⁊ lunā sub pedib⁹ ei⁹: ⁊ in capite ei⁹ co-
rona stellarū duodecim. ¶ **G**ratia sup gratiā mulier san-
cta. i. mūda ⁊ firma: n. ¶ **E**t pudorata. i. verecūda. Gra-
tiā est mūdicia sup quā est verecūdia. q. d. duplex gratia est
mulier sancta ⁊ verecūda: Et ideo ⁊ sibi ⁊ viro acquirit grām
eternam sup gratiam in p̄senti. Joh. i. b. Gratiā p gratia.

Abyssice: **I**gnara sup gratiā. i. sup oēs gratiosas: gratiosa est: in **M**ulier sancta z pudorata. i. beata sgo: qd gratiā habuit virginitatis: et super hāc gratiā fecunditatis: qd fuit ei singularissimū. **U**n Prouer. vii. d. Mulier filię cōgrauerit diuitias: tu supgressa es viuisas. Prouer. xj. c. Mulier gratiosa iuuenit gloriā. **O**is aut pōderatio cuiuscūq; rei tpalis. i. oīs res tēpalis quanticūq; ponderis. i. valoris sit: **N**ō ē digna cōtinētis animę: id est ad comparationē animę cōtinētis. Et non dicit: Nō est digna corporis cōtinētis: sed animę cōtinētis. Cōtinētia em corporis sine prīnētia mētis ē quasi lampas ornata sine oleo: si corpus habuerunt virgines fatue: que veniente sponso ceperunt oleum medicare: et dictū est eis: Ite potius ad vendentes et emite vobis. Et postea dictū est eis dē a sponso: Nescio vos: **M**att. xxv. a. **M**at. xij. d. Pacem sequimini cum omnib⁹ z

Ecclesiastici

sanctimoniam: sine qua nemo videbit deum. Sap. liij. a. 0 q
pulchra est casta generatio cum claritate. Unde e q votu con
nente non habet dispensatione: quia non habet compensatione.
¶ Sic soloznes i mundo in altissimis dei gyras in
estate circa meridiem: r Sic mulieris bone speciei:

species in ornāmentū dom⁹
ei⁹. Lucērna splēdēs sup cā-
delabrū sanctū: ⁊ spēcies fa-
cici sup etāre stabīlē. Cōlū-
ne aureę sup bases argēteas:
⁊ pedes firmi sup plātas sta-
bilis mulieris. Fundāmēta
eterna super petrā solidā: et
mādāta dei ī corde mulieris
sanctę. In duob⁹ tristatū ē
cor meū: et in tertio iracūdia

stabilis. q. d. sicut lucerna splendens posita super candelabrum illuminat et ornat ecclesiam: sic speciosa et matura mulier illuminat domum suam. **¶** Columnę aureę sup bases argenteas: et pedes firmi super plantas stabilis mulieris. i. sicut colunę aureę collocatę sup bases argenteas non mouentur ad impulsu ventri et templi fabrica sustinent: speciosę sunt et p̄ciosę: ita bona mulier stabilis est: non discurrens: famillię suę onus et grauamiam portat et subleuat: speciosa est deo et p̄ciosa viro. Speciosa est: quia munda. Preciosa: quia magno p̄cio empta. i. p̄cioso sanguine quasi agni immaculati et incoraminati christi. j. Pet. j. d. a. **¶** Fundamēta eterna super petrā solidam: et mandata dei in corde mulieris sanctę. Hoc est: sicut fundamēta posita sup firmam petrā imobilia sunt: sic mandata dei a corde mulieris sanctę imobilia sunt: ita fixa sunt ibi per amorem et circumspectionē. Luc. ij. e. Erat anna pphetissa filia phanuel: quę nō discebat de templo: ieiunjs et orationibus sue obsecrationibus seruiebat die ac nocte. **¶** Mystice de beata virgine: **¶** Sic sol oriens etc. Et comparat his quattuor. i. soli lucernę: colunę: fundamēto. Soli comparat: quia sicut sol toti mundo lumen p̄stat: ita brā vgo toti ecclie gratiā p̄stat et impetrat. Tollat sol: et est miserabilis mūdus: tollat beata vgo: et est miserabilis ecclesia. Cant. vj. d. Quę ē ista quę progreditur quasi auroz cōsurgens: pulchra vt luna electa vt sol. Quasi auroz fuit in natiuitate sua: vt luna in cōceptione dñi: vt sol in natiuitate domini: terribilis vt castrorū acies ordinata in purificatione. Comparat lucernę: q: sicut lucerna lucem habet in testa: ita beata vgo lucē verā h̄z in tra sua viscera: sed nō abscondit eā: sed in aperto posuit: vt ab hoib⁹ videret: Luc. xj. e. Nemo accēdit lucernā et i abscondito ponit neq; sibi modio: sup candelabrum: vt qui ingrediunt lumen videant. Columnę aureę comparat ppter rectitudinē: ppter stabilitatē: ppter fundamētū ecclie. Fundamēto comparat ppter humilitatē: ppter cōpassionē: ppter secreti sue solitudinis amorē. Sic ḡ: **¶** Sic sol oriens i mūdo in altissimis dei: sic mulieris bonę species. i. beatę virginis. **¶** In ornāmētū dom⁹ eius. i. ecclie: religiōis: cōscientię et scripturę. **¶** Lucerna splendens sup candelabrum sanctū: id est ecclesiā: **¶** Et species faciei sup eratē stabilem. i. cōuersatio sancta cū maturitate mentis. **¶** Colunę aureę sup bases argēteas: et pedes firmi. i. affect⁹ sancti: **¶** Sup plantas stabilis mulieris: quę affectu et cōpassione nōs firmiter sustentat. **¶** Fundamēta eterna super petrā solidā. i. fidenter et firmissima. **¶** Et mādata dei i corde mulieris sanctę. i. abscondita et fixa per amorē et operationē. Luc. ij. c. Maria autē pseruabat oīa verba hęc cōferens in corde suo. **¶** In duobus cōtristat⁹ est cor meū: potissime: **¶** Et in tertio iracūdia mihi aduenit. i. ira grauis: nō quidē viri sed ira celī: quę cōtra peccata destruēda inflāmat

destruenda infamia. Computa illa tria: a **Vir bellator:** id est fortis et patiens multa pro christo: b **Deficiens** a statu rectitudinis: c **Derinopia** a metis. i. pusillanimitate: Ecce pmi. d **Et vir sensat**. i. scientia et sensu seminar: e **Co** temptus a seipso pro negligentia vel ab alijs propter mala vita: Ecce secundum. f **Et**

q **transgreditur a iusticia** ad peccatum. i. q. sepe parit recidit. u. Docet tertium gradum. u. In sequit: b **Deus** parauit eum ad rhompheam. i. ad pignam eternam. Vel alit: a **Vir bellator** contra mundum pro carne: contra diabolum. i. iust: Vel contra hereticos: contra tyrannos: contra fratres falsos. i. sapientis predicator. b **De** ficiens per inopia paupertatis: ad litteram:

Docet pmi de quo irascit auctor. Secundum est: d **Vir sensat** contemptus a mundo. Ecce. x. b. Est malum quod videtur sub sole: et q. si per errorem egredietur a facie principis: positum stultum in dignitate sublimi: et diuites diuitijs virtutis sedere deorsum: vidi seruos in equis et principes ambulantes quasi seruos super terram. f **Et q. transgreditur a iusticia** qua coepit in corde: g **Ad peccatum** quod voluntas suadet in carne: Ecce tertium. b **De** parauit eum ad rhompheam pene: q. ipse p. se parauit ad rhompheam culpe. i. **Due species** hominum vel officiorum: k **Difficiles** ad explendum. l **Et piculose** ad peccatum: m **Difficile** exiit negocians a negligentia: medacium vel piurij. Vel a negligentia. i. a contemptu vel neglectu dei et proximi. Perpetrat enim piurium deus: et dolus est proximi. n **Et non iustificabitur**. i. non erit imunis: o **Caupo** vini venditor: p **A** peccatis labiorum. i. turpilocoquio excremento piurio: medacio. q. d. ista duo genera hominum: negociatores et caupones: difficile habet officium vel negocium: et quod vix sine piculo aie potest expleri.

Capitulum XXVII.
p **Propter inopia multi**

abyssice: **Due species**. i. due speciose res: k **Difficiles** et piculose mihi apparuerunt. i. platio et magister: riu: q. ab his difficultate et piculo expleri non possunt. m **Difficile** exiit negocians a negligentia. i. platus cui tradita sunt quicquid talia vix eis negociet. Luc. xix. b. Negociamini dum venio. Primum talentum est negocium vel officium instructionis: secundum officium coertitionis: tertium officium institutionis: quartum officium interpellationis: quintum officium sacramentationis. n **Et non iustificabitur caupo**. i. magister caute potius. p **A** peccatis labiorum: q. vix est aliquis qui discernat quid et cui et quando doceat. Propter quod dicitur Jaco. iij. a. Nolite plures magistris fieri fratres: scientes quoniam malus iudicium sumitis.

Propter inopia etc. Di. **Expo. La. XXVII.**
p **ctum** est in fine pcedentis capituli de negociatore et caupone. i. de plato et doctore: q. vix possunt vitare peccatum: de quibus adhuc in hoc capitulo agit interpolate: nunc de hoc: nunc de illo. Primo loquitur de auaricia negociatoris: cum dicit: **Propter inopia multi delinquit.** Secundo loquitur de virtute cauponis: ibi: **Sicut rusticatio.** Tertio reuertit ad nudinas negociatorum: ad quos quasi volucres conuolat mercatores: ibi: **Volantia ad sibi.** Quarto redit iterum ad caupones: et phibet risu dissolutum iurationem: rixam et hmoi: ibi: **In medio sensorum.** Quinto phibet reuelare confessiones: ibi: **Qui denu dat arcana.** Sexto loquitur de dolu vtriusque coiter: ibi: **An nuos oculo fabricat iniqua.** Di. g. q. **Propter inopia** corporale vel spirituale: r **Abulati delinquit** iurando: rapiendo: giurando. Prouer. xxx. b. Dedicatione et diuitias ne dederis mihi etc. ne egestate copulsi fueris et piure nomine dei mei. Contra. s. xx. c. Est qui inopia verat peccare. Solutio. i. p. ctm

cocepti ope adimplere. Prouer. vij. d. Qui adulter est propter cordis inopia: p. det aiaz sua. Chryf. Supbia non est nisi ex pusillanimitate. s **Et q. qrit locupletari** in inido: r **Ab** uertit oculum: interiori a deo: exteriori a paupere. s. xj. b. Si diues fueris non eris imunis a delicto. j. Timoth. vj. b. Qui

deliquerunt: et qui qrit locupletari auertit oculum suum.

Sicut in medio copaginis lapidum palus figit: sic et inter medium venditionis et emptio nis angustiaabit peccatum. Co

teret cum delinquente delictum. Si non in timore domini tenueris

te instater: cito subuerteret domus tua. Sicut in percussura

cribri remanebit puluis: sic et aporia hominis in cogitatu illi.

voluit diuites fieri in cidit in reparatione et in laqueum diaboli. Prouer. iij. d. Oculi tui recta videant: et palpebre tue precedant gressus tuos. Sicut in medio copaginis lapidum palus figit: sic in medio venditionis et emptio nis angustiaabit peccatum: tam vendens quam emens: hoc est: sic palus in lapides muri vel acervi fixus vndique opprimet lapides: sic mercator: tam emptor quam

venditor vndique peccatis opprimet. An iurat quod non dabit pro rato: alit iurat quod non dabit nisi tantum. An iurat quod valet centum: alit iurat quod non valet sexaginta. Esa. xliij. a. Sic emens: sic ille qui vendit. Raban. Act. pessimi: non res honesta damnat. Ille negociator abominandus est qui immoderatam ambitionem merces suas pro onerat piurio quam pio. Leo papa. Difficile est in vendendis et emendis commercium non inuenire peccata. Ecce. xxvij. c. Carthagines negociatores tui (loquitur ad tyrum) a multitudine ciuitatum diuitiarum: argento: ferro: stano: plumbum repleuerunt nudinas tuas: et thubal et mosoch ipsi instatores tui. Carthagines: scrutantes vel presummat seu ciues solenes: aut vrbane meditates. Thubal: ductus ad lucrum: vel conuersus ad vniuersa: vel deserens vel deserit. Mosoch: captura vel capies pio incolar.

Ulyssice: exponit de simoniaco: ubi tam emptor quam venditor peccatis opprimet. Ecce. vij. d. Qui emit non letet: et qui vendit non lugeat. Daniel. xij. b. Angustie mihi sunt vndique. Ita dicit ambitiosus et cupidus: ex vna parte angit amor proprius: ex altera parte timor gehene. Exteri angit honoris cupiditas: interi mordet conscientie anxietas. r **Cotere**. i. damnabit in inferno: y **Cum derelinquente delictum**. i. reat siue macula: q. actus peccati cessabit: s reat manebit quasi rubigo aie: facies ipsa cremabilis a gehena. s. xij. c. Omne opus corruptibile in fine deficiet: et quod opus illud ibi cum illo. Sap. xij. b. Similitudo odii sunt deo impius et impietas eius: Etenim quod factum est cum illo quod fecit tormenta patietur. j. Paral. vii. Me simul pedas me cum iniquitatibus meis. Si ergo vis hoc etiam deus. An sequit: 3 **Si non in timore domini** qui est custos fortium: a **Te** nueris te instater. i. p. seueriter et fortiter: b **Lito**. i. subito: q **Subuerteret domum** tua: par p. scientie vel virtutis edificium vel q. scire debes vix in domo tua. Prouer. xix. d. Timor domini ad vitam: et in plenitudine comorabit absque visitatione pessimi.

d **Sicut in percussura** vel percussura cribri. i. in cribro pulu. i. p. forato: e **Remanebit puluis** grossus. i. palee vel quicquidque et lapides: f **Sic aporia**. i. paupertas: g **Non** minis: auari remanet: h **In cogitatu illi**: q. quatuor: q. habeat: semper cogitat et vertit in corde suo paupertatem quam timet amittere quod possidet. Ecce. v. b. Auarius non implebitur pecunia. Quare: Aggel. j. b. Qui merces congregauit misit eas in sacculum prorsum. Alit: d **Sic percussura cribri remanebit puluis**: q. concussus fuerit hic atque illuc: f **Sic aporia** hominis. i. pondus peccati quod aporiat hominem fortitudo diuitijs: remanet: h **In cogitatu illi**. i. in corde vel conscientia illi. Loquitur spiritus talis: ubi causa: g. storis palatij vel officialis plati. Ma pecunia quam iniuste acquirat deus sui est: s peccatum sibi remanet sic puluis cribri: grano exente. Jo autem cor hominis hominem copat cribro: q. non nisi sordes remanent vel retinet. Itē cribri si in aqua ponit: statim implet aqua

Et. p. t. t. t. t. t.

Dy. t. t. t. t. t.

R 3 statim implet aqua

statim implet aqua: cum extrahit statim euacuatur. Sic cor mul-
torum dum auditur predicationem vel lectionem: plenum est aqua
conpunctionis vel deuotionis: sed domum cum redierint audi-
torum memoria perdiderunt. Unde. **Eccl. xxi. c.** Cor fatui quasi
vas contractum: et omne sapientia non tenebit. Item timor et
temptatio cribrum di-

De pe. d. 2.
c. si enim

ci: quia sicut cribrum
grana sepat a paleis:
sic timor: sic tempta-
tio sordidas cogitati-
ones separat a multis.
Unde **Eccl. vii. c.** hic:
Sicut cribrum grana a pa-
leis fecerunt: ita timor
dei sordidas cogitati-
ones a corde expellit.
Et de temptatione di-
cit **Luc. xxi. c.** Pe-
tre: ecce sathanas ex-

Al. 7. cor

Et. 7. collaudes

petiuit vos ut cribrum: sicut triticum. **a** Vasa figuli pro-
bat fornax. i. ostendit quale est: quod si probum solidum: si repro-
bum crepat. **b** Et homines iustos temptatio tribula-
tionis: probat: id est probatos demonstrat. Solidatur enim
et roboratur et depuratur iustus in fornace tribulationis. De hoc **Eccl.**
ix. a. **c** Sicut rusticatio de ligno. Redit auctor ad
cauponeum ostendens quod sicut rusticatio arborum manifestat
diligentiam cultorum: sic stultus in populo ostendit sedulitatem do-
ctorum sive predicatorum. Unde **Proverb. xlii. a.** Vbi plurime sunt
segetes manifesta est fortitudo bouis. Et hoc est: **c** Sicut rusti-
catio de ligno. i. cultura rustici circa lignum. i. circa arborum:
d Ostendit fructum illius: ligni: cum hypallage. i. sicut fructus
ligni ostendit opera rusticationis circa ipsum. **e** Sic verbum ex
cogitatu: id est cum deliberatione euulsum: **f** Cordis
hominis ostendit. Ex abundantia enim cordis os loquitur. **Matth.**
ix. c. Item ibidem: Ex fructu cognoscite arbor. Item. **vii. b.**
A fructibus eorum cognoscetis eos. Vel sine hypallage potest
legi sic. **c** Sicut rusticatio de ligno: id est circa lignum:
d Ostendit fructum illius: id est facit arborum illam fructi-
ficare: **e** Sic verbum ex cogitatu: procedens ostendit
cor hominis: Nam quale est verbum: tale iudicatur cor
loquens. Vel: **Cor hominis**: id est audietis. q. d. sicut rusti-
catio ligni facit ipsum fructificare: sic predicationis verbi dei facit
corda auditorum fructificare. Dens enim vniuersumque est li-
gnum quod ad humorem scripture vel doctrine mittit radices san-
cti propositi. Rusticatio vero est verbi diuini predicationis. **Luc.**
xlii. b. Arbores fieri habebat quidam plantata in vinea sua: et
venit querens fructum in illa: et non inuenit. Dixit autem ad cultorem
vinee: Ecce anni tres sunt ex quo venio querens fructum in
ficulnea hac: et non inuenio: Succide ergo illam: ut quid etiam
terra occupat? At ille respondens dixit illi: Domine dimitt
illam et hoc anno vltimum fodiam circa illam et mittam sterco-
ra: et si quidem fecerit fructum: sin autem in futurum succides eam.
Ecce iam multis annis non solum quattuor: sed et viginti: sed tri-
ginta: sed quadraginta expectauit nos dominus. Dedit cultor-
es/predicatores/doctores. Dedit ligones/lectiones/disputa-
tiones/increpationes. Apposuit stercoza/abundantiam temporum/
lium/frequentiam predicationum/cominationum/consolationum.
Dedit et custodiam angelorum et platorum: et adhuc fructum non
facimus: sed labruscas. **Esa. v. a.** Vineam factam est dilecto meo
in cornu filio olei: Et sepiuit eam: et lapides elegit ex ea: et plan-
tauit vineam electam: et edificauit turrim in medio eius: et
torcular extruxit in ea: et expectauit ut faceret vinas: et fecit
labruscas. **Eccl. vii. b.** Non oderis laboriosa opera et rusticatio-
nem ab altissimo creatam. **g** Ante sermonem non lau-
des virum: id est ante finem sermonis. Nihil enim magis
manifestat hominem quam sermo. **Eccl. vii. b.** Delior est finis ora-
tionis quam principium. Vel: **Ante sermonem**: id est ante rem
sermone dignam. **h** Non collaudes: id est non multum
laudes: **i** Virum hominem: etiam si vir dicatur. **j** Hec enim tem-
ptatio est hominum: id est probatio quales sint: sicut an sa-

plentes. Si enim gloriatur homo cum laudatur: vel si dolet
cum vituperatur: patet quod stultus est. **Proverb. xxvii. c.** Quo-
modo probatur in confatorio argentum et in fornace aurum:
sic probatur homo ore laudantium. Vel sic: **Hec enim tem-
ptatio est hominum**. i. laudare alios: vel precipitare sententiam

de alijs. **k** Si se-
quaris iusticiam: et indues quasi po-
derem honoris: et inhabitabis
cum ea: et proteget te in semper/
et in die agnitionis inueni-
es firmamentum. Volatilia ad
sibi similia conueniunt: et veritatem
ad eos qui operantur illam reuertetur.
Leo venationi insidiat semper:
sic peccata operantibus iniqua-

de alijs. **k** Si se-
quaris iusticiam:
corde/ore/opere: **l**
Apprehendes il-
lam: id est fructum vel
perfectionem illius. **m**
Et indues quasi
poderem honoris:
illam: non quasi scapula-
re: id est ex omni par-
te iusticia habebit: ad
deum/ad se/ad primum:
in cogitatione/in locu-
tione/in operatione.

Job. xli. c. Iusticia induit: sunt et vestit me sicut vestimento.
Eph. vi. c. State succincti lumbos vestros in veritate: et in-
duti lorice in iusticia. Lorica enim vndique tegit corpus. Item po-
deris est vestis talaris: ut dicit **Exod. xxvii. c.** et significat finale
pseuerantiam iusticie. **Gen. xxxvii. c.** Fecit iacob/ioseph tunicam
polymitam vel talaris. **Apoc. i. c.** Vidi simile filio hominis vestitum
podere. Item poderis est vestis pontificalis. **Sap. xvi. d.** In veste
poderis quam habebat aaron torus erat orbis terrarum. **Ps. Sa.**
Et inhabitabis cum ea. i. ipsa habitabit tecum in corde/
in ore/in opere pseueranter. **o** **Et proteget te in semper**
et in die agnitionis: iusticia autem liberabit a morte. Item **Pro-**
verb. xv. a. In abundantia iusticia virtus maxima est. **p** **Et**
in die agnitionis: id est in die iudicii: quando illuminabunt
abscondita tenebrarum: et reuelabunt consilia cordium. **i. Cor.**
ii. a. Quando ipse dominus agnoscat suos quos hic videtur
ignorare: **q** **Inuenies firmamentum**: id est firmum iusti-
cie premium: vel firmam de salute fiduciam. Contra dicit de
iniustus **Sap. ii. d.** Non habebit spem: nec in die agnitionis al-
locationem illam. **r** **Volatilia ad sibi similia conueniunt**:
mercatores in mundanis: qui dicunt vo-
latilia: quia velociter currunt ad mundanas. **Uel: r** **Vol-**
atilia. i. contemplatiui viri: **s** **Ad sibi similia conueniunt**:
ad claustrales in claustro localiter: ad sanctos in celo mentali-
ter. **Phil. ii. d.** Conuersatio nostra in celis est. **Asyrtice:**
Volatilia. i. sanctorum anime quorundam morientium/penna-
te donis et virtutibus: **s** **Ad sibi similia conueniunt**: in
celo. i. ad angelos: quibus quorundam sociant. **Gen. xv. b.** Abra-
ham non diuisit. **t** **Et veritas vite iusticie/doctrine**: **v**
Ad eos qui operantur illam: non tamen dicitur: **r** **Reuertetur**.
premiu pro illa dabit in futuro operantibus illam. **Eph. iii. d.** Veri-
tatem facientes in charitate crescimus in illo. **Asyrtice:**
Veritas. i. christus: qui est via/veritas et vita: **Job. xlii. a.**
Ad eos qui operantur. i. qui faciunt opera eius: **r** **Re-**
uertetur in fine mundi: ut eos assumat secum in gloria: et in cor-
pore et in anima. **Luc. xii. e.** Et vos similes hominibus ex-
pectantibus dominum suum quando reuertatur ad nuptias. **Leo**
venationi. i. alijs feris que sunt eius venatio: **a** **Insidiat**
semper. Unde. **Eccl. xii. c.** Venatio leonis onager in heremo.
b **Sic peccata operantibus iniquitatem**. i. iniquam voluntatem
ad opus ducibus insidiant: ut in laqueum mortis precipi-
tent. **Asyrtice:** **Leo**. i. diabolus/crudelis ut leo. **i. Pet.**
v. b. Aduersarij vestri diabolus/tanquam leo rugiens querens quem
deuoret. **3** **Venationi**. i. religiosi: qui sunt eius delicta. **Ab-**
cuk. j. d. Incrassata est pes eius: et cubus eius electus. **a** **In-**
sidiat semper/nocte et die: ut patet in beato Antonio. **b**
Sic peccata. i. demones qui sunt peccatis: **c** **Operanti-**
bus iniquitatem: insidiant: ut in peccato capiatur et secum rapiatur
in infernum. **Thren. j. e.** Vigilauit iugum iniquitatum mearum in ma-
nu eius: et conuoluit sunt et imposuit collo meo: quasi catena ferrea:
qua peccator trahitur

Man. 15.

Asyrtice

Asyrtice

Asyrtice

qua peccator trahit in infernum. a **Homo sanctus**. i. mundus et firmus: b **In sapientia manet**. i. in cōtemplatione eterne veritatis. c **Sicut sol** / vniformiter: licet leo vel peccator ei insidiet: et quicquid ei acciderit nō auertit eū a cōtemplatione et amore eterne veritatis. Prover. xij. c. **Nō corrūta** / bit iustū quicquid ei ac-

ciderit. d **Nā stultus** / q̄ eternis tpalia pponit in amore suo: e **Sicut luna mutat** / de cogitatione in cogitatione: de desiderio i desiderio: de peccato in peccatū. Prover. xv. b. **Eorū stultorū** / dissile erit. **Dystice** / s. 23. b. **Nō scītus**. i. ch. i. s. q̄ ē sol iusticie: **Da** / lach. vi. a. b **In sa** / piētia manet sicut sol. i. vniformiter: quia nunq̄ creuit / mūtū de / creuit: ab eterno oīa sci / uit sciētia increata: ab ipso instanti creatiōis aīe sue oīa sciuit sciētia creata. d **Nā stultus**. i. antichristus: de quo Zach. xj. d. **Adhuc sume tibi vasa pastoris stultus**. i. antichristi. e **Sicut luna mutat** / q̄ lucet infer: s nō sup: i. antichristi in terrenis lucebit: nō in celestibus. Irē de nocte lucet non de die: ita antichristi peccatorib: lucebit: nō iustis. Irē luna quāto magis accedit ad solē: tanto magis de / crescit: Ita adueniente christo vel appropinquāte ad iudiciū destruit oīno antichristi. ij. **Thessal. ij. b.** Reuelabit ille in / quis: quē dñs iesus interficiet spū oris sui: et destruet illustra / tione aduētus sui. **Doraliter**: **Nō sanctus**. i. platus religiosus: b **In sapientia / refectiōis** / pprie: et instructiōis aliene: c **Manet sicut sol**. i. imutabiliter quicquid dicat vel fiat ei: nō amittit dulcedinē cōreplatiōis: nec lumē instru / ctionis. d **Nā stultus** / plar: e **Sicut luna mutat** / fm dicta aliorū: vī facta subditōr. Luna sepe eclipsat et lumē medicat: sic stultus / plar sepe turbat: et laudes etiā hoīm que / rit. f **In medio insensatorū serua verbū** tpi / oportu / no et apto ad loquendū: Inconsiderata em locutio sepe nocet infirmis. **Th. s. xx. a.** **Homo sapiens** tacebit vsq̄ ad temp:.

In medio aut cogitantū legē dei: b **Assiduus** / esto. i. in cōsortio sapiētū: q̄ nō tm legē dei cogitant: sed et di / cunt et faciūt. **s. vj. d.** In multitudine p̄byterorū prudētū sta / et sapiētū illoz ex corde p̄surgere: vt omnē narrationē dei pos / sis audire. Per hoc q̄ dicit auctor: **In medio insensato / rū serua verbū tēpori**: i medio aut cogitantū / legē dei assiduus esto: innuit q̄ bonū est assidue cogitare legē dei: sed nō assidue loqui. Est em temp: loquēdi et temp: tacē / di: **Eccl. ij. b.** **Narratio peccantiū**. i. doctrina vī p̄ / dicatio male viuētū: **Odiosa** / fuit et ē et erit. Ideo nō po / nit temp: vt ad omne referat. Nec dicit cui odiosa: vt intelli / gat omnib: deo: angelis: et homib: **s. xv. c.** **Nō est speciosa** / laus in ore peccatoris: imo grauis et onerosa. **Unde. s. xxi. c.** **Narratio** / farui quasi sarcina in via. **Bregeor.** **Cui** / vita de / spiciat: restat vt eius p̄dicatio cōtemnat. **Et risus illo / rū**. i. gaudiū quo gaudet de sciētia vel diuitijs suis. **In** / delictis peccati. i. in omissionibus et in peccato sit. **Unde** / **Eccl. ij. a.** **Risum** / reputaui errorem: et gaudiū dixi: qd frustra deciperis: **Vel sic**: **Risus illoz**. i. de eis: e **In de / lictis peccati**: q̄ homines irridet eos et scādalizant in p̄di / catione eoz: p̄ter vitā ipsoz: et ita delinquent in peccatū illo / rū. n **Loquela multū iurans**. i. frequēs iuratio: o **Horripilatio** / capiti statuet. i. mēti ipsi iurantis: vel audiētiū. **p** **Et irreuerētia ipsi** / iurantis: q̄ nec deū nec homines reueret. q **Obturbatio aurū** / audiētiū ē. **Cau / salis**: horripilatio typ: ē quartang: q̄ est longa et grauis in / firmitas: sicut rigor tertiang: et frigus quotidianus. **Notat** s

auctor in illo verbo / q̄ iurās frequēter et irreuerenter dicitur / na pena puniet: et p horridas et rigidas cogitationes: que per pilos designant: vt dicat horripilatio horroz pilozū. **Ideo** / **df. s. xxiij. b.** **Iuratori** non assuescat os tuū: multi em casus i illa. r **Effusio sanguis**. i. homicidiū: s **In rixa** / su

perborū. i. ex rixa su perborū pueniēs. **Nā** / inter supbos semp iur / gia sunt: Prover. xij. b. **Vnde** / sunt homici / dia. r **Et maledi / ctio illoz** / qua rixā / tes adinuicem sibi de / trahunt et maledicūt: et cōcordes alijs male dicunt. v **Audit** / grauis. i. grauis est ad audiendū. **Aliter**. r **Effusio sangui / nis**. i. improprio et vilificatio generis: s **In rixa** / supborū: **Quis** / em alij improprio perat vilitatē generis. r **Et maledictio** / illorū audit: grauis. i. digna graui auditō q̄ audiūt: **Ite** / maledicti cē. **Danth. xxv. d.** r **Qui denudat arcana** / amici. i. q̄ reuelat secreta sibi ab amico cōmissa in cōfessione: vel in cōsilio: y **Fidē** / pdit. i. fidelē amicitia illi: q̄ secreta sua sibi cōmiserat vt amico: fm quod s. xxiij. d. **Dicit**: **Fidem** / posside cuz amico **Vel fidē** / pdit: id est credulitatē: quia in / dignū se facit: vt aliqd secretū sibi credat. Prover. xj. b. **Qui** / ambulat fraudulēter reuelat arcana: q̄ aut fidelis ē celat amici cōmissū. s **Et nō inueniet amicu**: quē amisit p̄ reue / lationē secretorū eoz. a **Ad aīz suū**. i. fm aīz suū: b ē: nō pōt ei recōciliari. Proditio em secretorū marie dissoluit ami / citia: et vix inuenit recōcillationē. **Th. s. xxiij. d.** **Est recorda / tio** / ad amicu excepto p̄uitio et improprio et supbia et mysterij reuelatiōe. **Dystice**: r **Qui denudat arcana amici** / i. ch. xxiij. i. secreta scripturę idignis. y **Fidē** / perdit i eis. i. destruit: et i seipso: q̄ peccat facies p̄ illud p̄ceptū dei: **Molite** / sanctū dare canib: **Danth. xij. a.** **Tob. xij. b.** **Sacramentū** / regl abscondere bonū ē. s **Et nō inueniet amicu**. i. aliqū audientū: a **Ad aīz suū**: q̄ nulli assentit ei. Irē: r **Qui** / denudat arcana amici. i. suggestiōes et p̄lia diaboli: q̄ se multa p̄mittēdo p̄mittit amicu: y **Fidē** / pdit: eo q̄ ampli: nō vult ei aliqd secretū cōmittere. s **Et nō inue / niet eū**. i. diabolu: a **Amicu** / ad animū suū: q̄ pus di / cebat se amicu ei in suggestiōib: suis. **De q̄. s. vj. b.** **Est ami / cus** / qui conuertit ad inimicitia. b **Dilige proximu** / tibi ex cōditione nature. i. omnē hominē affectu et effectu. c **Et** / cōiungere fide / fidelitate / cū illo. i. esto ei fidelis amicus: subueniendo cū indiget / secreta eius celando. d **Si de / nudaueris absconsa illius**: id est secreta siue cōsilia: e **Non psequeris post eum**: id est non pfecte assequeris eius amicitia. f **Sicut em** / homo qui perdit amicu suū / ex toto in morte: s **Sic qui perdit amicitia pri / mi sui** / per pditionē et detectionē secretorū eius. q. d. sicut mors aufert amicu irreuocabile: sic proditio secretorū aufert amicitia irreuocabile. b **Et sic** / q̄ dimittit aūc auolare / de manu sua: sic q̄ reliquit primū tuū. i. amisisti eius amicitia p culpā tuā. **Et nō eū capies**: sic nec ille aūc: b est ei amicitia nō recuperabis. k **Nō illū sequis**: qd min: ē q̄ cape. **Quā** / lōge abest / a te: nō spacio s aio. m **Es / fugit em** / q̄ si caprea de laqueo: q̄ postq̄ euaserit nunq̄ re / dit ad ipsū. Prover. vj. a. **Erue** / q̄ si damula de manu: et q̄ si auis de insidijs aucupis. n **Quā** / vulnerata ē aīa ei. i. anim: eius lesus ē p̄ter sui secreti pditionē. o **Altra eū** / nō poteris colligare. i. cōnectere tecū vinculo amicitie. **Vel colligare**. i. vulnus quod ei infixisti prodendo secreta eius nō poteris decētero: quia insanabile est vulnus hmoi.

Benedicti est cor datio. i. p. mala sba fiet recoz datio reconciliatiois amicitie: nō p. pditionē secretor. **U**ñ. s. xxij. c. Si pduxerit gladiū sibi duri nō despes: ē enī regressus ad amicu. **C**onudare aut amicitia mysteria. i. secreta: **D**espacio est aie infelicitis. i. inducit desperationē de re/ cōciliatione amicitie.

Bl. 7. et Prouer. xx. c. Et qui reuelat mysteria et am bulat fraudulenter et di larat labia sua ne pmi/ sceat. **e** Annues

Prouer. 10. b. oculo rē. Describit h. pditionē q nō solū

Bl. 7. dulcabit h. b. s. etia nutib. oculo/

B postea iurat q nunq dixerit alicui. Fit aut

Bl. 7. suis h. annutio oculi ob mul ta: qñq in derisione: qñq

Prouer. 26. b. i deceptionē. Equoca em ē annutio oculi: et

Eccs. 10. b. cū ille cui fit accipit in vna significatio: an/

nuēs dicit: q annuebat p. rariū. De quolibet istoz dicit: **e** An/

Ps. 9. nuēs oculo fabricat iniqu. i. fabricat siue machinā do/

los. Prouer. vi. b. Nō apostata vir inutilis gradif ore puer/

so: annuit oculis: terst pede. **Frē. x. b.** Qui annuit oculo dabit

dolorē. i. puniet. **j. xj. d.** Attende tibi a pestifero: fabricat em

mala. **Et nemo est abijciat. i. repēdet.** Delicatas em

habemus aures ad audiendū malū: qz laudat p. rōr in dest/

derijs aie sue: et iniqu. b. fidit. Nemo em hodie implet illud

pceptū dñi: Si peccauerit in te frater tu. **zē. Barth. xvij. b.**

g In cōspectu oculor tuor. i. corā te: **h** Cōculca/

bit os suū. i. cōpimet ad tacendū. **Uel. l. d.** Dulcabit alia

fra. i. dulcia et bona loquet corā te: et i corde suo cogitabit do/

los. **s. xij. d.** In labijs suis indulcat inimic. et i corde suo insi/

ditat vt subuertat te i foueā. **i** Et sup sermōes tuos ad/

mirabit: qñ laudat. **s. xij. d.** Dives locut. ē et oēs facuerūt:

et verbū illi. vsq ad nubes pducent. **h** Nouissime autē

puertet os suū: ad maledicendū ei: quē pus laudabat p. sen

tē. **Wich. iij. b.** Predicat pacē: et siq nō dederit in ore corū

quippiā: sanctificat sup eū p. lū. **Et in v. bis tuis dabit**

scādaliū. **D**ulci em scādaliabunt i eū q mala loquit de illo

q videt sibi eē familiaris. **m** Pultra audiui mala: **n** Et

nō cogitui ei. i. p. ditor. **q** Et dñs odiet illū: specialit.

q. d. grauissimū malū ē p. ditor: et huius signū ē: qz dñs odit

eū. Prouer. vi. b. Sex sūt q odit dñs. Unū ē cor machinās

cogitationes pessimas. **p** Qui in altū. i. in deū vel p. lū: q

adit lapidē: detractiois vel maledictiois: vel cōiutij

vt stultē repēditiois. **r** Sup caput ei. cadet. i. eū vindi

cta pueniet. **Eccs. x. d.** In secreto cubiculi tui ne maledixeris

pncipi: qz aues celi portabūt vocē tuā. **s** Et plaga dolo/

sa dolosi. i. detractiois vel p. ditoris. **t** Diuidet vulne/

ra: p. rōr suoz. Laugebit siue multiplicabit. **U**l. diuidet: dicit:

qz vnā pte p. gne dabit aie: et alterā corpi: qz duplici cōtitiōe

cōteret: et erit sic diplōta p. fusio ei. **v** Et q foueā: p. ditoris:

x Fodit: alijs: **y** Incidet i eā: p. m. **D**ñs em dolosus p. mo

sibi nocet. **Ps. 7.** Lacu apuit et effudit eū et incidit i foueā quā

fecit. **z** Et statuit lapidē. i. scādaliū: **a** Proxio suo

offendet i eo: p. rōr: et eterni tormēt. **b** Et q laqueū:

deceptionis: **q** Alio. i. aliq. **d** Pōnit: ad decipiendū: **e** p. e

ribit in illo. i. p. rōr illud. **Uel. in illo: ad litterā: sic goliath**

p. rōr gladio decapitat. **e. j. Regl. xvij. f.** Et aman suspēsus ē

in patibulo qd pauerat mardocheo. **Wester. vij. d.** Prouer.

xx. vj. d. fere idē dī: Qui fodit foueā incidet in eā: et q voluit la

pidē reuertet ad eū. **Silr. idē dī: Eccs. x. b.** Qui fodit foueā

incidit i eā: et q dissipat sepē mordebit eū coluber. **f** Faciē

ti nequissimū cōsiliū: vel cōciliū: p. rōr suū: **g** Sup

fodit incidet in eam: et q stā/

tuit lapidē p. rōr suo offen/

det i eo: et qz laqueū: p. rōr

pōnit: p. rōr in illo. **f** Faciē

nequissimū cōsiliū: p. rōr suū

deuoluet: et nō agnoscet vñ

aduēiet illi. **Illusio et ipro/**

peritū supboz: et vindicta sic

leo insidiabit illi. **L**aqueo pi

o bñt q oblectant casu iustoz:

p. dolo: autem consumet illos

anteq moriant. **Frā et furor**

et vtrāq execrabilia sūt: et vir

peccator cōtinens erit illoz.

Ul. vin. **Ca. XXVIII.**

Quicāri vult ardo nō iue/

storū: corpal siue spūali. Prouer. xvij. a. Qui in ruina letat

alteri: nō erit impunit. **Et de hoc. s. vij. b.** Noli de inimico

mortuo gaudere. **Ibi quere de b. p.** Dolor aut cōsumet

illos anteq moriant. **Exemplū de iorā. ij.** Paraf. xxi. d.

q lōga p. lū: tate ita vt egeret etia viscera sua: lāguore pa

rit et vita caruit. **Exemplū de antiocho. ij.** Bachab. ix. b. **Et**

emplū de herode agrippa: **Act. xij. d.** q. **Frā p. vitiū r.** **Et**

furor: perturbās animum. **s** **U**trāq execrabilia sunt

apud deū et homines. **U**l. vir p. rōr. i. assuetus peccare:

Ul. cōtinens erit illoz: quasi vasculū et habitaculū. **Pro/**

uer. xxvij. a. **Frā nō habet misericordiā: nec furor eripens.**

Ul. vindicari vult rē. **Expo. Ca. XXVIII.**

Quicāri vult ardo nō iue/

storū: corpal siue spūali. Prouer. xvij. a. Qui in ruina letat

alteri: nō erit impunit. **Et de hoc. s. vij. b.** Noli de inimico

mortuo gaudere. **Ibi quere de b. p.** Dolor aut cōsumet

illos anteq moriant. **Exemplū de iorā. ij.** Paraf. xxi. d.

q lōga p. lū: tate ita vt egeret etia viscera sua: lāguore pa

rit et vita caruit. **Exemplū de antiocho. ij.** Bachab. ix. b. **Et**

emplū de herode agrippa: **Act. xij. d.** q. **Frā p. vitiū r.** **Et**

furor: perturbās animum. **s** **U**trāq execrabilia sunt

apud deū et homines. **U**l. vir p. rōr. i. assuetus peccare:

Ul. cōtinens erit illoz: quasi vasculū et habitaculū. **Pro/**

uer. xxvij. a. **Frā nō habet misericordiā: nec furor eripens.**

Ul. vindicari vult rē. **Expo. Ca. XXVIII.**

Quicāri vult ardo nō iue/

storū: corpal siue spūali. Prouer. xvij. a. Qui in ruina letat

alteri: nō erit impunit. **Et de hoc. s. vij. b.** Noli de inimico

mortuo gaudere. **Ibi quere de b. p.** Dolor aut cōsumet

illos anteq moriant. **Exemplū de iorā. ij.** Paraf. xxi. d.

q lōga p. lū: tate ita vt egeret etia viscera sua: lāguore pa

rit et vita caruit. **Exemplū de antiocho. ij.** Bachab. ix. b. **Et**

emplū de herode agrippa: **Act. xij. d.** q. **Frā p. vitiū r.** **Et**

furor: perturbās animum. **s** **U**trāq execrabilia sunt

apud deū et homines. **U**l. vir p. rōr. i. assuetus peccare:

Ul. cōtinens erit illoz: quasi vasculū et habitaculū. **Pro/**

uer. xxvij. a. **Frā nō habet misericordiā: nec furor eripens.**

Ul. vindicari vult rē. **Expo. Ca. XXVIII.**

Quicāri vult ardo nō iue/

storū: corpal siue spūali. Prouer. xvij. a. Qui in ruina letat

alteri: nō erit impunit. **Et de hoc. s. vij. b.** Noli de inimico

mortuo gaudere. **Ibi quere de b. p.** Dolor aut cōsumet

illos anteq moriant. **Exemplū de iorā. ij.** Paraf. xxi. d.

q lōga p. lū: tate ita vt egeret etia viscera sua: lāguore pa

rit et vita caruit. **Exemplū de antiocho. ij.** Bachab. ix. b. **Et**

emplū de herode agrippa: **Act. xij. d.** q. **Frā p. vitiū r.** **Et**

furor: perturbās animum. **s** **U**trāq execrabilia sunt

apud deū et homines. **U**l. vir p. rōr. i. assuetus peccare:

Ul. cōtinens erit illoz: quasi vasculū et habitaculū. **Pro/**

uer. xxvij. a. **Frā nō habet misericordiā: nec furor eripens.**

Ul. vindicari vult rē. **Expo. Ca. XXVIII.**

Quicāri vult ardo nō iue/

storū: corpal siue spūali. Prouer. xvij. a. Qui in ruina letat

alteri: nō erit impunit. **Et de hoc. s. vij. b.** Noli de inimico

mortuo gaudere. **Ibi quere de b. p.** Dolor aut cōsumet

illos anteq moriant. **Exemplū de iorā. ij.** Paraf. xxi. d.

q lōga p. lū: tate ita vt egeret etia viscera sua: lāguore pa

rit et vita caruit. **Exemplū de antiocho. ij.** Bachab. ix. b. **Et**

emplū de herode agrippa: **Act. xij. d.** q. **Frā p. vitiū r.** **Et**

furor: perturbās animum. **s** **U**trāq execrabilia sunt

apud deū et homines. **U**l. vir p. rōr. i. assuetus peccare:

Ul. cōtinens erit illoz: quasi vasculū et habitaculū. **Pro/**

uer. xxvij. a. **Frā nō habet misericordiā: nec furor eripens.**

Ul. vindicari vult rē. **Expo. Ca. XXVIII.**

Quicāri vult ardo nō iue/

storū: corpal siue spūali. Prouer. xvij. a. Qui in ruina letat

alteri: nō erit impunit. **Et de hoc. s. vij. b.** Noli de inimico

mortuo gaudere. **Ibi quere de b. p.** Dolor aut cōsumet

illos anteq moriant. **Exemplū de iorā. ij.** Paraf. xxi. d.

q lōga p. lū: tate ita vt egeret etia viscera sua: lāguore pa

rit et vita caruit. **Exemplū de antiocho. ij.** Bachab. ix. b. **Et**

emplū de herode agrippa: **Act. xij. d.** q. **Frā p. vitiū r.** **Et**

furor: perturbās animum. **s** **U**trāq execrabilia sunt

apud deū et homines. **U**l. vir p. rōr. i. assuetus peccare:

Ul. cōtinens erit illoz: quasi vasculū et habitaculū. **Pro/**

uer. xxvij. a. **Frā nō habet misericordiā: nec furor eripens.**

Ul. vindicari vult rē. **Expo. Ca. XXVIII.**

Quicāri vult ardo nō iue/

storū: corpal siue spūali. Prouer. xvij. a. Qui in ruina letat

alteri: nō erit impunit. **Et de hoc. s. vij. b.** Noli de inimico

mortuo gaudere. **Ibi quere de b. p.** Dolor aut cōsumet

illos anteq moriant. **Exemplū de iorā. ij.** Paraf. xxi. d.

q lōga p. lū: tate ita vt egeret etia viscera sua: lāguore pa

rit et vita caruit. **Exemplū de antiocho. ij.** Bachab. ix. b. **Et**

emplū de herode agrippa: **Act. xij. d.** q. **Frā p. vitiū r.** **Et**

furor: perturbās animum. **s** **U**trāq execrabilia sunt

apud deū et homines. **U**l. vir p. rōr. i. assuetus peccare:

Ul. cōtinens erit illoz: quasi vasculū et habitaculū. **Pro/**

uer. xxvij. a. **Frā nō habet misericordiā: nec furor eripens.**

Ul. vindicari vult rē. **Expo. Ca. XXVIII.**

Quicāri vult ardo nō iue/

storū: corpal siue spūali. Prouer. xvij. a. Qui in ruina letat

alteri: nō erit impunit. **Et de hoc. s. vij. b.** Noli de inimico

mortuo gaudere. **Ibi quere de b. p.** Dolor aut cōsumet

illos anteq moriant. **Exemplū de iorā. ij.** Paraf. xxi. d.

q lōga p. lū: tate ita vt egeret etia viscera sua: lāguore pa

rit et vita caruit. **Exemplū de antiocho. ij.** Bachab. ix. b. **Et**

emplū de herode agrippa: **Act. xij. d.** q. **Frā p. vitiū r.** **Et**

furor: perturbās animum. **s** **U**trāq execrabilia sunt

apud deū et homines. **U**l. vir p. rōr. i. assuetus peccare:

Ul. cōtinens erit illoz: quasi vasculū et habitaculū. **Pro/**

uer. xxvij. a. **Frā nō habet misericordiā: nec furor eripens.**

Ul. vindicari vult rē. **Expo. Ca. XXVIII.**

Quicāri vult ardo nō iue/

storū: corpal siue spūali. Prouer. xvij. a. Qui in ruina letat

alteri: nō erit impunit. **Et de hoc. s. vij. b.** Noli de inimico

mortuo gaudere. **Ibi quere de b. p.** Dolor aut cōsumet

illos anteq moriant. **Exemplū de iorā. ij.** Paraf. xxi. d.

q lōga p. lū: tate ita vt egeret etia viscera sua: lāguore pa

rit et vita caruit. **Exemplū de antiocho. ij.** Bachab. ix. b. **Et**

emplū de herode agrippa: **Act. xij. d.** q. **Frā p. vitiū r.** **Et**

furor: perturbās animum. **s** **U**trāq execrabilia sunt

apud deū et

guis abel fratris tui clamat ad me de terra. Sanguis pro iesu clamat misericordia. Luc. xxiij. e. Pat dimitte illis: qz nesciunt qd faciunt. Innuēs ibi auctor hac pfectionē dicit: Qui vidicari vult. q. d. nō oēs volūt b: A dño iueniet vidictā: q oēs iniurias vindicat sine culpa loco et tpe suo: a. Et peccata illi. i. iniuriantis: b

Seruas dñs ad pēnitendū: **Seruas** bit ad pēnitendū: si nō pēnituerit hic. s. v. b. Altissim⁹ patēs reditor est. Job. xxi. d. In dñe pōitōis serua bit mal⁹. Esa. xliij. c. Tacui sp silui: patēs fui: sic parturēs loqr. **Relinq. d. dimitte iniuriam et rancorem.** **Prorio tuo nocēti te. i. tibi.** Nec dicit: qui nocuit tibi: sed nocenti/presentialit: et quādo solet ira vltio: nis magis seruescere. **Matth. vi. b. Si non dimiseris hominib⁹ nec pat vñ dimitter vobis peccā vñ.** **Et tūc deprecāti p peccatū tuis dimitte dñs:** g

Tibi peccata soluent a dño: sic cera soluit ad ignē et glacies ad solē. Dñs et sol et ignis est. s. iij. c. Sicut i sereno glacies soluent peccā tua. Luc. vi. f. Dimitte et dimitte vobis. **hō hōi sibi natura et pōitōe.** **Reseruat irā ad vidicadū se.** **Et a deo longe sibi distat:** **Querit medelā. i. ventā peccatorū suoy et offensay ei⁹.** q. d. si hō hōi nō dimittit: q̄lter au det rogare deū vt sibi dimittat: **Matth. xvij. d. Serue ne: quā ome debitu dimisi tibi: qm rogasti me: nōne oportuit et te misereri pserui tui:** **In hōiem sibi simile. i. fragile et cōseruū:** **nō hz misericōdiā idulgentie vñ bñficatē.** **Et de peccis suis qd offēdit deū:** **Deprecat: vt sibi dimittat de. q. d. frustra: qz nisi dimiserit frī nō dimitter ei de.** q **Ipse dñs caro sit. i. fragilis et miserabilis:** **Reseruat irā i corde suo p frez suū.** **Et p ppiationē. i. pccōy remissio: nē petit a deo. q. d. p̄supitō ē et oīomīs frustratio.** **Matth. v. d. Si offers mun⁹ tuū aī altare et ibi recordat⁹ fueris: qz fr tu⁹ hz aliqd aduersū te: relinq ibi mun⁹ tuū aī altare: et vade p̄us recōciliari frī tuo: et tūc ventēs offeres munus tuum.** **Quis exorabit p delictū illi⁹ cū effectu iperratiōis: q. d. null⁹.** Ecce fratnū odiū sile ē pccō i sp̄m sanctū. De q silr. i. Job. v. d. Est pccm ad mortē. nō p llo dico vt roget qd. v **Ademēto nouissimoy. i. mortē iudicij/supplicioy inferni/gaudioy paradisi.** **Et desine inuicari. i. desines. s. vij. d. In oib⁹ opib⁹ tuis memorare nouissima tua et i eternū nō peccabis.** **Beatitudo em et mors iminēt i mādāt ei⁹.** **Beatitudo seruāt⁹: mors gēna ptemnētib⁹ ipsa.** **Alia lra bz: Tabitudo i bono. i. liāfactio cordis: vt ibi: Tabescere me fecit cel⁹ tu⁹ vñ me.** **Et mors gēna: aī iminēt i mādāt ei⁹ seruāt vñ nō reseruat.** **Ademōrare timorē dei. i. timēdū et tremēdū iudiciū dñi.** **Et nō irascari. i. nō irasceri p̄rio.** **Matth. v. c. Qui irascit fratri suo re⁹ erit iudicio.** **p̄s. Quis nouit potestātē ire tue rē.** **Ademōrare testamētū altissimi. i. p̄ceptū q dicit: Dimitte et dimitte vobis: Matth. vi. b. et Luc. vi. f.** **Et despice ignorantia p̄mi. i. nō cures qd tibi fecit ac si p ignorātiā fecerit. Peccatū em ignorātiē facit dimittit. i. Timoth. i. c. Blasphem⁹ fui et psecutor et p̄meliosus: s3 misericōdiā dei cōsecui sū: qz ignorās feci.** **Abstine te a lite. i. irā ex q lis oīz tpa vñ rescinde.** **Et minues peccā. i. min⁹ peccabis** **Ip̄s em ligare ē pccm in aīe cū ē ex ira.** **hō em ira/**

cid⁹. i. ad irā p̄nus: **Incedit litē/opprobrijs et p̄tume lijs et maledict⁹.** **Jaco. i. c. Ira viri iusticiā dei si opat.** **Prover. xv. b. Vir iracundus p̄uocat rixas.** **Et vir peccator: id est detractor siue susurro seminās in frates discor dias** **Turbabit amicos: seminando discordias inter**

em iracundus incendit litē: et vir peccator turbabit amicos: et i medio pacē habētū imittit inimiciā. **Secm em ligna silue sic ignis exardescit: et fm virtutē hōminis sic iracūdia illi⁹ erit: et fm substa tiā suā exaltabit irā suā.** **Certamē festinatū icendit ignē: et lis festinās effundit sangui nem: et lingua testificās addūcit mortē.** **Si sufflaueris quāsi ignis exardabit: et si ex pueris super illā extinguet: Ultraqz ex ore proficiunt. Susurro et bilinguis maledictus: multos em turbauit pacē habētes. Lingua terna multos cōmouit et dispersit**

eos: m. Et in me dio pacē habētū iuicē/ n. Inimittit inimiciā. i. disco: diā p quā hūit adiutē iūm ci q erat p̄s amici **o. Prover. 26. c. Scdm em ligna silue sic ignis exardescit: vt si plura et siccora sūt ligna/ma ior et clarior erit ignis. Et fm virtutē. i. potentia: q. hōmīs iracūdi: r. Sic iracundia illi⁹ erit: vt quanto fuerit maior potentia iracūdi: tāto maior erit iracundia ei⁹.** **Et fm substantiā suā exaltabit irā suā. i. fm quāritatē opulētē erit mor⁹ iracūdiē. Ecce potētia et opulētia fo menta sūt iracūdiē.** **Uñ Prover. xxvj. c.**

Cū defecerint ligna/extinguet ignis: et susurroē sūtracto iurgia cōquiescūt: **Sicut carbones ad prunas et ligna ad ignē: sic hō iracūdi⁹ suscitāt rixas.** **Certamē festinatū. i. cito p̄m pēs ad opprobria et p̄uitia: vñ Incedit ignē iracūdiē et susurris.** **Et lis festinās. i. festinatē de verbis p̄pēs ad verba.** **Effundit sanguinē: ad litterā: vel effundet sanguinē. i. pccm suū oīdet.** **Et lingua testificās. i. tu rās de vindicta sumēda.** **Obtestās: alia lra. q. d. maledict⁹ sis si nō p̄cuseris me: p deū ego interficiā te.** **Adducit mortē: qz fatu⁹ qd male iurauit/pei⁹ vult adimplere.** **Si sufflaueris. i. si ex flatu supbie q iracūdi⁹ sba p̄uleris: c Quasi ignis exardabit q crescit et accēdit ex flatu.** **Et si expueris sup illā/linguā testificantē vñ obtestatē. i. mol lit et blāde rñderis ei:** **Extinguet ignis iracūdiē. q. d. i moderata locutio excitat irā: moderata extinguit.** **Prover. xv. a. Respōsio mollis frāgit irā: sermo dur⁹ suscitāt furore. Eo dē. xvij. d. Dors et vita i manib⁹ lingue.** **Ultraqz. i. mors et vita.** **Ex ore pficiunt.** **Jaco. iij. c. Ex ipso ore pcedit bñdictio et maledictio. Ex ore moderato: vita: ex ore imoderato mors: vt patet i nabal et abigail vxore ei⁹. i. Regl. xxv. Ille s̄bis duris excitauit q se irā dauid/ vñ mortē incurrit: illa s̄bis suauib⁹ mitigauit iratū/ vñ et s̄blimari pmeruit. Sic robōa verbis magnificis q se p̄lm excitauit. iij. Regl. xij. d. Sic gedō s̄bis suauib⁹ et s̄blilib⁹ ephraim iratū pacificauit: **Judic. vij. a. b. Susurro. i. latēter discordias seminās.** **Et bilinguis. i. aliud corā/ aliud clā loquēs: sic sēpēs q hz linguā bifurcatā. Tel/ bilinguis. i. qñqz verū/ qñqz fallum dicēs: k. Maledict⁹. i. maledictiōe dign⁹: illa. s. Ire male dicti i ignē gēnū. **Matth. xxv. d. Et qre maledict⁹: Turbat⁹ em turbauit pacē habētes/ discordias seminādo.** **Lingua terna. i. lingua heretica: q veteri nec nouo testamēto cōcordat: vt p̄ma lingua sit veteri testamētū: secūda noui: tertia heretici. n. Multos/ catholicos i vnitatē fidei cōcordātes/ o. Comouit/ a loco suo. i. a fidei p̄tate. p. Et dispersit illos de gente/ christiana: In gentem/ hereticā: vel de regione in regionē.******

Aliter: m. Lingua terna. i. lingua aduocati q est tertia ab actore et reo. n. Multos cōmouit/ milites/ rusticos/ clericos/ monachos ad lites et bella. p. Et dispersit illos de gente i gentē appellatiōes/ p varias occasiōes: vt depauperatos **R5 * mendicos et vagos.**

In regionē. **a** Ciuitates muratas diuitū. i. iustorū p̄scias
firmas: et virtutū vallo munitas: **b** Destruitur ducēdo ier-
rore. **c** Et domos magnatorū. i. mētes fideliū: d Es-
fodit: fundamētū fidei subtrahendo. **e** Virtutes popu-
lorū credentiū: **f** Concidit: vinculū charitatis soluēdo.

g Et gentes for-
tes: in fide vel opere:

b Dissoluit: a capi-
te christo. **i** In-

g ua tertia: id est lin-
gua heretica: **k**

M ulieres vira-
tas. i. animas viles

et fortes. Vel iura-

tas. i. firmas et secu-

ras: ac si iurātū esset.

l Eiecit: ab unitate

ecclesie catholice. m

Et puauit illas la-

boribus suis: id est

fructu laborū quo p̄us

digne fuerant: v̄l quē

p̄mereri poterant si

mansissent in fide. n

Qui respicit illā

linguā. i. audiēdo p̄se-

tit: o Nō habe-

bit requiē: eternā. Vel n

Qui respicit illā. i. q̄ attendit

illi: o Nō habebit requiē:

pectoris: incipit em̄ vacillare

i fide. p Nec habebit amicū:

christū: q In q̄ re-

quiescat: nunc spe: tandem re-

medicos et vagos fecit: a

Ciuitates muratas diuitū

destruit: temporaliter et spiritaliter. i. ecclesias et claustra

religiosorū diuitū diuitiū sp̄alib⁹ et spiritalibus. c

Et do-

mos magnatorū: abbatū: episcoporū: p̄ncipū: d

Es-

fodit: quia t̄sauros absconditos effodit fecit ad causas per-

agendas. Unde. s. xxi. a. Obiurgatio et iniuriē: annullabunt

substantiā: et domus quę nimis est locuplex annullabit super-

bia: quia nō vult succumbere in causa. e

Virtutes po-

pulorū concidit. i. studiū et robur discentiū diuisit et diss-

pauit. s Et gentes fortes: i fide et p̄p̄latōe: b

Dif-

soluit: ab opere dei: et a claustro. i

Lingua tertia. i.

lingua verule stup̄a mediatrix: quę est tertia inter puellam et

iuuenē: k

Mulieres viratas. i. habentes viros vel vi-

res: l Eiecit: a domo sua: a lecto viri: a statu virtutū. m

Et puauit illas laboribus suis: sp̄ualibus et sp̄alibus

quos p̄us habuerūt. n

Qui respicit illā. i. qui attendit

verbis et p̄missionib⁹ illi: o

Nō habebit requiē: pec-

toris: vel eternitatis. p

Nec habebit amicū in q̄ re-

quiescat. i. virū suū: in q̄ p̄us quiescebat amādo. r

Flag-

gelli plaga liuorē facit: in corpe sine sanguis effusione. s

Blaga aut linguę: tertię: vel cōtumeliosę: vel detra-

ctorię: t

Cominuet ossa. i. virtutes vel mētes fortitudi-

nē. q. d. peior ē plaga linguę q̄ flagelli: q̄ flagellū corp̄is ossa

ledit: s; lingua ossa aīę cōminuit: et tñ lingua misera nō hz os

aliqd. Vñ s̄sus. Verbū lingua parēs os terit offe carēs. Nec

solū peior ē plaga linguę q̄ plaga flagelli: imo et peior q̄ pla-

ga gladij. Vñ sequit̄. v

Abn̄ ceciderūt i ore gladij. i.

cessione vel deuoratiōe gladij. r

Sed nō sic. i. nō tā gra-

uiter: y

Quali q̄ interierūt p̄ linguā suā: q: lingua

nō solū corp⁹: sed animā occidit: gladi⁹ s̄o solū corp⁹. Vñ tere.

ix. c. Sagitta vulnerās lingua cor: dolū locuta est: i ore suo

pacē cū amico loquit̄: et in corde suo ponit ei insidias. z

Be-

atus q̄ tect⁹ est: dypeo patiētię: galea sapiētię: a

Lin-

gua nequā: heretica: detractoria: cōtumeliosa: lingua ad-

uocati: lingua verule. b

Qui in iracūdia illi⁹ nō trāsi-

uit: i peccatū: hoc est: ille bea⁹ est q̄ p̄ter s̄ba linguę nequā

nō est mor⁹ ad peccatū. c

Et q̄ nō attraxit iugū illi⁹. i.

q̄ linguę nequā se non subdidit p̄ timorē. Ille em̄ iugū linguę

portat: et trahit: q̄ cōtumelias timet: v̄l laudes q̄rit. Vñ bea-

tus Bern. Iugū linguę trahit: q̄ fm linguas boīm opaf aut

illos de gente in gentem. Ci-

uitates muratas diuitum de-

struit: et domos magnatorū

effodit: Virtutes populorū

concidit: et gentes fortes dis-

soluit. Lingua tertia mulieres

et viratas eiecit: et puauit illas

laboribus suis. Qui respicit

illā nō habebit requiē: nec

hābebit amicū in q̄ requies-

cat. Flagelli plaga liuorem

facit: plaga autē linguę cō-

minuet ossa. Multi cecide-

rūt in ore gladij: sed non sic

quasi qui interierūt p̄ linguā

suā. Beatus qui tectus est a

linguā nequā: q̄ in iracūdia

illi⁹ nō trāsiuit: et qui nō at-

traxit iugū illi⁹: et in vinculis

eius nō est ligatus. Iugum

em̄ illius iugū ferrēum est: et

vinculū illi⁹ vinculū ereū ē.

Mors illius mors nequiss-

ima: et utilis potius infern⁹

q̄ illa. Perseuerātia illius

nō p̄manebit: sed obtinebit

viās iniustorū. In flāmā sua

non cōburet iustos. Qui de-

relinquit dominū: incidēt

in illā: et exardebit i illis et nō

extinguet: et imittet in illos

q̄si leo: et q̄si pard⁹ ledet illos.

viuit. Et mōi iugū nō trahēbat ap̄sus. i. Cor. iij. a. Vbi p̄
minimo ē vt a vobis iudicer aut ab hūano die. d. Et i vin-
culis ei⁹ nō est ligat⁹. i. in peccatis illius assuetus. Quor-
em̄ peccata linguę: tot sunt vincula eius: verbi gratia: adula-
tio: detractio: cōtēctio: murmuratio: octosa locutio: maledictiō:

plurimū: mēdaciū: vanū

loquū: turpiloquū: et

cetera h̄mōi q̄b⁹ mlti

ligati trahunt ad infer-

nū. Neq̄ defacili sol-

ui possūt hęc vincula

postq̄ in cōsuetudinē

deducta fuerit: Vñ se-

quit: e. Iugū em̄ il-

li⁹: linguę nequā: f

Iugū ferrēū est. i. Al. infer-

dux et idomabile. Fer-

rū em̄ oī metallo du-

ri⁹ est et oīa domat: et

a nullo domat: sic lin-

gua nequā. Iaco. iij.

b. Oīs natura bestia-

rū et volucrū et serpen-

tiū domat a natura

hūana: liguā aut nūll⁹

boīm pōt domare.

g. Et vinculū illi⁹

vinculū ereū est. i. durabile et tinnulū sicut es. Distat autē

inter iugū et vinculū linguę: Mā iugū d̄r timor male linguę:

vinculū cōsuetudo male loquēdi. Iugū trahit q̄ malā linguā

metuit: viculis alligat q̄ vitio linguę subiacet. Vir iust⁹ neutrū

habet: qz nec male loq̄ nouit de alijs: nec qd de se male loquāf

aliq̄ metuit. Vñc ē qd dīc salomon: Prouer. iij. d. Remoue

a te os prauū: et detrahētis labia p̄cul sint a te. b. Labor

illi⁹ mors neq̄ssima. i. p̄na quę p̄o ista infligit in inferno

grauissima ē. Vel. Labor illi⁹ mors neq̄ssima. i. vitii illi⁹

nequissimū ē. i. Et utilis potius infern⁹ q̄ illa. i. quis

p̄na grauissima minor est q̄ plaga linguę. Sic accipit infer-

nus in p̄s. Eruiisti aīaz meā ex inferno inferiori. i. ex p̄funda

tribulatiōe. Vel ad litterā: infern⁹ vtilior ē q̄ lingua nequā. i.

minus nocēs. Infern⁹ em̄ nō nocet nisi malis: lingua viro ne-

quā nocet bōis et malis. Preterea sic carcer vtilis ē i ciuitate

ad puniēdū noxios et ad terrēdū alios: ita infern⁹ viris iustis

et patientib⁹ vtilis ē: s̄ p̄ter intentionē ei⁹ est. Et ideo vtilior ē

infern⁹ q̄ lingua nequā. k. Perseuerātia illi⁹: liguę. i. p̄-

nacia p̄ccatis illi⁹: l. Nō p̄manebit. i. nō diu durabit

i hac vita: qz oīs iūctas op̄ilabit os suū. Al. sic: k. Perse-

uerātia illi⁹ nō p̄manebit: in viro iusto: b. Icy iust⁹ ali-

q̄n cadat vitio linguę: nō p̄seuerat i illo casu: sed statim refur-

git. m. Sed obtinebit: p̄ccatis linguę nequā: n. El-

as iniustorū. i. vitā vel opa iniustorū tenebunt finaliter vsq̄

ad mortē. o. In flāmā sua nō cōburet iustos: lingua

nequā. Quid mirū: Iusti armati sūt dypeo fidei et patiētię:

in q̄ recipiūt oēs ictus linguę inflāmatę. Eph. vj. c. In omī-

b⁹ sumētes scutū fidei: i q̄ possitis oīa tela nequissimū ignea

extinguere. Valos s̄o cōburit. Iaco. iij. b. Ecce quāt⁹ ignis

q̄ magnā siluā incēdit: et lingua n̄ra ignis ē. p. Qui dere-

linquit dñm: p̄ impatiētiā: q. Incidēt i illā: vt in fo-

ueā vel puteū bituminis. Incidere aut i linguā nequā dī: vt

q̄ nequit loquit̄: vt q̄ impatiēs ē ad ipsā. r. Et exardebit

flāmā linguę: s. In illis: q̄ in eā inciderint. i. erit causa ar-

doris cor̄ i inferno. Mā q̄ hic ardēt i maliciā: i eternū crucia-

bunt i inferni flāmā. t. Et nō extinguet: qz i inferno nō

iuuenit cū q̄ ei⁹ flāmā possit extingui: qd manifestū ē p̄ diuitē:

q̄ guttā aq̄ suę liguę petijt infūdī de digito lacari: nec potuit

impetrare: Luc. xvj. f. v. Et imittet i illos: flāmā liguę

qui i eā iciderūt. x. Quali leo: deuorās eos. y. Et q̄si

pard⁹ ledet illos: lingua nequā. Cōparat aut leonē: qz nullū

parcit: pard⁹: qz varijs et diuersis modis nocet. Osee. xij. c.

Ego ero eis q̄si lēna et q̄si pard⁹ i via assyriorū. Vñ tere. xij. d.

Si mutare pōt ethiops pellē suā: aut pard⁹ varietates suas.

Septi aures tuas

Sepi aures tuas etc. Docuit non loqui mala: modo docet non audire mala. Utrūq; enim malū est. Ubi dicit: Sepi aures tuas spinis. i. aculeis timoris dei ne audiat vanitas / varias cantilenas. Vel: Sepi aures tuas spinis. i. verbis dure reprehensiois. b. **Et noli audire linguam nequā:** id est adula-

toris vel detractoris. Qui enim duriter reprehēderet adulatores et detractores cum adula-
tor vel detractor / si-
leret cōfusi. Prover.
xxv. d. Ventus aquil-
lo dissipat pluuias: et
facies tristis linguam
detrahentē. Non enim
libēter opponit adula-
tor vel detractor lin-
guā suā ad spinas: Et

ideo si vis vitare detractores et adulatores fac aures tuas se-
pē spinarū. i. duratū reprehensionū: De q̄ dicit Eccl. v. b. Qui
dissipat sepē mordebit eū coluber. Esa. lviij. d. Suscitabis sū-
damēta generatiōis et generatiōis: et vocaberis edificator sepū:
auertens semitas iniquitatis. Mat. iij. d. Paruuli tui q̄si locu-
ste locustarū: q̄ confident in sepib⁹ in die frigoris: sol ortus est
et auolauerūt. Bene dicit q̄ locustę in die frigoris cōfident: et
orto sole auolant: q̄ adulatores et detractores tristes facti nō
cantāt sed bilariter audient. **Ps. 140.**

Sepi aures tuas spinis: quib⁹ coronat⁹ fuit dñs. i. memoria dñice pas-
sionis. b. **Et noli audire linguā nequā.** i. blasphemā
et cōmestolam. c. **Et ori tuo facito ostia:** discreti silen-
tij: vt q̄q; claudat: q̄q; apiat ad loquēdū. p. loco et tpe. q. d.
nō semp sit os tuū clausum: nec semp apertū. Ubi Ps. Pone
dñe custodiā ori meo et ostiū cūcūstantię labijs meis. Mueri
rit. c. Quid qd non habet opculū nec ligaturā desup inmundū
erit. d. **Et seras aures tuas:** facito: vt aliqñ apiri pos-
sint ad audiendū: aliqñ claudi ne audiant sanguinē. Esa. xxx.
ij. c. Qui obturat aures suas ne audiat sanguinem: et claudit
oculos suos ne videat malum: iste in excelsis habitabit. S.
xxij. d. dicitur est de hoc. e. **Aurū tuū et argentū tuū**

cōfla. i. sapientiā et eloquētiā simul iūge: vt nō sit sapiā mu-
ta: nec sit eloquētia stulta. Itē aurū tuū et argentū tuū cōflare
est bonā opationē sanę doctrine sociare. Et tūc fit species ele-
cti. i. elegans et fructuosa doctrina. Act. i. a. Cepit iesus face-
re et docere. Mat. v. c. Qui fecerit et docuerit hic magnus
vocabit⁹ in regno cęlor. Prover. xxv. a. Aufer rubiginē de ar-
gento: et egredietur vas doctrine purissimū. f. **Et verbis**

tuis facito statherā: discretiōis: vt nihil indiscretū loq̄ris:
vt p̄us veniat sermo tu⁹ ad limā q̄ ad linguā. S. xxi. d. Ger-
ba prudētis stathera pōderabunt. g. **Et frenos ori tuo**

rectos. i. rectū moderamē p̄silij / modestię et abstinentię: cōtra
adulationē / detractionē / maledictiō / p̄cipitationē atq; castri-
margiā. Job. xxx. b. Posuit frenū ori meo. Gregori⁹. Boni
viri freno cōsilij refrenāt p̄cipitationē sibi. Doc frenū appo-
nit apl⁹ ori nostro / vbi dicit: O is sermo malus nō pcedat
ex ore v̄ro: sed si q̄s bon⁹ ē ad edificatiōē fidei: vt det gratiā
audiētib⁹. Eph. iij. g. b. **Et attēde:** qualis vel qd aut cui
loquaris. i. **Ne forte labaris i lingua.** i. in verbo male
plato. k. **Et cadas:** casu spūali et piculoso: l. **In cōspe-**

ctu inimicorū. i. demonū v̄l emulorū: m. **In siliatium**
tibi. i. ad te capiendū. n. **Et sit casus tu⁹:** insanabilis
in mortē / eternā. S. xx. c. Lapsus falsę lingūę q̄si q̄ in pau-
mēto cadens. Casus iustorū et maxime platorū et p̄dicatorū et
doctorū piculosus ē p̄p̄ exēplū. Ubi Prover. xxv. d. Fōs tur-
bat⁹ pedē et vena corrupta / iust⁹ cadēs corā impio.

Ubi facit misericordiā etc. **Expo. Ca. XXIX.**

Q Sicut dicit Daniel. iij. e. iniquitas misericordię pau-
perū redimī et vitā: Et ideo: q̄ auctor in p̄dicto ca-
pitulo de casu lingūę nequā dixerat: q̄ ē insanabilis i mortē:
ne q̄s desperatiōē p̄iret: subiūgit de misericordiā p̄ quā resurgit
a casu et vitā. Diuidit autem totum capitulū in quattuor

partes. In p̄mo hortat ad mutuū faciendū paupib⁹ tpe ne-
cessitatis: licet mlti male restituāt mutuū: sicut ipse auctor
ostēdit i littera. In secūda hortat ad elemosynā faciendā: qd
mai⁹ est q̄ mutuū dare: ibi: **Excludit elemosynā etc.** In
tertia hortat ad fideiussione faciendā p̄ximo ad cauēdā i gra-

diāntiū tibi: et sit casus tuus
insanabilis in mortē.

Ubi facit Ca. XXIX
Q misericordiā / generat
proximo suo: et qui
p̄ualet manu / mandata ser-
uat. Generare primō tuo in
tēpore necessitatē illi⁹: et itē
redde primō in tēpore suo.

q̄ accommodat pecuniā: vel rem aliam necessariā p̄ximo indi-
gētī: o. **Facit misericordiā.** i. op⁹ misericordię. Sic enī
datū ita et mutuū opus misericordię est cū sit gratis et p̄pter
deum. Ubi Luc. vj. e. Benefacite: et mutuū date: nihil inde
spantes: et erit merces vestra multa. Velius legi sine hy-
pallage: o. **Qui facit misericordiā:** id est aliqd opus
misericordię: Colligo / poto / cibo / redimo / colligo / condo: rego. i.
vestio: colligo / in hospitio: condo. i. in sepulchro. p. **Gene-**
rat primō suo. i. christo: multo plus acceptur⁹: p̄ numo /
regnū: p̄ recto / cęlū: p̄ pane vno / facietatē refectiōis et̄ne: p̄
unica tunica / gloriā immortalitatis: p̄ vna sepultura mortui
requiē eternā. Prover. xix. c. Generat dñs qui misere pa-
uperis et vicissitudinē suā reddet ei. q. **Et qui p̄ualet ma-**
nu. i. munificētia largitatis: r. **Mandata seruat** de mise-
ricordiā faciendā excellenti⁹: q̄ ille qui dat muruo: plus enī est
dare q̄ commodare. Luc. vj. b. Extende manū tuā. Luc. vj.
f. Date et dabit vobis. Luc. xij. f. Qd super date elemosy-
nā. et ecce oia mūda sunt vobis. Heb. xij. d. Remissas man⁹
et solura genua erigite. Prover. x. a. Egessatē operata est ma-
nus remissa: man⁹ aut fortū diuitias parat. Ideo dicitur ē. S.
iij. d. Nō sit porrecta man⁹ tua ad accipiendū: et ad dādū col-
lecta. Ibi p̄ totū capitulū de hac misericordiā sari dicitur ē. **Ge-**
nerare. i. gratis cōmoda: t. **Proxio tuo.** i. omi homini.
v. **In tpe necessitatis illi⁹:** hoc ē ad necessitatē eius rele-
uandā: nō ad voluptatē explendā. Ps. Focūdus hō q̄ mise-
seret et cōmodat. **Et iterū redde primō i tpe suo.** i.
secūdo et tertio redde paupī. i. cōmoda qd ei debes i tpe ne-
cessitatē suę. Paupī enī necessitatē tpe debet elemosynā dari
v̄l mutuū. Ubi. S. iij. a. Declina paupī aurē tuā sine tristitia:
et redde debitū tuū. Et tū hoc debitū gratia ē cū gratis red-
dit. Unde. S. iij. d. Qui reddit gratiā meminit in posterū de-
bitore. Elemosyna eadem ratioe qua dicitur sēnus: dicitur et se-
men: quia cū multiplici lucro reddit. ij. Cor. ix. b. Qui par-
ce feminat etc. Vel aliter pōt legi vt fiat sermo ad debitorem.
Alternatim enī monet auctor: nūc diuites ad mutuandū pau-
peribus: nūc pauperes ad restituendū diuitibus qd possunt.
Unde cū dixisset diuiti: Generare primō tuo i tpe ne-
cessitatis illi⁹: alloquēs debitore adiūxit: **Et iterū tu**
debito: y. **Redde primō:** qui tibi cōmodauit: z. **In**
tpe suo. i. in tpe staturo: v̄l cū potes. **Ps. 111.**

Ubi facit misericordiā etc. **Expo. Ca. XXIX.**
Q Sicut dicit Daniel. iij. e. iniquitas misericordię pau-
perū redimī et vitā: Et ideo: q̄ auctor in p̄dicto ca-
pitulo de casu lingūę nequā dixerat: q̄ ē insanabilis i mortē:
ne q̄s desperatiōē p̄iret: subiūgit de misericordiā p̄ quā resurgit
a casu et vitā. Diuidit autem totum capitulū in quattuor

partes. In p̄mo hortat ad mutuū faciendū paupib⁹ tpe ne-
cessitatis: licet mlti male restituāt mutuū: sicut ipse auctor
ostēdit i littera. In secūda hortat ad elemosynā faciendā: qd
mai⁹ est q̄ mutuū dare: ibi: **Excludit elemosynā etc.** In
tertia hortat ad fideiussione faciendā p̄ximo ad cauēdā i gra-

diāntiū tibi: et sit casus tuus
insanabilis in mortē.

Ubi facit Ca. XXIX
Q misericordiā / generat
proximo suo: et qui
p̄ualet manu / mandata ser-
uat. Generare primō tuo in
tēpore necessitatē illi⁹: et itē
redde primō in tēpore suo.

q̄ accommodat pecuniā: vel rem aliam necessariā p̄ximo indi-
gētī: o. **Facit misericordiā.** i. op⁹ misericordię. Sic enī
datū ita et mutuū opus misericordię est cū sit gratis et p̄pter
deum. Ubi Luc. vj. e. Benefacite: et mutuū date: nihil inde
spantes: et erit merces vestra multa. Velius legi sine hy-
pallage: o. **Qui facit misericordiā:** id est aliqd opus
misericordię: Colligo / poto / cibo / redimo / colligo / condo: rego. i.
vestio: colligo / in hospitio: condo. i. in sepulchro. p. **Gene-**
rat primō suo. i. christo: multo plus acceptur⁹: p̄ numo /
regnū: p̄ recto / cęlū: p̄ pane vno / facietatē refectiōis et̄ne: p̄
unica tunica / gloriā immortalitatis: p̄ vna sepultura mortui
requiē eternā. Prover. xix. c. Generat dñs qui misere pa-
uperis et vicissitudinē suā reddet ei. q. **Et qui p̄ualet ma-**
nu. i. munificētia largitatis: r. **Mandata seruat** de mise-
ricordiā faciendā excellenti⁹: q̄ ille qui dat muruo: plus enī est
dare q̄ commodare. Luc. vj. b. Extende manū tuā. Luc. vj.
f. Date et dabit vobis. Luc. xij. f. Qd super date elemosy-
nā. et ecce oia mūda sunt vobis. Heb. xij. d. Remissas man⁹
et solura genua erigite. Prover. x. a. Egessatē operata est ma-
nus remissa: man⁹ aut fortū diuitias parat. Ideo dicitur ē. S.
iij. d. Nō sit porrecta man⁹ tua ad accipiendū: et ad dādū col-
lecta. Ibi p̄ totū capitulū de hac misericordiā sari dicitur ē. **Ge-**
nerare. i. gratis cōmoda: t. **Proxio tuo.** i. omi homini.
v. **In tpe necessitatis illi⁹:** hoc ē ad necessitatē eius rele-
uandā: nō ad voluptatē explendā. Ps. Focūdus hō q̄ mise-
seret et cōmodat. **Et iterū redde primō i tpe suo.** i.
secūdo et tertio redde paupī. i. cōmoda qd ei debes i tpe ne-
cessitatē suę. Paupī enī necessitatē tpe debet elemosynā dari
v̄l mutuū. Ubi. S. iij. a. Declina paupī aurē tuā sine tristitia:
et redde debitū tuū. Et tū hoc debitū gratia ē cū gratis red-
dit. Unde. S. iij. d. Qui reddit gratiā meminit in posterū de-
bitore. Elemosyna eadem ratioe qua dicitur sēnus: dicitur et se-
men: quia cū multiplici lucro reddit. ij. Cor. ix. b. Qui par-
ce feminat etc. Vel aliter pōt legi vt fiat sermo ad debitorem.
Alternatim enī monet auctor: nūc diuites ad mutuandū pau-
peribus: nūc pauperes ad restituendū diuitibus qd possunt.
Unde cū dixisset diuiti: Generare primō tuo i tpe ne-
cessitatis illi⁹: alloquēs debitore adiūxit: **Et iterū tu**
debito: y. **Redde primō:** qui tibi cōmodauit: z. **In**
tpe suo. i. in tpe staturo: v̄l cū potes. **Ps. 111.**

Ubi facit misericordiā etc. **Expo. Ca. XXIX.**
Q Sicut dicit Daniel. iij. e. iniquitas misericordię pau-
perū redimī et vitā: Et ideo: q̄ auctor in p̄dicto ca-
pitulo de casu lingūę nequā dixerat: q̄ ē insanabilis i mortē:
ne q̄s desperatiōē p̄iret: subiūgit de misericordiā p̄ quā resurgit
a casu et vitā. Diuidit autem totum capitulū in quattuor

partes. In p̄mo hortat ad mutuū faciendū paupib⁹ tpe ne-
cessitatis: licet mlti male restituāt mutuū: sicut ipse auctor
ostēdit i littera. In secūda hortat ad elemosynā faciendā: qd
mai⁹ est q̄ mutuū dare: ibi: **Excludit elemosynā etc.** In
tertia hortat ad fideiussione faciendā p̄ximo ad cauēdā i gra-

diāntiū tibi: et sit casus tuus
insanabilis in mortē.

Ubi facit Ca. XXIX
Q misericordiā / generat
proximo suo: et qui
p̄ualet manu / mandata ser-
uat. Generare primō tuo in
tēpore necessitatē illi⁹: et itē
redde primō in tēpore suo.

q̄ accommodat pecuniā: vel rem aliam necessariā p̄ximo indi-
gētī: o. **Facit misericordiā.** i. op⁹ misericordię. Sic enī
datū ita et mutuū opus misericordię est cū sit gratis et p̄pter
deum. Ubi Luc. vj. e. Benefacite: et mutuū date: nihil inde
spantes: et erit merces vestra multa. Velius legi sine hy-
pallage: o. **Qui facit misericordiā:** id est aliqd opus
misericordię: Colligo / poto / cibo / redimo / colligo / condo: rego. i.
vestio: colligo / in hospitio: condo. i. in sepulchro. p. **Gene-**
rat primō suo. i. christo: multo plus acceptur⁹: p̄ numo /
regnū: p̄ recto / cęlū: p̄ pane vno / facietatē refectiōis et̄ne: p̄
unica tunica / gloriā immortalitatis: p̄ vna sepultura mortui
requiē eternā. Prover. xix. c. Generat dñs qui misere pa-
uperis et vicissitudinē suā reddet ei. q. **Et qui p̄ualet ma-**
nu. i. munificētia largitatis: r. **Mandata seruat** de mise-
ricordiā faciendā excellenti⁹: q̄ ille qui dat muruo: plus enī est
dare q̄ commodare. Luc. vj. b. Extende manū tuā. Luc. vj.
f. Date et dabit vobis. Luc. xij. f. Qd super date elemosy-
nā. et ecce oia mūda sunt vobis. Heb. xij. d. Remissas man⁹
et solura genua erigite. Prover. x. a. Egessatē operata est ma-
nus remissa: man⁹ aut fortū diuitias parat. Ideo dicitur ē. S.
iij. d. Nō sit porrecta man⁹ tua ad accipiendū: et ad dādū col-
lecta. Ibi p̄ totū capitulū de hac misericordiā sari dicitur ē. **Ge-**
nerare. i. gratis cōmoda: t. **Proxio tuo.** i. omi homini.
v. **In tpe necessitatis illi⁹:** hoc ē ad necessitatē eius rele-
uandā: nō ad voluptatē explendā. Ps. Focūdus hō q̄ mise-
seret et cōmodat. **Et iterū redde primō i tpe suo.** i.
secūdo et tertio redde paupī. i. cōmoda qd ei debes i tpe ne-
cessitatē suę. Paupī enī necessitatē tpe debet elemosynā dari
v̄l mutuū. Ubi. S. iij. a. Declina paupī aurē tuā sine tristitia:
et redde debitū tuū. Et tū hoc debitū gratia ē cū gratis red-
dit. Unde. S. iij. d. Qui reddit gratiā meminit in posterū de-
bitore. Elemosyna eadem ratioe qua dicitur sēnus: dicitur et se-
men: quia cū multiplici lucro reddit. ij. Cor. ix. b. Qui par-
ce feminat etc. Vel aliter pōt legi vt fiat sermo ad debitorem.
Alternatim enī monet auctor: nūc diuites ad mutuandū pau-
peribus: nūc pauperes ad restituendū diuitibus qd possunt.
Unde cū dixisset diuiti: Generare primō tuo i tpe ne-
cessitatis illi⁹: alloquēs debitore adiūxit: **Et iterū tu**
debito: y. **Redde primō:** qui tibi cōmodauit: z. **In**
tpe suo. i. in tpe staturo: v̄l cū potes. **Ps. 111.**

Ubi facit misericordiā etc. **Expo. Ca. XXIX.**
Q Sicut dicit Daniel. iij. e. iniquitas misericordię pau-
perū redimī et vitā: Et ideo: q̄ auctor in p̄dicto ca-
pitulo de casu lingūę nequā dixerat: q̄ ē insanabilis i mortē:
ne q̄s desperatiōē p̄iret: subiūgit de misericordiā p̄ quā resurgit
a casu et vitā. Diuidit autem totum capitulū in quattuor

partes. In p̄mo hortat ad mutuū faciendū paupib⁹ tpe ne-
cessitatis: licet mlti male restituāt mutuū: sicut ipse auctor
ostēdit i littera. In secūda hortat ad elemosynā faciendā: qd
mai⁹ est q̄ mutuū dare: ibi: **Excludit elemosynā etc.** In
tertia hortat ad fideiussione faciendā p̄ximo ad cauēdā i gra-

diāntiū tibi: et sit casus tuus
insanabilis in mortē.

Ubi facit Ca. XXIX
Q misericordiā / generat
proximo suo: et qui
p̄ualet manu / mandata ser-
uat. Generare primō tuo in
tēpore necessitatē illi⁹: et itē
redde primō in tēpore suo.

a **C**onfirma verbum: operis executione diligenter examinati/one: veteris ac noui testamenti auctoritate. **b** **E**t fideliter age cum illo. i. fac quod dicitur: et crede quod audis. Vel moner debitor ut fidem seruet creditori suo. Unde dicit: **O** tu debitor: **a** **C**onfirma verbum. i. firmiter serua quod promiseris.

b **E**t fideliter age cum illo. i. cum credito/retuo.

c **E**t in omni tempore inuenies quod tibi necessarium est. i. libenter accommodabit tibi creditor: cum verum ei dixeris: **s** pauca verba siue fideles inueniuntur hodie. Proverb. xx. a. Multi homines misericordes vocantur: virum autem fidelem quis inueniet?

d **A**dulter quasi inuentio nem estimauerunt: genus. i. commodatum siue mutuum sibi.

e **E**t perstiterunt molestia his qui se adiuvant: mutuo quod necessarium erat gratis sine usura. In hoc sunt fere omnes: et maxime nobiles: omne mutuum inuentionem putant. **D**ich. vii. a. Princeps postulat: et iudex in reddendo est.

f **D**onec accipiat osculans manum dantis: id est adulans et blandiuntur creditoribus suis quousque mutuauerint eis.

g **E**t in promissionibus humiliant vocem suam: id est humiliter promittunt se reddere omnia tempore diffinito.

h **E**t in tempore redditionis. i. in tempore quo promisit se reddere: **i** **M**olestabit tempus. i. dilatione et inducias: **k** **E**t loquetur verba tedij et murmurationum contra creditorem.

l **E**t tempore causabit: id est temporis caritatis et angustia vel aeris interperantia.

m **S**i autem potuerit reddere: id est si potens fuerit ad reddendum: **n** **A**duersabit partem retinendo: vel dicendo commodatum non fuisse bonum: argentum non purum: denarios falsos: bladum putridum. Vel sic **m** **S**i autem potuerit reddere aduersabitur: solidi vix reddet dimidium. i. vix reddet medietatem summe sibi accommodate.

p **E**t computabit illud mutuum vel partem mutui: quasi inuentione: quia retinet et non vult reddere.

r **S**i autem: id est si non poterit retinere totum vel partem mutui: **s** **F**raudabit illum pecunia sua: quia falsam pecuniam si potest reddet ei.

t **E**t possidebit illum. i. creditor debitor: **v** **I**nimicum gratis: id est sine culpa sua.

x **E**t conuitia et maledicta reddet illi: id est creditori.

y **E**t per honorem et beneficium reddet illi contumeliam. Et ita videtur auctor dissuadere a mutuo. Unde vulgo dicitur: Si commodavi non recepi: si recepi non totum: si totum non tale: si tale de amico inimicum. Sap. xvi. d. Ingrati spes tanquam glacies hybernalis tabescit: et disperiet tanquam aqua superuacua.

z **M**ulti non causa nequitie: id est auaricie: **a** **M**ultis generati sunt: id est noluit alijs commodare: **b** **S**ed fraudari gratis: id est sine culpa sua: **c** **T**imuerunt: et propter huiusmodi timorem misericordiam mutui excluderunt: timentes decipi: noluit misereri: cum tamen scriptum sit: Omni petenti te tribue: Luc. vi. e. Non est plena charitas quam retardat cupiditas. Unde. i. Job. iii. c. Qui viderit fratrem suum necessitate habere: et clausit viscera sua ab eo: quomodo charitas dei manet in illo: Unde et hic sequitur: **d** **C**lerumque super humilem: id est super pauperem: **e** **A**nimo fortior esto: contra temptationes de non reddendo: vel contra timorem de non recuperando: ut fiat sermo: tam creditori quam debitori. Ps. Be-

atus qui intelligit super egenum et pauperem. **f** **E**t pro elemosyna non trabas illum pauperem. i. non protrahas: sed cito indigenti da: vel comoda. s. iij. a. Cor inopis ne afflixeris: et non protrahas datum angustianti. Proverb. iij. d. Ne dicas amico tuo vade et reuertere: et cras dabo tibi cum statim possis dare. **g** **S**ic lege: **h** **P**ro elemosyna mutui quod fecisti pauperi: **i** **N**on trabas illum in causa si videris impotentem soluere. **h** **P**ropter mandatum domini. **l** **E**t. lviij. c. Frange esurienti panem tuum. Et Luc. vi. f. Date et dabit vobis. **i** **A**ssume pauperem ad paciscendum: non diuitem. **k** **E**t propter inopiam eius non dimittas eum vacuum: **l** **M**utuas eum vacuum: munere tuo. q. d. subueni ei: quia inops est: non quia seruus vel consanguineus tuus. Vel sic: **p** **P**ropter inopiam eius non dimittas eum vacuum: comodo tuo. i. quibus videas eum inopem et impotentem soluere: non ideo dimittas comoda re. Facile enim est in oculis domini subito honestare pauperem: s. xj. c. Unde. s. iij. a. dicitur: Rogatione contribulati ne abijctas: et non auertas faciem tuam ab egeno. i. ab eo qui est egenus.

l **P**erde pecuniam propter fratrem et amicum. i. pro paupere sustinendum: qui frater et amicus tuus est. Vel propter christum qui frater tuus et amicus tuus est. Frater: quia homo eiusdem nature. Gen. xlv. b. Ego sum ait ioseph frater vester quem vendidisti in egyptum. Amicus: quia amat omni tempore affectu et effectu. Etiam amat: Luc. x. d. Talis est dilectus meus: et ipse est amicus meus filie hierusalem. **p** **P**erde pecuniam: dicitur: secundum opinionem cupidi et auari: qui dare pauperi perdere reputat. Vel perde: totaliter: ut inuenias eternaliter. Eccl. xi. a. Digne panem tuum super transiit aquas: quia post multa tempora illum inuenies. Vel perde pecuniam: sicut agricola perdit semine cum seminat in bona terra. De qua perditione dicitur Job. xij. d. Qui amat animam suam perdet eam.

n **E**t non abscondas illam pecuniam. i. **n** **S**ub lapide: ad litteram: retro focum: sicut fecit quidam et scripsit: hic sunt: et alii accepit et scripsit: hic non sunt. Matth. vi. c. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra. Vel sub lapide. i. sub duricia cordis auari et in misericordia. s. xx. d. Sapientia abscondita et thesaurus inuisus: qui utilitas et utilitas: **o** **I**n perditione pecunie vel anime tue. Sepe enim qui sic abscondit pecuniam suam: perdit eam simul et animam. Luc. xij. c. dixit diues: Congregabo omnia que nata sunt mihi et bona mea: et dicam anime mee: anima habes multa bona posita in annos plurimos: refecisti: comede: bibe: epulare. Dixit autem illi deus: Stulte hac nocte reperet a te animam tuam: et hec que congregasti cui eris? **p** **P**one thesaurum tuum in spatium quod corporale: **q** **I**n preceptis altissimi. i. in visus pauperum siue in opibus misericordie: secundum quod precepit altissimus. Da: nus enim pauperes sunt gacophylaciis christi: ubi tute seruatur ois thesaurus. Luc. xij. d. Attendite qui possidetis et date elemosynas: facite vobis sacculos qui non veterascunt: thesaurum indeficientem in celis. **r** **E**t perdet tibi magis quam aurum: absconditum.

s **C**onclude elemosynam in sinu pauperis: id est da oculte. Matth. vi. a. Cum facis elemosynam noli ante te tuba canere: sicut hypocrite faciunt: id est causa vanglorie. Et autem faciente elemosynam nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. i. illi qui sunt a sinistris: nesciant elemosynam quam das a dextris et per eternis. Proverb. xxj. b. Unus absconditum extinguit iras: et donum

statim possis dare. **g** **S**ic lege: **h** **P**ro elemosyna mutui quod fecisti pauperi: **i** **N**on trabas illum in causa si videris impotentem soluere. **h** **P**ropter mandatum domini. **l** **E**t. lviij. c. Frange esurienti panem tuum. Et Luc. vi. f. Date et dabit vobis. **i** **A**ssume pauperem ad paciscendum: non diuitem. **k** **E**t propter inopiam eius non dimittas eum vacuum: **l** **M**utuas eum vacuum: munere tuo. q. d. subueni ei: quia inops est: non quia seruus vel consanguineus tuus. Vel sic: **p** **P**ropter inopiam eius non dimittas eum vacuum: comodo tuo. i. quibus videas eum inopem et impotentem soluere: non ideo dimittas comoda re. Facile enim est in oculis domini subito honestare pauperem: s. xj. c. Unde. s. iij. a. dicitur: Rogatione contribulati ne abijctas: et non auertas faciem tuam ab egeno. i. ab eo qui est egenus.

l **P**erde pecuniam propter fratrem et amicum. i. pro paupere sustinendum: qui frater et amicus tuus est. Vel propter christum qui frater tuus et amicus tuus est. Frater: quia homo eiusdem nature. Gen. xlv. b. Ego sum ait ioseph frater vester quem vendidisti in egyptum. Amicus: quia amat omni tempore affectu et effectu. Etiam amat: Luc. x. d. Talis est dilectus meus: et ipse est amicus meus filie hierusalem. **p** **P**erde pecuniam: dicitur: secundum opinionem cupidi et auari: qui dare pauperi perdere reputat. Vel perde: totaliter: ut inuenias eternaliter. Eccl. xi. a. Digne panem tuum super transiit aquas: quia post multa tempora illum inuenies. Vel perde pecuniam: sicut agricola perdit semine cum seminat in bona terra. De qua perditione dicitur Job. xij. d. Qui amat animam suam perdet eam.

n **E**t non abscondas illam pecuniam. i. **n** **S**ub lapide: ad litteram: retro focum: sicut fecit quidam et scripsit: hic sunt: et alii accepit et scripsit: hic non sunt. Matth. vi. c. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra. Vel sub lapide. i. sub duricia cordis auari et in misericordia. s. xx. d. Sapientia abscondita et thesaurus inuisus: qui utilitas et utilitas: **o** **I**n perditione pecunie vel anime tue. Sepe enim qui sic abscondit pecuniam suam: perdit eam simul et animam. Luc. xij. c. dixit diues: Congregabo omnia que nata sunt mihi et bona mea: et dicam anime mee: anima habes multa bona posita in annos plurimos: refecisti: comede: bibe: epulare. Dixit autem illi deus: Stulte hac nocte reperet a te animam tuam: et hec que congregasti cui eris? **p** **P**one thesaurum tuum in spatium quod corporale: **q** **I**n preceptis altissimi. i. in visus pauperum siue in opibus misericordie: secundum quod precepit altissimus. Da: nus enim pauperes sunt gacophylaciis christi: ubi tute seruatur ois thesaurus. Luc. xij. d. Attendite qui possidetis et date elemosynas: facite vobis sacculos qui non veterascunt: thesaurum indeficientem in celis. **r** **E**t perdet tibi magis quam aurum: absconditum.

s **C**onclude elemosynam in sinu pauperis: id est da oculte. Matth. vi. a. Cum facis elemosynam noli ante te tuba canere: sicut hypocrite faciunt: id est causa vanglorie. Et autem faciente elemosynam nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. i. illi qui sunt a sinistris: nesciant elemosynam quam das a dextris et per eternis. Proverb. xxj. b. Unus absconditum extinguit iras: et donum

statim possis dare. **g** **S**ic lege: **h** **P**ro elemosyna mutui quod fecisti pauperi: **i** **N**on trabas illum in causa si videris impotentem soluere. **h** **P**ropter mandatum domini. **l** **E**t. lviij. c. Frange esurienti panem tuum. Et Luc. vi. f. Date et dabit vobis. **i** **A**ssume pauperem ad paciscendum: non diuitem. **k** **E**t propter inopiam eius non dimittas eum vacuum: **l** **M**utuas eum vacuum: munere tuo. q. d. subueni ei: quia inops est: non quia seruus vel consanguineus tuus. Vel sic: **p** **P**ropter inopiam eius non dimittas eum vacuum: comodo tuo. i. quibus videas eum inopem et impotentem soluere: non ideo dimittas comoda re. Facile enim est in oculis domini subito honestare pauperem: s. xj. c. Unde. s. iij. a. dicitur: Rogatione contribulati ne abijctas: et non auertas faciem tuam ab egeno. i. ab eo qui est egenus.

l **P**erde pecuniam propter fratrem et amicum. i. pro paupere sustinendum: qui frater et amicus tuus est. Vel propter christum qui frater tuus et amicus tuus est. Frater: quia homo eiusdem nature. Gen. xlv. b. Ego sum ait ioseph frater vester quem vendidisti in egyptum. Amicus: quia amat omni tempore affectu et effectu. Etiam amat: Luc. x. d. Talis est dilectus meus: et ipse est amicus meus filie hierusalem. **p** **P**erde pecuniam: dicitur: secundum opinionem cupidi et auari: qui dare pauperi perdere reputat. Vel perde: totaliter: ut inuenias eternaliter. Eccl. xi. a. Digne panem tuum super transiit aquas: quia post multa tempora illum inuenies. Vel perde pecuniam: sicut agricola perdit semine cum seminat in bona terra. De qua perditione dicitur Job. xij. d. Qui amat animam suam perdet eam.

n **E**t non abscondas illam pecuniam. i. **n** **S**ub lapide: ad litteram: retro focum: sicut fecit quidam et scripsit: hic sunt: et alii accepit et scripsit: hic non sunt. Matth. vi. c. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra. Vel sub lapide. i. sub duricia cordis auari et in misericordia. s. xx. d. Sapientia abscondita et thesaurus inuisus: qui utilitas et utilitas: **o** **I**n perditione pecunie vel anime tue. Sepe enim qui sic abscondit pecuniam suam: perdit eam simul et animam. Luc. xij. c. dixit diues: Congregabo omnia que nata sunt mihi et bona mea: et dicam anime mee: anima habes multa bona posita in annos plurimos: refecisti: comede: bibe: epulare. Dixit autem illi deus: Stulte hac nocte reperet a te animam tuam: et hec que congregasti cui eris? **p** **P**one thesaurum tuum in spatium quod corporale: **q** **I**n preceptis altissimi. i. in visus pauperum siue in opibus misericordie: secundum quod precepit altissimus. Da: nus enim pauperes sunt gacophylaciis christi: ubi tute seruatur ois thesaurus. Luc. xij. d. Attendite qui possidetis et date elemosynas: facite vobis sacculos qui non veterascunt: thesaurum indeficientem in celis. **r** **E**t perdet tibi magis quam aurum: absconditum.

s **C**onclude elemosynam in sinu pauperis: id est da oculte. Matth. vi. a. Cum facis elemosynam noli ante te tuba canere: sicut hypocrite faciunt: id est causa vanglorie. Et autem faciente elemosynam nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. i. illi qui sunt a sinistris: nesciant elemosynam quam das a dextris et per eternis. Proverb. xxj. b. Unus absconditum extinguit iras: et donum

statim possis dare. **g** **S**ic lege: **h** **P**ro elemosyna mutui quod fecisti pauperi: **i** **N**on trabas illum in causa si videris impotentem soluere. **h** **P**ropter mandatum domini. **l** **E**t. lviij. c. Frange esurienti panem tuum. Et Luc. vi. f. Date et dabit vobis. **i** **A**ssume pauperem ad paciscendum: non diuitem. **k** **E**t propter inopiam eius non dimittas eum vacuum: **l** **M**utuas eum vacuum: munere tuo. q. d. subueni ei: quia inops est: non quia seruus vel consanguineus tuus. Vel sic: **p** **P**ropter inopiam eius non dimittas eum vacuum: comodo tuo. i. quibus videas eum inopem et impotentem soluere: non ideo dimittas comoda re. Facile enim est in oculis domini subito honestare pauperem: s. xj. c. Unde. s. iij. a. dicitur: Rogatione contribulati ne abijctas: et non auertas faciem tuam ab egeno. i. ab eo qui est egenus.

l **P**erde pecuniam propter fratrem et amicum. i. pro paupere sustinendum: qui frater et amicus tuus est. Vel propter christum qui frater tuus et amicus tuus est. Frater: quia homo eiusdem nature. Gen. xlv. b. Ego sum ait ioseph frater vester quem vendidisti in egyptum. Amicus: quia amat omni tempore affectu et effectu. Etiam amat: Luc. x. d. Talis est dilectus meus: et ipse est amicus meus filie hierusalem. **p** **P**erde pecuniam: dicitur: secundum opinionem cupidi et auari: qui dare pauperi perdere reputat. Vel perde: totaliter: ut inuenias eternaliter. Eccl. xi. a. Digne panem tuum super transiit aquas: quia post multa tempora illum inuenies. Vel perde pecuniam: sicut agricola perdit semine cum seminat in bona terra. De qua perditione dicitur Job. xij. d. Qui amat animam suam perdet eam.

n **E**t non abscondas illam pecuniam. i. **n** **S**ub lapide: ad litteram: retro focum: sicut fecit quidam et scripsit: hic sunt: et alii accepit et scripsit: hic non sunt. Matth. vi. c. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra. Vel sub lapide. i. sub duricia cordis auari et in misericordia. s. xx. d. Sapientia abscondita et thesaurus inuisus: qui utilitas et utilitas: **o** **I**n perditione pecunie vel anime tue. Sepe enim qui sic abscondit pecuniam suam: perdit eam simul et animam. Luc. xij. c. dixit diues: Congregabo omnia que nata sunt mihi et bona mea: et dicam anime mee: anima habes multa bona posita in annos plurimos: refecisti: comede: bibe: epulare. Dixit autem illi deus: Stulte hac nocte reperet a te animam tuam: et hec que congregasti cui eris? **p** **P**one thesaurum tuum in spatium quod corporale: **q** **I**n preceptis altissimi. i. in visus pauperum siue in opibus misericordie: secundum quod precepit altissimus. Da: nus enim pauperes sunt gacophylaciis christi: ubi tute seruatur ois thesaurus. Luc. xij. d. Attendite qui possidetis et date elemosynas: facite vobis sacculos qui non veterascunt: thesaurum indeficientem in celis. **r** **E**t perdet tibi magis quam aurum: absconditum.

s **C**onclude elemosynam in sinu pauperis: id est da oculte. Matth. vi. a. Cum facis elemosynam noli ante te tuba canere: sicut hypocrite faciunt: id est causa vanglorie. Et autem faciente elemosynam nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. i. illi qui sunt a sinistris: nesciant elemosynam quam das a dextris et per eternis. Proverb. xxj. b. Unus absconditum extinguit iras: et donum

statim possis dare. **g** **S**ic lege: **h** **P**ro elemosyna mutui quod fecisti pauperi: **i** **N**on trabas illum in causa si videris impotentem soluere. **h** **P**ropter mandatum domini. **l** **E**t. lviij. c. Frange esurienti panem tuum. Et Luc. vi. f. Date et dabit vobis. **i** **A**ssume pauperem ad paciscendum: non diuitem. **k** **E**t propter inopiam eius non dimittas eum vacuum: **l** **M**utuas eum vacuum: munere tuo. q. d. subueni ei: quia inops est: non quia seruus vel consanguineus tuus. Vel sic: **p** **P**ropter inopiam eius non dimittas eum vacuum: comodo tuo. i. quibus videas eum inopem et impotentem soluere: non ideo dimittas comoda re. Facile enim est in oculis domini subito honestare pauperem: s. xj. c. Unde. s. iij. a. dicitur: Rogatione contribulati ne abijctas: et non auertas faciem tuam ab egeno. i. ab eo qui est egenus.

l **P**erde pecuniam propter fratrem et amicum. i. pro paupere sustinendum: qui frater et amicus tuus est. Vel propter christum qui frater tuus et amicus tuus est. Frater: quia homo eiusdem nature. Gen. xlv. b. Ego sum ait ioseph frater vester quem vendidisti in egyptum. Amicus: quia amat omni tempore affectu et effectu. Etiam amat: Luc. x. d. Talis est dilectus meus: et ipse est amicus meus filie hierusalem. **p** **P**erde pecuniam: dicitur: secundum opinionem cupidi et auari: qui dare pauperi perdere reputat. Vel perde: totaliter: ut inuenias eternaliter. Eccl. xi. a. Digne panem tuum super transiit aquas: quia post multa tempora illum inuenies. Vel perde pecuniam: sicut agricola perdit semine cum seminat in bona terra. De qua perditione dicitur Job. xij. d. Qui amat animam suam perdet eam.

n **E**t non abscondas illam pecuniam. i. **n** **S**ub lapide: ad litteram: retro focum: sicut fecit quidam et scripsit: hic sunt: et alii accepit et scripsit: hic non sunt. Matth. vi. c. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra. Vel sub lapide. i. sub duricia cordis auari et in misericordia. s. xx. d. Sapientia abscondita et thesaurus inuisus: qui utilitas et utilitas: **o** **I**n perditione pecunie vel anime tue. Sepe enim qui sic abscondit pecuniam suam: perdit eam simul et animam. Luc. xij. c. dixit diues: Congregabo omnia que nata sunt mihi et bona mea: et dicam anime mee: anima habes multa bona posita in annos plurimos: refecisti: comede: bibe: epulare. Dixit autem illi deus: Stulte hac nocte reperet a te animam tuam: et hec que congregasti cui eris? **p** **P**one thesaurum tuum in spatium quod corporale: **q** **I**n preceptis altissimi. i. in visus pauperum siue in opibus misericordie: secundum quod precepit altissimus. Da: nus enim pauperes sunt gacophylaciis christi: ubi tute seruatur ois thesaurus. Luc. xij. d. Attendite qui possidetis et date elemosynas: facite vobis sacculos qui non veterascunt: thesaurum indeficientem in celis. **r** **E**t perdet tibi magis quam aurum: absconditum.

s **C**onclude elemosynam in sinu pauperis: id est da oculte. Matth. vi. a. Cum facis elemosynam noli ante te tuba canere: sicut hypocrite faciunt: id est causa vanglorie. Et autem faciente elemosynam nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. i. illi qui sunt a sinistris: nesciant elemosynam quam das a dextris et per eternis. Proverb. xxj. b. Unus absconditum extinguit iras: et donum

statim possis dare. **g** **S**ic lege: **h** **P**ro elemosyna mutui quod fecisti pauperi: **i** **N**on trabas illum in causa si videris impotentem soluere. **h** **P**ropter mandatum domini. **l** **E**t. lviij. c. Frange esurienti panem tuum. Et Luc. vi. f. Date et dabit vobis. **i** **A**ssume pauperem ad paciscendum: non diuitem. **k** **E**t propter inopiam eius non dimittas eum vacuum: **l** **M**utuas eum vacuum: munere tuo. q. d. subueni ei: quia inops est: non quia seruus vel consanguineus tuus. Vel sic: **p** **P**ropter inopiam eius non dimittas eum vacuum: comodo tuo. i. quibus videas eum inopem et impotentem soluere: non ideo dimittas comoda re. Facile enim est in oculis domini subito honestare pauperem: s. xj. c. Unde. s. iij. a. dicitur: Rogatione contribulati ne abijctas: et non auertas faciem tuam ab egeno. i. ab eo qui est egenus.

l **P**erde pecuniam propter fratrem et amicum. i. pro paupere sustinendum: qui frater et amicus tuus est. Vel propter christum qui frater tuus et amicus tuus est. Frater: quia homo eiusdem nature. Gen. xlv. b. Ego sum ait ioseph frater vester quem vendidisti in egyptum. Amicus: quia amat omni tempore affectu et effectu. Etiam amat: Luc. x. d. Talis est dilectus meus: et ipse est amicus meus filie hierusalem. **p** **P**erde pecuniam: dicitur: secundum opinionem cupidi et auari: qui dare pauperi perdere reputat. Vel perde: totaliter: ut inuenias eternaliter. Eccl. xi. a. Digne panem tuum super transiit aquas: quia post multa tempora illum inuenies. Vel perde pecuniam: sicut agricola perdit semine cum seminat in bona terra. De qua perditione dicitur Job. xij. d. Qui amat animam suam perdet eam.

n **E**t non abscondas illam pecuniam. i. **n** **S**ub lapide: ad litteram: retro focum: sicut fecit quidam et scripsit: hic sunt: et alii accepit et scripsit: hic non sunt. Matth. vi. c. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra. Vel sub lapide. i. sub duricia cordis auari et in misericordia. s. xx. d. Sapientia abscondita et thesaurus inuisus: qui utilitas et utilitas: **o** **I**n perditione pecunie vel anime tue. Sepe enim qui sic abscondit pecuniam suam: perdit eam simul et animam. Luc. xij. c. dixit diues: Congregabo omnia que nata sunt mihi et bona mea: et dicam anime mee: anima habes multa bona posita in annos plurimos: refecisti: comede: bibe: epulare. Dixit autem illi deus: Stulte hac nocte reperet a te animam tuam: et hec que congregasti cui eris? **p** **P**one thesaurum tuum in spatium quod corporale: **q** **I**n preceptis altissimi. i. in visus pauperum siue in opibus misericordie: secundum quod precepit altissimus. Da: nus enim pauperes sunt gacophylaciis christi: ubi tute seruatur ois thesaurus. Luc. xij. d. Attendite qui possidetis et date elemosynas: facite vobis sacculos qui non veterascunt: thesaurum indeficientem in celis. **r** **E**t perdet tibi magis quam aurum: absconditum.

s **C**onclude elemosynam in sinu pauperis: id est da oculte. Matth. vi. a. Cum facis elemosynam noli ante te tuba canere: sicut hypocrite faciunt: id est causa vanglorie. Et autem faciente elemosynam nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. i. illi qui sunt a sinistris: nesciant elemosynam quam das a dextris et per eternis. Proverb. xxj. b. Unus absconditum extinguit iras: et donum

statim possis dare. **g** **S**ic lege: **h** **P**ro elemosyna mutui quod fecisti pauperi: **i** **N**on trabas illum in causa si videris impotentem soluere. **h** **P**ropter mandatum domini. **l** **E**t. lviij. c. Frange esurienti panem tuum. Et Luc. vi. f. Date et dabit vobis. **i** **A**ssume pauperem ad paciscendum: non diuitem. **k** **E**t propter inopiam eius non dimittas eum vacuum: **l** **M**utuas eum vacuum: munere tuo. q. d. subueni ei: quia inops est: non quia seruus vel consanguineus tuus. Vel sic: **p** **P**ropter inopiam eius non dimittas eum vacuum: comodo tuo. i. quibus videas eum inopem et impotentem soluere: non ideo dimittas comoda re. Facile enim est in oculis domini subito honestare pauperem: s. xj. c. Unde. s. iij. a. dicitur: Rogatione contribulati ne abijctas: et non auertas faciem tuam ab egeno. i. ab eo qui est egenus.

l **P**erde pecuniam propter fratrem et amicum. i. pro paupere sustinendum: qui frater et amicus tuus est. Vel propter christum qui frater tuus et amicus tuus est. Frater: quia homo eiusdem nature. Gen. xlv. b. Ego sum ait ioseph frater vester quem vendidisti in egyptum. Amicus: quia amat omni tempore affectu et effectu. Etiam amat: Luc. x. d. Talis est dilectus meus: et ipse est amicus meus filie hierusalem. **p** **P**erde pecuniam: dicitur: secundum opinionem cupidi et auari: qui dare pauperi perdere reputat. Vel perde: totaliter: ut inuenias eternaliter. Eccl. xi. a. Digne panem tuum super transiit aquas: quia post multa tempora illum inuenies. Vel perde pecuniam: sicut agricola perdit semine cum seminat in bona terra. De qua perditione dicitur Job. xij. d. Qui amat animam suam perdet eam.

n **E**t non abscondas illam pecuniam. i. **n** **S**ub lapide: ad litteram: retro focum: sicut fecit quidam et scripsit: hic sunt: et alii accepit et scripsit: hic non sunt. Matth. vi. c. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra. Vel sub lapide. i. sub duricia cordis auari et in misericordia. s. xx. d. Sapientia abscondita et thesaurus inuisus: qui utilitas et utilitas: **o** **I**n perditione pecunie vel anime tue. Sepe enim qui sic abscondit pecuniam suam: perdit eam simul et animam. Luc. xij. c. dixit diues: Congregabo omnia que nata sunt mihi et bona mea: et dicam anime mee: anima habes multa bona posita in annos plurimos: refecisti: comede: bibe: epulare. Dixit autem illi deus: Stulte hac nocte reperet a te animam tuam: et hec que congregasti cui eris? **p** **P**one thesaurum tuum in spatium quod corporale: **q** **I**n preceptis altissimi. i. in visus pauperum siue in opibus misericordie: secundum quod precepit altissimus. Da: nus enim pauperes sunt gacophylaciis christi: ubi tute seruatur ois thesaurus. Luc. xij. d. Attendite qui possidetis et date elemosynas: facite vobis sacculos qui non veterascunt: thesaurum indeficientem in celis. **r** **E**t perdet tibi magis quam aurum: absconditum.

s **C**onclude elemosynam in sinu pauperis: id est da oculte. Matth. vi. a. Cum facis elemosynam noli ante te tuba canere: sicut hypocrite faciunt: id est causa vanglorie. Et autem faciente elemosynam nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. i. illi qui sunt a sinistris: nesciant elemosynam quam das a dextris et per eternis. Proverb. xxj. b. Unus absconditum extinguit iras: et donum

statim possis dare. **g** **S**ic lege: **h** **P**ro elemosyna mutui quod fecisti pauperi: **i** **N**on trabas illum in causa si videris impotentem soluere. **h** **P**ropter mandatum domini. **l** **E**t. lviij. c. Frange esurienti panem tuum. Et Luc. vi. f. Date et dabit vobis. **i** **A**ssume pauperem ad paciscendum: non diuitem. **k** **E**t propter inopiam eius non dimittas eum vacuum: **l** **M**utuas eum vacuum: munere tuo. q. d. subueni ei: quia inops est: non quia seruus vel consanguineus tuus. Vel sic: **p** **P**ropter inopiam eius non dimittas eum vacuum: comodo tuo. i. quibus videas eum inopem et impotentem soluere: non ideo dimittas comoda re. Facile enim est in oculis domini subito honestare pauperem: s. xj. c. Unde. s. iij. a. dicitur: Rogatione contribulati ne abijctas: et non auertas faciem tuam ab egeno. i. ab eo qui est egenus.

l **P**erde pecuniam propter fratrem et amicum. i. pro paupere sustinendum: qui frater et amicus tuus est. Vel propter christum qui frater tuus et amicus tuus est. Frater: quia homo eiusdem nature. Gen. xlv. b. Ego sum ait ioseph frater vester quem vendidisti in egyptum. Amicus: quia amat omni tempore affectu et effectu. Etiam amat: Luc. x. d. Talis est dilectus meus: et ipse est amicus meus filie hierusalem. **p** **P**erde pecuniam: dicitur: secundum opinionem cupidi et auari: qui dare pauper

Initium vite hominis. Rab. Frugalitatem et hospitalitatem et honestatem docet auctor hic. i. ut tempantes simus in victu et vestitu: honesti in moribus: largi in suscipiendis fratribus. Et in principio reprehendit luxuriam cibi et potus: superfluitatem vestitus: excessum turris et palatiorum. Non enim in principio mundi hec erant in usu: sed pomis arborum et oleribus herbarum vivebant antiqui: et deus post peccatum primis parentibus tunica pelliceam fecit. Et Hieronymus. Aile olusculum et panis crebra: rursus cibum erat. Et hoc est quod dicitur: **In**itium vite hominis: id est initialis siue primitiva sustentatio hominis fuit aqua et panis. Immo lac: quia puer lacte puer nutritur: et aqua vel pane. Item panis non nec lacte nec pane

Secundum dicitur: nec aqua primo usus est: sed pomis. Unde et dicitur: De omni ligno paradisi comede. Solutio. Initium vite hominis. i. sustentatio et principalis sustentatio hominis est aqua et panis post peccatum. Unde post peccatum dicitur: In sudore vultus tui vesceris pane tuo: Gen. iii. d. **Et** vestimentum sine ornatu. **Et** domus protegens. i. protegere sufficiens: **Turpitudine** egestiois. Ad litteram: in principio faciebant cavernas in terra vel in arboribus: in quibus ibant ad requisita nature. Et hec caverna dicitur hic domus protegens turpitudinem. Deut. xxiij. b. Habebis locum extra castra ad quem exibis ad requisita nature gestas parvulum in baltheo etc. Vel domus protegens turpitudinem: de tentoria et pastophoria et caavernis et speluncis montium: in quibus antiqui habitabant: sicut legitur Iob. xj. g. In solitudinibus errantes: et in montibus et in speluncis et in caavernis terre. Hic homo fuit caruerit sub terra ad vina frigidius conservanda: turres iam et palatia ad habitandum. Hier. xxi. d. Et quod dicitur: edificabo tibi domum latam et cunicula spaciosam: qui aperit sibi fenestras: et facit laquearia cedrina: pignus synopide. Glo. i. sanguine Iesu Christi. **Abyslice**: **In**itium vite hominis spiritualis: **Baptismi**: **Eucharistie**: **Et** vestimentum virtutis: **Et** domus protegens turpitudinem: in conversatione sancta. **Abyslice** est victus pauperis sub tegmine asseru domus pueri: **Epule splendide in pectore** in regnatione: **Et** vna dictio. i. valde pectore. **Sine domicilio** prolo. q. d. melius est tenuem victum sub vili tugurio cum securitate sumere: quam splendidas epulas in terris gerere. Unde Eccl. iij. b. Velox est pugillus cum requie quam plena vitraque manus cum dolore et afflictione animi. Proverb. xvij. a. Velox est buccella sicca cum gaudio quam plena domus victimis cum iurgio.

Abyslice: **Abyslice** est victus pauperis etc. Velox est sensus spiritualis sub vili forma: quam ambitiosus philosophus delitit: quem libris variis continent. Proverb. xv. b. Velox est vocari ad olera cum charitate quam ad vitulum saginatum cum odio. **Doraliter**: **Abyslice** est victus pauperis. i. grossa predicatio vel doctrina quam vivunt pauperes et simplices: **Sub tegmine asseru**. i. sub verbis impolitis et rudibus: **Epule splendide in pectore sine domicilio**. i. quam inique philosophi et sermones lucetes et copiosi sine edificatione: hoc est: melius est predicare vel docere grossam et vtilem theologiam: quam tullij vel platonis elegantiam. Proverb. xxvij. d. Sufficiat tibi lac caprarum et cibos tuos: et necessaria domus tua: et victum ancillis tuis. **Abyslice** pro magno placeat tibi. i. sufficiat tibi quod habes: licet modicum sit: ne superflue gratias quod adipisci non vales. Unde Eccl. vij. a. Quid necesse est homini maiora se querere cum ignoret quid conducatur sibi in vita sua numero dierum peregrinationis sue? Vel sic: **Abyslice**. i. paupertas vel modica prebenda:

Pro magno. i. pro celo habendo: **Abyslice** placeat tibi. Tob. v. d. Sufficiebat nobis paupertas nostra: ut divitias computaremus hoc quod videbamus filium nostrum. **Et** improprium peregrinationis non audies. i. quod audit peregrini quoniam aliqua petunt: quoniam dicitur eis: Irutanni alienigenae: quod in lege prohibetur etc. Unde Luc. xix. g. Si habitaverit advena in terra vestra: et moratur fuerit inter vos: non exprobretis ei: sed sit inter vos quasi indigena. **Abyslice** nequam hospitandi de domo in domum: ut scurra vagus. Unde Luc. x. b. Nolite transire de domo in domum. **Et** ubi hospitabit non fiducialiter ager: id est non erit securus: et quicquid faciat siue dormiat siue

os. **Hospitabit** et pascet et portabit ingratos: et adhuc amara audiet: Transi hospes et orna mensam: et quae in manu habes cibam ceteros. **Exi** a facie honoris amicorum meorum: necessitudine domus mee: hospitio mihi factum est frater. **Gravia** hec hominibus habenti sensum: et correptio domus et improprium feneratoris.

ue vigilaret cum timore facit. **Abyslice** enim difficile est securitatem inter ignotos: et maxime hospites invenire. i. xxvj. d. Qui credit quod non habet nidum: et deflectens ubique obscuraverit quasi succinctus latro exiliens de civitate in civitatem. **Nec** aperiet os. i. non audebit loqui vel contradicere hospiti vel familie domus. **Doraliter**: **Abyslice** nequam hospitandi de domo in domum. i. de facultate in facultate: de libro in libro. Quilibet enim facultas una domus est: Quilibet etiam liber theologie una domus est. Unde suggillat hic auctor: multos qui impetere in insulsi ent et malo modo addiscunt: modo ad domum aristotelis: modo ad domum hippocratis: modo ad domum iustitiani: modo ad domum gratiani: modo ad domum moysi: modo ad domum pauli et petri vel christi currunt: et in nulla habitant. Et talis qui **Abyslice** fiducialiter ager: non enim sic invenit sapientiam. **Nec** aperiet os: ad loquendum vel docendum vel predicandum. Quomodo autem sapientia queri debeat: et inveniri queat: dicitur Proverb. ij. a. Si queris fieri etiam quasi pecunia: et sicut thesauros effoderis illa: tunc intelliges timorem domini: et scientiam dei invenies. Sequitur: **Hospitabit** in domo aliena. **Et** pascet et portabit ingratos: ad litteram: familiam domus: **Et** adhuc amara audiet: lites ancillarum: vagitus puerorum: computus fraudulentum. **Transi** hospes etc. **Abyslice** vox est auctoris vel christi dicentis hospitibus hominibus: **Transi** hospes: redi ad domum propriam: **Et** orna mensam tuam: **Et** quae in manu habes. i. de his quae possides: et labore tuo acquiris: **Liba** ceteros. i. te et filios et familiam tuam. Velius potest legi: ut sit vox hospitibus recipientibus: qui dicunt adveniendi: **Transi** hospes. i. intra domum meam et vade ultra in thalamum illum: **Et** orna mensam: abis et potibus et diversis ferculis. **Et** quae in manu habes cibam ceteros. i. de his quae habes da cibum ceteris. i. familie domus. Si non dicitur verbo: dicitur tamen facto: quoniam ille comedit in mensa sua venit tota familia: vnde post alium. i. aliquid factum vel dictum. **Exi** a facie honoris amicorum meorum. i. amicorum meorum honorabiliu. Hoc sepe dicitur post praedictum: vel qui superuenit ditioni hospes: tunc compellitur exire de thalamo honoris: tunc dicitur illi illud: Luc. xij. b. Da huic locum. **Abyslice** necessitudine domus mee. i. pro necessitate domus mee. **Hospitio mihi factum est** frater. i. ita familiaris ut frater. q. d. propter familiaritatem confideret tibi dico ut cedas mihi illi: et sis in eo ut frater. **Gravia** hec: quod dicitur: **Abyslice** hominibus habenti sensum: **Correptio** domus. i. familia domus oburgatio et maledictio: **Et** improprium feneratoris. i. hospitis qui ultra debitum vendidit sua. **Abyslice** **Correctio** domus. i. de paupertate domus: **Et** improprium feneratoris: ad litteram: hec prima sunt. Proverb. xxij. a. Dives pauperibus imperat: et qui mutuum accipit servus est feneratoris.

Qui diligit filium

Qui diligit filiū suū rē. Hoc capitulū dīdīdī in quinque partes. Primo agitur de correctiōe filiorū. Secundū de sanitate tā corpali q̄ spūali cunctis diuitijs pferenda: ibi: Melior est paup̄ sanus. Tertio de p̄niciosa taciturnitate sapiētis: ibi: Bona abscondita rē. Quarta de tristitia fugiēda et locūditate tenenda: ibi: Tristitiam nō des aīe tug. Quinto de cōtēntiōe et inuidia fugiēda: et hilaritate ac liberalitate p̄dica: torū sectāda: ibi: Zelus et iracūdia. Si aut ergo: a. Qui diligit filiū suū tā carnalem q̄ spūalem vera dilectiōe: b. Assiduatur illi flagella: a puericia et q̄dū iuuenis est: c. Attetur in nouissimo suo tā pater q̄ filius: q̄. i. a nō erit filius sub virga patris. d. Et nō palpet primo rō ostia: sicut scurra vel fornicator: vel sic fur. Exemplū de filio illo qui comedit nasum patris sui: cum ducebat ad patibulū: quia nō correxerat eum. s. xij. d. Pes fatui facilis in domū primi sui. De hoc d. Prouerb. iij. b. Quē diligit deus corripit. Idem: Eccl. xij. b. Et Prouer. xij. d. Qui parit virge odit filium suū: qui aut diligit: instanter erudit illū. Item Prouerb. xij. c. Striticia colligata est in corde pueri: et virga discipline fugabit illā. Item Prouerb. xij. b. Noli subtrahere a puero disciplinā: si enim percusseris eum virga non morietur. Tu virga percutis eum: et animā ei de inferno liberabis. Item Prouer. xix. c. Virga atq̄ correctio tribuit sapientiā: puer autē q̄ dimittit voluntari suę confundit matrē suam. s. vij. c. Filij tibi sunt erudi illos: et curua illos a puericia eorum. e. Qui docet filium suū siue carnalem siue spūaliē sanam et vtilē ac honestam scientiā: f. Lauda bit in illo. Prouerb. x. a. Filius sapiens letificat patrem suum. g. Et in medio domesticorū in illo gloria bit: ad litteram. Prouerb. x. a. Gloria patris filius sapiens. Vel: h. In medio domesticorū. i. angelorū et sanctorū qui sunt domestici dei: i. In illo gloriabit in futuro. Prouerb. xvij. a. Corona senū filij filiorū: et gloria filiorū patres eorū. i. Thesal. ij. d. Vos em̄ estis gloria nostra et gaudium. i. Qui docet filium suū siue carnalem siue spūaliē: k. In celū inuidie mittit inimicū occasionaliter: quia se et filiū suū facit inuidiosū vnde inuidus efficit inimicus. l. Et in medio amicorū gloriabit in illo: id est de illo filio bene docto. m. Mortuū est pater ei: id est filij sapiētis: n. Et quasi non est mortuus: quia vivit in filio doctrina eius et cōuersatio. o. Simile enim reliquit sibi post se: qui eū facis et dictis respētat. Prouerb. xij. d. Bonus reliquit heredes filios suos et nepotes. p. In vita sua vidit pater filiū suū bene doctū: q. Et letatus est in illo. i. de illo: r. In obitu suo nō ē contristat de malo successore. s. Nec cōfusus est corā inimicis: corpali siue spūali. Ben. xlvj. d. Dixit pater ad ioseph: Bā letus moriar: q̄ vidi faciē tuā et sup̄stite te relinquo. Prouer. xxiij. c. Exultat gaudio pater iusti: q̄ sapientē genuit letabit in eo. t. Reliquit em̄ defosorē domū. i. famulicōscitē: eccl. v. Contra inimicos et demones et hereticos et tyrānos. u. Et amicis deo et angelis et scīs oib̄ christiānis. y. Reddētē gratiā p accepto bñficio doctrinē boni exēpli laudis. Un. ij. Regl. ij. b. Dixit dauid salomoni: S et filijs berceilai galaadit reddes gratiā. s. Pro aiab filio

lior saluādis: a. Colligabit vulnera sua: pat vel fili bonus. q. d. exponet se morti p salute filiorū. Colligabit dīc. i. fil ligabit: vt notent passio et cōpassio fil inesse i illo. ij. Corl. xj. g. Quis infirmatur et ego nō infirmor: Itē. ij. Corl. xij. c. Ego liberrime ipendā: et supimpēdar egoipse p animabus

forē domus cōtrā inimicos: et amicis reddentē gratiam. Pro animab̄ filiorū colligabit vulnera sua: et sup om nē vocē turbabunt viscera eius. Equus indomit euadet durus: et filius remissus euadet p̄ceps. Lacta filium et p̄uentem te faciet: lūde cum eo et cōtristabit te. Non corrideas illi nē cōdoleas: et in nouissimo obstupescēt dentes tui. Nō des illi potestātē in iuuentute: et ne despicias cogitatus illius. Curua ceruicē eius in iuuentute: et tūde latera eius dū infans est:

Et sup om nē vocē familie dolentis vel plangentis vel lugentis. Turbabitur viscera eius cōpassione pietatis. ij. Corl. vij. d. Viscera ei abundanti in vob sūt. d. Equus indomit euadet. i. ex viā vader: c. Durus. i. dure potās vt irrefrenabilis p̄t duriciā oris: vel durā ad calcaria. f. Et filius remissus. i. indisciplinatus vel suę volūtatē dimissus: g. Euadet p̄ceps: extra viā iusticie: hoc est: sicut equus indomit et durus in p̄cipitiū vadit: et se et sessorē interficit: sic filius indisciplinatus in

peccatū inīt: et se et aīas suā dupliē morte occidit. Cōpat autē equo indomito filius stultus: ppter lasciuā: ppter supbiā: ppter feruorē: ppter duritiā. Idere. v. c. Equi amatores in fēmas et emissarij facti sūt. h. Lacta filium tuū. i. si lactaueris trediēdo molliē nutriedo. i. Et p̄uentē te faciet. i. aio trepidantē. Ille em̄ pauidus: vt dicit Isid. quē fugat trepidatio mētis: q̄ videt filiū errare et velle tangere: nō audet p̄ nimij amoris remissione. Itē dīc salomō Prouer. xxiij. d. Melactes quēq̄ labijs tuis. Itē. xvj. d. Sit iniquus lactat amicum suū: et ducit eū p viā nō bonā. k. Lūde cū eo et cōtristabit te. Prouer. xix. b. Dolor p̄ris filij stultus. Un. s. vij. c. dicitur ē: Filij tibi sūt serua corp̄ illarū: et nō ostēdas faciē tuā hylarē ad illas. Idere. xv. d. Nō sedi i cōcilio ludētū: et gloria tus sū a facie manū tug. Poeta Nīmia familiaritas parit cōtristat. Ideo dīc Job. xxix. b. Elidebāt me iuuenes et abscondebant. l. Nō corrideas illi. i. cū illo ridēte si rideas. m. Nē cōdoleas. i. cū illo dolēte nō doleas. n. Et in nouissimo. i. i p̄uentione tate illi: o. Obstupescēt dentes tui: si feceris. i. dolebis: et iustitie erit correctio vel increpatio tua. Dētes em̄ stupidi inutiles sūt ad masticādū: et dolorē habēt. Idere. xxxj. c. et Eccl. xvij. a. ponit hęc auctas in parte: Patres comedebāt vūā aceruā: et dētes filiorū obstupescūt. Vel sic lege: Nō corrideas illi. i. nō corrideas illi. Un. s. xxi. c. Sapiens vir tacite ridebit. Job. xxix. d. Si q̄ ridebā ad eos si credebāt. Et q̄r: m. Nē cōdoleas: postea cū videris eū p̄t risū et molliē tuā dissolutū et stultū. n. Et in nouissimo. i. i die iudicij: o. Obstupescēt dentes tui: vt nec te valeas excusare. j. Regl. ij. c. Idet: q̄ nō corripuit filios suos p̄denat est. p. Nō des illi potestātē tui vt tuorū: vt sui vel suorū. q. In iuuentute sua ne abutatur illa: sic ille q̄ dixit p̄ri suo: Luc. xv. c. Pater da mihi p̄tē substantiē q̄ me cōtigit rē. r. Et ne despicias cogitatus illi. i. nō negligas illū corrigere et verberare: etiā p malis cogitatioibus cū tibi innotuerint. Prouer. xxij. c. Striticia colligata ē i corde pueri: et virga discipline fugabit illā. s. Curua ceruicem. i. disciplinādo hūilia eū ne supbiat: t. In iuuentute: q̄ dum arbor vt planta tenera ē p̄t curuari q̄cūq̄ volueris: cū aut induruerit potius frangit q̄ curuet. Un. s. vij. c. Filij tibi sunt erudi illos: et incurua illos a puericia illorū. u. Et tūde latera eius dum infans est: nō caput ne stultus fiat: sed latera vt castus fiat. j. xli. a. Seruo pessimo latus sanguinare: super mulierē nequam bonum est signum. Ne forte induret

¶ Ne forte induret. i. crescat et durus fiat: **b** Et nō credat tibi volēti corrigere. **c** Et erit tibi dolor anime. i. magnus dolor ptingens vsq; ad interiora aīe. **d** Poce filiū tuū verbis et exemplis. **e** Et opare in illo flagellis et monitiōibus: sicut cultor in vinea vñ in agro. **f** Ne

i turpitudine illi offendas. i. ne in turpi vita illius scandalū pariaris. **g** xxiij. a. Lōfussio pñs ē de filio in disciplinato. **h** iij. b. Filius cōtume-
liā facit pñi. **i** **¶** Melior est pauper sa-
nus. **h**ec est secūda pñ capituli in q̄ ostendit q̄ sanitas cunctis diuitijs pferenda est: et etiā eligenda. Unde dicit: **g** Melior est licet non dicat: **h**

Et. Hensu

¶ Paup; tēsu vel spīritu. **i** **¶** Sanus mēte et corpore. **k** Et fortis ad agendum et patiendū. **l** **¶** Cliribus mētis et corporis. **m** **¶** Diues censu vel spīritu: nō imbecillis ad agendū et patiendū. **o** **¶** Et flagellatus malicia. i. malī sciētia qua nullū flagellū grauius est. **p**rouer. x. d. Fortitudo simplicis via dñi: et pauor his qui opant malū. **p**rouer. xij. b. **¶** Melior est paup sufficiens sibi q̄ gloriōsus et indigens pane. Item **p**rouer. xix. a. **¶** Melior ē paup q̄ ambulat i simplicitate sua q̄ diues torquēs labia sua. Item **p**rouer. xxvij. a. **¶** Melior est paup ambulās i simplicitate sua q̄ diues p̄auis itinerib; . **p** **¶** Salū aīe in sanctitate iusticie. i. i firmitate gr̄e iustificat animā. **p**rouer. xij. d. **¶** Vita carniū sanitas cordis. **q** **¶** Et melior oī auro et argēto: ad litterā: qz sanitas iusticie liberabit aīa a morte eterna: aurū ūo et argētū nihil pderūt in die iudicij: imo plus nocebūt. **p**rouer. xj. a. **¶** Non pderūt diuitie in die vltionis: iusticia autē liberabit a morte. Unde dicit diuites i die iudicij vñ i inferno: Quid p̄fuit supbia: aut diuitiarū iactātia qd cōtulit nobis: **s**ap. v. b. **¶** Et melior est oī auro sapiē: et argēto eloquētiē. **p**rouer. iij. b. **¶** Melior ē acquisitio ei negotiatiōe auri et argēti. **r** **¶** Et corp; validū ad labores honestos melius est: **s** **¶** Censu imensus. i. quātūvis magnus. Ecce ordo. **p**rimo anima: secūdo corpus: tertio census. Sed multi hunc ordinem peruertūt: qz censum corpori pponūt et corpus aīe. **t** **¶** Nō est census sup censum salutis corporis. i. nullus census q̄ ualet salute corporis: multo fortius nec salute anime que est iusticia: et tamē avari plus censum q̄ iusticiam vel animā diligunt. **u**. x. b. **¶** Nihil iniqui q̄ amare pecuniam: hic est i animā suā venalē habet: quonā in vita sua p̄cedit intima sua. **v** **¶** Et nō est oblectamentū sup cordis gaudiū: for-
titer laborātis in p̄ceptis dei. Nam etsi corpus attenuat labore/ anima reficit et impinguat charitatis ac iocūditatis pinguetudine. **p**rouer. xj. d. Anima que benedicit impinguabit. **¶** Multo fortius que bene facit. Et q̄ inebriat ipse quoq; inebriabit. **u**ere. xxxij. c. **¶** Conuertā luctū eorū in gaudiū et conso-
labor eos: et lētificabo a dolore suo: et inebriabo animā facer-
dotū pin guetudine. **u**. Corinth. iij. d. **¶** Licet is qui defozis est noster homo corrumpat: tamen is qui intus est renouat de die in diem. **¶** Hoc gaudiū pars est beatitudinis: et inchoat hic sed in futuro cōsumat. **u**. lxxvj. d. **¶** Gaudete cū hierlīm gau-
dio vniuersi qui iugebatis sup eā. **x** **¶** Melior est mors naturalis: **y** **¶** Via amara. i. plena miserie et laboris: qz in nihil aliud ē talis vita q̄ mors diuturna. **u**. lxxij. a. **¶** Lauda-
ui magis mortuos q̄ viuentes: et feliciorē vtroq; iudicauī qui nōdum natus est. **¶** Uel sic: **x** **¶** Melior est mors natu-
re vel gratie: qua quis mori mūdo vñ peccato: **y** **¶** Via ta amara: id est peccatis plena: que amaricare cor faciunt: **ps**. 115. et ad amaritudinē eternā tendunt. **ps**. Preciosa in cōspectu

domini mors sanctorū eius. **¶** Numeri. xxiij. b. **¶** Dorsat ani-
ma mea morte iustorum: et fiant nouissima mea horum simi-
lia. **z** **¶** Et requies eterna: qua sancti quiescunt in deo p
fruitionem vel p cōtemplationē. **a** **¶** Languor pseue-
rans: id est q̄ vita p̄sens: vel q̄ vita actiua in qua est longus

est cēsus sup censum salu-
tis corporis: et nō ē oblecta-
mentū sup cordis gaudiū.
¶ Melior ē mors q̄ vita ama-
ra: et requies eterna q̄ languor
pseuerās. **¶** Bona abscondita
in ore clauso q̄si appositides
epularum circūpositę sepul-
chro. **¶** Quid proderit libatio
idolo: **¶** Nec enim māducabit
nec odorabitur: Sic q̄ effu-

nem in mēte. **b** **¶** Bona abscondita in ore clauso:
id est in homine habente os clausum. **c** **¶** Quasi apposi-
tiones epularum circūpositę sepulchro: id est sicut
epulę appositę mortuis in sepuchris inutiles sunt: ita scientia
et sapientia absconditę inutiles sunt. Et rangit mozem anti-
quorum: qui olim sepulchris epulas apponebant: credentes
q̄ mortui inde comederent et melius haberent: Quod erat
error: sicut de bel: de quo dicit **¶** Daniel. xiiij. a. **¶** Nonne magnus
deus bel qui tanta comedit: Et ita innuit auctor: q̄ sicut illi
peccant qui sepulchris epulas apponunt: ita peccant qui sci-
entiam clausam tenent. Unde **p**rouer. xj. d. Qui abscondit
frumenta in tempore famis: maledicetur in populis. Sed vi-
detur q̄ apponere epulas in sepulchris non sit malū: **¶** Tob.
iij. c. **¶** Panem tuū et vinum tuū super sepulturā iusti consti-
tue. Sed dicimus q̄ Tobias non credidit q̄ anime mortuo-
rum inde comederent: sed hoc iussit vt inde comederēt paupe-
res et ozarent p animab; ibi sepultorū. **¶** De hoc. **u**. x. d. Sa-
pientia abscondita et thesaur; inuisus: que vtilitas in vtriq;:
¶ Quid proderit libatio idolo: q. d. nihil. **¶** Nec
enim māducabit nec odorabit: qz etsi os habeat et
nares: nō tamē comedit aut odorat. **¶** Mystice: **¶** Quid
proderit libatio: id est homini idolatry: **¶** Libatio: id
est immolatio siue oblatio facta: idolo: **¶** Nihil: immo noce-
bit. **¶** Est autē triplex idolum mysticū: cui fere totus mundus
imolat. **¶** Baal: beelphegor: et chamos. **¶** Baal interpretat su-
perior: hoc adorāt omnes superbi. **¶** Beelphegor interpretat
vetustas deuorans: aut os pellis: ipse est priapus siue simu-
lacrum ignominie: hoc adorant: huic imolant omnes luxu-
riosi. **¶** Chamos interpretat congregans: hoc adorant et huic
imolant omnes auari. **¶** Omne autē qd est in mūdo: aut est cō-
cupiscentia carnis: aut cōcupiscentia oculorū: aut superbia
vire. **¶** Joh. ij. c. **¶** Et ita totus mūdo idolatra est. **¶** Uere. xj.
c. **¶** Scōm numerū ciuitatū tuarum erant dii tui iuda. **¶** No-
raliter: **¶** Quid pderit libatio: id est dominici cor-
poris consecratio. **¶** Idolo: id est plato malo: qui specie
p̄lati habet et non veritate: **¶** De quo **¶** Zach. xj. d. **¶** O pastor
et idolū derelinquēs gregem. **¶** Uere. xj. c. **¶** Quid est q̄ dilecti-
me: id est p̄latis in domo facit scelera multa: **¶** Nūquid car-
nes sanctę auferent a te malitias tuas: **¶** Non runc ei proderit
libatio: imo nocebit: qz quicūq; corpus dñi indigne accipit
iudiciū sibi māducatur et bibit. **¶** Corinth. xj. f. **¶** Plus dicitur
hic: quia: **¶** Nec māducabit: quidem vtiliter illud:
sed perniciose. **¶** Nec odorabitur. i. odorem suauitatis
nō sentiet. **¶** Sequitur: **¶** Sic qui effugat a dño. i. elon-
gat a domino in p̄senti: et in die iudicij fugabit in infernum.

¶ Et portans mercedes
¶ Mystice: exponit de malo plato: **¶** Sic qui effugat a
domino. i. cōtemnit et reprobat malus plato: que circūlo
malis
quif sic. Et portans

Et portans mercedes iniquitatis: videns oculis et ingemiscens. i. idolatra qui mercedem iniquitatis portat: id est penam p iniquitate: videns oculis: q lapis vel lignum est qd adoratur: et ingemiscit: id est int^r gemit: quia cōscientia mordet eum: **Sicut spado complectēs**

virginem et suspirans: qz nō potest facere voluntatē vel voluptatē suā: hoc est: sicut complexus virginis inutilis est: imo nocivus spadoni: sic adoratio idoli inutilis et nociva ē idolatri. Alij legūt hoc de illo q abscōdit scientiā suā quā posset vtiliter publicare: De quo dictū est. s. Bona abscondita in ore clauso rē. Et est sensus: a Sic q effugat a dño/seruus piger q abscondit pecuniā dñi sui. a

Et portans mercedes iniquitatis. i. talentum sibi iniquo et nolenti multiplicare debitū vel creditū. b **Videns oculis et ingemiscēs.** i. intelligens quid esset faciendū: et inde ex accidia ingemiscēs. d **Sicut spado cōplectens virginem** inutiliter: f **Et suspirans:** qz generare non potest: hoc est: sicut spado inutilit^r cōplectit^r virginē: sic seru^s piger inutiliter habet scientiā.

qz sic. a **Et portans mercedes iniquitatis.** i. redditus et puentus platiōis inique acquisite: et inique detēte. b **Videns oculis** aīas subdītoz pīre: res eozū detrahi: peccata publice fieri: c **Et ingemiscēs** verbore: nus: dicēs se dolere de strage animarū: nec tamē succurrit nec resignat platiōē. d **Sicut spado** nō habēs vim generatiuā: e **Complectēs virginē** i. platiōē vel ecclesiā duob^{us} brachijs ambitiōis et cupiditatis. f **Et suspirās:** id est aspirans ad maiore dignitatē: vel maiores diuitias. s. xx. a. Lōcupiscētia spadonis deuirginauit iuuenulā. Deut. xxiij. a. Mō intrabit eunuchus attritis vel amputatis testiculis et abscois veretro ecclesiā dñi. Atterunt plato testiculi. i. verbū et exemplū/ quib^{us} generare debet/ p ignorantia: amputant^r p malā vitā: abscondit veretrū/ per infamiā. Sequit^r: g **Tristitia** seculi q morē opaf. ij. Cor. vij. c. h **Nō des anime tue:** nō dicit corpi: nec dicit patriar. ij. xxxvij. b. Me dederis in tristitiā cor tuū: sed repelle eam a te. i. **Et non affligas temetipsū in cōsilio tuo.** i. in cogitatu tuo: si cur quidā clerice nobilis: q suspendit se cū antela palefredi sui ex tristitia. Et iudas: Dabit. xxvij. a. Et amā: Bester. vij. d. ij. xxxij. d. Fili sine consilio nihil facias. k **Docūditas cordis:** quod est ex operibus virtutū et cōscientie puritate: iuxta illud: Lux orta est iusto rē. **Hec est vita hominis.** i. signū vite spiritualis. Prouer. xv. d. Cor gaudēs ex hilarat faciem et in ingroze animi deijcit spiritus. Et parum post. Secura mens quasi iuge conuiuiū. m **Et thesaurus sine defectione sanctitatis.** i. firmitatis et puritatis. n **Et exultatio:** id est extra saltatio bonę operatiōis. o **Qui est longeuus:** per causam. i. futurę vite: et etiam plentis. Prouer. xvij. d. Animus gaudens etatem floridā facit. p **Miserere anime tue:** nō alię: sicut multi faciūt: qui bonum qd alijs exhibēt sibi magis indigētib^{us} de negant. Prouer. xj. c. Benefacit anime sue vir misericors: qui autē crudelis est etiā p pīquos abijcit. Et quid mirū cū seipsum abijciat: Unde. s. xij. a. Qui sibi nequam est cui bonus: Vel dicit: Miserere anime tue: non carni tue: cui multi sibi specie pietatis aut discretiois miserent^r. q **Placēs deo:** id est vt placeas deo iuste et cōtinentē viuendo.

Et cōtine cōtra luxuriā: s **Et cōgrega** cōtra auariciā: t **Cor tuū** non solū corpus: v **In sanctitate eius:** id est dei vel cordis: contra hypocritam: quę tñ exterius sanctitatē habet. x **Et tristitiā** seculi: longe expelle a te/ mundū/ et quę mūdi sūt cōtemnēdo. y **Mul**

le a te: **Mul**tos enī occidit tristitia: et nō est vtilitas in illa. Zelus et iracūdia minuent dies: et antē temp^{us} senectū addūcet cogitat^r. Splendidum cor bonum in epulis est: epulę enī illius diligenter fiunt. **Ca. XXXI.**

Vigilia honestatis tabefaciet carnes: et cōgitatus illius auferet somnum. Cogitatus prescientię auertit sensū: et infirmittas grauis sobriā facit aīaz.

cat ossa. d **Et ante tēpus** determinatū a natura: e **Sene**ctā addūcet cogitat^r maxime de temporalib^{us}. **Boetius.** Fundunt vertice cani. f **Splendidum cor:** id est letum et iocundū. g **Bonū in epulis est:** quas dat vel accipit. q. d. cum quis dat vel accipit cibum hilariter/ bonum facit conuiuiū. h **Epulę enim illius:** quas dat pauperibus: i **Diligenter fiunt:** id est studioso affectu. **Die/ remig.** xlvij. b. **Benedict^{us}** qui opus dei facit negligēter.

Vigilia honestatis rē. **Expo. Ca. XXXI.** Hoc capitulū diuidit in tres partes. In prima agit de sobrietate animę: quam tria operantur: honesta vigilia: infirmitas corporis: labor sanctus. In secunda agit de malo et bono diuite: ibi: **Qui aurum diligit rē.** In tertia de sobrietate cibi et potus: ibi: **Supra mēsam magnā rē.** Dicit ergo: k **Vigilia honestatis:** circa rem honestam: l **Tabefaciet carnes:** id est cōsumet carnales voluptates et carnalia desideria. Job. xix. c. Pellī meę consumptis carnibus adhęsit os meū. Est autē vigilia studentū. **Barci. xij. d.** Vigilate videte et orate. Vigilate in cella: videte in libris: orate in ecclesia. Item est vigilia laborantium. j. xxxvij. c. Omnis faber et architectus qui noctē tanq^{am} diē transigit: cor suū dabit in similitudinē picture: et vigilia sua pficit opus suū. Item vigilia contemplantiū. j. **Pei. liij. b.** Estote prudentes sobrii et vigilate in orationibus. **Hac triplici vigilia** vigilabant pastores: de quibus dicit **Luc. ij. b.** Erant pastores in regione eadem vigilantes et custodientes vigilas noctis super gregē suū: et ecce angelus domini stetit iuxta illos: et claritas dei circūfulsit illos. m **Et cogitatus illi:** i. de illa vigilia. f. honestatis. n **Auferet somnū:** pigritię vel negligentię: et etiā culpę. o **Cogitatus prescientię:** id est pdestinatiōis et reprobatiōis: p **Auertit sensum:** id est cogitationē et appetitum ab omni cōpiscētia mala: hoc ē: qui cogitat prēmia bonozū/ et supplicia malozū/ nesciens an sit pdestinatus vl reprobatus abstinēt a peccatis. **Vel sic:** o **Cogitatus prescientię:** dei: id est q deus scit et videt omnia/ etiā anteq^{am} fiant: p **Auertit sensum** a malo. **Boetius:** Magna nobis indicta est necessitas bene agendi: quia omnia agimus ante oculos iudicis cuncta cernentis. Prouer. xv. a. Oculi domini in omni loco conplantur bonos et malos. q **Et infirmitas grauis:** corporis: r **Sobriam facit animā.** i. quę prius fuit ebria vino babilonis reduct ad sobrietatem. ij. **Corinth. xij. c.** Virtus in infirmitate perficit^r. **Pē.** Multiplicat^r sunt infirmitates eozum postea accelerauerunt. s. xj. d. **Valicia vni^{us}** boz obliuionē fac luxurię maxime. **Eccs. x. a.** Curatio cessare faciet

A

Ps. 96.

Ps. 15.